

447

ZÁKON

z 29. októbra 2008

o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uznesla na tomto zákone:

Čl. I

**PRVÁ ČASŤ
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA**

§ 1

Predmet úpravy

(1) Tento zákon upravuje právne vzťahy pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, právne vzťahy pri vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom (ďalej len „preukaz“) a parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím (ďalej len „parkovací preukaz“).

(2) Cieľom úpravy právnych vzťahov uvedených v odseku 1 je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti za podmienok a v oblastiach ustanovených týmto zákonom.

§ 2

Základné pojmy

(1) Kompenzácia sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len „kompenzácia“) je zmierenie alebo prekonanie sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia poskytovaním peňažných príspevkov na kompenzáciu podľa tohto zákona alebo poskytovaním sociálnych služieb podľa osobitného predpisu.¹⁾

(2) Sociálny dôsledok ťažkého zdravotného postihnutia je znevýhodnenie, ktoré má fyzická osoba z dôvodu jej ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok a ktoré

nie je schopná z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia prekonať sama.

(3) Ťažké zdravotné postihnutie je zdravotné postihnutie s mierou funkčnej poruchy najmenej 50 %.

(4) Funkčná porucha je nedostatok telesných schopností, zmyslových schopností alebo duševných schopností fyzickej osoby, ktorý z hľadiska predpokladaného vývoja zdravotného postihnutia bude trvať dlhšie ako 12 mesiacov.

§ 3

Účastníci právnych vzťahov

(1) Účastníci právnych vzťahov podľa tohto zákona sú a) fyzická osoba, ktorá je

1. občan Slovenskej republiky, ktorý má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt alebo prechodný pobyt podľa osobitného predpisu,²⁾
2. cudzinec, ktorý je občan členského štátu Európskej únie, štátu, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore a Švajčiarskej konfederácii (ďalej len „Európsky hospodársky priestor“) a ktorý má registrovaný trvalý pobyt na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu³⁾ a je zamestnaný alebo študuje na štátom uznanej škole na území Slovenskej republiky,
3. cudzinec, ktorý je občan štátu Európskeho hospodárskeho priestoru a ktorý má registrovaný trvalý pobyt na neobmedzený čas na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu,⁴⁾
4. rodinný príslušník cudzincu uvedeného v druhom bode, ktorý má povolenie na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,
5. cudzinec, ktorý je rodinný príslušník občana Slovenskej republiky s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky a ktorý má povolenie na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu,⁵⁾
6. cudzinec, ktorý nie je občan štátu Európskeho hospodárskeho priestoru a ktorého práva na kompenzáciu zaručuje medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná a ktorá

¹⁾ Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

²⁾ Zákon č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

³⁾ § 45a a 45c zákona č. 48/2002 Z. z. o pobute cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁴⁾ § 45c zákona č. 48/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁵⁾ § 35, 38 a 45a zákona č. 48/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

bola uverejnená v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

7. cudzinec, ktorému bol udelený azyl podľa osobitného predpisu,⁶⁾
- b) príslušný orgán, ktorý podľa tohto zákona je
1. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“),
  2. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „ústredie“),
  3. úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úrad“).

(2) Na účely peňažného príspevku na opatrovanie sa za účastníka právnych vzťahov považuje aj cudzinec, ktorý vykonáva opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na území Slovenskej republiky.

(3) Rodinný príslušník uvedený v odseku 1 písm. a) štvrtom bode a piatom bode je manžel, manželka, rodič a nezaopatrené dieťa.⁷⁾

§ 4

Zásada rovnakého zaobchádzania

Práva ustanovené týmto zákonom sa zaručujú rovnako každému v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania ustanovenou osobitným predpisom.⁸⁾

DRUHÁ ČASŤ

OBLASTI KOMPENZÁCIE, POSUDKOVÁ ČINNOSŤ A ZISŤOVANIE PRÍJMU A MAJETKU

Oblasti kompenzácie

§ 5

Sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia sa kompenzujú v oblasti

- a) mobility a orientácie,
- b) komunikácie,
- c) zvýšených výdavkov,
- d) sebaobsluhy.

§ 6

Oblast mobility a orientácie

(1) V oblasti mobility a orientácie sa kompenzuje znížená pohybová schopnosť alebo znížená orientačná schopnosť. Účelom kompenzácie v tejto oblasti je zmierniť alebo prekonať znevýhodnenia v prístupe k veciam osobnej potreby a k stavbám podľa osobitného predpisu⁹⁾ a uľahčiť orientáciu a premiestňovanie sa.

(2) Znížená pohybová schopnosť a znížená orientačná schopnosť je obmedzená schopnosť samostatne sa

premiestňovať v dôsledku narušenia telesných funkcií, zmyslových funkcií alebo duševných funkcií.

§ 7

Oblast komunikácie

(1) V oblasti komunikácie sa kompenzuje narušená schopnosť komunikácie. Účelom kompenzácie v tejto oblasti je umožniť styk so spoločenským prostredím a sprístupniť informácie.

(2) Narušená schopnosť komunikácie je obmedzená schopnosť komunikovať v dôsledku poškodenia alebo straty telesných funkcií, zmyslových funkcií alebo duševných funkcií.

§ 8

Oblast zvýšených výdavkov

(1) V oblasti zvýšených výdavkov sa kompenzujú zvýšené výdavky

- a) na diétne stravovanie,
- b) súvisiace

1. s hygienou alebo opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia,
2. so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla,
3. so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom.

(2) Účelom kompenzácie v oblasti zvýšených výdavkov je zmierniť dôsledky pravidelných zvýšených výdavkov spojených s ťažkým zdravotným postihnutím fyzickej osoby.

§ 9

Oblast sebaobsluhy

(1) V oblasti sebaobsluhy sa kompenzuje obmedzená schopnosť sebaobsluhy alebo strata schopnosti sebaobsluhy. Účelom kompenzácie v tejto oblasti je poskytnúť pomoc pri úkonoch sebaobsluhy.

(2) Obmedzená schopnosť sebaobsluhy alebo strata schopnosti sebaobsluhy je stav, keď fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím v dôsledku poškodenia alebo straty telesných funkcií, zmyslových funkcií alebo duševných funkcií si sama nemôže zabezpečiť úkony sebaobsluhy, úkony starostlivosti o svoju domácnosť alebo realizovať základné sociálne aktivity.

Posudková činnosť na účely kompenzácie, na účely preukazu a parkovacieho preukazu

§ 10

(1) Posudková činnosť na účely kompenzácie, preu-

⁶⁾ Zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁷⁾ § 3 zákona č. 600/2003 Z. z. o prídatku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 532/2007 Z. z.

⁸⁾ Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov.

⁹⁾ Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

kazu a parkovacieho preukazu je lekárska posudková činnosť a sociálna posudková činnosť.

(2) Posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár príslušného orgánu, sociálny pracovník príslušného orgánu a iní prizvaní odborníci najmä z oblasti stavebnictva, architektúry, ergoterapie a pomôcok.

Lekárska posudková činnosť

§ 11

(1) Lekárska posudková činnosť na účely tohto zákona je

- a) hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu, jeho zmien a porúch, ktoré podmieňujú zdravotné postihnutie fyzickej osoby,
- b) určovanie miery funkčnej poruchy,
- c) posudzovanie sociálnych dôsledkov v oblastiach kompenzácií, ktoré má fyzická osoba v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia,
- d) posudzovanie jednotlivých druhov odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- e) posudzovanie fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie,
- f) posudzovanie fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods. 6.

(2) Lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár príslušného orgánu. Posudkový lekár pri vykonávaní lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje najmä s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo a s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria, ktorý poskytuje všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre deti a dorast, alebo s lekárom so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore a sociálnym pracovníkom príslušného orgánu.

(3) Pri výkone lekárskej posudkovej činnosti posudkový lekár vychádza z aktuálneho lekárskeho nálezu na účely kompenzácie, na účely preukazu, na účely parkovacieho preukazu, na účely posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie a posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods. 6 (ďalej len „lekársky nález“), ak tento zákon neustanovuje inak. Vzor lekárskeho nálezu je uvedený v prílohe č. 1.

(4) Ak fyzická osoba v priebehu konania vo veciach kompenzácie, preukazu alebo parkovacieho preukazu predloží ďalšiu zdravotnú dokumentáciu, ktorá nie je obsahom lekárskeho nálezu, posudkový lekár túto zdravotnú dokumentáciu posúdi a zohľadní ju v lekárskom posudku.

(5) Posudkový lekár požiada poskytovateľa zdravotnej starostlivosti o kompletizáciu lekárskeho nálezu, ak je lekársky nález neúplný.

(6) Lekársky nález je na účely tohto zákona aktuálny, ak nie je starší ako šesť mesiacov.

(7) Posudkový lekár vychádza z lekárskeho nálezu, z ktorého vychádzal pri poslednom posúdení, ak od posúdenia fyzickej osoby podľa odseku 1 neuplynulo viac ako šesť mesiacov a nie sú známe nové skutočnosti o jej zdravotnom stave, ktoré podmieňujú zmenu miery funkčnej poruchy alebo zmenu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia.

(8) Posudkový lekár môže vychádzať aj z lekárskeho nálezu, ktorý je starší ako šesť mesiacov, ak je podľa posudkového lekára zdravotný stav fyzickej osoby chronický s trvalým poškodením a miera funkčnej poruchy je definitívna a od ďalšej liečby nemožno očakávať zlepšenie.

(9) Posudkový lekár môže predvolať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak má pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predloženého lekárskeho nálezu alebo je potrebné overiť objektívnosť alebo úplnosť diagnostického záveru. V ostatných prípadoch posudkový lekár vykoná posúdenie bez prítomnosti posudzovanej fyzickej osoby.

(10) Posudkový lekár je povinný pozvať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak o to táto fyzická osoba písomne požiada.

(11) Výsledkom lekárskej posudkovej činnosti je lekársky posudok, ktorý obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, závery k jednotlivým druhom odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14 a termín opäťovného posúdenia zdravotného stavu, ak tento zákon neustanovuje inak. Vzor lekárskeho posudku je uvedený v prílohe č. 2.

(12) Na účely preukazu lekársky posudok obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na sprievodcu a termín opäťovného posúdenia zdravotného stavu.

(13) Na účely parkovacieho preukazu lekársky posudok obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo či fyzická osoba má praktickú alebo úplnú slepotu oboch očí a termín opäťovného posúdenia zdravotného stavu.

(14) Výsledkom lekárskej posudkovej činnosti na účely posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie a posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods. 6 je potvrdenie, ktoré obsahuje vyjadrenie, či fyzická osoba je fyzicky schopná a psychicky schopná vykonávať opatrovanie, alebo či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je schopná udeliť písomný súhlas a odôvodnenie.

(15) Ak je miera funkčnej poruchy fyzickej osoby menšia ako 50 %, lekársky posudok obsahuje len mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že nejde o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a odôvodnenie tohto vyjadrenia.

§ 12

Miera funkčnej poruchy

(1) Na účely kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu posudkový lekár určuje mieru funkčnej poruchy v desiatkach percent podľa druhu zdravotného postihnutia uvedeného v prílohe č. 3.

(2) Ak má fyzická osoba viac funkčných porúch, miera funkčnej poruchy sa určí podľa miery funkčnej poruchy zodpovedajúcej druhu zdravotného postihnutia s najvyšším percentuálnym ohodnotením.

(3) Mieru funkčnej poruchy určenej podľa odsekov 1 a 2 možno zvýšiť o 10 % s prihliadnutím na ďalšie funkčné poruchy, ktoré ovplyvňujú zdravotné postihnutie s najvyšším percentuálnym ohodnotením tak, že spôsobujú znevýhodnenie.

(4) Miera funkčnej poruchy, ktorá nie je uvedená v prílohe č. 3, sa určí podľa miery funkčnej poruchy, ktorá je svojím charakterom a rozsahom najviac porovnateľná s mierou funkčnej poruchy uvedenou v prílohe č. 3.

(5) Ak je predpoklad, že dôjde k zmene určenej miery funkčnej poruchy, posudkový lekár určí termín opäťovného posúdenia zdravotného stavu a príslušný orgán vyzve fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím na opäťovné posúdenie zdravotného stavu. Ak je zdravotný stav fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím chronický s trvalým poškodením a miera funkčnej poruchy je definitívna a od ďalšej liečby nemožno očakávať zlepšenie, posudkový lekár neurčí termín opäťovného posúdenia zdravotného stavu.

§ 13

Sociálna posudková činnosť

(1) Sociálna posudková činnosť na účely tohto zákona je

- posudzovanie individuálnych predpokladov fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- posudzovanie rodinného prostredia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- posudzovanie prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti,
- posudzovanie všetkých druhov odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14; na účely parkovacieho preukazu sa posudzuje len oblasť mobility a orientácie a
- navrhovanie kompenzácií v jednotlivých oblastiach.

(2) Sociálna posudková činnosť sa vykonáva, ak je fyzická osoba posúdená ako fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím.

(3) Sociálnu posudkovú činnosť vykonáva sociálny pracovník príslušného orgánu.

(4) Sociálny pracovník pri vykonávaní sociálnej posudkovej činnosti spolupracuje najmä s posudkovým lekárom, s odborníkmi z oblasti stavebnictva, architektúry, ergoterapie a pomôcok.

(5) Sociálna posudková činnosť sa vykonáva za účasti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má právo vyjadrovať svoje potreby a návrhy na riešenie svojej sociálnej situácie. Sociálna posudková činnosť sa môže vykonávať aj za účasti fyzickej osoby, ktorú fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím určí a aj v prostredí, v ktorom sa fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím obvykle zdržiava.

(6) Posudzovanie individuálnych predpokladov fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím zahŕňa najmä hodnotenie jej schopnosti a úsilia riešiť svoju nepriaznivú životnú situáciu vlastným príčinením.

(7) Posudzovanie rodinného prostredia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím zahŕňa najmä hodnotenie schopnosti a rozsahu pomoci, ktorú jej poskytuje rodina. Za rodinu na účely posudzovania rodinného prostredia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím sa považuje jej manžel alebo manželka, rodičia a deti.

(8) Posudzovanie prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti, zahŕňa najmä hodnotenie dopravných systémov a podmienok bývania vrátane prístupnosti stavieb občianskeho vybavenia podľa osobitného predpisu.⁹⁾

(9) Výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je posudkový záver, ktorého obsahom sú sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie, ktoré má fyzická osoba v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia a návrh kompenzácie vo všetkých jej oblastiach.

§ 14

Druhy odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na kompenzáciu

(1) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby na účely tohto zákona, ak je odkázaná na osobnú asistenciu alebo opatrovanie.

(2) Pri posudzovaní odkázanosti neplnoletej fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na pomoc inej fyzickej osobe sa neprihliada na potrebu pomoci pri zabezpečovaní starostlivosti o seba, starostlivosti o domácnosť alebo pri realizovaní základných sociálnych aktivít, ktoré vyplývajú z rodičovskej starostlivosti poskytovanej neplnoletej fyzickej osobe rovnakého veku.

(3) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na osobnú asistenciu, ak je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4 a osobnou asistenciou sa dosiahne účel ustanovený v § 20 ods. 2.

(4) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na opatrovanie, ak stupeň jej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby je V alebo VI podľa osobitného predpisu.¹⁰⁾

¹⁰⁾ § 49 ods. 10 a príloha č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z.

(5) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na pomôcku, na úpravu pomôcky, na zdvíhacie zariadenie, na úpravu osobného motorového vozidla, na úpravu bytu, na úpravu rodinného domu alebo na úpravu garáže, ak sociálne dôsledky jej ťažkého zdravotného postihnutia možno prekonať alebo zmierniť pomôckou, úpravou pomôcky, zdvíhacim zariadením, úpravou osobného motorového vozidla alebo úpravou bytu, rodinného domu alebo garáže.

(6) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, ak nie je schopná na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jej prirodzenej dôstojnosti

- a) premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a k prostriedku železničnej dopravy a späť,
- b) nastupovať do vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a do prostriedku železničnej dopravy, udržať sa v ňom počas jazdy a vystupovať z vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a z prostriedku železničnej dopravy alebo
- c) zvládnuť z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia inú situáciu vo vozidle verejnej hromadnej dopravy osôb a v prostriedku železničnej dopravy najmä z dôvodu poruchy správania pri duševných ochoreniach, vertebrobasilárnej insuficiencie s ťažkými závratmi, straty dvoch končatín, kardiopulmonálnej nedostatočnosti ťažkého stupňa alebo ťažkej poruchy sfinkterov.

(7) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov na dietne stravovanie, ak má chorobu alebo poruchu uvedenú v prílohe č. 5.

(8) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou, ak má zdravotné postihnutie uvedené v prílohe č. 6.

(9) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s opotrebovaním šatstva, bielizne a obuvi a bytového zariadenia, ak má chronický stav alebo používa technicky náročnú pomôcku uvedené v prílohe č. 7.

(10) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na sprievodcu, ak je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby alebo na pomoc psa so špeciálnym výcvikom pri zabezpečovaní pohybu, orientácie a komunikácie so spoločenským prostredím. Za odkázanú na sprievodcu možno považovať fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím najskôr od dovŕšenia tretieho roku veku.

§ 15

Komplexný posudok

a posudok na účely parkovacieho preukazu

(1) Na základe lekárskeho posudku podľa § 11 ods. 11 a na základe posudkového záveru podľa § 13 ods. 9 príslušný orgán vypracúva komplexný posudok na účely kompenzácie, ktorý obsahuje

- a) mieru funkčnej poruchy,

- b) vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím,
- c) sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie,
- d) návrh druhu peňažného príspevku na kompenzáciu,
- e) vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na sprievodcu,
- f) vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo či má praktickú slepotu alebo úplnú slepotu oboch očí a
- g) termín opäťovného posúdenia zdravotného stavu, ak ho určí posudkový lekár.

(2) Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby osobnou asistenciou, v komplexnom posudku sa uvedie aj ročný rozsah osobnej asistencie v hodinách podľa jednotlivých činností uvedených v prílohe č. 4, na ktoré je fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím odkázaná.

- (3) Na základe lekárskeho posudku podľa § 11 ods. 13 a na základe posudkového záveru o sociálnych dôsledkoch ťažkého zdravotného postihnutia v oblasti mobility a orientácie príslušný orgán vypracúva posudok na účely parkovacieho preukazu, ktorý obsahuje
  - a) mieru funkčnej poruchy,
  - b) vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím,
  - c) vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo či fyzická osoba má praktickú alebo úplnú slepotu oboch očí a
  - d) termín opäťovného posúdenia zdravotného stavu, ak ho určí posudkový lekár.

(4) Posudok podľa odsekov 1 a 3 príslušný orgán nevypracúva, ak miera funkčnej poruchy fyzickej osoby na základe lekárskeho posudku je menej ako 50 %.

(5) Na účely rozhodovania o preukaze sa komplexný posudok nevypracúva a vypracúva sa lekársky posudok podľa § 11 ods. 11 alebo podľa § 11 ods. 13.

(6) Nový posudok podľa odsekov 1 a 3 sa z dôvodu určenia miery funkčnej poruchy nevypracúva, ak sa na základe opäťovného posúdenia zdravotného stavu zistí, že miera funkčnej poruchy fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím je vyššia, nižšia alebo rovnaká ako v komplexnom posudku alebo v posudku na účely parkovacieho preukazu z posledného posúdenia a je nadáľej najmenej 50 %.

(7) Komplexný posudok stráca platnosť, ak sa vypracoval nový komplexný posudok ako podklad na rozhodnutie o parkovacom preukaze a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť; príslušný orgán uvedie túto skutočnosť v novom komplexnom posudku.

(8) Posudok na účely parkovacieho preukazu stráca platnosť, ak sa vypracoval nový posudok ako podklad na rozhodnutie o parkovacom preukaze a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť; príslušný orgán uvedie túto skutočnosť v novom posudku.

(9) Posudok podľa odseku 3 sa nevypracúva, ak bol

vypracovaný komplexný posudok podľa odseku 1 a nedošlo k zmene zdravotného stavu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

(10) Príslušný orgán použije určenú mieru funkčnej poruchy a odkázanosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom pri vypracúvaní komplexného posudku na účely peňažných príspevkov na kompenzáciu bez vykonania nového posudzovania miery funkčnej poruchy a odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, ak bol vypracovaný posudok podľa odseku 3 a nedošlo k zmene zdravotného stavu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

§ 16

Preukaz

(1) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím príslušný orgán vyhotoví preukaz, ak z právoplatného rozhodnutia o peňažnom príspevku na kompenzáciu alebo z právoplatného rozhodnutia o preukaze vyplýva, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím.

(2) Preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom sa vyhotovuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ak je odkázaná na sprievodcu podľa § 14 ods. 10.

(3) Preukaz, ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 8, je určený na uplatnenie zliav a výhod podľa osobitných predpisov.¹¹⁾

(4) Preukaz obsahuje

- názov príslušného orgánu, ktorý preukaz vyhotobil,
- evidenčné číslo preukazu,
- fotografiu držiteľa preukazu,
- meno, priezvisko, titul, dátum narodenia držiteľa preukazu a adresu jeho trvalého pobytu alebo prechodného pobytu,
- podpis držiteľa preukazu, ak je schopný sa podpísť,
- miesto a dátum vyhotovenia preukazu,
- odtlačok úradnej pečiatky orgánu príslušného na vyhotovenie preukazu a podpis oprávneného zamestnanca tohto orgánu,
- poznámku, v ktorej sa uvedie názov preukazu v anglickom jazyku slovami „CARD OF PERSON WITH DISABILITIES“; pri fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím s praktickou slepotou alebo úplnou slepotou sa uvedú aj slová „nevidiaci – blind“ a pri nepočujúcej fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sa uvedú aj slová „nepočujúci – deaf“,
- ochranné prvky, ktorými sú vodotlač, hologram a zaliatie preukazu do fólie,
- poučenie.

¹¹⁾ Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov, zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej nôdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z. z. o dráhach a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov.

¹²⁾ § 41 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov.

(5) Preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom sa označuje červenou čiarou.

§ 17

Parkovací preukaz

(1) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná podľa posudku na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom podľa § 14 ods. 6 alebo má praktickú slepotu alebo úplnú slepotu oboch očí, vyhotoví príslušný orgán parkovací preukaz na základe právoplatného rozhodnutia o parkovacom preukaze.

(2) Parkovací preukaz, ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 9, je určený na uplatnenie výhod podľa osobitného predpisu.¹²⁾

(3) Parkovací preukaz obsahuje

- na prednej strane v jej ľavej časti
  - biely symbol užívateľa vozika na tmavomodrom pozadí,
  - dátum, ktorým končí platnosť parkovacieho preukazu,
  - evidenčné číslo parkovacieho preukazu,
  - názov a odtlačok úradnej pečiatky príslušného orgánu, ktorý parkovací preukaz vyhotobil a podpis oprávneného zamestnanca tohto orgánu,
- na prednej strane v jej pravej časti
  - slová „Parkovací preukaz pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím“ uvedené väčším typom písma,
  - slová „parkovací preukaz“ vo vybraných jazykoch Európskej únie malým typom písma, pričom ako prvé sú tieto slová uvedené v anglickom jazyku,
  - slová „Model Európskej únie“,
  - v pozadí kód Slovenskej republiky vyjadrený písmenami „SK“ obkolesený prstencom dvanásťich hviezdičiek symbolizujúcich Európsku úniu,
- na zadnej strane v jej ľavej časti
  - priezvisko fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa vyhotovuje parkovací preukaz,
  - meno fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa vyhotovuje parkovací preukaz,
  - podpis fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa vyhotovuje parkovací preukaz, ak je schopná sa podpísť,
  - fotografiu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa vyhotovuje parkovací preukaz,
- na zadnej strane v jej pravej časti
  - slová „Tento preukaz oprávňuje držiteľa k využívaniu vyhradených parkovacích miest a zariadení v členských štátoch EÚ“,
  - slová „Preukaz je potrebné umiestniť v prednej časti vozidla tak, aby bola predná časť preukazu jasne viditeľná na účely kontroly“.

(4) Parkovací preukaz má rozmery 106 mm na výšku a 148 mm na šírku, je bledomodrej farby s výnimkou bieleho symbolu užívateľov vozíka, ktorý má tmavomodré pozadie. Parkovací preukaz obsahuje ochranný prvok hologram a je pokrytý plastickou hmotou.

(5) Doba platnosti parkovacieho preukazu je neobmedzená, ak fyzickej osobe s ľažkým zdravotným postihnutím nezaniukne nárok na parkovací preukaz.

(6) Parkovací preukaz je potrebné umiestniť v prednej časti vozidla tak, aby bola predná časť parkovacieho preukazu jasne viditeľná na účely kontroly.

§ 18

Posudzovanie a zisťovanie príjmu a majetku

(1) Za príjem sa na účely poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu považujú

- a) príjmy fyzických osôb, ktoré sú predmetom dane z príjmu podľa osobitného predpisu¹³⁾ po odpočítaní
  - 1. poistného na povinné verejné zdravotné poistenie a na dobrovoľné verejné zdravotné poistenie,
  - 2. poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie, poistného na invalidné poistenie, poistného na poistenie v nezamestnanosti a príspevku na starobné dôchodkové sporenie,
  - 3. preddavku na daň alebo dane z príjmov fyzických osôb,
  - 4. výdavkov vynaložených na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov fyzických osôb,
- b) príjmy, ktoré nie sú predmetom dane z príjmov fyzických osôb podľa osobitného predpisu,¹⁴⁾
- c) príjmy oslobodené od dane z príjmov fyzických osôb podľa osobitného predpisu,¹⁵⁾ ak tento zákon neustanovuje inak,
- d) náhrady výdavkov pri výkone práce v zahraničí do výšky ustanovej osobitným predpisom,¹⁶⁾
- e) peňažný príspevok na opatrovanie, ak tento zákon neustanovuje inak,
- f) ďalšie príjmy fyzických osôb podľa osobitných predpisov,¹⁷⁾
- g) štipendium študenta v doktorandskom študijnom

¹³⁾ Zákon č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹⁴⁾ § 3 ods. 2 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹⁵⁾ § 9 ods. 1 a ods. 2 písm. a) až h) a k) až s) a § 5 ods. 7 písm. f) až j) zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹⁶⁾ Zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.

¹⁷⁾ Napríklad § 460 až 487 a § 628 až 630 Občianskeho zákonného, zákon č. 403/1990 Zb. o zmiernení následkov niektorých majetkových krívd v znení neskorších predpisov, zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov a zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému polnophospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov.

¹⁸⁾ § 54 ods. 18 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 363/2007 Z. z.

¹⁹⁾ § 30 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

²⁰⁾ Napríklad zákon č. 235/1998 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa, o príspevku rodičom, ktorým sa súčasne narodili tri deti alebo viac detí, alebo ktorým sa v priebehu dvoch rokov opakovane narodili dvojčatá a ktorým sa menia ďalšie zákony v znení neskorších predpisov, zákon č. 238/1998 Z. z. o príspevku na pohreb v znení neskorších predpisov, zákon č. 627/2005 Z. z. o príspevkoch na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa v znení neskorších predpisov.

²¹⁾ Zákon č. 600/2003 Z. z. v znení zákona č. 532/2007 Z. z.

²²⁾ § 263a zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.

²³⁾ Zákon č. 599/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

²⁴⁾ § 96 ods. 4 zákona č. 131/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

²⁵⁾ Zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporeni a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

²⁶⁾ Zákon č. 305/1999 Z. z. o zmiernení niektorých krívd osobám deportovaných do nacistických koncentračných táborov a zajateckých táborov v znení neskorších predpisov.

²⁷⁾ § 64 ods. 1 písm. b) zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele v znení neskorších predpisov.

programu v dennej forme poskytované podľa osobitného predpisu.¹⁸⁾

(2) Daňová strata sa zohľadňuje podľa osobitného predpisu.¹⁹⁾

(3) Za príjem sa na účely poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu nepovažujú

- a) jednorazové štátne sociálne dávky poskytnuté podľa osobitných predpisov,²⁰⁾
- b) prípadok na dieťa a príplatok k prípadku na dieťa poskytnutý podľa osobitného predpisu,²¹⁾
- c) peňažné príspevky na kompenzáciu, ak tento zákon neustanovuje inak,
- d) zvýšenie dôchodku pre bezvýdnosť,
- e) invalidný dôchodok a čiastočný invalidný dôchodok späťne vyplatené podľa osobitného predpisu,²²⁾
- f) jednorazová dávka v hmotnej nôdzi,²³⁾
- g) štipendiá,²⁴⁾ ak tento zákon neustanovuje inak,
- h) prijaté náhrady škôd, náhrady nemajetkovej ujmy, plnenia z poistenia majetku a plnenia z poistenia zodpovednosti za škody okrem platieb prijatých ako náhrada za
  - 1. stratu zdaniteľného príjmu,
  - 2. škodu spôsobenú na majetku, ktorý bol v čase vzniku škody obchodným majetkom,
  - 3. škodu spôsobenú v súvislosti s podnikaním alebo inou samostatnou zárobkovou činnosťou a za škodu spôsobenú v súvislosti s prenájomom,
  - 4. škodu spôsobenú na majetku, ktorý má fyzická osoba prenajatý, ak tento majetok využíva na podnikanie alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť,
- i) jednorazové plnenia z poistenia osôb, ktoré nemajú charakter úrazovej renty, okrem plnenia z poistenia pre prípad dožitia určitého veku alebo doplnkového dôchodkového sporenia podľa osobitného predpisu,²⁵⁾
- j) daňový bonus podľa osobitného predpisu,¹³⁾
- k) príjem získaný z predaja hnutelných a nehnuteľných vecí uvedených v odseku 19,
- l) odškodenie fyzických osôb podľa osobitného predpisu,²⁶⁾
- m) príspevok na stravu podľa osobitného predpisu,²⁷⁾

n) resocializačný príspevok podľa osobitného predpisu.²⁸⁾

(4) Pri zisťovaní výšky príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na účely peňažných príspevkov na kompenzáciu sa neprihliada na stratu alebo pokles príjmu z dôvodu účasti na štrajku.

(5) Peňažný príspevok na opatrovanie sa nepovažuje za príjem na účely zisťovania príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím pri peňažnom príspevku na opatrovanie vo výške, v ktorej bol poskytovaný fyzickej osobe uvedenej v § 40 ods. 3, ak sa príjem tejto fyzickej osoby ako spoločne posudzovanej osoby podľa odseku 7 započítava s príjomom fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorú fyzická osoba opatrolovala v kalendárnom roku podľa odseku 8.

(6) Ak u osôb uvedených v § 3 ods. 1 písm. a) štvrtom bode až siedmom bode nemožno zo závažných dôvodov zistiť ich príjem, za príjem sa považuje suma životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovená osobitným predpisom.²⁹⁾

(7) Pri rozhodovaní o peňažných príspevkoch na kompenzáciu na účely zisťovania príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím sa spoločne posudzujú a započítavajú príjmy

- a) u posudzovanej fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím jej príjem a príjem jej manžela alebo manželky,
- b) u rodičov s nezaopatreným dieťaťom⁷⁾ príjmy týchto rodičov a príjem nezaopatreného dieťaťa žijúceho s nimi v domácnosti,³⁰⁾
- c) u rodičov, ktorí sú sami nezaopatrenými deťmi, ich príjmy a príjmy, ktoré na nich poberá iná fyzická osoba a príjem nezaopatrených detí žijúcich s nimi v domácnosti,³¹⁾
- d) u nezaopatreného dieťaťa jeho príjem a príjem jeho rodičov, ak s ním žijú v domácnosti,³¹⁾ ak toto dieťa žije v domácnosti len s jedným rodičom, s inou fyzickou osobou alebo samostatne, príjem dieťaťa, príjem rodiča a príjem, ktorý na dieťa poberá iná fyzická osoba,
- e) u zaopatreného neplnoletého dieťaťa jeho príjem.

(8) Príjem na účely poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu sa zisťuje ako priemerný mesačný príjem za kalendárny rok, ktorý predchádza kalendárному roku, v ktorom fyzická osoba požiadala o peňažný príspevok na kompenzáciu. Takto zistený príjem sa prehodnocuje pri opakovaných peňažných príspevkoch na kompenzáciu vždy v júli bežného roka a platí do konca júna nasledujúceho roka; za obdobie, za ktoré sa príjem prehodnocuje, sa považuje kalendárny rok, ktorý predchádza kalendárному roku, v ktorom sa prehodnocovanie vykonáva.

(9) Na účely prehodnocovania príjmu podľa odseku 8 príslušný orgán vyzve fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, aby predložila doklady o výške príjmu.

²⁸⁾ § 70 zákona č. 305/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.

²⁹⁾ § 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

³⁰⁾ § 115 Občianskeho zákonníka.

³¹⁾ Zákon č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

(10) Pri zisťovaní príjmu za kalendárny rok podľa odseku 8 sa započítavajú príjmy, ktoré fyzickej osobe patrili za obdobie január až december kalendárneho roka podľa odseku 8 bez ohľadu na to, kedy boli vyplatené.

(11) Pri zisťovaní príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na účely peňažných príspevkov na kompenzáciu sa započítavajú príjmy osôb uvedených v odseku 7, ak tieto osoby patria do okruhu osôb, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú s príjomom fyzickej osoby, v kalendárnom roku, za ktorý sa zisťuje príjem podľa odseku 8.

(12) Pri zisťovaní príjmu, pri prehodnocovaní príjmu a pri rozhodovaní o peňažných príspevkoch na kompenzáciu sa použijú ustanovenia podľa osobitného predpisu³¹⁾ platné v čase rozhodovania o peňažných príspevkoch na kompenzáciu alebo v čase prehodnocovania príjmu u opakovaných peňažných príspevkoch na kompenzáciu.

(13) Ak osoby uvedené v odseku 7 patrili do okruhu osôb, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú s príjomom fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím len časť kalendárneho roka, za ktorý sa zisťuje príjem podľa odseku 8, započítava sa ich príjem len za časť kalendárneho roka, počas ktorého patrili do okruhu osôb, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú s príjomom fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

(14) Pri zisťovaní príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na účely peňažných príspevkov na kompenzáciu sa neprihliada na zmeny v okruhu osôb, ktorých príjmy sa posudzujú spoločne, ku ktorým došlo po uplynutí kalendárneho roka, za ktorý sa zisťuje príjem alebo prehodnocuje príjem podľa odseku 8.

(15) Príjem fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na účely peňažných príspevkov na kompenzáciu sa určí tak, že súčet príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a príjmov osôb, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú a započítavajú podľa odseku 7, sa vydelení počtom osôb, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú a započítavajú.

(16) Hranice príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na poskytovanie peňažného príspevku na kompenzáciu sú ustanovené v prílohach č. 10 až 14.

(17) Za majetok fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím sa na účely poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu považujú nehnuteľné veci a hnuteľné veci vo vlastníctve fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vrátane peňažných úspor okrem majetku uvedeného v odseku 19 a ak to ich povaha pripúšťa, aj práva a iné majetkové hodnoty. Majetok fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím sa preukazuje podľa stavu majetku v čase podania žiadosti o peňažný príspevok na kompenzáciu. Za hodnotu majetku fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím

možno považovať len podiel majetku pripadajúci na túto fyzickú osobu.

(18) Fyzická osoba, ktorá žiada o peňažný príspevok na kompenzáciu a fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím vyhlasuje na osobitnom tlačive uvedenom v prílohe č. 15, či hodnota majetku, ktorý vlastní, je vyššia ako 39 833 eur. Podpis fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na vyhlásení overí príslušný orgán bez poplatku.

(19) Za majetok fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím sa nepovažujú

- a) nehnuteľnosť, ktorú užíva na trvalé bývanie,
- b) poľnohospodárska pôda a lesná pôda, ktorú užíva pre svoju potrebu,
- c) hnuteľné veci, ktoré tvoria nevyhnutné vybavenie domácnosti, hnuteľné veci, ktorými sú ošatenie a obuv a hnuteľné veci, na ktoré sa poskytla jednorazová dávka v hmotnej nûdzi alebo peňažný príspevok na kompenzáciu,
- d) osobné motorové vozidlo, ktorého je držiteľom alebo vlastníkom a fyzická osoba ho využíva na individuálne prepravu z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia,
- e) hnuteľné veci, ak by bol ich predaj alebo iné nakladanie s nimi v rozpore s dobrými mravmi.

(20) Ak sú pochybnosti o ohodnotení majetku fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, príslušný orgán zabezpečí overenie jeho hodnoty znaleckým posudkom³²⁾ a uhradí náklady súvisiace s vyhotovením tohto posudku. Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná v prípade potreby vypracovania znaleckého posudku umožniť znalcovu vykonávanie obhliadku majetku a predložiť doklady týkajúce sa majetku.

TRETIA ČASŤ

PEŇAŽNÉ PRÍSPEVKY NA KOMPENZÁCIU

PRVÁ HLAVA

DRUHY PEŇAŽNÝCH PRÍSPEVKOV NA KOMPENZÁCIU

§ 19

(1) Peňažné príspevky na kompenzáciu sú

- a) peňažný príspevok na osobnú asistenciu,
- b) peňažný príspevok na kúpu pomôcky,
- c) peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky,
- d) peňažný príspevok na úpravu pomôcky,
- e) peňažný príspevok na opravu pomôcky,
- f) peňažný príspevok na kúpu zdvihacieho zariadenia,
- g) peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla,
- h) peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla,
- i) peňažný príspevok na prepravu,
- j) peňažný príspevok na úpravu bytu,
- k) peňažný príspevok na úpravu rodinného domu,

³²⁾ Zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení zákonov v znení neskorších predpisov.

³³⁾ Zákon č. 305/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.

- l) peňažný príspevok na úpravu garáže,
- m) peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov,
- n) peňažný príspevok na opatrovanie.

(2) Peňažné príspevky na kompenzáciu uvedené v odseku 1 písm. a), i), m) a n) sú opakované peňažné príspevky na kompenzáciu a peňažné príspevky na kompenzáciu uvedené v odseku 1 písm. b) až h) a j) až l) sú jednorazové peňažné príspevky na kompenzáciu.

DRUHÁ HLAVA

§ 20

Osobná asistencia

(1) Osobná asistencia je pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4. Osobnú asistenciu vykonáva osobný asistent.

(2) Účelom osobnej asistencie je aktivizácia, podpora sociálneho začlenenia fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím a podpora jej nezávislosti a možnosti rozhodovať sa a ovplyvňovať plnenie rodinných rolí, vykonávanie pracovných aktivít, vzdelávacích aktivít a voľnočasových aktivít.

§ 21

Posudzovanie rozsahu osobnej asistencie

(1) Rozsah osobnej asistencie sa určuje podľa činností uvedených v prílohe č. 4, ktoré si nemôže fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím vykonávať sama, a počtu hodín, ktoré sú potrebné na ich vykonanie.

(2) Počet hodín osobnej asistencie sa určuje na obdobie kalendárneho roka a je najviac 7 300 hodín ročne, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Do rozsahu hodín osobnej asistencie sa nezapočítavajú hodiny osobnej asistencie, počas ktorých sa fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím poskytuje denná pobytová sociálna služba alebo týždenná pobytová sociálna služba. Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba, možno poskytnúť osobnú asistenciu na jej sprevádzanie do školského zariadenia, ak školské zariadenie je mimo priestorov zariadenia sociálnych služieb¹⁾ alebo mimo priestorov zariadenia sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurateľy.³³⁾

(4) Do rozsahu hodín osobnej asistencie sa nezapočítavajú hodiny osobnej asistencie, počas ktorých fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím vykonáva zamestnanie alebo navštieva školské zariadenie s výnimkou vysokej školy.

(5) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje sociálna služba v zariadení podporovaného bývania, možno poskytnúť osobnú

asistenciu na jej prepravu alebo premiestňovanie pri pracovných aktivitách, vzdelávacích aktivitách, občianskych aktivitách, rodinných aktivitách a voľnočasových aktivitách.

(6) Rozsah hodín osobnej asistencie príslušný orgán opäťovne posúdi každé tri roky od jeho určenia na účel zistenia, či predchádzajúci určený rozsah hodín osobnej asistencie zodpovedá potrebám fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Opäťovné posúdenie sa vykoná aj pred uplynutím lehoty uvedenej v prvej vete, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na určenie rozsahu hodín osobnej asistencie.

S 22

Peňažný príspevok na osobnú asistenciu

(1) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na osobnú asistenciu, možno poskytovať peňažný príspevok na osobnú asistenciu, ak sa osobná asistencia vykonáva pri činnostach uvedených v prílohe č. 4.

(2) Peňažný príspevok na osobnú asistenciu možno poskytovať najskôr od 6. roku veku do dovršenia 65. roku veku fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím. Po dovršení 65. roku veku možno tento príspevok poskytovať, len ak bol fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím poskytovaný pred dovršením 65 rokov veku.

(3) Peňažný príspevok na osobnú asistenciu možno poskytnúť aj vtedy, ak je fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím poskytnutý peňažný príspevok na kúpu pomôcky, ktorou je pes so špeciálnym výcvikom, a to na činnosti alebo časť týchto činností, ktoré nevykonáva pes so špeciálnym výcvikom.

(4) Peňažný príspevok na osobnú asistenciu nemožno poskytovať, ak osobnú asistenciu vykonáva manžel, manželka, rodičia alebo fyzická osoba, ktorá prevzala dieťa do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu, alebo fyzická osoba, ktorú súd ustanovil za opatrovníka³⁴⁾ fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, deti, starí rodičia, vnuci, súrodenci, nevesta, zať, svokor, svokra, ak tento zákon neustanovuje inak. Peňažný príspevok na osobnú asistenciu nemožno poskytovať fyzickej osobe, ktorej sa poskytuje opatrovanie podľa § 40 alebo opatrovateľská služba podľa osobitného predpisu.¹⁾

(5) Peňažný príspevok na osobnú asistenciu možno poskytovať aj vtedy, ak osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím vykonávajú fyzické osoby uvedené v odseku 4, okrem rodičov dieťaťa od šiesteho roku veku do dosiahnutia jeho plnoletosti, fyzickej osoby, ktorá prevzala také dieťa do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu, alebo fyzickej osoby, ktorú súd ustanovil za opatrovníka fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, za podmienky, že tieto osoby poskytujú osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na osobnú asistenciu

najmenej v rozsahu 3 650 hodín ročne, alebo je zamestnaná alebo navštevuje školské zariadenie.

(6) Osobný asistent môže poskytovať osobnú asistenciu za podmienok uvedených v odseku 5 len v ročnom rozsahu hodín osobnej asistencie určenom v posudku na činnosti uvedené v prílohe č. 4 v prvom bode až v šiestom bode, deviatom bode a pätnásťom bode, najviac však 1 460 hodín ročne.

(7) Peňažný príspevok na osobnú asistenciu sa poskytuje vo výške, ktorá zodpovedá ročnému rozsahu osobnej asistencie určenej v eurách. Výška peňažného príspevku na osobnú asistenciu sa zníži o sumu zvýšenia dôchodku pre bezvládosť vyplatenú za celý kalendárny rok.

(8) Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím podá žiadosť o poskytnutie peňažného príspevku na osobnú asistenciu v priebehu kalendárneho roka, tento peňažný príspevok sa prizná za príslušné obdobie kalendárneho roka v pomernej časti z určeného rozsahu osobnej asistencie na kalendárny rok a výška peňažného príspevku na osobnú asistenciu sa zníži o sumu zvýšenia dôchodku pre bezvládosť vyplatenú za príslušné obdobie kalendárneho roka.

(9) Ak príjem fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím je vyšší ako trojnásobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanoveného osobitným predpisom,²⁹⁾ od príjmu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sa odpočíta suma trojnásobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanoveného osobitným predpisom.²⁹⁾ Ak tento rozdiel je nižší ako rozsah osobnej asistencie určenej eurách, výška peňažného príspevku na osobnú asistenciu sa rovná rozdielu týchto dvoch súm. Ak rozdiel medzi príjmom fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím a trojnásobkom sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanoveného osobitným predpisom²⁹⁾ je vyšší ako rozsah osobnej asistencie určenej v eurách, peňažný príspevok na osobnú asistenciu sa neprizná; odseky 7 a 8 platia rovnako.

(10) Sadzba na jednu hodinu osobnej asistencie na účely výpočtu výšky peňažného príspevku na osobnú asistenciu je 1,39 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom.²⁹⁾

(11) Peňažný príspevok na osobnú asistenciu sa vypláca mesačne na základe predloženého výkazu o odpracovaných hodinách osobnej asistencie za predchádzajúci kalendárny mesiac.

(12) Peňažný príspevok na osobnú asistenciu sa vypláca fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo na základe písomného súhlasu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím agentúre osobnej asistencie, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím má s touto agentúrou uzatvorenú zmluvu o pomoci pri vykonávaní administratívnych úkonov, ktorej obsahom je aj vyplatenie odmeny osobnému asistentovi.

³⁴⁾ § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

(13) Ak sa fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím poskytuje zdravotná starostlivosť v zdravotníckom zariadení dlhšie ako 30 dní, rozsah hodín osobnej asistencie určený na kalendárny rok sa zníži rozhodnutím o rozsah hodín osobnej asistencie určených pre činnosť uvedené v prílohe č. 4 prvom bode až ôsmom bode, desiatom bode, štrnásatom bode a sedemnásatom bode, pripadajúci na každý deň pobytu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím v zdravotníckom zariadení.

(14) Nevyčerpaný počet hodín osobnej asistencie určený na obdobie kalendárneho roka nemožno uplatniť v nasledujúcom kalendárnom roku.

(15) Ak suma peňažného príspevku na osobnú asistenciu je menej ako 3,32 eura mesačne, peňažný príspevok na osobnú asistenciu sa doplatí v kalendárnom mesiaci, v ktorom jeho suma je najmenej 3,32 eura.

§ 23

Práva a povinnosti osobného asistenta a fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím pri výkone osobnej asistencie

(1) Osobnú asistenciu môže vykonávať len fyzická osoba, ktorá dovršila najmenej 18 rokov veku a má spôsobilosť na právne úkony. Osobnú asistenciu nemôže vykonávať fyzická osoba, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osobe v činnostiach, ktoré má vykonávať ako osobný asistent.

(2) Osobný asistent vykonáva osobnú asistenciu na základe zmluvy

- a) o výkone osobnej asistencie uzavorennej medzi fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a osobným asistentom podľa osobitného predpisu,³⁵⁾
- b) uzavorennej medzi fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a agentúrou osobnej asistencie.

(3) Zmluva o výkone osobnej asistencie obsahuje najmä

- a) druh vykonávaných činností podľa zoznamu činností uvedených v prílohe č. 4 a rozsah vykonávaných činností,
- b) miesto výkonu osobnej asistencie,
- c) obdobie výkonu osobnej asistencie,
- d) práva a povinnosti osobného asistenta,
- e) odmenu a spôsob vyplácania odmeny,
- f) dôvody odstúpenia od zmluvy o výkone osobnej asistencie.

(4) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná predložiť jedno vyhotovenie zmluvy o výkone osobnej asistencie príslušnému úradu.

(5) Osobný asistent môže vykonávať osobnú asistenciu najviac desať hodín denne. To neplatí, ak sa osobná asistencia vykonáva v čase, keď sa fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím zdržíava mimo svojho tr-

valého pobytu alebo prechodného pobytu. Fyzická osoba uvedená v § 22 ods. 5 môže vykonávať osobnú asistenciu najviac štyri hodiny denne.

(6) Osobný asistent vykonávajúci tlmočenie je povinný preukázať príslušnému úradu znalosť komunikovať s fyzickou osobou so sluchovým postihnutím osobitným potvrdením, osvedčením alebo certifikátom. Toto potvrdenie, osvedčenie alebo certifikát vydáva osoba, ktorá má akreditáciu na vzdelávanie tlmočníkov vydanú podľa osobitných predpisov.³⁶⁾

(7) Tlmočenie na účely tohto zákona je tlmočenie v posunkovej reči, artikulačné tlmočenie pre osoby so sluchovým postihnutím a taktílné tlmočenie pre hľuchoslepé osoby.

(8) Na účely tohto zákona môže osobný asistent vykonávať viacero foriem tlmočenia,³⁶⁾ ak na ich vykonávanie preukáže príslušnému úradu odbornú spôsobilosť.

(9) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná predložiť výkaz o počte hodín vykonanej osobnej asistencie podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 16 za každý kalendárny mesiac príslušnému úradu na vyúčtovanie, najneskôr do piateho dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca; to neplatí, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nemôže v uvedenej lehote predložiť výkaz o počte hodín vykonanej osobnej asistencie zo závažných dôvodov. Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím môže vo výkaze o odpracovaných hodinách osobnej asistencie uviesť len činnosti, na ktoré je odkázaná podľa posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1. Príslušný orgán vyplatí peňažný príspevok na osobnú asistenciu najneskôr do 20 dní od predloženia výkazu.

(10) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná predložiť príslušnému úradu potvrdenie o vyplatených odmenách osobnému asistentovi za každý kalendárny mesiac po vyplatení odmeny osobnému asistentovi, najneskôr do piateho dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 17.

TRETIA HLAVA

PEŇAŽNÝ PRÍSPEVOK NA KÚPU POMÔCKY, PEŇAŽNÝ PRÍSPEVOK NA VÝCVIK POUŽÍVANIA POMÔCKY A PEŇAŽNÝ PRÍSPEVOK NA ÚPRAVU POMÔCKY, KATEGORIZÁCIA POMÔCOK A ZOZNAM POMÔCOK

Prvý diel

Peňažný príspevok na kúpu pomôcky, peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky a peňažný príspevok na úpravu pomôcky

§ 24

(1) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracova-

³⁵⁾ § 51 a 853 Občianskeho zákonníka.

³⁶⁾ Zákon č. 386/1997 Z. z. o ďalšom vzdelávaní a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z. z. o zamestnanosti v znení zákona č. 70/1997 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 382/2004 Z. z.

Zákon č. 448/2008 Z. z.

ného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na pomôcku, možno poskytnúť peňažný príspevok na kúpu pomôcky, peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky a peňažný príspevok na úpravu pomôcky.

(2) Pomôcka na účely tohto zákona je vec, technologicke zariadenie alebo jeho časť, ktoré umožňujú alebo sprostredkujú fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím vykonávať činnosti, ktoré by bez ich použitia nemohla vykonávať sama alebo vykonávanie týchto činností by bolo spojené s nadmernou fyzickou záťažou alebo neúmernou dĺžkou trvania činnosti. Pomôcka je aj špeciálny softvér alebo aktualizácia softvéru, ktoré umožňujú fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím používať počítač a iné technické zariadenia. Za pomôcku sa považuje aj pes so špeciálnym výcvikom. Osobné motorové vozidlo sa považuje za pomôcku len na účely výcviku, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Peňažný príspevok na kúpu pomôcky, peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky a peňažný príspevok na úpravu pomôcky možno poskytnúť, len ak sa pomôcka neposkytuje ani nepožičiava na základe verejného zdravotného poistenia,³⁷⁾ s výnimkou druhého mechanického vozíka, druhého elektrického vozíka alebo druhého načúvacieho aparátu. Druhý mechanický vozík je aj druhý jednoduchý kočík alebo druhý špeciálne upravený kočík.

(4) Peňažný príspevok na kúpu pomôcky možno poskytnúť len na pomôcky uvedené v zozname pomôčok na zmiernenie alebo prekonanie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len „zoznam pomôčok“). Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím možno poskytnúť peňažný príspevok na kúpu viacerých pomôčok, ak spĺňa podmienky na poskytnutie peňažného príspevku na kúpu každej z týchto pomôčok.

(5) Výcvik používania pomôcky je činnosť potrebná na získanie vedomostí, zručností a schopností na používanie pomôcky alebo overenie schopností používať pomôcku.

(6) Ak je na používanie pomôcky potrebný výcvik fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, peňažný príspevok na kúpu pomôcky možno poskytnúť, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím úspešne absolvuje výcvik používania tejto pomôcky. Ak absolvovanie výcviku používania pomôcky nie je úspešné, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nie je povinná vrátiť peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky a peňažný príspevok na kúpu pomôcky sa neposkytne. Peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky rovnakého druhu možno poskytnúť len raz.

(7) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím možno poskytnúť peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky, ktorou je osobné motorové vozidlo, len ak je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

(8) Úprava pomôcky je jej prispôsobenie individuálnym potrebám fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vrátane zavedenia upravenej pomôcky do prevádzky.

§ 25

(1) Pes so špeciálnym výcvikom je vodiaci pes, asistenčný pes a signálny pes. Špeciálny výcvik psa preukazuje fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím preukazom psa so špeciálnym výcvikom, známkou, ktorú pes nosí na viditeľnom mieste a potvrdením o odbornej spôsobilosti osoby podľa odseku 5. Preukaz psa so špeciálnym výcvikom, známkou a potvrdenie vydáva fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím odborne spôsobilá osoba podľa odseku 5. V preukaze psa so špeciálnym výcvikom je uvedené meno, priezvisko, trvalé bydlisko fyzickej osoby alebo obchodné meno alebo názov, sídlo, identifikačné číslo a právna forma právnickej osoby, ktorá psa vycvičila, činnosti, na ktoré bol vodiaci pes, asistenčný pes alebo signálny pes vycvičený, dátum o vykonanej skúške psa, meno priezvisko a trvalé bydlisko fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, meno psa, jeho identifikačné číslo zhodné s číslom vyrazeným na známke, plemeno a farba psa a vek psa. Známka obsahuje označenie, že ide o psa so špeciálnym výcvikom s uvedením druhu výcviku v slovenskom jazyku a v anglickom jazyku „assistance dog, guide dog, hearing dog“, identifikačné číslo zhodné s číslom uvedeným v preukaze psa so špeciálnym výcvikom.

(2) Vodiaci pes zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má zrakové postihnutie alebo iné ťažké zdravotné postihnutie, pomoc pri každodenných činnostach, najmä pri samostatnom pohybe, podávaní predmetov a bezpečnom zvládnutí prekážok v priestore.

(3) Asistenčný pes zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má telesné postihnutie alebo iné ťažké zdravotné postihnutie, pomoc pri každodenných činnostach, najmä pri prinesení určených predmetov, prezliekaní oblečenia, polohovaní, otváraní a zatváraní dverí a pri privolaní nevyhnutnej pomoci v prípade nebezpečenstva.

(4) Signálny pes pomáha fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má sluchové postihnutie alebo iné ťažké zdravotné postihnutie, rozlišovať zvukové signály, ktorými sú najmä signálizácia pri dverách, telefón, fax, pláč dieťaťa, ľudské hlasy, budík, upozornenie v nebezpečenstve a volanie mena sluchovo postihnutého.

(5) Odborne spôsobilá na výcvik psa so špeciálnym výcvikom je osoba, ktorej predmetom činnosti je výcvik psov so špeciálnym výcvikom a je členom medzinárodnej organizácie združujúcej výcvikové školy alebo jej bola udelená akreditácia medzinárodnou organizáciou združujúcou výcvikové školy. Podmienka členstva v medzinárodnej organizácii združujúcej výcvikové

³⁷⁾ Zákon č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

školy sa považuje za splnenú aj vtedy, keď osoba, ktorej predmetom činnosti je výcvik psov so špeciálnym výcvikom, podala prihlášku za člena takejto organizácie, a to najdlhšie päť rokov od podania tejto prihlášky.

§ 26

(1) Peňažný príspevok na kúpu pomôcky, peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky a peňažný príspevok na úpravu pomôcky možno poskytnúť na základe

- a) dokladu o cene pomôcky alebo dokladu o kúpe pomôcky vyhotoveného osobou, ktorej predmetom činnosti je výroba, predaj alebo distribúcia pomôcky,
- b) dokladu o cene výcviku používania pomôcky alebo dokladu o cene vykonalého výcviku používania pomôcky vyhotoveného osobou, ktorej predmetom činnosti je vykonanie výcviku používania pomôcky,
- c) dokladu o cene úpravy pomôcky alebo dokladu o cene vykonaléj úpravy pomôcky vyhotoveného osobou, ktorej predmetom činnosti je úprava pomôcky.

(2) Výška peňažného príspevku na kúpu pomôcky, výška peňažného príspevku na výcvik používania pomôcky a výška peňažného príspevku na úpravu pomôcky sa určí percentuálnou sadzbou v závislosti od ceny pomôcky a príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím uvedených v prílohach č. 10 a 11, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri určení výšky peňažného príspevku na kúpu pomôcky sa zohľadňuje cena pomôcky, najviac v sume ustanovenej v zozname pomôcok.

(3) Peňažný príspevok na kúpu pomôcky, peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky alebo peňažný príspevok na úpravu pomôcky je najviac 8 630,42 eura. Výška peňažného príspevku na kúpu pomôcky určeného na kúpu druhého mechanického vozíka je najviac 1 659,70 eura, druhého elektrického vozíka je najviac 4 979,09 eura a druhého načúvacieho aparátu je najviac 331,94 eura. Na určenie výšky peňažného príspevku na kúpu pomôcky určeného na kúpu druhého mechanického vozíka, druhého elektrického vozíka alebo druhého načúvacieho aparátu odsek 2 prvá veta platí rovnako.

(4) Ak sa znížená pohybová schopnosť, orientačná schopnosť, narušená schopnosť dorozumievania a obmedzená schopnosť sebaobsluhy alebo strata schopnosti sebaobsluhy viacerých fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím kompenzuje kúpou alebo úpravou jednej pomôcky, výška tohto peňažného príspevku sa určí pre každú fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím z časti obstarávacej ceny pomôcky alebo ceny úpravy pomôcky, ktorá pripadá pomerne na každú z nich. Celková cena pomôcky sa zohľadňuje najviac v sume ustanovenej v zozname pomôcok.

§ 27

(1) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná kúpiť si pomôcku, na ktorej kúpu jej bol poskytnutý peňažný príspevok, dať si upraviť pomôcku, na ktorej úpravu jej bol poskytnutý peňažný príspevok,

alebo absolvovať výcvik, na ktorý bol poskytnutý peňažný príspevok do troch mesiacov odo dňa poskytnutia tohto peňažného príspevku, najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o priznaní tohto peňažného príspevku, ak pomôcku nemôžno kúpiť, upraviť alebo nemožno absolvovať výcvik používania pomôcky z dôvodov na strane osoby, ktorej predmetom činnosti je výroba pomôcky, predaj pomôcky, distribúcia pomôcky, úprava pomôcky alebo výcvik používania pomôcky.

(2) Ak je cena uvedená v doklade o kúpe pomôcky, o cene vykonalého výcviku používania pomôcky alebo o cene vykonaléj úpravy pomôcky vyššia ako cena, na ktorej základe bol poskytnutý peňažný príspevok na kúpu pomôcky, peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky alebo peňažný príspevok na úpravu pomôcky, vyplati sa rozdiel medzi výškou poskytnutého peňažného príspevku a výškou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o kúpe pomôcky, o cene vykonalého výcviku používania pomôcky alebo o cene vykonaléj úpravy pomôcky najneskôr do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré bolo vyhotovené podľa § 55 ods. 12. Súčet výšky peňažného príspevku poskytnutého na základe dokladu o cene pomôcky, o cene výcviku používania pomôcky alebo cene úpravy pomôcky a vyplateného rozdielu nesmie presiahnuť sumu uvedenú v § 26 ods. 3.

(3) Ak je cena uvedená v doklade o kúpe pomôcky, cena vykonalého výcviku používania pomôcky alebo cena vykonaléj úpravy pomôcky nižšia ako cena, na ktorej základe bol poskytnutý peňažný príspevok na kúpu pomôcky, peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky alebo peňažný príspevok na úpravu pomôcky, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť rozdiel medzi výškou poskytnutého peňažného príspevku na kúpu pomôcky, peňažného príspevku na výcvik používania pomôcky alebo peňažného príspevku na úpravu pomôcky a výškou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o kúpe pomôcky, cene vykonalého výcviku používania pomôcky alebo cene vykonaléj úpravy pomôcky najneskôr do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré bolo vyhotovené podľa § 55 ods. 12.

(4) Ďalší peňažný príspevok na kúpu pomôcky alebo peňažný príspevok na úpravu pomôcky rovnakého druhu možno poskytnúť, ak pomôcka neplní svoj účel.

(5) Za pomôcku alebo úpravu pomôcky, ktorá neplní svoj účel, sa považuje pomôcka alebo úprava pomôcky, ak

- a) je nefunkčná a nemožno ju opraviť,
- b) je nefunkčná a cena opravy alebo cena opravy s cennou všetkých doterajších opráv by bola vyššia ako 50 % poskytnutého peňažného príspevku na kúpu pomôcky alebo najviac 50 % ceny pomôcky alebo porovnatelnej pomôcky aktuálnej na trhu v čase rozhodovania o peňažnom príspevku na opravu pomôcky, alebo
- c) nekompenzuje sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia.

(6) Ďalší peňažný príspevok na kúpu pomôcky rovnakého druhu určený na kúpu druhého mechanického

vozíka alebo druhého načúvacieho aparátu možno poskytnúť po uplynutí siedmich rokov od právoplatnosti rozhodnutia o priznaní predchádzajúceho peňažného príspevku na takúto pomôcku. Ďalší peňažný príspevok na kúpu pomôcky rovnakého druhu určený na kúpu druhého elektrického vozíka možno poskytnúť po uplynutí desiatich rokov od právoplatnosti rozhodnutia o priznaní predchádzajúceho peňažného príspevku na takúto pomôcku.

(7) Ďalší peňažný príspevok na kúpu pomôcky rovnakého druhu uvedenej v odseku 6 možno poskytnúť, ak fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím bol poskytnutý alebo zapožičaný ďalší mechanický vozík, elektrický vozík alebo načúvací aparát na základe verejného zdravotného poistenia po poskytnutí predchádzajúceho peňažného príspevku na kúpu pomôcky uvedenej v odseku 6.

(8) Ďalší peňažný príspevok na kúpu pomôcky rovnakého druhu určený na kúpu druhého mechanického vozíka alebo druhého elektrického vozíka, druhého načúvacieho aparátu po uplynutí lehoty uvedenej v odseku 6 možno poskytnúť, ak pomôcka, na ktorej kúpu bol poskytnutý predchádzajúci peňažný príspevok na kúpu pomôcky, neplní svoj účel.

§ 28

(1) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť peňažný príspevok na kúpu pomôcky alebo jeho pomernú časť, ak predá, daruje alebo zavíni stratu alebo nefunkčnosť tejto pomôcky alebo je povinná vrátiť pomôcku subjektu, ktorý jej poskytol úver na kúpu pomôcky pred uplynutím siedmich rokov a u druhého elektrického vozíka pred uplynutím desiatich rokov od poskytnutia peňažného príspevku na kúpu pomôcky. Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nie je povinná vrátiť peňažný príspevok na kúpu pomôcky alebo jeho pomernú časť, ak bola pomôcka odcudzená a fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nepožiada o ďalší peňažný príspevok na kúpu pomôcky rovnakého druhu pred uplynutím siedmich rokov, a ak ide o druhý elektrický vozík, pred uplynutím desiatich rokov.

(2) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť pomernú časť peňažného príspevku na kúpu pomôcky za obdobie od prvého dňa kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím predala pomôcku, darovala pomôcku alebo zavínila jej stratu alebo nefunkčnosť, alebo je povinná vrátiť pomôcku subjektu, ktorý jej poskytol úver na kúpu pomôcky, do dňa, ktorým uplynie lehota uvedená v odseku 1. Táto povinnosť platí aj na vrátenie pomôcky alebo pomernej časti peňažného príspevku na kúpu pomôcky, ktorá sa uplatňuje ako pohľadávka v konaní o dedičstve.

(3) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť funkčnú pomôcku alebo peňažný príspevok na kúpu tejto pomôcky alebo jeho pomernú časť, ak pomôcka pred uplynutím siedmich rokov, alebo ak ide o druhý elektrický vozík pred uplynutím de-

siatich rokov, od poskytnutia tohto peňažného príspevku vhodne nekompenzuje sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia. Ak pomôcka nie je funkčná a nemožno ju opraviť, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nie je povinná vrátiť pomôcku, peňažný príspevok na kúpu tejto pomôcky a ani jeho pomernú časť. Ak bol peňažný príspevok poskytnutý na kúpu psa so špeciálnym výcvikom a pes so špeciálnym výcvikom nekompenzuje sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nie je povinná vrátiť psa so špeciálnym výcvikom, peňažný príspevok na jeho kúpu a ani jeho pomernú časť.

(4) Lehota siedmich rokov a lehota desiatich rokov uvedené v odsekoch 1 a 3 začínajú plynúť prvým dňom kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom rozhodnutie o poskytnutí peňažného príspevku na kúpu pomôcky nadobudlo právoplatnosť.

(5) Vrátenú funkčnú pomôcku možno poskytnúť do užívania poskytovateľovi sociálnej služby¹⁾ alebo fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá o ňu prejaví záujem, a je na pomôcku odkázaná. Odkázanosť na pomôcku preukazuje fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím posudkom alebo potvrdením zdravotníckeho zariadenia. Pomôcka podľa prvej vety sa poskytne do užívania na základe písomnej zmluvy³⁵⁾ o poskytnutí pomôcky, ktorú uzatvorí príslušný orgán s poskytovateľom sociálnej služby,¹⁾ alebo s fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá o ňu prejaví záujem.

(6) Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím zomrie pred uplynutím siedmich rokov od poskytnutia peňažného príspevku na kúpu pomôcky s výnimkou peňažného príspevku na kúpu psa so špeciálnym výcvikom, peňažného príspevku na kúpu druhého načúvacieho aparátu, peňažného príspevku na kúpu druhého mechanického vozíka alebo zomrie pred uplynutím desiatich rokov od poskytnutia peňažného príspevku na kúpu druhého elektrického vozíka, tento peňažný príspevok alebo jeho pomerná časť sa uplatňuje ako pohľadávka v konaní o dedičstve. Ak dedičia preukážu znaleckým posudkom, že skutočná hodnota pomôcky je nižšia alebo rovnaká ako výška tejto pohľadávky, príslušný orgán uplatňuje v konaní o dedičstve pohľadávku vo výške skutočnej hodnoty pomôcky. Peňažný príspevok na kúpu pomôcky alebo jeho pomerná časť sa neuplatňuje ako pohľadávka v konaní o dedičstve, ak hodnota pomôcky podľa znaleckého posudku vyhotoveného na účely konania o dedičstve je najviac 165,97 eura, alebo ak dedičia vrátia pomôcku.

Druhý diel

Kategorizácia pomôčok a zoznam pomôčok

§ 29

(1) Kategorizácia pomôčok na účely tohto zákona je zaradenie pomôcky uvedenej v § 24 ods. 2 určenej na zmiernenie alebo prekonanie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia do zoznamu pomôčok,

jej vyradenie zo zoznamu pomôcok a určenie maximálne zohľadňovanej sumy z ceny pomôcky.

(2) Na účely kategorizácie pomôcok sa zriaďuje kategorizačná komisia ako poradný orgán ministerstva.

(3) Do zoznamu pomôcok možno zaradiť pomôcku určenú na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia v oblasti mobility a orientácie, v oblasti komunikácie alebo v oblasti sebaobsluhy s prihliadnutím na mieru a efektívnosť tejto kompenzácie.

(4) Do zoznamu pomôcok nemožno zaradiť pomôcku, ktorá svojím účelom a charakterom je porovnatelná s pomôckou uvedenou v zozname zdravotníckych pomôcok, ktoré sú poskytované na základe verejného zdravotného poistenia,³⁷⁾ s výnimkou druhého mechanického vozíka, druhého elektrického vozíka alebo druhého načúvacieho aparátu.

§ 30

(1) Návrh na zaradenie pomôcky do zoznamu pomôcok a na určenie maximálne zohľadňovanej sumy z ceny pomôcky, návrh na zmenu maximálne zohľadňovanej sumy z ceny pomôcky a návrh na vyradenie pomôcky zo zoznamu pomôcok podáva príslušný orgán, zástupca občianskeho združenia fyzických osôb so zdravotným postihnutím alebo osoba, ktorej predmetom činnosti je výroba pomôcky alebo predaj pomôcky (ďalej len „navrhovateľ“).

(2) Návrh podľa odseku 1 obsahuje

- a) názov a sídlo právnickej osoby uvedenej v odseku 1 a meno a priezvisko jej zástupcu, ak navrhovateľ je právnická osoba,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu alebo prechodného pobytu, ak navrhovateľ je fyzická osoba,
- c) názov pomôcky,
- d) účel pomôcky,
- e) charakteristiku pomôcky,
- f) cenu pomôcky,
- g) maximálne zohľadňovanú sumu z ceny pomôcky,
- h) dôvod na zmenu maximálne zohľadňovanej sumy z ceny pomôcky,
- i) dôvod zaradenia pomôcky do zoznamu pomôcok,
- j) dôvod vyradenia pomôcky zo zoznamu pomôcok.

§ 31

(1) Pomôcky sa zaraďujú do zoznamu pomôcok a vyrádajú sa zo zoznamu pomôcok najmenej raz ročne, ak je podaný návrh podľa § 30 ods. 2.

(2) Ministerstvo je oprávnené požiadať navrhovateľa na rokovanie kategorizačnej komisie o predvedenie praktickej ukážky funkčných vlastností pomôcky, ktorá je predmetom návrhu na zaradenie do zoznamu pomôcok.

(3) Ministerstvo písomne oznamí navrhovateľovi dôvody nezaradenia pomôcky do zoznamu pomôcok alebo jej nevyradenia zo zoznamu pomôcok.

(4) Ministerstvo vyradí pomôcku zo zoznamu pomô-

cok, ak bola pomôcka preukázateľne nedostupná na trhu dlhšie ako jeden rok.

(5) Zoznam pomôcok a maximálne zohľadňované sumy z ceny pomôcky ustanoví ministerstvo opatrením.

ŠTVRTÁ HLAVA

PEŇAŽNÝ PRÍSPEVOK NA OPRAVU POMÔCKY

§ 32

(1) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na pomôcku a táto pomôcka vyžaduje opravu alebo je podľa komplexného posudku odkázaná na úpravu pomôcky a táto úprava vyžaduje opravu, možno poskytnúť peňažný príspevok na opravu pomôcky. Peňažný príspevok na opravu pomôcky určený na opravu úpravy osobného motorového vozidla možno poskytnúť fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ak je podľa komplexného posudku odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a na úpravu osobného motorového vozidla.

(2) Zdvihacie zariadenie je pomôcka len na účely peňažného príspevku na opravu pomôcky. Za pomôcku sa na účely peňažného príspevku na opravu pomôcky považuje aj časť osobného motorového vozidla, ktorá je upravená pre potreby fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

(3) Oprava pomôcky je vykonanie zásahov na pomôcke alebo jej časti, ktorými sa zabezpečí výmena nefunkčných častí, opotrebovaných častí alebo časti s prekročenou životnosťou, alebo kontrola funkčnosti zdvihacieho zariadenia. Pomôcka vyžadujúca opravu na účely peňažného príspevku na opravu pomôcky nie je pomôcka, ktorá prestala plniť svoj účel z dôvodu nefunkčnosti napájajúcich batérii alebo akumulátorov s kapacitou do 10 Ah (ampérhodina).

(4) Peňažný príspevok na opravu pomôcky možno poskytnúť na opravu pomôcky, ktorá sa neposkytuje ani nepožičiava na základe verejného zdravotného poistenia,³⁷⁾ ak tento zákon neustanovuje inak. Peňažný príspevok na opravu pomôcky možno poskytnúť aj na opravu druhého mechanického vozíka, druhého elektrického vozíka alebo druhého načúvacieho aparátu, na ktoré bol poskytnutý peňažný príspevok na kúpu pomôcky alebo na opravu mechanického vozíka alebo elektrického vozíka, ktorý fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím získala darom alebo kúpou.

(5) Za opravu pomôcky sa považuje aj vykonanie zásahov na tých častiach pomôcky alebo osobného motorového vozidla, ktoré boli upravené prispôsobením individuálnym potrebám fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Za opravu pomôcky sa považuje aj chirurgický zákrok v rámci veterinárnej starostlivosti alebo liečebné terapeutické činnosti závažnejšieho charakteru na psovi so špeciálnym výcvikom.

(6) Peňažný príspevok na opravu pomôcky možno poskytnúť, ak cena opravy alebo cena opravy s cenou

všetkých doterajších opráv účtovaných osobou, ktorej predmetom činnosti je výroba pomôcky alebo oprava pomôcky, alebo cena opravy alebo cena opravy s cenou všetkých doterajších opráv účtovaných na základe zmluvy o oprave uzatvorenej medzi fyzickými osobami je najviac 50 % poskytnutého peňažného príspevku na kúpu pomôcky alebo najviac 50 % ceny pomôcky alebo porovnateľnej pomôcky aktuálnej na trhu v čase rozhodovania o peňažnom príspevku na opravu pomôcky.

(7) Peňažný príspevok na opravu pomôcky určený na opravu úpravy pomôcky alebo na opravu úpravy osobného motorového vozidla možno poskytnúť, ak cena opravy úpravy alebo cena opravy úpravy s cenou všetkých doterajších opráv úpravy účtovaných osobou, ktorej predmetom činnosti je výroba pomôcky, oprava pomôcky, úprava pomôcky, výroba osobného motorového vozidla alebo úprava osobného motorového vozidla, alebo cena opravy úpravy alebo cena opravy úpravy s cenou všetkých doterajších opráv účtovaných na základe zmluvy o oprave úpravy pomôcky uzatvorenej medzi fyzickými osobami je najviac 50 % poskytnutého peňažného príspevku na úpravu pomôcky alebo peňažného príspevku na úpravu osobného motorového vozidla alebo je najviac 50 % ceny úpravy aktuálnej na trhu v čase rozhodovania o peňažnom príspevku na opravu pomôcky určeného na opravu úpravy pomôcky alebo opravu úpravy osobného motorového vozidla.

(8) Výška peňažného príspevku na opravu pomôcky sa určí percentuálnou sadzbou v závislosti od ceny opravy pomôcky a príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím uvedených v prílohe č. 12.

(9) Peňažný príspevok na opravu pomôcky možno poskytnúť na základe dokladu o cene opravy alebo dokladu o cene vykonanej opravy pomôcky vyhotoveného osobou, ktorej predmetom činnosti je výroba pomôcky, oprava pomôcky, úprava pomôcky, výroba osobného motorového vozidla alebo úprava osobného motorového vozidla alebo na základe zmluvy o vykonaní opravy pomôcky uzatvorenej medzi fyzickými osobami.

(10) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná dať si opraviť pomôcku, na ktorej opravu jej bol poskytnutý peňažný príspevok do troch mesiacov odo dňa poskytnutia tohto peňažného príspevku, najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o priznaní tohto peňažného príspevku, ak pomôcku nemožno opraviť z dôvodov na strane fyzickej osoby, s ktorou fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím uzatvorila zmluvu o vykonaní opravy alebo na strane osoby, ktorej predmetom činnosti je výroba pomôcky, oprava pomôcky, úprava pomôcky, výroba osobného motorového vozidla alebo úprava osobného motorového vozidla.

(11) Ak je cena uvedená v doklade o cene vykonanej opravy pomôcky vyššia ako cena, na ktorej základe bol poskytnutý peňažný príspevok na opravu pomôcky, príslušný orgán vyplati fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím rozdiel medzi výškou peňažného príspevku na opravu pomôcky poskytnutého na základe dokladu o cene opravy a výškou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o oprave pomôcky

najneskôr do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré bolo vyhotovené podľa § 55 ods. 12.

(12) Ak je cena vykonanej opravy pomôcky nižšia ako cena, na ktorej základe bol poskytnutý peňažný príspevok na opravu pomôcky, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť rozdiel medzi výškou peňažného príspevku na opravu pomôcky poskytnutým na základe dokladu o cene opravy a výškou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o cene vykonanej opravy pomôcky najneskôr do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré bolo vyhotovené podľa § 55 ods. 12.

PIATA HĽAVA

PEŇAŽNÝ PRÍSPEVKOV NA KÚPU ZDVIHACIEHO ZARIADENIA

§ 33

(1) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na zdvihacie zariadenie, možno poskytnúť peňažný príspevok na kúpu zdvihacieho zariadenia, ak sa zdvihacie zariadenie neposkytuje ani nepožičiava na základe verejného zdravotného poistenia.³⁷⁾

(2) Zdvihacie zariadenie je zariadenie určené pre fyzickú osobu so zníženou schopnosťou pohybu na prekonávanie architektonických bariér a na zvýšenie schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím premiestňovať sa alebo zabezpečiť si sebaobsluhu. Peňažný príspevok možno poskytnúť aj vtedy, ak sa zdvihacím zariadením umožní alebo uľahčí premiestňovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo poskytovanie pomoci inou fyzickou osobou. Zdvihacie zariadenie je najmä schodolez, zdvihák, šikmá schodisková plošina, zvislá schodisková plošina, výťah, alebo stropné zdvihacie zariadenie.

(3) Peňažný príspevok na kúpu zdvihacieho zariadenia nemožno poskytnúť na zdvihacie zariadenie, ktoré svojím účelom a charakterom je porovnateľné so zdvihacím zariadením poskytovaným z verejného zdravotného poistenia³⁷⁾ a uvedeným v zozname zdravotníckych pomôcok.

(4) Kúpa zdvihacieho zariadenia je kúpa tohto zariadenia vrátane nevyhnutného príslušenstva, jeho inštalácia a stavebná úprava, ak je potrebná na inštaláciu a prevádzku zdvihacieho zariadenia. Ak súčasťou kúpy zdvihacieho zariadenia je aj stavebná úprava, peňažný príspevok na kúpu zdvihacieho zariadenia možno poskytnúť, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím má v byte alebo v rodinnom dome, v ktorom sa má stavebná úprava vykonať, trvalý pobyt.

(5) Výška peňažného príspevku na kúpu zdvihacieho zariadenia sa určí percentuálnou sadzbou v závislosti od ceny zdvihacieho zariadenia a príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím uvedeným v prílohe č. 10. Peňažný príspevok na kúpu zdvihacieho zariadenia je najviac 11 617,88 eura.

(6) Peňažný príspevok na kúpu zdvihacieho zariade-

nia možno poskytnúť na základe dokladov o cene alebo dokladov o kúpe zdvíhacieho zariadenia vyhotovených osobami, ktorých predmetom činnosti je výroba, predaj, distribúcia zdvíhacích zariadení alebo vykonávanie stavebných úprav.

(7) Ak sa znížená pohybová schopnosť viacerých fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím kompenzuje kúpou jedného zdvíhacieho zariadenia, výška peňažného príspevku na kúpu zdvíhacieho zariadenia sa určí pre každú fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím z časti ceny kúpy zdvíhacieho zariadenia, ktorá pripadá pomerne na každú z nich.

(8) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná kúpiť si zdvíhacie zariadenie, na ktorého kúpu jej bol poskytnutý peňažný príspevok do troch mesiacov odo dňa poskytnutia tohto peňažného príspevku, najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o jeho priznaní, ak zdvíhacie zariadenie nemožno kúpiť z dôvodov na strane osôb, ktorých predmetom činnosti je výroba, predaj, distribúcia zdvíhacieho zariadenia a inštalácia a vykonávanie stavebných úprav, ak sú potrebné na inštaláciu a prevádzku zdvíhacieho zariadenia.

(9) Ak je cena zdvíhacieho zariadenia vyššia ako cena, na ktorej základe bol poskytnutý peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia, vyplati sa rozdiel medzi výškou peňažného príspevku na kúpu zdvíhacieho zariadenia poskytnutého na základe predbežného dokladu o kúpe zdvíhacieho zariadenia a výškou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o skutočnej cene zdvíhacieho zariadenia najneskôr do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré bolo vyhotovené podľa § 55 ods. 12.

(10) Ak je cena zdvíhacieho zariadenia nižšia ako cena, na ktorej základe bol poskytnutý peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť rozdiel medzi výškou peňažného príspevku na kúpu zdvíhacieho zariadenia poskytnutého na základe predbežného dokladu o cene zdvíhacieho zariadenia a výškou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o skutočnej cene zdvíhacieho zariadenia najneskôr do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré bolo vyhotovené podľa § 55 ods. 12.

(11) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím možno poskytnúť peňažný príspevok na kúpu viacerých zdvíhacích zariadení uvedených v odseku 2, ak spĺňa podmienky na poskytnutie peňažného príspevku na kúpu každého z týchto zariadení.

(12) Ďalší peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia rovnakého druhu možno poskytnúť, len ak zdvíhacie zariadenie neplní svoj účel.

(13) Zdvíhacie zariadenie, ktoré neplní účel, je zdvíhacie zariadenie, ktoré

a) je nefunkčné a nemožno ho opraviť,
b) je nefunkčné a cena opravy alebo cena opravy s cennou všetkých doterajších opráv by bola vyššia ako 50 % ceny zdvíhacieho zariadenia, na ktorej základe bol poskytnutý peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia, alebo

c) vhodne nekompenzuje sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia.

(14) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia alebo jeho pomernú časť, ak zdvíhacie zariadenie pred uplynutím siedmich rokov od poskytnutia peňažného príspevku na toto zariadenie predá alebo daruje alebo zavíni jeho stratu alebo nefunkčnosť alebo je povinná vrátiť zdvíhacie zariadenie subjektu, ktorý jej poskytol úver na kúpu zdvíhacieho zariadenia. Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nie je povinná vrátiť peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia alebo jeho pomernú časť, ak bolo zdvíhacie zariadenie odcudzené a fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nepožiada o ďalší peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia rovnakého druhu pred uplynutím siedmich rokov.

(15) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť funkčné zdvíhacie zariadenie alebo peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia alebo jeho pomernú časť, ak zdvíhacie zariadenie pred uplynutím siedmich rokov od právoplatnosti rozhodnutia o jeho priznaní nekompenzuje sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia. Ak zdvíhacie zariadenie nie je funkčné a nemožno ho opraviť, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nie je povinná vrátiť zdvíhacie zariadenie, peňažný príspevok na kúpu tohto zariadenia ani jeho pomernú časť.

(16) Lehota siedmich rokov začína plynúť prvým dňom kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom rozhodnutie o poskytnutí peňažného príspevku na kúpu zdvíhacieho zariadenia nadobudlo právoplatnosť.

(17) Ak zdvíhacie zariadenie nemožno technicky odinštalovať v celom rozsahu, za vrátenie zdvíhacieho zariadenia sa považuje vrátenie jeho časti, ktorú možno technicky odinštalovať.

(18) Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím zomrie pred uplynutím siedmich rokov od poskytnutia peňažného príspevku na kúpu zdvíhacieho zariadenia, peňažný príspevok alebo jeho pomerná časť sa uplatňuje ako pohľadávka v konaní o dedičstve vo výške hodnoty časti zdvíhacieho zariadenia, ktorú je možné technicky odinštalovať. Ak je výška tejto pohľadávky sporná, v konaní o dedičstve sa ako pohľadávka uplatňuje skutočná hodnota zdvíhacieho zariadenia, ktorú preukázali dedičia znaleckým posudkom. Pohľadávka na vrátenie peňažného príspevku na kúpu zdvíhacieho zariadenia alebo jeho pomernej časti sa považuje za uspokojenú, ak dedičia vrátia zdvíhacie zariadenie alebo jeho časť, ktorú možno technicky odinštalovať.

(19) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť pomernú časť peňažného príspevku na kúpu zdvíhacieho zariadenia za obdobie od prvého dňa kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím predala, darovala alebo zavínila stratu alebo nefunkčnosť zdvíhacieho zariadenia, alebo v ktorom príslušný orgán zistil, že zdvíhacie zariadenie, na ktoré bol poskytnutý tento peňažný prí-

spevok, prestalo plniť svoj účel, do dňa, ktorým uplynula lehota uvedená v odseku 15. Táto povinnosť platí aj na vrátenie zdvíhacieho zariadenia alebo pomernej časti peňažného príspevku na kúpu zdvíhacieho zariadenia, ktoré sa uplatňuje ako pohľadávka v konaní o dedičstve podľa odseku 18.

(20) Na poskytnutie vráteného zdvíhacieho zariadenia § 28 ods. 5 platí rovnako.

ŠIESTA HĽAVA

PEŇAŽNÝ PRÍSPEVOK NA KÚPU OSOBNÉHO MOTOROVÉHO VOZIDLA

§ 34

(1) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, možno poskytnúť peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla.

(2) Za osobné motorové vozidlo na účely tohto zákona sa považuje motorové vozidlo, ktoré bolo vyrobené na účely prevádzky v premávke na pozemných komunikáciách³⁸⁾ a má najmenej štyri kolesá, používa sa na dopravu osôb a je projektované na prepravu cestujúcich najviac s ôsmimi sedadlami okrem sedadla pre vodiča alebo motorové vozidlo projektované a konštruované na prepravu tovaru s najväčšou prípustnou celkovou hmotnosťou neprevyšujúcou 3 500 kg, ak počet miest na sedenie uvedených v osvedčení o evidencii tohto motorového vozidla je najmenej štyri (ďalej len „osobné motorové vozidlo“). Za osobné motorové vozidlo na účely tohto zákona sa nepovažuje štvorkolka.

(3) Peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla možno poskytnúť, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím požiada o poskytnutie tohto peňažného príspevku najneskôr do konca kalendárneho roka, v ktorom dovrší 65 rokov veku.

(4) Peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla nemožno poskytnúť fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba, s výnimkou nezaopatreného dieťaťa, ktorému sa poskytuje celoročná pobytová služba na účely plnenia povinnej školskej dochádzky alebo sústavnej prípravy na povolanie.

(5) Peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla nemožno poskytnúť na kúpu osobného motorového vozidla, ktoré je podľa technického preukazu staršie ako päť rokov. Lehota piatich rokov začína plynúť 1. januára kalendárneho roka, ktorý nasleduje po kalendárnom roku, v ktorom bolo osobné motorové vozidlo vyrobené.

(6) Peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla možno poskytnúť, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je zamestnaná alebo preukáže, že bude zamestnaná alebo sa jej poskytuje sociálna služba v domove sociálnych služieb,¹⁾ špecializovanom

zariadení,¹⁾ denom stacionári¹⁾ alebo preukáže, že sa jej bude poskytovať sociálna služba v domove sociálnych služieb,¹⁾ špecializovanom zariadení¹⁾ alebo denom stacionári¹⁾ alebo navštěvuje školské zariadenie alebo preukáže, že bude navštěvovať školské zariadenie a osobné motorové vozidlo bude využívať najmenej dvakrát v týždni na účely prepravy do zamestnania, školského zariadenia alebo do domova sociálnych služieb,¹⁾ špecializovaného zariadenia¹⁾ alebo denného stacionára¹⁾ a dvakrát späť. Podmienka využívania osobného motorového vozidla na účely uvedené v prvej vete sa považuje za splnenú aj vtedy, ak

a) fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím vykonáva zamestnanie v mieste svojho trvalého pobytu alebo prechodného pobytu a osobné motorové vozidlo využíva počas dvoch dní v týždni na svoju prepravu pri výkone svojho zamestnania,

b) sa fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje týždenná pobytová sociálna služba v domove sociálnych služieb¹⁾ alebo špecializovanom zariadení,¹⁾ zabezpečuje najmenej jedenkrát v týždni jeho preprava do domova sociálnych služieb¹⁾ alebo špecializovaného zariadenia¹⁾ a najmenej jedenkrát v týždni preprava z domova sociálnych služieb¹⁾ alebo špecializovaného zariadenia,¹⁾ alebo

c) fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím navštěvuje školské zariadenie najmenej dvakrát v mesiaci z dôvodu, že má fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím určený individuálny študijný plán alebo je ubytovaná v internáte.

(7) Peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla je najviac 6 638,79 eura. Výška peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla s automatickou prevodovkou je najviac 8 298,48 eura, a ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na úpravu osobného motorového vozidla, ktorou je automatická prevodovka. Peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla s automatickou prevodovkou možno poskytnúť, ak má fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím oprávnenie na vedenie osobného motorového vozidla.

(8) Výška peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla a na kúpu osobného motorového vozidla s automatickou prevodovkou sa určí percentuálou sadzbou v závislosti od ceny osobného motorového vozidla a príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím uvedených v prílohe č. 13. Cena osobného motorového vozidla sa zohľadňuje najviac v sume 13 277,57 eura.

(9) Peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla možno poskytnúť na základe dokladu o cene osobného motorového vozidla alebo na základe dokladu o kúpe osobného motorového vozidla vyhotoveného osobou, ktorej predmetom činnosti je výroba, predaj, distribúcia alebo úprava osobných motorových vozidiel.

(10) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnu-

³⁸⁾ Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.

tím je povinná kúpiť osobné motorové vozidlo do troch mesiacov od poskytnutia peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla, najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa poskytnutia tohto peňažného príspevku, ak osobné motorové vozidlo nemožno kúpiť alebo upraviť z dôvodov na strane osoby, ktorej predmetom činnosti je výroba, predaj, distribúcia alebo úprava osobných motorových vozidiel.

(11) Ak si viaceré fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím odkázané na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom zabezpečujú kúpu jedného osobného motorového vozidla, výška peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla sa určí pre každú z nich z časti ceny osobného motorového vozidla, ktorá pripadá pomerne na každú z nich. Časť ceny osobného motorového vozidla pripadajúca na jednu fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím sa zohľadňuje najviac v sume 13 277,57 eura.

(12) Ďalší peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla možno poskytnúť, ak od právoplatnosti rozhodnutia o priznaní predchádzajúceho peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla uplynulo najmenej sedem rokov a

- a) fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím sa zaviaže, že osobné motorové vozidlo, na ktoré sa poskytol predchádzajúci peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla, predá do šiestich mesiacov od kúpy nového osobného motorového vozidla alebo
- b) osobné motorové vozidlo, na ktoré sa poskytol predchádzajúci peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla, je vyradené z evidencie motorových vozidiel, alebo sa fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím zaviaže, že do šiestich mesiacov od kúpy nového osobného motorového vozidla požiada o vyradenie z evidencie motorových vozidiel.

(13) Podmienka uplynutia siedmich rokov sa považuje za splnenú, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím vráti peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla alebo jeho pomernú časť.

(14) Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej bol poskytnutý ďalší peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla, nesplní záväzok uvedený v odsekoch 10 a 12, je povinná vrátiť tento peňažný príspevok.

(15) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla alebo jeho pomernú časť, ak predá alebo daruje osobné motorové vozidlo alebo bola povinná vrátiť osobné motorové vozidlo subjektu, ktorý jej poskytol úver na kúpu osobného motorového vozidla pred uplynutím siedmich rokov od poskytnutia tohto peňažného príspevku.

(16) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytol peňažný príspevok na základe preukázania, že bude zamestnaná alebo sa jej bude poskytovať sociálna služba uvedená v odseku 6 alebo bude navštevovať školské zariadenie, je povinná vrátiť peňažný príspevok alebo jeho pomernú časť, ak do 12 kalendárnych mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o priznaní peňažného príspevku na kúpu osobného

motorového vozidla sa nezamestná, neposkytuje sa jej sociálna služba uvedená v odseku 6 alebo nenavštevuje školské zariadenie. Ak v tejto lehote bolo osobné motorové vozidlo odcudzené alebo havarované, platí odsek 18 rovnako.

(17) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla alebo jeho pomernú časť aj vtedy, ak osobné motorové vozidlo, na ktorého kúpu sa poskytol tento peňažný príspevok, sa nevyužíva na jej individuálnu prepravu.

(18) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nie je povinná vrátiť peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla alebo jeho pomernú časť, ak osobné motorové vozidlo, na ktoré bol poskytnutý peňažný príspevok, bolo odcudzené alebo havarované alebo havarované osobné motorové vozidlo predá alebo daruje a fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím pred uplynutím siedmich rokov od poskytnutia predchádzajúceho peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla nepožiada o ďalší peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla.

(19) Lehota uvedené v odsekoch 15 a 18 začínajú plynúť prvým dňom kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom rozhodnutie o poskytnutí peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla nadobudlo právoplatnosť.

(20) Havarované vozidlo na účely peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla je osobné motorové vozidlo, na ktorom bola spôsobená totálna škoda podľa likvidačnej správy vydanej príslušnou poistovňou alebo podľa znaleckého posudku vydaného znalcom z odboru dopravy.

(21) Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím zomrie pred uplynutím siedmich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o priznaní peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla, peňažný príspevok alebo jeho pomerná časť sa uplatňuje ako pohľadávka v konaní o dedičstve. Ak dedičia preukážu znaleckým posudkom, že skutočná hodnota osobného motorového vozidla je nižšia alebo rovnaká ako výška tejto pohľadávky, príslušný orgán uplatňuje v konaní o dedičstve pohľadávku vo výške skutočnej hodnoty osobného motorového vozidla.

(22) Peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla alebo jeho pomerná časť sa neuplatňuje ako pohľadávka v konaní o dedičstve, ak

- a) bolo osobné motorové vozidlo odcudzené alebo havarované,
- b) hodnota osobného motorového vozidla podľa znaleckého posudku vyhotoveného na účely konania o dedičstve je najviac 995,82 eura alebo
- c) dedičia uhradili túto pohľadávku príslušnému úradu.

(23) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť pomernú časť peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla za obdobie od prvého dňa kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím predala osobné motoro-

vé vozidlo, na ktorého kúpu jej bol poskytnutý peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla do dňa uplynutia lehoty uvedenej v odseku 15. Táto povinnosť platí aj na vrátenie pomernej časti peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla, ktorá sa uplatňuje ako pohľadávka v konaní o dedičstve podľa odseku 21.

(24) Ak cena osobného motorového vozidla je vyššia ako cena, na ktorej základe bol určený peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla, vyplatí sa rozdiel medzi výškou peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla poskytnutého na základe dokladu o cene osobného motorového vozidla a výškou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o kúpe osobného motorového vozidla najneskôr do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré bolo vyhotovené podľa § 55 ods. 12. Súčet výšky peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla poskytnutého na základe dokladu o cene osobného motorového vozidla a vyplateného rozdielu nesmie prevísiť sumy uvedené v odseku 7.

(25) Ak cena osobného motorového vozidla je nižšia ako cena, na ktorej základe bol určený peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť rozdiel medzi výškou peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla poskytnutého na základe dokladu o cene osobného motorového vozidla a výškou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o kúpe osobného motorového vozidla najneskôr do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré bolo vyhotovené podľa § 55 ods. 12.

SIEDMA HLAVA

PEŇAŽNÝ PRÍSPEVKOV NA ÚPRAVU OSOBNÉHO MOTOROVÉHO VOZIDLA

§ 35

(1) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a na úpravu osobného motorového vozidla, možno poskytnúť peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla, ktorého je vlastníkom alebo spoluľastníkom.

(2) Peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla možno poskytnúť na úpravu osobného motorového vozidla uvedeného v § 34 ods. 1, ktoré nie je podľa technického preukazu staršie ako päť rokov. Lehota piatich rokov začína plynúť 1. januára kalendárneho roka, ktorý nasleduje po kalendárnom roku, v ktorom bolo osobné motorové vozidlo vyrobené.

(3) Úprava osobného motorového vozidla je úprava, ktorá umožní fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím viesť osobné motorové vozidlo, alebo umožní využívať osobné motorové vozidlo na účely jej prepravy.

(4) Peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla možno poskytnúť aj na osobné motorové vozidlo, na ktoré neboli poskytnutý peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla, ak je fyzická

osoba s ťažkým zdravotným postihnutím jeho vlastníkom.

(5) Výška peňažného príspevku na úpravu osobného motorového vozidla sa určí percentuálnou sadzbou v závislosti od ceny úpravy a príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím uvedených v prílohe č. 10, ak tento zákon neustanovuje inak. Peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla je najviac 6 638,79 eura.

(6) Ak sú viaceré fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím odkázané na rovnakú úpravu toho istého osobného motorového vozidla, výška peňažného príspevku na úpravu osobného motorového vozidla sa určí pre každú z nich z časti obstarávacej ceny úpravy osobného motorového vozidla, ktorá pripadá pomerne na každú z nich. Ak viaceré fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím sú odkázané na rozdielnu úpravu toho istého osobného motorového vozidla, výška peňažného príspevku sa určí pre každú z nich z tej časti obstarávacej ceny úpravy osobného motorového vozidla, ktorú je potrebné vykonať v dôsledku jej individuálnych potrieb.

(7) Úhrn peňažných príspevkov na úpravu osobného motorového vozidla poskytnutých fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím v období siedmich rokov nesmie presiahnuť 6 638,79 eura.

(8) Peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla možno poskytnúť na základe dokladu o cene úpravy osobného motorového vozidla alebo dokladu o cene vykonanej úpravy osobného motorového vozidla vyhotoveného osobou, ktorej predmetom činnosti je úprava osobného motorového vozidla.

(9) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná dať si upraviť osobné motorové vozidlo, na ktoré je bol poskytnutý peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla do troch mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o priznaní tohto peňažného príspevku, najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa jeho poskytnutia, ak osobné motorové vozidlo nemožno upraviť pre potreby fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím z dôvodov na strane osoby, ktorej predmetom činnosti je úprava osobných motorových vozidiel.

(10) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla alebo jeho pomernú časť, ak upravené osobné motorové vozidlo, na ktoré bol poskytnutý peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla predá alebo daruje pred uplynutím siedmich rokov od poskytnutia tohto peňažného príspevku. Lehota siedmich rokov začína plynúť prvým dňom kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom rozhodnutie o poskytnutí peňažného príspevku na úpravu osobného motorového vozidla nadobudlo právoplatnosť. Povinnosť vrátiť peňažný príspevok podľa prvej vety neplatí, ak upravené osobné motorové vozidlo bolo odcudzené alebo havarované a fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nepožiada o ďalší peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla pred uplynutím siedmich rokov.

(11) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla alebo jeho pomernú časť, ak upravené osobné motorové vozidlo, na ktoré bol poskytnutý peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla, sa nevyužíva na individuálnu prepravu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

(12) Ak je cena úpravy osobného motorového vozidla, na ktorú je fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím odkázaná, vyššia ako cena, na ktorej základe bol poskytnutý peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla, vyplatí sa rozdiel medzi výškou peňažného príspevku na úpravu osobného motorového vozidla poskytnutého na základe dokladu o cene úpravy osobného motorového vozidla a výškou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o cene vykowanej úpravy osobného motorového vozidla najneskôr do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré bolo vyhotovené podľa § 55 ods. 12. Súčet výšky peňažného príspevku na úpravu osobného motorového vozidla poskytnutého na základe dokladu o cene pomôcky a vyplateného rozdielu nesmie prevýšiť sumu uvedenú v odseku 5.

(13) Ak je cena vykowanej úpravy osobného motorového vozidla, na ktorú je fyzická osoba odkázaná, nižšia ako cena, na ktorej základe bol poskytnutý peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť rozdiel medzi výškou peňažného príspevku na úpravu osobného motorového vozidla poskytnutého na základe dokladu o cene úpravy a výškou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o cene vykowanej úpravy osobného motorového vozidla najneskôr do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré bolo vyhotovené podľa § 55 ods. 12.

(14) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím možno poskytnúť peňažný príspevok na viacero úprav osobného motorového vozidla, ak splňa podmienky na poskytnutie peňažného príspevku na každú z nich.

(15) Ďalší peňažný príspevok na rovnakú úpravu osobného motorového vozidla možno poskytnúť po uplynutí siedmich rokov od predchádzajúceho poskytnutia peňažného príspevku na takúto úpravu, ak úprava osobného motorového vozidla neplní účel. Podmienka uplynutia siedmich rokov sa považuje za splnenú, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím vráti peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla alebo jeho pomernú časť.

ÓSMA HĽAVA

PEŇAŽNÝ PRÍSPEVOK NA PREPRAVU

§ 36

(1) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracova-

ného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, možno poskytnúť peňažný príspevok na prepravu.

(2) Peňažný príspevok na prepravu možno poskytnúť fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá na svoje pracovné aktivity, vzdelávacie aktivity, rodinné aktivity alebo občianske aktivity využíva prepravu zabezpečovanú osobou, ktorá má oprávnenie na vykonávanie prepravy,³⁹⁾ obcou alebo registrovaným subjektom podľa osobitného predpisu.¹⁾ Podmienka využívania osobného motorového vozidla na pracovné aktivity je splnená aj vtedy, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím podniká, prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť v mieste svojho trvalého pobytu.

(3) Peňažný príspevok na prepravu nemožno poskytnúť fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla, alebo ktorá je vlastníkom alebo držiteľom osobného motorového vozidla. Peňažný príspevok na prepravu možno poskytnúť, ak sa preprava fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím má vykonať v čase, keď osobné motorové vozidlo, na ktorého kúpu sa poskytol peňažný príspevok a ktorým sa zabezpečuje preprava fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, nie je technicky spôsobilé na premávku na pozemných komunikáciách podľa osobitného predpisu.⁴⁰⁾

(4) Peňažný príspevok na prepravu sa poskytuje na základe preukázaných výdavkov na prepravu zabezpečovanú osobou, ktorá má oprávnenie na vykonávanie prepravy,⁴⁰⁾ obcou alebo registrovaným subjektom podľa osobitného predpisu.¹⁾

(5) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná predložiť doklad o výdavkoch na prepravu za každú vykonanú cestu podľa odseku 4 za každý kalendárny mesiac príslušnému úradu na vyúčtovanie, najneskôr do piateho dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca. Príslušný úrad vyplati peňažný príspevok na prepravu najneskôr do 20 dní od predloženia dokladu o výdavkoch na prepravu.

(6) Doklad o výdavkoch na prepravu za každú vykonanú cestu obsahuje najmä údaje o subjekte, ktorý zabezpečoval prepravu podľa odseku 2, dátum vykonania prepravy a cenu za vykonanú prepravu.

(7) Výška peňažného príspevku na prepravu sa určí percentuálnou sadzbou v závislosti od preukázaných nákladov na prepravu a od príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím uvedených v prílohe č. 14.

(8) Peňažný príspevok na prepravu je mesačne najviac 51,02 % sumy životného minima pre jednu plnoleťu fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom.²⁹⁾ Nevyčerpanú časť peňažného príspevku na prepravu za kalendárny mesiac nemožno využiť v nasledujúcom kalendárnom mesiaci.

³⁹⁾ Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

⁴⁰⁾ Zákon č. 725/2004 Z. z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

DEVIATA HĽAVA

PEŇAŽNÝ PRÍSPEVOK NA ÚPRAVU BYTU,
PEŇAŽNÝ PRÍSPEVOK NA ÚPRAVU
RODINNÉHO DOMU A PEŇAŽNÝ PRÍSPEVOK
NA ÚPRAVU GARÁŽE

§ 37

(1) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže, možno poskytnúť peňažný príspevok na úpravu bytu, peňažný príspevok na úpravu rodinného domu alebo peňažný príspevok na úpravu garáže s cieľom dosiahnuť ich bezbariérovosť a zvýšiť schopnosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím premiestňovať sa, orientovať sa, dorozumievať sa alebo zabezpečiť si sebaobsluhu. Peňažný príspevok podľa prvej vety možno poskytnúť aj vtedy, ak sa odstránením bariér umožní alebo uľahčí premiestňovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

(2) Za úpravu bytu sa považuje aj úprava vstupu do bytového domu, úprava prístupu do bytu a úprava prístupu k výťahu. Za bariéry v byte, bytovom dome, rodinnom dome a v garáži sa považujú prekážky, v ktorých dôsledku fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nie je schopná sa premiestňovať, orientovať, dorozumievať a zabezpečiť si sebaobsluhu rovnakým spôsobom ako fyzická osoba bez zdravotného postihnutia, rovnakého veku a pohlavia a za rovnakých podmienok.

(3) Za úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže sa považujú zmeny, ktorými sa upravuje existujúce zariadenie v byte, rodinnom dome alebo garáži. Za úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže nemožno považovať vybudovanie nového objektu alebo zariadenia, ktorými sú kúpeľňa, WC, plyn, kanalizácia, vodovod alebo úprava bytu, rodinného domu alebo garáže rovnakého druhu z dôvodu opotrebovania existujúceho zariadenia alebo prekročenia životnosti existujúceho zariadenia alebo z dôvodu opotrebovania úpravy alebo prekročenia životnosti úpravy.

(4) Peňažný príspevok na úpravu bytu, peňažný príspevok na úpravu rodinného domu alebo peňažný príspevok na úpravu garáže možno poskytnúť, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím má v byte alebo v rodinnom dome trvalý pobyt alebo je vlastníkom garáže, alebo garáž je súčasťou nájomného bytu a nie je súčasťou celoročnej pobytovej sociálnej služby. Peňažný príspevok na úpravu bytu alebo peňažný príspevok na úpravu rodinného domu možno poskytnúť aj na úpravu príslušenstva bytu alebo rodinného domu.

(5) Výška peňažného príspevku na úpravu bytu, peňažného príspevku na úpravu rodinného domu alebo peňažného príspevku na úpravu garáže sa určí percentuálnou sadzbou v závislosti od ceny potrebnej úpravy bytu, rodinného domu alebo garáže a prijmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím uvedených v prílohe č. 10. Pri určení výšky peňažného príspevku na úpravu bytu, peňažného príspevku na úpravu ro-

dinného domu alebo peňažného príspevku na úpravu garáže sa zohľadňuje cena stavebných prác, stavebných materiálov a zariadení najviac v sume ustanovej v zozname stavebných prác, stavebných materiálov a zariadení.

(6) Zoznam stavebných prác, stavebných materiálov a zariadení a maximálne zohľadňované sumy z ich ceny ustanoví ministerstvo opatrením.

(7) Ak sú viaceré fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím odkázané na úpravu toho istého bytu, rodinného domu alebo garáže, výška peňažného príspevku na úpravu bytu, peňažného príspevku na úpravu rodinného domu alebo peňažného príspevku na úpravu garáže sa určí na každú fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím z časti obstarávacej ceny úpravy, ktorá pripadá pomerne na každú z nich.

(8) Úhrn poskytnutých peňažných príspevkov na úpravu bytu a peňažných príspevkov na úpravu rodinného domu v období siedmich rokov nesmie presiahnuť 6 638,79 eura a úhrn peňažných príspevkov na úpravu garáže v období siedmich rokov nesmie presiahnuť 1 659,70 eura.

(9) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vykonať úpravu bytu, rodinného bytu alebo garáže do šiestich mesiacov od poskytnutia peňažného príspevku na úpravu bytu, peňažného príspevku na úpravu rodinného domu alebo peňažného príspevku na úpravu garáže najneskôr do deviatich mesiacov odo dňa poskytnutia tohto peňažného príspevku, ak úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže nemožno vykonať pre potreby fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím z dôvodov na strane osoby, ktorej predmetom činnosti je vykonávanie úprav. Ak sa úpravy, na ktoré sa poskytol peňažný príspevok, neuskutočnili v uvedených lehotách, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť vyplatený peňažný príspevok najneskôr do 30 dní od uplynutia lehot uvedených v prvej vete.

(10) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytol peňažný príspevok na úpravu bytu, peňažný príspevok na úpravu rodinného domu alebo peňažný príspevok na úpravu garáže, vykoná výúčtovanie tohto peňažného príspevku do 30 dní od skončenia úpravy bytu, rodinného domu alebo garáže.

(11) Ak sa úpravy, na ktoré sa poskytol peňažný príspevok na úpravu bytu, peňažný príspevok na úpravu rodinného domu alebo peňažný príspevok na úpravu garáže, neuskutočnili v rozsahu uvedenom v komplexnom posudku vypracovanom podľa § 15 ods. 1, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná pomernú časť vyplateného peňažného príspevku vrátiť najneskôr do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré bolo vyhotovené podľa § 52 písm. a) piateho bodu.

(12) Peňažný príspevok na úpravu bytu, peňažný príspevok na úpravu rodinného domu alebo peňažný príspevok na úpravu garáže možno poskytnúť na základe dokladu o cene úpravy bytu, rodinného domu alebo garáže alebo dokladu o vykonanej úprave bytu, rodinného domu alebo garáže vyhotoveného osobou, ktorej predmetom činnosti je vykonávanie úprav.

(13) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná predložiť príslušnému úradu doklady uvedené v odseku 12.

(14) Ak cena vykonanej úpravy bytu, rodinného domu alebo garáže, na ktorú je fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím odkázaná, je vyššia ako cena, na ktorej základe bol poskytnutý peňažný príspevok na úpravu bytu, peňažný príspevok na úpravu rodinného domu alebo peňažný príspevok na úpravu garáže, vyplatí sa rozdiel medzi výškou peňažného príspevku na úpravu bytu, peňažného príspevku na úpravu rodinného domu alebo peňažného príspevku na úpravu garáže poskytnutého na základe dokladu o cene úpravy bytu, rodinného domu alebo garáže a výškou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o vykonanej úprave bytu, rodinného domu alebo garáže najneskôr do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré bolo vyhotovené podľa § 55 ods. 12. Súčet výšky peňažného príspevku na úpravu bytu, peňažného príspevku na úpravu rodinného domu alebo peňažného príspevku na úpravu garáže poskytnutého na základe dokladu o cene úpravy bytu, rodinného domu alebo garáže a výškou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o vykonanej úprave bytu, rodinného domu alebo garáže najneskôr do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré bolo vyhotovené podľa § 55 ods. 8.

(15) Ak cena vykonanej úpravy bytu, rodinného domu alebo garáže, na ktorú je fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím odkázaná, je nižšia ako cena, na ktorej základe bol poskytnutý peňažný príspevok na úpravu bytu, peňažný príspevok na úpravu rodinného domu alebo peňažný príspevok na úpravu garáže, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť rozdiel medzi výškou peňažného príspevku na úpravu bytu, peňažného príspevku na úpravu rodinného domu alebo peňažného príspevku na úpravu garáže poskytnutého na základe dokladu o cene úpravy bytu, rodinného domu alebo garáže a výškou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o cene vykonanej úpravy bytu, rodinného domu alebo garáže najneskôr do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré bolo vyhotovené podľa § 55 ods. 12.

(16) Ďalší peňažný príspevok na úpravu bytu, ďalší peňažný príspevok na úpravu rodinného domu alebo ďalší peňažný príspevok na úpravu garáže možno poskytnúť po vyúčtovaní predchádzajúceho peňažného príspevku na úpravu bytu, peňažného príspevku na úpravu rodinného domu alebo peňažného príspevku na úpravu garáže.

(17) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť peňažný príspevok na úpravu bytu, peňažný príspevok na úpravu rodinného domu alebo peňažný príspevok na úpravu garáže alebo ich pomernú časť, ak zmení trvalý pobyt, predá, daruje alebo prenajme byt, rodinný dom alebo garáž inej osobe pred uplynutím siedmich rokov od poskytnutia týchto peňažných príspevkov. Lehota siedmich rokov začína plynúť prvým dňom kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom rozhodnutie o poskytnutí peňažného príspevku na úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže nadobudlo právoplatnosť.

(18) Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím zomrie pred uplynutím siedmich rokov od poskytnutia peňažného príspevku na úpravu bytu, peňažného príspevku na úpravu rodinného domu alebo peňažného príspevku na úpravu garáže, uplatňuje sa ako pohľadávka v konaní o dedičstve vo výške 50 % z úhrnu poskytnutých peňažných príspevkov alebo z ich pomerných častí.

(19) Ak suma zodpovedajúca 50 % z úhrnu poskytnutých peňažných príspevkov alebo z ich pomerných častí je nižšia ako 497,91 eura, neuplatňuje sa táto suma ako pohľadávka v konaní o dedičstve.

DESIATA HLAVA

PEŇAŽNÝ PRÍSPEVKOV

NA KOMPENZÁCIU ZVÝŠENÝCH VÝDAVKOV

§ 38

(1) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov, možno poskytnúť peňažný príspevok na zvýšené výdavky, ak tento zákon neustanovuje inak

a) na diétne stravovanie,

b) súvisiace

1. s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia,
2. so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla,
3. so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom.

(2) Odkázanosť na každé zvýšenie výdavkov uvedených v odseku 1 sa posudzuje samostatne.

(3) Zvýšené výdavky na diétne stravovanie na účely tohto zákona sú výdavky na obstaranie potravín spojených s dodržiavaním diétneho režimu.

(4) Výška peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie je mesačne

- a) 18,56 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom²⁹⁾ pre choroby a poruchy uvedené v prílohe č. 5 v prvej skupine,
- b) 9,28 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom²⁹⁾ pre choroby a poruchy uvedené v prílohe č. 5 v druhej skupine,
- c) 5,57 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom²⁹⁾ pre choroby a poruchy uvedené v prílohe č. 5 v tretej skupine.

(5) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie, pre choroby a poruchy uvedené v prílohe č. 5 vo viacerých skupinách, možno poskytnúť peňažný príspevok na zvýšené výdavky na diétne stravovanie vo výške, ktorá zodpovedá nákladnejšej diéte z hľadiska zaradenia choroby alebo poruchy podľa tejto prílohy.

(6) Zvýšené výdavky na zabezpečenie hygieny na úč-

ly tohto zákona sú výdavky súvisiace so zabezpečovaním bežnej osobnej hygieny a hygieny domácnosti v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia fyzickej osoby uvedeného v prílohe č. 6.

(7) Zvýšené výdavky súvisiace s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia na účely tohto zákona sú výdavky spojené s obnovou a s nákurom predmetov bežnej osobnej spotreby a bytovej spotreby, ktoré sa nadmerne opotrebuju v dôsledku chronických stavov a používania technicky náročných pomôcok uvedených v prílohe č. 7.

(8) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou aj s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia, možno poskytnúť peňažný príspevok na zvýšené výdavky súvisiacich s hygienou alebo opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia mesačne vo výške 9,28 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom.²⁹⁾

(9) Zvýšené výdavky súvisiace so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla na účely tohto zákona sú výdavky na pohonné látky, ktoré slúžia na jeho prevádzku, ktoré fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím využíva na pracovné aktivity, vzdelávacie aktivity, rodinné aktivity alebo občianske aktivity. Podmienka využívania osobného motorového vozidla na pracovné aktivity je splnená aj vtedy, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím podniká, prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť v mieste svojho trvalého pobytu.

(10) Výška peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla je mesačne 16,70 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom.²⁹⁾

(11) Peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla možno poskytnúť fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a ktorá

- je vlastníkom alebo držiteľom osobného motorového vozidla, alebo
- nie je vlastníkom alebo držiteľom osobného motorového vozidla a jej prepravu zabezpečuje fyzická osoba, ktorá nemá oprávnenie na vykonávanie prepravy.

(12) Zvýšené výdavky súvisiace so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom na účely tohto zákona sú výdavky na krmivo a na veterinárnu starostlivosť.

(13) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím možno poskytnúť peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom, ak je odkázaná na pomôcku, ktorou je pes so špeciálnym výcvikom.

(14) Výška peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom je mesačne 22,27 %

sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom.²⁹⁾

(15) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná absolvovať so psom so špeciálnym výcvikom každoročne veterinárnu prehliadku. Doklad o veterinárnej prehliadke predkladá fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím príslušnému úradu vždy do konca decembra kalendárneho roka. Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nepredloží doklad o veterinárnej prehliadke v určenej lehote, príslušný orgán odníme a zastaví výplatu peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom.

(16) Peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov nemožno poskytnúť fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba.¹⁾ To neplatí, ak sa fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím poskytuje sociálna služba v zariadení podporovaného bývania¹⁾ alebo v zariadení sociálnych služieb¹⁾ prechodne alebo na určitý čas, najviac 30 dní v kalendárnom roku.

(17) Peňažný príspevok na zvýšené výdavky nemožno poskytnúť, ak príjem fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím je vyšší ako trojnásobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom.²⁹⁾

JEDENÁSTA HLAVA

OPATROVANIE

§ 39

(1) Opatrovanie na účely tohto zákona je pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na opatrovanie podľa § 14 ods. 4, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Účelom opatrovania je zabezpečiť pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím pri úkonoch sebaobsluhy, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri realizovaní sociálnych aktivít s cieľom zotraťť v prirodzenom domácom prostredí.

§ 40

Peňažný príspevok na opatrovanie

(1) Ak fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím staršiu ako šesť rokov, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na opatrovanie, opatruje fyzická osoba uvedená v odsekcích 3 a 4, možno fyzickej osobe, ktorá opatruje, poskytnúť peňažný príspevok na opatrovanie.

(2) Rozsah opatrovania ustanovený v § 14 ods. 4 sa považuje za splnený aj vtedy, ak sa fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanej na opatrovanie poskytuje denná pobytová sociálna služba¹⁾ alebo navštieva školské zariadenie a fyzická osoba opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím po jej návrate z dennej pobytovej sociálnej služby¹⁾ alebo zo školského zariadenia.

(3) Fyzickou osobou na účely poskytovania peňažné-

ho príspevku na opatrovanie je manžel, manželka, rodič alebo fyzická osoba, ktorá prevzala dieťa do starostlivosti nahradzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu, alebo fyzická osoba, ktorú súd ustanovil za opatrovníka fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, dieťa, starý rodič, vnuk, vnučka, súrodenc, nevesta, zať, svokor, svokra, švagor, švagríná, neter, synovec. Za nevestu sa považuje aj ovdovená žena po synovi svokry alebo svokra a za zaťa sa považuje aj ovdovený muž po dcére svokry alebo svokra.

(4) Peňažný príspevok na opatrovanie možno poskytnúť aj inej fyzickej osobe, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a býva s fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím. Podmienka bývania sa považuje za splnenú, ak má fyzická osoba, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, trvalý pobyt alebo prechodný pobyt v mieste trvalého pobytu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím má prechodný pobyt v mieste trvalého pobytu fyzickej osoby, ktorá ju opatruje a s ktorou býva.

(5) Peňažný príspevok na opatrovanie možno poskytnúť len jednej fyzickej osobe uvedenej v odsekoch 3 a 4, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím.

(6) Fyzická osoba môže vykonávať opatrovanie, ak je plnoletá, má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, je fyzicky schopná a psychicky schopná vykonávať opatrovanie a fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím jej udelila písomný súhlas s opatrováním. Príslušný orgán posudzuje fyzickú schopnosť a psychickú schopnosť fyzickej osoby vykonávať opatrovanie, len ak sú pochybnosti o tejto schopnosti fyzickej osoby. Písomný súhlas fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím sa nevyžaduje, ak nie je schopná udeliť písomný súhlas, je maloletým dieťaťom alebo je pozbavená spôsobilosti na právne úkony. Psychickú schopnosť a fyzickú schopnosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas posudzuje príslušný úrad.

(7) Peňažný príspevok na opatrovanie je mesačne 111,32 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom²⁹⁾ pri opatrovani jednej fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a mesačne 148,42 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom²⁹⁾ pri opatrovani dvoch alebo viacerých fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím, ak tento zákon neustanovuje inak.

(8) Peňažný príspevok na opatrovanie je mesačne 98,33 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom,²⁹⁾ ak fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanej na opatrovanie sa poskytuje denná pobytová sociálna služba¹⁾ alebo navštevuje školské zariadenie v rozsahu viac ako 20 hodín týždenne. Peňažný príspevok na opatrovanie je mesačne 139,15 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom,²⁹⁾ ak fyzická osoba opatruje najmenej dve fyzické osoby s ťažkým zdravotným po-

stihnutím odkázané na opatrovanie, ktorým sa poskytuje denná pobytová sociálna služba,¹⁾ alebo ktoré navštevujú školské zariadenia v rozsahu viac ako 20 hodín týždenne.

(9) Peňažný príspevok na opatrovanie je mesačne 144,71 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom,²⁹⁾ ak fyzická osoba opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanú na opatrovanie, ktorej sa poskytuje denná pobytová sociálna služba¹⁾ alebo navštevuje školské zariadenie v rozsahu viac ako 20 hodín týždenne, a súčasne opatruje aj fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanú na opatrovanie, ktorej sa denná pobytová sociálna služba¹⁾ neposkytuje alebo poskytuje v rozsahu najviac 20 hodín týždenne, alebo ktorá nenavštevuje školské zariadenie alebo navštevuje školské zariadenie v rozsahu najviac 20 hodín týždenne.

(10) Ak fyzická osoba uvedená v odsekoch 3 a 4, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, poberá starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok, invalidný dôchodok z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, výsluhový dôchodok alebo invalidný výsluhový dôchodok, peňažný príspevok na opatrovanie je mesačne 46,38 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom²⁹⁾ a mesačne 61,22 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom²⁹⁾ pri opatrovani dvoch alebo viacerých fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím, ak tento zákon neustanovuje inak. Zniženie peňažného príspevku podľa odseku 12 sa nepoužije.

(11) Ustanovenie odseku 10 platí aj vtedy, ak fyzická osoba poberá okrem dávok dôchodkového poistenia alebo dávok výsluhového zabezpečenia uvedených v odseku 10 súbežne aj iné dávky dôchodkového poistenia alebo výsluhového zabezpečenia.

(12) Ak je príjem fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vyšší ako 1,3 násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanoveného osobitným predpisom,²⁹⁾ výška peňažného príspevku na opatrovanie podľa odsekov 7 až 9 sa zníži o sumu prevyšujúcu tento príjem; ak je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím nezaopatrené dieťa,⁷⁾ peňažný príspevok na opatrovanie sa zníži o sumu, ktorou príjem fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím prevyšuje trojnásobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanoveného osobitným predpisom.²⁹⁾

(13) Peňažný príspevok na opatrovanie podľa odsekov 7 až 9 a 12 možno zvýšiť o 49,80 eura mesačne, ak je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím jedno alebo viacero nezaopatrených detí a fyzická osoba uvedená v odsekoch 3 a 4 nemá v čase opatrovania príjem zo zamestnania a nepoberá dávky dôchodkového poistenia alebo dávky výsluhového zabezpečenia.

(14) Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím poberá zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť, výška peňažného príspevku na opatrovanie vypočítaného

podľa odsekov 7 až 12 sa zníži o sumu zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť.

(15) Peňažný príspevok na opatrovanie možno poskytnúť aj vtedy, ak fyzická osoba, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, vykonáva zamestnanie a jej mesačný príjem z tohto zamestnania nie je vyšší ako dvojnásobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanoveného osobitným predpisom;²⁹⁾ vykonávanie zamestnania nesmie byť v rozpore s účelom a rozsahom opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

(16) Peňažný príspevok na opatrovanie možno poskytnúť iba za dni, počas ktorých fyzická osoba vykonávala opatrovanie, ak tento zákon neustanovuje inak.

(17) Peňažný príspevok na opatrovanie možno poskytnúť aj vtedy, ak si fyzická osoba, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím zvyšuje kvalifikáciu formou štúdia popri zamestnaní, kombinovaného štúdia a štúdia jednotlivých vyučovacích predmetov alebo formou externého štúdia a v čase svojej neprítomnosti z dôvodu zvyšovania kvalifikácie zabezpečí opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím inou fyzickou osobou.

(18) Výška peňažného príspevku na opatrovanie sa zníži pomernej časťou za dni, počas ktorých bola fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím v zdravotníckom zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti dlhšie ako 30 dní. Peňažný príspevok na opatrovanie sa zníži za dni pobytu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím v školskom zariadení typu školy v prírode, za dni pobytu sociálnej rehabilitácie alebo rekreačného pobytu. Výška peňažného príspevku na opatrovanie sa nezníži podľa druhej vety, ak fyzická osoba vykonávala opatrovanie počas pobytu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím v školskom zariadení typu školy v prírode, na rehabilitačnom pobytu alebo na rekreačnom pobytu. Preplatky vzniknuté na peňažnom príspevku na opatrovanie možno zúčtovať so sumami peňažného príspevku na opatrovanie poskytnutými v ďalších kalendárnych mesiacoch.

(19) Výška peňažného príspevku na opatrovanie sa zníži pomernej časťou za dni, počas ktorých bola fyzická osoba uvedená v odsekoch 3 a 4 v zdravotníckom zariadení alebo nevykonávala osobne opatrovanie z iných vážnych dôvodov dlhšie ako 30 dní. Peňažný príspevok na opatrovanie podľa prvej vety sa poskytne, ak fyzická osoba zabezpečí opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím inou fyzickou osobou alebo sociálnou službou, počas dní, za ktoré sa fyzickej osobe poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie.

(20) Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postih-

nutím zomrie, peňažný príspevok na opatrovanie sa vyplatí v pomernej časti pripadajúcej na dni kalendárneho mesiaca, počas ktorých bolo opatrovanie vykonávané. Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím zomrie v zdravotníckom zariadení pred uplynutím 30 dní poskytovania zdravotnej starostlivosti, peňažný príspevok na opatrovanie sa vyplatí v pomernej časti za dni kalendárneho mesiaca do dňa jej smrti.

(21) Peňažný príspevok na opatrovanie možno poskytnúť najviac za 30 dní v kalendárnom roku aj vtedy, ak sa fyzickej osobe, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, poskytuje odľahčovacia služba.¹⁾

(22) Peňažný príspevok na opatrovanie možno poskytnúť aj vtedy, ak sa fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím poskytuje opatrovateľská služba v rozsahu najviac osem hodín mesačne.

(23) Peňažný príspevok na opatrovanie nemožno poskytnúť, ak sa fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu, alebo ak sa tejto fyzickej osobe poskytuje opatrovateľská služba viac ako osem hodín mesačne, týždenná poskytovaná sociálna služba alebo celoročná pobytová sociálna služba.

(24) Ak suma peňažného príspevku na opatrovanie je menej ako 3,32 eura mesačne, peňažný príspevok na opatrovanie sa vyplatí v kalendárnom mesiaci, v ktorom suma peňažného príspevku na opatrovanie je najmenej 3,32 eura.

D VANÁSTA HLA V A

SPOLOČNÉ USTANOVENIA O POSKYTOVANÍ PEŇAŽNÝCH PRÍSPEVKOV NA KOMPENZÁCIU

§ 41

(1) Školské zariadenie na účely poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu je predškolské zariadenie, detské integračné centrum, základná škola, základná škola s materskou školou, praktická škola, učilište, stredné odborné učilište, gymnázium, stredná odborná škola, špeciálna škola a vysoká škola.

(2) Zamestnanie na účely poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu je

- výkon práce v pracovnoprávnom vzťahu,⁴¹⁾
- výkon práce v štátnozamestnaneckom pomere⁴²⁾ alebo v služobnom pomere,⁴³⁾
- výkon verejnej funkcie,⁴⁴⁾
- výkon funkcie sudcu⁴⁵⁾ a výkon funkcie prokurátora,⁴⁶⁾
- činnosť, z ktorej plynú príjmy z podnikania alebo

⁴¹⁾ Zákonník práce v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov.

⁴²⁾ Zákon č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁴³⁾ Zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 321/2002 Z. z. o ozbrojených silách v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbere v znení neskorších predpisov.

⁴⁴⁾ Ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

⁴⁵⁾ Zákon č. 385/2000 Z. z. o súdcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁴⁶⁾ Zákon č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateľoch prokuratúry v znení neskorších predpisov.

z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu.⁴⁷⁾

(3) Ak doklad, ktorý je podkladom na rozhodnutie o peňažných príspevkoch na kompenzáciu, je vystavený v inom jazyku ako v štátom jazyku, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná na vlastné náklady zabezpečiť úradný preklad do slovenského jazyka podľa osobitného predpisu.³²⁾ Povinnosť podľa prvej vety neplatí, ak je doklad uvedený v prvej vete vyhotovený v českom jazyku. Ak je obsahom dokladu suma v inej mene ako v eurách, zodpovedajúca suma v eurách sa určí podľa kurzu Národnej banky Slovenska v deň vyhotovenia tohto dokladu. Ak je obsahom dokladu výška príjmu, ktorý sa zistuje podľa § 18, v inej mene ako v eurách, zodpovedajúca suma v eurách sa určí podľa priemerného kurzu Národnej banky Slovenska za kalendárny rok, za ktorý sa zistuje príjem.

(4) Peňažný príspevok na kúpu pomôcky, peňažný príspevok na zácvik používania pomôcky, peňažný príspevok na úpravu pomôcky, peňažný príspevok na opravu pomôcky, peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia, peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla a peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla nemožno poskytnúť na pomôcku, zdvíhacie zariadenie a osobné motorové vozidlo, ktoré boli zakúpené predo dňom posúdenia a na zácvik používania pomôcky, na úpravy alebo opravy vykonané predo dňom vypracovania posudku.

(5) Peňažný príspevok na úpravu bytu, peňažný príspevok na úpravu rodinného domu alebo peňažný príspevok na úpravu garáže nemožno poskytnúť na úpravy vykonané predo dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o týchto peňažných príspevkoch.

(6) Peňažný príspevok na kúpu pomôcky, peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia a peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla možno poskytnúť aj na základe úveru, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím v lehote ustanovenej v § 27 ods. 1, § 33 ods. 8 a § 34 ods. 10 nadobudne vlastníctvo k pomôcke, zdvíhaciemu zariadeniu a osobnému motorovému vozidlu zaplatením časti ceny, ktorá sa rovná minimálne výške poskytnutého peňažného príspevku na kúpu pomôcky, peňažného príspevku na kúpu zdvíhacieho zariadenia a peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla. Na účely poskytnutia peňažného príspevku podľa prvej vety sa za cenu pomôcky, zdvíhacieho zariadenia a osobného motorového vozidla považuje cena uvedená v zmluve o úvere. Táto cena sa zohľadňuje na účely peňažného príspevku na kúpu pomôcky a peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla najviac v sumách ustanovených týmto zákonom.

(7) Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej bol poskytnutý peňažný príspevok na kúpu pomôcky, ktorá jej bola odcudzená, požiada o ďalší peňažný príspevok na kúpu pomôcky rovnakého druhu, je povinná vrátiť peňažný príspevok na kúpu pomôcky alebo jeho pomernú časť za obdobie od prvého dňa

v mesiaci, v ktorom bola podaná žiadosť o ďalší peňažný príspevok na kúpu pomôcky, do uplynutia siedmich rokov alebo desiatich rokov. Rovnako sa postupuje, ak ide o havarované osobné motorové vozidlo alebo odcudzené osobné motorové vozidlo.

(8) Za dovršenie 65 rokov veku sa považuje deň 65. narodenín fyzickej osoby. Za dovršenie troch rokov veku sa považuje deň tretích narodenín fyzickej osoby.

(9) Ak si fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nemôže kúpiť pomôcku, dať si upraviť pomôcku, absolvovať výcvik, opraviť pomôcku, kúpiť zdvíhacie zariadenie, kúpiť osobné motorové vozidlo, upraviť osobné motorové vozidlo, upraviť byt, upraviť rodinný dom alebo upraviť garáž v lehote do troch mesiacov od poskytnutia jednorazového peňažného príspevku na kompenzáciu z dôvodov na strane fyzickej osoby, s ktorou fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím uzavtvorila zmluvu o vykonaní opravy pomôcky alebo na strane osoby, ktorej predmetom činnosti je výroba, predaj, distribúcia, úprava, výcvik používania, oprava pomôcky, zdvíhacieho zariadenia, osobného motorového vozidla, bytu, rodinného domu alebo garáže, je povinná predložiť príslušnému orgánu potvrdenie o tejto skutočnosti.

(10) Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nepoužila peňažný príspevok na kompenzáciu na účel, na ktorý jej bol poskytnutý, v lehote ustanovenej týmto zákonom, je povinná vrátiť tento peňažný príspevok do ôsmich dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým jej bola uložená povinnosť peňažný príspevok vrátiť.

(11) Peňažný príspevok na kompenzáciu sa neposkytne alebo sa odníme a zastaví sa jeho výplata, ak príjem fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím presahuje hranicu príjmu podľa § 18 ods. 16.

(12) Ak hodnota majetku fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím je vyššia ako 39 833 eur, peňažný príspevok na kompenzáciu sa neposkytne alebo sa odníme a zastaví sa jeho výplata.

§ 42

(1) Peňažný príspevok na kompenzáciu sa nevypláca mimo územia Slovenskej republiky. Ak sa fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím zdržiava mimo územia Slovenskej republiky dlhšie ako 60 po sebe nasledujúcich dní, peňažný príspevok na kompenzáciu sa odníme a jeho výplata sa zastaví od prvého dňa kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom táto 60 dňová lehota uplynula.

(2) Peňažný príspevok na osobnú asistenciu a peňažný príspevok na opatrovanie nemožno poskytnúť, ak sa na osobnú asistenciu alebo opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím poskytuje príspevok alebo dávka rovnakého účelu iného štátu, ktorý je štátom Európskeho hospodárskeho priestoru.

(3) Fyzická osoba, ktorá počas pobierania peňažného príspevku na kompenzáciu zmení trvalý pobyt alebo

⁴⁷⁾ § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

prechodný pobyt, je povinná oznámiť túto zmenu najneskôr do ôsmich dní príslušnému orgánu, ktorý výplatu peňažného príspevku na kompenzáciu zastaví a bezodkladne postúpi kompletnú spisovú dokumentáciu orgánu príslušnému podľa miesta zmeneného trvalého pobytu alebo prechodného pobytu fyzickej osoby. Príslušný orgán, ktorému sa postúpila kompletná spisová dokumentácia, pokračuje vo výplatе peňažného príspevku na základe právoplatného rozhodnutia.

(4) Výška peňažného príspevku na kompenzáciu sa zaokrúhuje na najbližší eurocent nahor.

(5) Ak je rozdiel medzi poskytnutým jednorazovým peňažným príspevkom na kompenzáciu a vyúčtovaným jednorazovým peňažným príspevkom na kompenzáciu menší ako 3,32 eura, tento rozdiel nie je fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím povinná vrátiť alebo príslušný orgán tento rozdiel nevyplati.

§ 43

Vznik nároku na peňažné príspevky na kompenzáciu a vznik nároku na ich výplatu, vznik nároku na preukaz a vznik nároku na parkovací preukaz

(1) Nárok na peňažný príspevok na kompenzáciu a nárok na jeho výplatu vzniká právoplatným rozhodnutím príslušného orgánu o jeho priznaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Peňažný príspevok na kompenzáciu sa prizná a vypláca od prvého dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom sa začalo konanie o peňažnom príspevku na kompenzáciu.

(3) Peňažný príspevok na kompenzáciu sa poskytuje za celý kalendárny mesiac, a to aj vtedy, keď podmienky nároku boli splnené len za časť kalendárneho mesiaca.

(4) Peňažný príspevok na opatrovanie možno priznať a vyplatiť aj vtedy, ak opatovaná fyzická osoba zomrela pred vypracovaním komplexného posudku, ktorý mal byť podkladom rozhodnutia o peňažnom príspevku na opatrovanie a ak sa preukáže, že boli splnené podmienky na jeho poskytovanie.

(5) Opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu sa vypláca mesačne pozadu.

(6) Peňažný príspevok na kompenzáciu sa vypláca v eurách

a) v hotovosti alebo

b) bezhotovostným prevodom na žiadosť fyzickej osoby, ktorej sa peňažný príspevok na kompenzáciu priznal, alebo na žiadosť osoby, ktorá je osobitným príjemcom,

1. na jej účet v banke alebo v pobočke zahraničnej banky so sídlom na území Slovenskej republiky alebo

2. na účet v banke alebo v pobočke zahraničnej banky so sídlom na území Slovenskej republiky inej osoby, ktorú fyzická osoba, ktorej sa peňažný príspevok na kompenzáciu priznal, alebo osobitný príjemca písomne určí.

(7) Príslušný orgán je povinný vyhovieť žiadosti uvedenej v odseku 6 písm. b).

(8) Nárok na preukaz vzniká právoplatným rozhodnutím príslušného orgánu o preukaze alebo právoplatným rozhodnutím príslušného orgánu o peňažnom príspevku na kompenzáciu, z ktorých vyplýva, že fyzická osoba je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím.

(9) Nárok na parkovací preukaz vzniká právoplatným rozhodnutím príslušného orgánu o parkovacom preukaze, z ktorého vyplýva, že fyzická osoba je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanou na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, alebo že fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím má praktickú slepotu alebo úplnú slepotu oboch očí.

§ 44

Osobitný príjemca

(1) Osobitný príjemca na účely tohto zákona je osoba určená rozhodnutím príslušného orgánu. Osobitný príjemca sa neurčuje na účely peňažného príspevku na osobnú asistenciu a na účely peňažného príspevku na opatrovanie.

(2) Príslušný orgán určí osobitného príjemcu, ak sa doterajšou výplatou peňažného príspevku na kompenzáciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím zrejme nedosiahol alebo nedosiahne účel, na ktorý má peňažný príspevok na kompenzáciu slúžiť. Príslušný orgán určí osobitného príjemcu po jeho predchádzajúcim súhlase.

(3) Osobitný príjemca je povinný peňažný príspevok na kompenzáciu použiť iba v prospech fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

(4) Príslušný orgán dohliada, ako ním určený osobitný príjemca plní svoje povinnosti. Ak si osobitný príjemca neplní svoje povinnosti, príslušný orgán určí iného osobitného príjemcu a doterajšieho osobitného príjemcu uvoľní.

Zánik nároku na peňažný príspevok na kompenzáciu, jeho odňatie, zvýšenie, zníženie, zánik nároku na jeho výplatu, dodatočné priznanie a vyplatenie peňažného príspevku na kompenzáciu, zánik nároku na preukaz a zánik nároku na parkovací preukaz

§ 45

(1) Opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu sa odníme a jeho výplata sa zastaví, ak sa zistí, že sa poskytol neprávom alebo jeho poskytovanie prestalo plniť svoj účel.

(2) Peňažný príspevok na osobnú asistenciu a peňažný príspevok na opatrovanie sa odníme a jeho výplata sa zastaví aj vtedy, ak príslušný orgán zistí nedostatky závažného charakteru týkajúce sa kvality a rozsahu pomoci vykonávanej pre fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím.

(3) Opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu sa odníme, jeho výplata sa zastaví alebo jeho výška

sa zvýši alebo zniži, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na trvanie nároku na opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu alebo na jeho výplatu. Ak sa zmenia rozhodujúce skutočnosti v priebehu kalendárneho mesiaca a za časť mesiaca patrí opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu vo vyššej výške, vyplatí sa opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu vo vyššej výške za celý kalendárny mesiac.

(4) Výplata opakovaného peňažného príspevku na kompenzáciu sa zastaví, ak fyzická osoba, ktorej sa vypláca peňažný príspevok na kompenzáciu, nevyhovie výzve príslušného orgánu v určenej lehote osvedčiť skutočnosti rozhodujúce na poskytovanie peňažného príspevku na kompenzáciu alebo na jeho výšku a táto fyzická osoba bola na tento dôsledok vo výzve písomne upozornená.

(5) Výplata opakovaného peňažného príspevku na kompenzáciu sa zastaví, ak fyzická osoba, ktorej sa vypláca peňažný príspevok na kompenzáciu, alebo fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím sa na písomnú výzvu príslušného orgánu alebo posudkového lekára nepodrobí vyšetreniu zdravotného stavu, posúdeniu zdravotného stavu alebo opäťovnému posúdeniu zdravotného stavu, alebo fyzická osoba neumožní vykonať kontrolu účelnosti kompenzácie.

(6) Nárok na výplatu opakovaného peňažného príspevku na kompenzáciu alebo jeho časti zaniká uplynutím troch rokov odo dňa, za ktorý patril, ak zákon neustanovuje inak.

(7) Príslušný orgán rozhodne o obnovení výplaty opakovaného peňažného príspevku na kompenzáciu od kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom fyzická osoba preukázala, že zanikli dôvody, pre ktoré bola výplata peňažného príspevku na kompenzáciu podľa odsekov 4 a 5 zastavená; nárok na výplatu peňažného príspevku na kompenzáciu zaniká uplynutím jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia o zastavení výplaty.

(8) Sumy neprávom vyplatené možno zrážať aj z bežne vyplácaného alebo neskôr priznaného peňažného príspevku na kompenzáciu alebo zo mzdy a z iných príjmov povinného. Na zrážky neprávom vyplatených súm na peňažných príspevkoch na kompenzáciu zo mzdy a iných príjmov sa vzťahuje osobitný predpis.⁴⁸⁾

(9) Ak príslušný orgán dodatočne zistí, že peňažný príspevok na kompenzáciu nepriznal, aj keď priznať mal, priznal neprávom alebo v nižšej sume alebo priznal vo vyššej sume ako patril alebo priznal od neskôršieho dňa ako patril alebo peňažný príspevok na kompenzáciu odňal, aj keď odňať nemal alebo rozhodol o povinnosti vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho časti aj keď túto povinnosť uložiť nemal, peňažný príspevok na kompenzáciu dodatočne prizná, odníme, zvýši, zníži alebo doplatí alebo rozhodne o zrušení povinnosti vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho časť. Nárok na dodatočné poskytnutie

a vyplatenie peňažného príspevku na kompenzáciu alebo jeho časti zaniká uplynutím troch rokov odo dňa, od ktorého peňažný príspevok alebo jeho časť patril. Povinnosť fyzickej osoby vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho pomernú časť zaniká uplynutím troch rokov odo dňa, od ktorého peňažný príspevok nepatril alebo patril v nižšej sume.

(10) Ak bol fyzickej osobe počas poskytovania opakovaného peňažného príspevku na kompenzáciu dodatačne vyplatený príjem patriaci za obdobie uvedené v § 18 ods. 8 a tento príjem má vplyv na výšku poskytovaného peňažného príspevku na kompenzáciu, príslušný orgán je povinný rozhodnúť o zmene výšky peňažného príspevku na kompenzáciu alebo o odňati a zastavení výplaty tohto príspevku za obdobie, ktorej sa táto zmena týka. Ustanovenie prvej vety sa použije aj na dodatačne vyplatený príjem fyzickej osoby zo zamestnania. Za dodatačne vyplatený príjem fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo inej fyzickej osobe sa považujú najmä zákonné nároky fyzickej osoby podľa osobitných predpisov,⁴⁹⁾ príjem zo zamestnania alebo peňažný príspevok na opatrovanie, ak tento zákon neustanovuje inak.

(11) Podľa odseku 9 sa postupuje aj vtedy, ak sa zistí zmena príjmových pomerov fyzickej osoby v čase od podania žiadosti o poskytnutie peňažného príspevku na kompenzáciu do rozhodnutia o jeho poskytovaní, a táto zmena má vplyv na výšku príjmu, ktorý sa zisťuje za kalendárny rok, ktorý predchádza kalendárному roku, v ktorom bola žiadosť podaná.

(12) Príslušný orgán môže zúčtovať neprávom alebo naviac vyplatené sumy na peňažných príspevkoch na kompenzáciu podľa odseku 9 s tým istým peňažným príspevkom na kompenzáciu alebo s iným peňažným príspevkom na kompenzáciu alebo s neskôr priznaným peňažným príspevkom na kompenzáciu.

(13) Príslušný orgán rozhodne o odňatí preukazu alebo parkovacieho preukazu a o povinnosti vrátiť preukaz alebo parkovací preukaz, ak sa zistí, že preukaz alebo parkovací preukaz sa vyhotobil neprávom, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na trvanie nároku na preukaz alebo parkovací preukaz alebo fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím sa na písomnú výzvu príslušného orgánu nepodrobí vyšetreniu zdravotného stavu alebo sa nepodrobí posúdeniu zdravotného stavu alebo opäťovnému posúdeniu zdravotného stavu, a bola na tento dôsledok vo výzve písomne upozorená. Fyzická osoba je povinná vrátiť preukaz alebo parkovací preukaz do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o jeho odňatí.

(14) Ak príslušný orgán rozhodne o povinnosti fyzickej osoby vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho pomernú časť, môže fyzická osoba tento peňažný príspevok vrátiť aj v splátkach, ak sa o tom dohodne s príslušným úradom. Lehota na vrátenie peňažného príspevku alebo jeho pomernej časti podľa prvej

⁴⁸⁾ Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskôrších predpisov.

⁴⁹⁾ Napríklad zákon č. 461/2003 Z. z. v znení neskôrších predpisov, zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskôrších predpisov.

vety je najviac tri roky od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o povinnosti fyzickej osoby vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu.

§ 46

(1) Ak príslušný orgán zistí, že opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu sa neprávom poskytuje alebo jednorazový peňažný príspevok sa neprávom poskytol na základe nepravdivých údajov, ktoré uviedla fyzická osoba, ktorej bol tento peňažný príspevok na kompenzáciu priznaný, alebo ak fyzická osoba použila peňažný príspevok na kompenzáciu na iný účel, než na ktorý bol poskytnutý, príslušný orgán rozhodne o odňatí a zastavení výplaty opakovaného peňažného príspevku a o povinnosti vrátiť jednorazový alebo opakovaný peňažný príspevok.

(2) Fyzickej osobe, ktorá je povinná vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu, ktorý sa poskytoval alebo poskytol neprávom z dôvodu uvedenia nepravdivých údajov alebo z dôvodu jeho použitia na iný účel, než na ktorý bol poskytnutý, nemožno priznať ten istý peňažný príspevok na kompenzáciu počas 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým jej bola uložená povinnosť vrátiť tento peňažný príspevok na kompenzáciu.

§ 47

(1) Ak príslušný orgán zistí, že fyzická osoba sa už nepovažuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, rozhodne o odňatí opakovaného peňažného príspevku na kompenzáciu a o zastavení jeho výplaty a o povinnosti fyzickej osoby vrátiť preukaz.

(2) Ak sa fyzickej osobe uvedenej v odseku 1 neposkytuje opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu, príslušný orgán rozhodne o odňatí preukazu a o povinnosti fyzickej osoby vrátiť preukaz.

(3) Fyzická osoba je povinná vrátiť preukaz do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia podľa odsekov 1 a 2.

(4) Fyzická osoba nie je povinná vrátiť jednorazový peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho pomernú časť z dôvodu, že už nesplňa podmienku ťažkého zdravotného postihnutia. Na túto fyzickú osobu sa ďalej vzťahujú povinnosti ustanovené v § 28 ods. 1, § 33 ods. 14, § 34 ods. 14 až 17, § 35 ods. 10, § 37 ods. 17 a § 57 písm. g), i) a j). Ak táto fyzická osoba zomrie, peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho pomerná časť sa uplatňuje ako pohľadávka v konaní o dedičstve za rovnakých podmienok, ako sa uplatňuje pohľadávka v konaní o dedičstve podľa tohto zákona v prípade úmrtnia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

§ 48

Právo na vrátenie peňažného príspevku na kompenzáciu vyplateného neprávom, alebo vo vyššej sume ako patril zaniká uplynutím troch rokov odo dňa, keď príslušný orgán túto skutočnosť zistil, najneskôr uplynutím desiatich rokov odo dňa, za ktorý sa peňažný prí-

spevok na kompenzáciu vyplatil; tieto lehoty neplynú počas výkonu rozhodnutia alebo ak sa na úhradu preplatku vykonávajú zrážky z peňažného príspevku na kompenzáciu.

§ 49

Prechod nároku na peňažný príspevok na kompenzáciu

(1) Nárok na peňažný príspevok na kompenzáciu nemôžno postúpiť.

(2) Nárok na peňažný príspevok na kompenzáciu zaniká dňom smrti fyzickej osoby, ktorej sa poskytoval.

(3) Ak sa peňažný príspevok na kompenzáciu priznal pred smrťou fyzickej osoby, splatné sumy, ktoré sa nevyplatili do dňa jej smrti, sa nevyplatia. To neplatí na peňažný príspevok na osobnú asistenciu za činnosti vykonané a nevyúčtované do dňa smrti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorý sa vyplati osobnému asistentovi.

ŠTVRTÁ ČASŤ

PRÍSLUŠNÉ ORGÁNY A ICH PÔSOBNOSŤ

§ 50

Pôsobnosť ministerstva

Ministerstvo

- a) vypracúva koncepciu podpory sociálneho začlenenia fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti,
- b) zabezpečuje medzinárodnú spoluprácu pri podpore sociálneho začlenenia fyzických osôb so zdravotným postihnutím do spoločnosti,
- c) koordinuje činnosť ústredia a úradov vo veciach podpory sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti a lekárskej posudkovej činnosti,
- d) schvaľuje zaradenie pomôcky do zoznamu pomôcok, vyradenie pomôcky zo zoznamu pomôcok a maximálne zohľadňovanú sumu z ceny pomôcky zaradenej do zoznamu pomôcok a jej zmenu a oznamuje navrhovateľovi nezaradenie pomôcky do zoznamu pomôcok alebo jej nevyradenie zo zoznamu pomôcok,
- e) zriaďuje kategorizačnú komisiu.

§ 51

Pôsobnosť ústredia

Ústredie

- a) riadi, kontroluje, koordinuje a metodicky usmerňuje výkon štátnej správy vo veciach podpory sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti,
- b) vykonáva v druhom stupni štátnu správu vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu, v ktorých v prvom stupni koná a rozhoduje úrad,
- c) vypracúva posudok podľa § 15 pri rozhodovaní v druhom stupni vo veciach kompenzácie, preukazu

- a parkovacieho preukazu, v ktorých v prvom stupni koná a rozhoduje úrad,
- d) vypracúva lekársky posudok,
- e) poskytuje fyzickej osobe základné sociálne poradenstvo podľa osobitného predpisu¹⁾ a poradenstvo vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu,
- f) viedie evidenciu vrátených pomôcok a poskytuje o nich informácie fyzickým osobám s ťažkým zdravotným postihnutím, úradom a iným osobám,
- g) uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu a vyhotovovania preukazu a parkovacieho preukazu,
- h) posudzuje psychickú schopnosť a fyzickú schopnosť fyzickej osoby vykonávať opatrovanie a potvrzuje psychickú schopnosť a fyzickú schopnosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas na účely § 40 ods. 6, koordinuje vo svojom územnom obvode činnosť ďalších osôb, ktoré pôsobia pri podpore sociálneho začlenenia fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti,
- i) spolupracuje s agentúrou osobnej asistencie,¹⁾
- j) zabezpečuje tlač a distribúciu tlačív preukazu a parkovacieho preukazu pre úrady,
- k) spracúva informácie o štatistických výkazoch o počte pôberateľov peňažných príspevkov na kompenzáciu, o výdavkoch na peňažné príspevky na kompenzáciu, o počte fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorým bol vyhotovený preukaz, o fyzických osobách s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorým bol vyhotovený parkovací preukaz a predkladá ich ministerstvu,
- l) vykonáva overovanie podpisu fyzickej osoby na účely peňažných príspevkov na kompenzáciu,
- m) podáva návrh na zaradenie pomôcky do zoznamu pomôcok, návrh na vyradenie pomôcky zo zoznamu pomôcok a návrh maximálne zohľadňovanej sumy z ceny pomôcky a jej zmenu,
- n) plní ďalšie úlohy ustanovené týmto zákonom.

§ 52

Pôsobnosť úradu

Úrad

a) rozhoduje o

1. preukaze, jeho odňatí a o povinnosti vrátiť preukaz,
2. parkovacom preukaze, jeho odňatí a o povinnosti vrátiť parkovací preukaz,
3. peňažných príspevkoch na kompenzáciu,
4. odňatí a zastavení výplaty, o zastavení výplaty, o obnovení výplaty, o znížení alebo zvýšení peňažného príspevku na kompenzáciu,
5. povinnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo fyzickej osoby, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho časť,
6. vyplatení alebo uložení povinnosti vrátiť rozdiel medzi výškou poskytnutého peňažného príspevku na kompenzáciu a výškou peňažného príspev-

- ku na kompenzáciu určeného na základe dokladu o skutočnej cene podľa § 55 ods. 12,
7. určení alebo uvoľnení osobitného príjemcu,
- b) uzatvára zmluvu o poskytnutí pomôcky,
- c) vypracúva posudok podľa § 15 pri rozhodovaní v prvom stupni,
- d) vypracúva lekársky posudok,
- e) vyhotovuje potvrdenie podľa § 11 ods. 14,
- f) poskytuje fyzickej osobe základné sociálne poradenstvo podľa osobitného predpisu¹⁾ a poradenstvo vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu,
- g) kontroluje kvalitu a rozsah pomoci, na ktorej zabezpečenie sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu alebo peňažný príspevok na opatrovanie,
- h) spracúva informácie o štatistických výkazoch o počte pôberateľov peňažných príspevkov na kompenzáciu, o výdavkoch na peňažné príspevky na kompenzáciu a o počte fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorým bol vyhotovený preukaz, o fyzických osobách s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorým bol vyhotovený parkovací preukaz a predkladá ich ústrediu,
- i) viedie evidenciu zmlúv uzatvorených vo veciach kompenzácie,
- j) vyhotovuje preukaz, viedie evidenciu o vyhotovených preukazoch elektronicky a zabezpečuje skartáciu vrátených preukazov,
- k) vyhotovuje parkovací preukaz, viedie evidenciu o vyhotovených parkovacích preukazoch elektronicky a zabezpečuje skartáciu vrátených parkovacích preukazov,
- l) oznamuje úradu, v ktorého územnom obvode má osobný asistent trvalý pobyt, ním vykonávanú osobnú asistenciu,
- m) spolupracuje s agentúrou osobnej asistencie,
- n) koordinuje vo svojom územnom obvode činnosť ďalších osôb, ktoré pôsobia vo veciach kompenzácie,
- o) vykonáva kontrolu účelnosti kompenzácie,
- p) viedie evidenciu vrátených pomôcok a oznamuje ústrediu informácie o vrátených pomôckach, ktoré sa doteraz neposkytli innej fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo zariadeniu sociálnych služieb,
- q) vykonáva overovanie podpisu fyzickej osoby na účely peňažných príspevkov na kompenzáciu,
- r) uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu, vyhotovovania preukazu a parkovacieho preukazu,
- s) posudzuje psychickú schopnosť a fyzickú schopnosť fyzickej osoby vykonávať opatrovanie a potvrzuje psychickú schopnosť a fyzickú schopnosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas na účely § 40 ods. 6,
- t) podáva návrh na zaradenie pomôcky do zoznamu pomôcok, vyradenie pomôcky zo zoznamu pomôcok, návrh na maximálne zohľadňovanú sumu z ceny pomôcky a jej zmenu,
- u) vykonáva terénnu sociálnu prácu,
- v) vydáva potvrdenie na žiadosť obce o poskytovaní alebo odňatí peňažného príspevku na osobnú asistenciu, peňažného príspevku na opatrovanie, pe-

ňažného príspevku na prepravu a peňažného príspevku na zvýšené výdavky súvisiace so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla,
w) uzatvára dohodu o splátkach podľa § 45 ods. 14,
x) plní ďalšie úlohy ustanovené týmto zákonom.

PIATA ČASŤ

KONANIE VO VECIACH KOMPENZÁCIE, PREUKAZU A PARKOVACIEHO PREUKAZU

§ 53

(1) Na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní⁵⁰⁾ s odchýlkami uvedenými v odseku 2, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Ustanovenia § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 61 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní⁵⁰⁾ sa nevzťahujú na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze.

§ 54

Preskúmavanie rozhodnutí súdom

Právoplatné rozhodnutia vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu sú preskúmateľné súdom.

Konanie

§ 55

(1) Konanie o priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu, konanie o preukaze a konanie o parkovacom preukaze sa začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby alebo na základe písomnej žiadosti rodiča maloletého dieťaťa alebo fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu.⁵¹⁾ Konanie o odňatí a zastavení výplaty peňažného príspevku na kompenzáciu, o zastavení výplaty peňažného príspevku na kompenzáciu a o zvýšení alebo znížení jeho výšky, konanie o vrátení peňažného príspevku na kompenzáciu, konanie o odňatí a vrátení preukazu a konanie o odňatí a vrátení parkovacieho preukazu sa začína na podnet fyzickej osoby alebo na podnet orgánu, ktorý je príslušný rozhodovať o peňažnom príspevku na kompenzáciu, o preukaze a o parkovacom preukaze v prvom stupni.

(2) Ak fyzická osoba vzhľadom na svoj zdravotný stav nemôže sama podať žiadosť uvedenú v odseku 1 alebo oznámiť alebo preukázať skutočnosti rozhodujúce na poskytovanie peňažného príspevku na kompenzáciu, na jeho výšku alebo výplatu, oznámiť alebo preukázať skutočnosti týkajúce sa plnenia povinností súvisiacich s poskytnutým jednorazovým peňažným príspevkom na kompenzáciu, môže v jej mene a s jej súhlasom a na základe potvrdenia lekára so špecializáciou v špeciali-

začnom odbore všeobecné lekárstvo alebo lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria o zdravotnom stave fyzickej osoby, ktorý poskytuje všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre deti a dorast, podať žiadosť alebo oznámiť alebo preukázať skutočnosti rozhodujúce na poskytovanie peňažného príspevku na kompenzáciu, na jeho výšku alebo výplatu, oznámiť alebo preukázať skutočnosti týkajúce sa plnenia povinností súvisiacich s poskytnutým jednorazovým peňažným príspevkom na kompenzáciu aj iná fyzická osoba, ak je spôsobilá na právne úkony.

(3) Žiadosť uvedená v odseku 1 musí obsahovať meno a priezvisko fyzickej osoby, ktorá žiada o priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu alebo o preukaz alebo o parkovací preukaz, dátum jej narodenia, adresu jej trvalého pobytu alebo prechodného pobytu, doklad o tom, že ide o účastníka právnych vzťahov podľa § 3, jej rodné číslo, ak je pridelené, lekársky nálež. Žiadosť o priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu musí obsahovať aj potvrdenie o jej príjme za predchádzajúci kalendárny rok pred podaním žiadosti a vyhlásenie o majetku fyzickej osoby s ľažkým zdravotným postihnutím. Žiadosť o priznanie peňažného príspevku na opatruvanie musí obsahovať aj potvrdenie o príjme fyzickej osoby zo zamestnania za kalendárny mesiac, v ktorom bola podaná žiadosť. Na výzvu príslušného orgánu je fyzická osoba povinná predložiť aj iné doklady, ktoré sú podkladom na rozhodnutie.

(4) V žiadosti fyzická osoba uvedie druh peňažného príspevku na kompenzáciu, o ktorý žiada a odôvodnenie žiadosti.

(5) Fyzická osoba k žiadosti o priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu predkladá aj potvrdenie o príjme fyzických osôb, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú s jej príjmom.

(6) Podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu je komplexný posudok.

(7) Podkladom na rozhodnutie o parkovacom preukaze je komplexný posudok alebo posudok na účely parkovacieho preukazu.

(8) Ak sa fyzická osoba podľa lekárskeho posudku nepovažuje za fyzickú osobu s ľažkým zdravotným postihnutím, je lekársky posudok podklad na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu a o parkovacom preukaze.

(9) Podkladom na rozhodnutie o preukaze je lekársky posudok podľa prílohy č. 2.

(10) Príslušný orgán pred vypracovaním komplexného posudku podľa § 15 ods. 1 prerokuje s fyzickou osobou, ktorá žiada o peňažný príspevok na kompenzáciu, sociálne dôsledky ľažkého zdravotného postihnutia v oblastiach kompenzácie a navrhovaný druh peňažného príspevku na kompenzáciu, ak o takéto prerokovanie písomne požiadala.

(11) Ak je podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu komplexný posudok podľa

⁵⁰⁾ Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

⁵¹⁾ § 45, 48, 56 a 60 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

§ 15 ods. 1 alebo ak je podklad na rozhodnutie o parkovacom preukaze posudok podľa § 15 ods. 3, lehota na jeho vypracovanie je 60 dní od začatia konania a lehota na vyhotovenie rozhodnutia je 30 dní od vyhotovenia posudku. Ak nemôže príslušný orgán vzhľadom na okolnosti prípadu rozhodnúť v lehote podľa prvej vety, môže ústredie predĺžiť lehotu na rozhodnutie najviac o 30 dní.

(12) O vyplatení rozdielu medzi výškou peňažného príspevku alebo uložení povinnosti vrátiť rozdiel medzi výškou peňažného príspevku na kúpu pomôcky, peňažného príspevku na výcvik používania pomôcky, peňažného príspevku na úpravu pomôcky, peňažného príspevku na opravu pomôcky, peňažného príspevku na kúpu zdvihacieho zariadenia, peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla, peňažného príspevku na úpravu osobného motorového vozidla, peňažného príspevku na úpravu bytu, peňažného príspevku na úpravu rodinného domu alebo peňažného príspevku na úpravu garáže poskytnutého na základe predbežného dokladu o kúpe, výcviku používania, úprave, oprave a výskou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o skutočnej cene zakúpenej pomôcky, zakúpeného zdvihacieho zariadenia, zakúpeného osobného motorového vozidla, o skutočnej cene výcviku používania pomôcky, úpravy pomôcky, úpravy osobného motorového vozidla, úpravy bytu, úpravy rodinného domu, úpravy garáže, príslušný orgán vyhotovuje písomné rozhodnutie.

(13) Príslušný orgán doručí účastníkovi konania spolu s rozhodnutím aj komplexný posudok alebo posudok na účely parkovacieho preukazu, ktoré sú podkladom tohto rozhodnutia.

(14) Príslušný orgán nevyhotovuje písomné rozhodnutie o zastavení výplaty peňažného príspevku na kompenzáciu podľa § 42 ods. 3.

(15) Odvolanie proti rozhodnutiu o znižení, odňati a zastavení výplaty peňažného príspevku na kompenzáciu alebo o zastavení jeho výplaty nemá odkladný účinok.

§ 56

Peňažné príspevky na kompenzáciu nepodliehajú výkonu rozhodnutia podľa osobitného predpisu.⁴⁸⁾

ŠIESTA ČASŤ

POVINNOSTI A ZODPOVEDNOSŤ FYZICKÉJ OSOBY VO VECIACH KOMPENZÁCIE, PREUKAZU A PARKOVACIEHO PREUKAZU

§ 57

Fyzická osoba, ktorá je účastníkom právnych vzťahov vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu, je povinná

a) preukázať skutočnosti rozhodujúce na priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu, na jeho výšku alebo výplatu,

- b) na výzvu príslušného úradu preukázať výšku svojich príjmov a hodnotu majetku, ohlásiť zmeny v ich výške a zmeny v rodinných pomeroch a majetkových pomeroch, ktoré sú rozhodujúce na určenie výšky peňažného príspevku na kompenzáciu, v lehote určenej príslušným úradom,
- c) písomne oznámiť príslušnému úradu do ôsmich dní zmeny v skutočnostiach rozhodujúcich na trvanie nároku na peňažný príspevok na kompenzáciu, na jeho výšku, výplatu, zánik nároku na peňažný príspevok na kompenzáciu, trvanie alebo zánik nároku na preukaz alebo na parkovací preukaz,
- d) písomne oznámiť príslušnému úradu do ôsmich dní, že hodnota majetku fyzickej osoby s ľažkým zdravotným postihnutím je vyššia ako 39 833 eur,
- e) na výzvu príslušného úradu preukázať skutočnosti rozhodujúce na poskytovanie peňažného príspevku na kompenzáciu, jeho výšku alebo výplatu do ôsmich dní odo dňa doručenia výzvy, ak príslušný úrad neurčil dlhšiu lehotu,
- f) na výzvu príslušného úradu podrobiť sa vyšetreniu zdravotného stavu alebo podrobiť sa posúdeniu zdravotného stavu alebo opäťovnému posúdeniu zdravotného stavu,
- g) umožniť návštevu zamestnanca príslušného úradu v mieste svojho trvalého alebo prechodného pobytu, ktorá je potrebná na účely kompenzácie a parkovacieho preukazu,
- h) písomne oznámiť do ôsmich dní príslušnému úradu začatie poskytovania odľahčovacej služby, vykonávania zamestnania, pobytu v zdravotníckom zariadení, zvyšovania kvalifikácie formou štúdia popri zamestnaní, kombinovaného štúdia a štúdia jednotlivých vyučovacích predmetov alebo formou externého štúdia na účely poskytovania peňažného príspevku na opatrvanie,
- i) písomne oznámiť príslušnému úradu do ôsmich dní skutočnosti týkajúce sa plnenia povinností súvisiacich s poskytnutými jednorazovými peňažnými príspevkami na kompenzáciu,
- j) plniť ďalšie povinnosti ustanovené týmto zákonom.

§ 58

(1) Fyzická osoba, ktorej sa poskytol alebo sa poskytuje peňažný príspevok na kompenzáciu, je povinná vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho časť odo dňa, od ktorého nepatrí vôbec alebo v poskytovanej výške, ak

- a) nesplnila povinnosť ustanovenú týmto zákonom a prijímať peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho časť, aj keď vedela alebo musela z okolností predpokladať, že sa vypláca neprávom alebo vo vyššej sume, ako patril,
- b) vedome spôsobila, že peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho časť sa vyplatil neprávom alebo vo vyššej sume, ako patril.

(2) Povinnosť vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu vyplatený neprávom alebo v nesprávnej výške zaniká uplynutím troch rokov odo dňa, keď príslušný or-

gán túto skutočnosť zistil, najneskôr uplynutím desiatich rokov odo dňa, za ktorý sa peňažný príspevok na kompenzáciu vyplatił.

§ 59

Zodpovednosť príslušného úradu a zodpovednosť fyzickej osoby, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na kompenzáciu

(1) Ak príslušný orgán a fyzická osoba, ktorej sa poskytuje alebo poskytol peňažný príspevok na kompenzáciu spôsobili, že peňažný príspevok na kompenzáciu sa poskytol neprávom alebo vo vyššej sume, ako patrilo, zodpovedajú za vrátenie neprávom vyplatenej sumy spoločne a nerozdielne a vzájomne sa vyrovňajú podľa miery zavinenia.

(2) Ak sa preukáže, že príslušný orgán spôsobil, že peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho časť sa poskytli neprávom alebo vo vyššej sume, ako patrilo, za vrátenie neprávom vyplatenej sumy zodpovedá príslušný orgán.

§ 60

Súčinnosť a spolupráca vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu

Sociálna poisťovňa, zdravotné poisťovne, súdy, ústav zboru väzenskej a justičnej stráže, poskytovateľia zdravotnej starostlivosti, školské zariadenia, daňové úrady a ďalšie orgány štátnej správy, obce a samosprávne kraje sú povinné poskytovať súčinnosť príslušnému orgánu vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu a bezplatne mu podávať oznámenie a informácie vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu vrátane oznamovania osobných údajov uvedených v § 64.

§ 61

Zdravotné výkony na účely kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu

(1) Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti je povinný poskytnúť zdravotné výkony na účely tohto zákona.

(2) Zdravotné výkony na účely tohto zákona sú vystavenie lekárskeho nálezu a vyšetrenie zdravotného stavu fyzickej osoby, ktoré určuje posudkový lekár, ak je lekársky nález neúplný a je potrebné ho doplniť.

(3) Zdravotné výkony na účely kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu sa poskytujú za úhradu, ktorú uhrádza príslušný orgán. Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti nie je oprávnený požadovať úhradu za zdravotné výkony na účely tohto zákona od fyzickej osoby.

(4) Zdravotné výkony na účely tohto zákona sa poskytujú na základe vyžiadania príslušného úradu.

(5) Lekárske nálezy sa poskytujú príslušnému úradu podľa odseku 4 v lehotách určených týmto úradom.

§ 62

Práva a povinnosti zamestnancov príslušného orgánu vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu

(1) Poverený zamestnanec príslušného úradu a poverený zamestnanec ústredia vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu sú oprávnení

- a) navštíviť fyzickú osobu v mieste jej trvalého pobytu, prechodného pobytu alebo v mieste, kde sa obvykle zdržiava,
- b) požadovať od všetkých zúčastnených osôb potrebné informácie a vysvetlenia; tieto osoby sú povinné požiadavke povereného zamestnanca vyhovieť.

(2) Poverený zamestnanec podľa odseku 1 je povinný pri návšteve fyzickej osoby v mieste jej trvalého pobytu, prechodného pobytu alebo v mieste, kde sa obvykle zdržiava, preukázať sa preukazom štátneho zamestnanca alebo poverením príslušného orgánu.

(3) Zamestnanec príslušného úradu, zamestnanec ústredia, zamestnanec ministerstva a zamestnanec poskytovateľa zdravotnej starostlivosti sú povinní vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré sa dozvedeli v súvislosti s poskytovaním peňažného príspevku na kompenzáciu, vyhotovením preukazu alebo parkovacieho preukazu a v súvislosti s plnením úloh ustanovených týmto zákonom. Táto povinnosť trvá aj po skončení pracovnoprávneho vzťahu alebo služobného vzťahu. Informácie vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu poskytujú, iba ak by ich zamlčaním bol ohrozený život alebo zdravie fyzických osôb, alebo ak táto povinnosť je ustanovená osobitným predpisom.⁵²⁾ Inak môžu poskytnúť tieto informácie iným osobám len s písomným súhlasom fyzickej osoby, ktorej sa informácia týka.

(4) Zovšeobecnené informácie a súhrnné údaje, ktoré ministerstvo, ústredie a úrady získavajú v súvislosti s poskytovaním peňažného príspevku na kompenzáciu, vyhotovovaním preukazu alebo parkovacieho preukazu a v súvislosti s plnením úloh ustanovených týmto zákonom, sa môžu bez uvedenia konkrétnych osobných údajov využívať na vedecké, publikačné, pedagogické činnosti zamestnancov ministerstva, ústredia a úradov a ministerstva aj na analytickú činnosť a koncepčnú činnosť.

§ 63

Kvalifikačné predpoklady

(1) Lekársku posudkovú činnosť na účely tohto zákona vykonáva posudkový lekár, ktorým je na účely tohto zákona lekár so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore, ktorý má špecializáciu v odbore posudkové lekárstvo alebo absolvoval certifikačnú prípravu v akreditovanom certifikačnom študijnom programe v odbore posudkové lekárstvo, alebo sa tejto prípravy zúčastňuje alebo sa tejto prípravy začne zúčastňovať.

⁵²⁾ Napríklad Trestný zákon v znení neskorších predpisov, Trestný poriadok v znení neskorších predpisov.

Posudkový lekár uvedený v prvej vete je oprávnený vykonávať lekársku posudkovú činnosť na účely tohto zákona aj bez licencie na výkon lekárskej posudkovej činnosti.

(2) Sociálnu posudkovú činnosť na účely tohto zákona môže vykonávať sociálny pracovník. Sociálnym pracovníkom môže byť fyzická osoba, ktorá získala vysokoškolské vzdelanie v študijnom odbore sociálna práca v prvom, druhom alebo treťom stupni alebo má uznaný doklad o takomto vysokoškolskom vzdelaní vydaný zahraničnou vysokou školou.

§ 64

Zhromažďovanie a spracúvanie osobných údajov

(1) Príslušný orgán na vypracovanie komplexného posudku a posudku na účely parkovacieho preukazu, vyhotovenia rozhodnutia o peňažnom príspevku na kompenzáciu, rozhodnutia o preukaze a rozhodnutia o parkovacom preukaze spracúva podľa tohto zákona a osobitného zákona⁵³⁾ osobné údaje zhromaždené pri vykonávaní tohto zákona vrátane osobných údajov poskytovaných z cudziny.

(2) Na spracovanie údajov vrátane osobitných kategórií osobných údajov⁵³⁾ vrátane osobných údajov poskytnutých z cudziny sa nevyžaduje súhlas dotknutej fyzickej osoby.

(3) Osobné údaje, ktoré spracúva príslušný orgán podľa odseku 1, sa na základe písomnej žiadosti poskytujú a sprístupňujú bez súhlasu dotknutej osoby orgánom verejnej moci, súdom, iným právnickým osobám alebo fyzickým osobám a subjektom do cudziny, len ak je to nevyhnutné na plnenie ich úloh.

(4) Osobné údaje, ktoré príslušný orgán spracúva podľa tohto zákona o fyzických osobách uvedených v odseku 5, sú tieto údaje:

- a) meno, priezvisko a titul,
- b) druh pobytu a adresa pobytu,
- c) rodné číslo, ak je pridelené, a dátum narodenia,
- d) rodinný stav,
- e) štátne občianstvo,
- f) údaje, týkajúce sa zdravia v rozsahu lekárskej posudkovej činnosti,
- g) údaje o pozbavení alebo obmedzení spôsobilosti na právne úkony,
- h) údaje o príjme,
- i) údaje o majetku,
- j) údaje o poskytnutých peňažných príspevkoch na kompenzáciu, o vyhotovených preukazoch a o vyhotovených parkovacích preukazoch,
- k) ďalšie údaje, ktoré zodpovedajú účelu spracúvania.

(5) Príslušný orgán spracúva podľa tohto zákona osobné údaje

- a) o fyzickej osobe, o ktorej právach a povinnostiach sa rozhoduje podľa tohto zákona,
- b) o fyzickej osobe, ktorej príjmy sa podľa § 18 spoločne posudzujú s príjmom fyzickej osoby, o ktorej prá-

vach a povinnostiach sa rozhoduje podľa tohto zákona,

c) o osobnom asistentovi.

(6) Ústredie a úrad zhromažďujú a spracúvajú údaje o poskytnutých peňažných príspevkoch na kompenzáciu, o vyhotovených preukazoch a o vyhotovených parkovacích preukazoch v rozsahu podľa odseku 4 pre ministerstvo a na účely štátnej štatistiky.⁵⁴⁾

(7) Ústredie poskytuje spracované údaje podľa odseku 6 ministerstvu a Štatistickému úradu Slovenskej republiky.

SIEDMA ČASŤ

PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 65

(1) V konaní o peňažnom príspevku na kompenzáciu, peňažnom príspevku za opatrovanie a v konaní o posúdení na účely vydania preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím začatom pred 1. januárom 2009, ktoré neboli právoplatne skončené do 31. decembra 2008, sa postupuje podľa zákona účinného od 1. januára 2009, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Občan, ktorý bol podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 občan s ťažkým zdravotným postihnutím, sa považuje po 31. decembri 2008 za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(3) Osobitný príjemca určený podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa považuje za osobitného príjemcu podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(4) Miera funkčnej poruchy občana s ťažkým zdravotným postihnutím určená podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa z dôvodu nadobudnutia účinnosti tohto zákona neprehodnocuje, ak nedôjde k takým zmenám v zdravotnom stave fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré majú vplyv na určenie miery funkčnej poruchy.

(5) Odkázanosť občana s ťažkým zdravotným postihnutím na osobnú asistenciu, odkázanosť na sprievodcu, odkázanosť na kúpu pomôcky, odkázanosť na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, odkázanosť na kompenzáciu zvýšených výdavkov a odkázanosť na celodenné, osobné a riadne opatrovanie, ktoré boli posúdené podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, sa po 31. decembri 2008 neprehodnocuje podľa zákona účinného od 1. januára 2009, ak u občana s ťažkým zdravotným postihnutím nedôjde k takým zmenám v zdravotnom stave, osobnostných predpokladoch, rodinnom prostredí alebo životnom prostredí a v prostredí, ktoré ovplyvňuje jeho začlenenie do spoločnosti, ktoré majú vplyv na trvanie odkázanosti.

(6) Odkázanosť na celodenné osobné a riadne opatrovanie podľa zákona účinného do 31. decembra 2008

⁵³⁾ Zákon č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

⁵⁴⁾ Zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov.

sa považuje za odkázanosť na opatrovanie podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(7) Ak posudok vypracovaný do 31. decembra 2008 nemôže byť podkladom na rozhodnutie o poskytnutí peňažného príspevku na kompenzáciu z dôvodu, že nezohľadňuje zmeny ustanovené po 1. januári 2009, príslušný orgán vypracuje posudok podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(8) Štúdium, pracovná činnosť, športová činnosť, spoločenská činnosť, duchovná činnosť, kultúrna činnosť a vybavovanie úradných záležitostí, ktoré sa považovali za činnosti na účely ustanovenia rozsahu potrenej osobnej asistencie podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, sa považujú za činnosť prepravy alebo premiestňovanie pri pracovných, vzdelávacích, občianskych, rodinných a voľnočasových aktivitách podľa prílohy č. 4 zákona účinného od 1. januára 2009.

(9) Upratovanie, pranie, žehlenie a kúrenie, ktoré sa považovali za činnosti na účely ustanovenia rozsahu potrenej osobnej asistencie podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, sa považujú za činnosť pomoc pri domáčich prácach podľa prílohy č. 4 zákona účinného od 1. januára 2009.

(10) Preukaz občana s ťažkým zdravotným postihnutím a preukaz občana s ťažkým zdravotným postihnutím s potrebou sprievodcu vydané podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 platia do 31. decembra 2013, ak fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím nie je vyhotovený preukaz podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(11) Osobitné označenie vozidla prepravujúceho ťažko zdravotne postihnutú osobu alebo ťažko pohybovo postihnutú osobu odkázanú na individuálnu prepravu, ktoré bolo vydané do 31. decembra 2008, platí do 31. decembra 2013, ak neuplynula doba jeho platnosti alebo fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím nie je vyhotovený parkovací preukaz podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(12) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej bolo vydané osobitné označenie vozidla prepravujúceho ťažko zdravotne postihnutú osobu alebo ťažko pohybovo postihnutú osobu odkázanú na individuálnu prepravu do 31. decembra 2008 a neuplynula doba jeho platnosti, vyhotoví príslušný orgán parkovací preukaz podľa zákona účinného od 1. januára 2009 na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podanej v období od 1. februára 2009 do 31. decembra 2013, a to bez uhradenia správneho poplatku. O vyhotovení parkovacieho preukazu sa nevydáva písomné rozhodnutie.

(13) Príjem občana s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorý príslušný orgán zistil alebo prehodnotil na účely peňažných príspevkov na kompenzáciu a peňažného príspevku za opatrovanie podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, sa použije na účely peňažného

príspevku na kompenzáciu podľa zákona účinného od 1. januára 2009 a platí do 30. júna 2009.

(14) Peňažný príspevok na zaobstaranie pomôcky podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa považuje za peňažný príspevok na kúpu pomôcky alebo peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky alebo peňažný príspevok na úpravu pomôcky podľa zákona účinného od 1. januára 2009 podľa účelu, na ktorý bol poskytnutý.

(15) Peňažný príspevok na kúpu pomôcky alebo peňažný príspevok na úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže určený na zdvíhacie zariadenie podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa považuje za peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(16) Peňažný príspevok na zaobstaranie pomôcky určený na úpravu osobného motorového vozidla podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa považuje za peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(17) Peňažný príspevok za opatrovanie podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa považuje za peňažný príspevok na opatrovanie podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(18) Peňažný príspevok na úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa považuje za peňažný príspevok na úpravu bytu alebo peňažný príspevok na úpravu rodinného domu alebo peňažný príspevok na úpravu garáže podľa zákona účinného od 1. januára 2009 podľa účelu, na ktorý bol poskytnutý.

(19) Na povinnosti a lehoty súvisiace s jednorazovými peňažnými príspevkami na kompenzáciu, ktoré boli poskytnuté podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, sa po 31. decembri 2008 vzťahuje zákon účinný do 31. decembra 2008.

(20) Posudkový lekár uvedený v § 63 ods. 1 je povinný ukončiť prípravu v akreditovanom certifikačnom študijnom programe v odbore posudkové lekárstvo do piatich rokov od vzniku štátnozamestnaneckého pomeru, pracovného pomeru, uzatvorenia dohody o vykonaní práce alebo do 31. decembra 2013.

(21) Štátny zamestnanec, ktorý k 31. decembru 2008 vykonával sociálnu posudkovú činnosť a spĺňal kvalifikačné predpoklady k 31. decembru 2008, spĺňa kvalifikačné predpoklady na vykonávanie sociálnej posudkovej činnosti aj podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(22) Tlmočník, ktorý k 31. decembru 2008 vykonával tlmočenie v rámci činnosti osobnej asistencie a toto tlmočenie vykonáva aj po 31. decembri 2008, je povinný preukázať sa potvrdením o znalosti komunikovať s fyzickou osobou so sluchovým postihnutím najneskôr do 31. decembra 2010.

§ 66

(1) Peňažné príspevky na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia a peňažný príspevok za opatrovanie poskytované podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa považujú za peňažné príspevky na kompenzáciu podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(2) Príslušný orgán určí výšku peňažných príspevkov uvedených v odseku 1 podľa zákona účinného od 1. januára 2009 najneskôr do 31. júla 2009. Ak je výška peňažného príspevku podľa zákona účinného od 1. januára 2009 vyššia ako výška peňažného príspevku, ktorá patrila podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, peňažný príspevok sa vyplati od 1. januára 2009 podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(3) V konaní o vrátení peňažného príspevku na kompenzáciu a pri uplatňovaní pohľadávok v konaní o dedičstve, ktoré sa začali pred 1. januárom 2009, sa po 31. decembri 2008 postupuje podľa zákona účinného do 31. decembra 2008.

(4) Peňažný príspevok na osobnú asistenciu možno poskytovať podľa zákona účinného od 1. januára 2009 aj fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa peňažný príspevok na osobnú asistenciu poskytoval podľa zákona účinného do 31. decembra 2008.

(5) Peňažný príspevok za opatrovanie vyplácaný podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 poberateľovi starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, výsluhového dôchodku a invalidného výsluhového dôchodku sa vypláca aj po 31. decembri 2008, ak je jeho výška pri opatrovaní jednej fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vyššia ako 46,38 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom²⁹⁾ alebo ak je jeho výška pri opatrovaní dvoch alebo viacerých fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím vyššia ako 61,22 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom.²⁹⁾ Na prehodnocovanie tohto peňažného príspevku sa vzťahujú ustanovenia zákona účinného do 31. decembra 2008.

(6) Ak výška peňažného príspevku za opatrovanie podľa odseku 5 dosiahne sumu uvedenú v § 40 ods. 10, príslušný orgán rozhodne o znižení peňažného príspevku za opatrovanie a o poskytnutí peňažného príspevku na opatrovanie podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(7) V konaní o osobitnom označení motorového vozidla prepravujúceho ťažko zdravotne postihnutú osobu alebo ťažko pohybovo postihnutú osobu odkázanú na individuálnu prepravu začatom pred 1. januárom 2009 a ktoré nebolo ukončené do 31. decembra 2008, sa postupuje podľa predpisov účinných do 31. decembra 2008. Na príslušnosť orgánu sa vzťahujú predpisy účinné do 31. decembra 2008.

(8) Obvodné úrady v sídle kraja odovzdajú informácie o fyzických osobách, ktorým boli vydané osobitné ozna-

čenia motorového vozidla prepravujúceho ťažko zdravotne postihnutú osobu alebo ťažko pohybovo postihnutú osobu odkázanú na individuálnu prepravu, ústrediu do 31. januára 2009.

§ 67

(1) Kde sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používa „peňažný príspevok na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia a peňažný príspevok za opatrovanie“, rozumie sa tým „peňažný príspevok na kompenzáciu“.

(2) Kde sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používa „sociálna pomoc“, rozumie sa tým aj „podpora sociálneho začlenenia fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím“.

(3) Kde sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používa „osobitné označenie vozidla prepravujúceho ťažko zdravotne postihnutú osobu alebo ťažko pohybovo postihnutú osobu odkázanú na individuálnu prepravu“, rozumie sa tým „parkovací preukaz pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím“.

(4) Kde sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používa „preukaz občana s ťažkým zdravotným postihnutím“, rozumie sa tým „preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím“ alebo „preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom“.

§ 68

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 461/2000 Z. z., ktorou sa vykonáva § 59 ods. 10 zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov.

Čl. II

Zákony č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 720/2004 Z. z., zákona č. 351/2005 Z. z., zákona č. 538/2005 Z. z., zákona č. 282/2006 Z. z., zákona č. 527/2006 Z. z., zákona č. 673/2006 Z. z., zákona č. 272/2007 Z. z., zákona č. 330/2007 Z. z., zákona č. 464/2007 Z. z., zákona č. 653/2007 Z. z., zákona č. 206/2008 Z. z. a zákona č. 284/2008 Z. z. sa dopĺňa takto:

Za § 93a sa vkladá § 93b, ktorý znie:

„§ 93b

Lekári, ktorí vykonávajú lekársku posudkovú činnosť na inom mieste ako v zdravotníckom zariadení, sú oprávnení vykonávať lekársku posudkovú činnosť bez licencie na výkon lekárskej posudkovej činnosti aj po 31. decembri 2009, ak to ustanovuje osobitný predpis.^{72a)}“

Poznámka pod čiarou k odkazu 72a znie:

„^{72a)} Zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ľažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

Čl. III

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení zákona č. 359/2000 Z. z., zákona č. 405/2000 Z. z., zákona č. 223/2001 Z. z., zákona č. 381/2001 Z. z., zákona č. 441/2001 Z. z., zákona č. 490/2001 Z. z., zákona č. 73/2002 Z. z., zákona č. 396/2002 Z. z., zákona č. 660/2002 Z. z., zákona č. 247/2003 Z. z., zákona č. 430/2003 Z. z., zákona č. 450/2003 Z. z., zákona č. 510/2003 Z. z., zákona č. 534/2003 Z. z., zákona č. 121/2004 Z. z., zákona č. 174/2004 Z. z., zákona č. 579/2004 Z. z., zákona č. 725/2004 Z. z., zákona č. 69/2005 Z. z., zákona č. 91/2005 Z. z., zákona č. 93/2005 Z. z., zákona č. 558/2005 Z. z., zákona č. 571/2005 Z. z., zákona č. 572/2005 Z. z., zákona č. 224/2006 Z. z., zákona č. 25/2007 Z. z., zákona č. 335/2007 Z. z., zákona č. 86/2008 Z. z. a zákona č. 216/2008 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 41 vrátane nadpisu znie:

„§ 41

Osobitné označenie vozidiel a parkovací preukaz pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím

(1) Osobitné označenie sa môže používať na
a) vozidle vedenom sluchovo postihnutou osobou,
b) vozidle lekára pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti,
c) autobuse, ktorým sa prepravujú deti,
d) vozidle vedenom vodičom začiatočníkom.

(2) Parkovací preukaz pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím vyhotovený podľa osobitného predpisu^{10a)} (ďalej len „parkovací preukaz“) môže používať fyzická osoba s ľažkým zdravotným postihnutím odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo fyzická osoba, ktorá má praktickú alebo úplnú slepotu oboch očí.^{10b)}

(3) Na vozidle prepravujúcim fyzickú osobu s ľažkým zdravotným postihnutím odkázanú na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo fyzickú osobu, ktorá má praktickú alebo úplnú slepotu oboch očí,^{10b)} a na vozidle vedenom fyzickou osobou s ľažkým zdravotným postihnutím odkázanou na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom^{10b)} sa umiestňuje parkovací preukaz na prednom skle vozidla tak, aby bola predná časť parkovacieho preukazu jasne viditeľná na účely policajnej kontroly.

(4) Vodič vozidla uvedeného v odseku 1 písm. b) a v odseku 2 osobitné označenie alebo parkovací preukaz odstráni z vozidla, ak sa nepoužíva na určený účel.

(5) Vyobrazenie osobitných označení pre vozidlá uvedené v odseku 1 a ich umiestnenie na vozidle ustanoví všeobecne záväzný právny predpis. Vyobrazenie parko-

vacieho preukazu a jeho umiestnenie na vozidle ustanovuje osobitný predpis.^{10a)}

(6) Osobitné označenie na vozidle uvedenom v odseku 1 písm. a) a b) je oprávnená používať iba osoba, ktorá ho na základe písomnej žiadosti obdržala od obvodného úradu v sídle kraja príslušného podľa miesta jej trvalého pobytu alebo od iného oprávneného orgánu v zahraničí. Parkovací preukaz je oprávnená používať iba fyzická osoba s ľažkým zdravotným postihnutím, ktorej bol tento preukaz vydaný príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny podľa osobitného predpisu^{10c)} alebo iným oprávneným orgánom v zahraničí. Príslušný obvodný úrad v sídle kraja a príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny sú povinné poskytnúť okresnému dopravnému inšpektorátu alebo krajinskému dopravnému inšpektorátu na jeho žiadosť informácie o vydaných osobitných označeniach a o vydaných parkovacích preukazoch.

(7) Oprávnenie na používanie osobitného označenia na vozidle uvedenom v odseku 1 písm. a) a b) sa preukazuje preukazom osobitného označenia vozidla vydaného obvodným úradom v sídle kraja uvedeným v odseku 6.

(8) Vodič vozidla uvedeného v odseku 1 písm. b) a označeného osobitným označením je povinný pri vedení vozidla mať pri sebe preukaz uvedený v odseku 7 a na výzvu policajta sa ním preukázať.

(9) Vodič osobitne označeného vozidla uvedeného v odseku 1 písm. b) a vodič vozidla s parkovacím preukazom uvedený v odseku 2 nemusí po nevyhnutne potrebný čas dodržiavať zákaz státia. Pritom nesmie ohrozit bezpečnosť cestnej premávky. Týmto oprávnením nie je dotknutá povinnosť vodiča uvedeného v prvej vete uposluchnuť pokyn, výzvu alebo požiadavku policajta súvisiace s výkonom jeho oprávnení podľa tohto zákona.“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 10a až 10c znejú:

„^{10a)} § 17 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ľažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

^{10b)} § 15 zákona č. 447/2008 Z. z.

^{10c)} § 52 zákona č. 447/2008 Z. z. “.

2. § 112a vrátane nadpisu znie:

„§ 112a

Obvodný úrad v sídle kraja a úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

Obvodný úrad v sídle kraja vydáva osobitné označenia vozidiel a preukazy osobitných označení vozidiel podľa § 41 ods. 4 a 5 a viedie ich evidenciu. Príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vydáva parkovacie preukazy a viedie ich evidenciu podľa osobitného predpisu.^{10c)}“.

3. § 124 sa dopĺňa odsekom 7, ktorý znie:

„(7) Pri rozhodovaní o parkovacom preukaze podľa § 41 sa postupuje podľa osobitného predpisu.^{43a)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 43a znie:

„^{43a)} Zákon č. 447/2008 Z. z.“.

Čl. IV
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2009.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Paška v. r.

Robert Fico v. r.

**Príloha č. 1
k zákonu č. 447/2008 Z. z.**

**Lekársky nález na účely konania vo veciach kompenzácie,
preukazu a parkovacieho preukazu**

Podľa § 61 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov je poskytovateľ zdravotnej starostlivosti povinný poskytnúť zdravotné výkony na účely tohto zákona.

Meno a priezvisko: .....

Dátum narodenia: .....

Bydlisko: .....

I. Anamnéza:

a) osobná: (so zameraním na zdravotné postihnutie, spôsob liečby, hospitalizáciu)

b) subjektívne ťažkosti:

II. Objektívny nález:

Výška: Hmotnosť: BMI: TK: P:
(body mass index) (krvný tlak) (pulz)

Habitus:

Orientácia:

Poloha:

Postoj:

Chôdza:

Poruchy kontinencie:

II. A*

Pri interných ochoreniach uviesť fyzikálny nález a doplniť výsledky odborných vyšetrení, ak nie sú uvedené v priloženom náleze, to znamená

- pri kardiologických ochoreniach funkčné štádium NYHA,
  - pri cievnych ochoreniach končatín funkčné štádium podľa Fontainea,
  - pri hypertenzii stupeň podľa WHO,
  - pri plučnych ochoreniach funkčné plučne vyšetrenie (spirometria),
  - pri zažívacích ochoreniach (sonografia, gastrofibroskopia, kolonoskopia a ďalšie),
  - pri reumatických ochoreniach séropozitivita, funkčné štádium,
  - pri diabete dokumentovať komplikácie (angiopatia, neuropatia, diabetická noha),
  - pri zmyslových ochoreniach korigovateľnosť, visus, perimeter, slovná alebo objektívna audiometria,
  - pri psychiatrických ochoreniach priložiť odborný nález,
  - pri mentálnej retardácii psychologický nález s vyšetrením IQ,
  - pri urologických ochoreniach priložiť odborný nález,
  - pri gynekologických ochoreniach priložiť odborný nález,
  - pri onkologických ochoreniach priložiť odborný nález s onkomarkermi, TNM klasifikácia,
  - pri fenylketonúrii a podobných raritných ochoreniach priložiť odborný nález.

* Lekár vyplní len tie časti, ktoré sa týkajú zdravotného postihnutia fyzickej osoby, nevypisuje sa fyziologický nález.

II. B***Pri ortopedických ochoreniach, neurologických ochoreniach a poúrazových stavoch**

- a) popísať hybnosť v postihnutej časti s funkčným vyjadrením (goniometria v porovnaní s druhou stranou),
- b) priložiť ortopedický, neurologický, fyziatricko-rehabilitačný nález (FBLR nález), röntgenologický nález (RTg nález), elektromyografické vyšetrenie (EMG), elektroencefalografické vyšetrenie (EEG), výsledok počítačovej tomografie (CT), nukleárnej magnetickej rezonancie (NMR), denzitometrické vyšetrenie, ak nie sú uvedené v priloženom odbornom náleze.

---

*Lekár vyplní len tie časti, ktoré sa týkajú zdravotného postihnutia.

III. Diagnostický záver (podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb s funkčným vyjadrením)

V ..... dátum .....

podpis lekára, ktorý lekársky nález vypracoval, a odtlačok jeho pečiatky

.....

Poznámka:

Zdravotné výkony na účely zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ľažkého zdravotného postihnutia a o zmeny a doplnení niektorých zákonov sa poskytujú za úhradu, ktorú uhrádza príslušný orgán. Podľa § 61 ods. 3 poskytovateľ zdravotnej starostlivosti nie je oprávnený požadovať úhradu za zdravotné výkony na účely tohto zákona od fyzickej osoby.

**Príloha č. 2
k zákonu č. 447/2008 Z. z.**

Lekársky posudok
(na účely § 11 zákona č. 447/2008 Z. z.)

Číslo spisu:

V .....

dňa:.....

Meno, priezvisko:

Dátum narodenia:

Bydlisko:

Anamnéza: Chronologický záznam ochorení

Subjektívne ťažkosti: (uvedené stručne) v súvislosti so zdravotným postihnutím fyzickej osoby

Objektívny nález:

Chronologický záznam odborných vyšetrení s uvedením špecializácie lekára, jeho meno, priezvisko a dátum vyšetrenia. V jednotlivých záznamoch odborných vyšetrení sa uvedie fyzikálny nález s funkčným vyšetrením orgánov (v prípade opodstatnenia pomocné a laboratórne vyšetrenia) a záverečná diagnóza.

Diagnosticko-funkčné hodnotenie:

A. Klinické diagnózy (podľa 10. MKCH)

Poradie jednotlivých diagnóz sa zoradí podľa určenej výšky miery funkčnej poruchy v percentách, ako je uvedené v časti B.

B. Druh zdravotného postihnutia podľa prílohy č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z.

Poradie jednotlivých druhov zdravotných postihnutí, ktorému zodpovedá poradie diagnóz v časti A a určí sa podľa zostupnej výšky percenta miery funkčnej poruchy.

Pri každom druhu zdravotného postihnutia uviesť percentuálne rozpätie uvedené v prílohe č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z.

Miera funkčnej poruchy v percentách:

- a) Určená miera funkčnej poruchy podľa druhu zdravotného postihnutia podľa § 12 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z.
- b) Zvýšenie miery funkčnej poruchy o 10 % podľa § 12 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z.
V prípade zvýšenia miery funkčnej poruchy (podľa § 12 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. uviesť zdravotné postihnutie (postihnutia), ktoré sú dôvodom zvýšenia percenta miery funkčnej poruchy.

- c) Miera funkčnej poruchy v percentách určená na základe bodov a) a b) s citáciou druhu, čísla, písmena zdravotného postihnutia uvedeného v prílohe č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z.

(Odôvodniť určené percento miery funkčnej poruchy. Pri percentuálnom rozpätí uvedenom v prílohe č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. uviesť dôvod vybraného percenta miery funkčnej poruchy, uviesť dôvody zvýšenia percenta miery funkčnej poruchy.)

I. Vyjadrenie, že

- a) **ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím,**
b) **nejde o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím.**

II. Závery k jednotlivým druhom odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14 zákona č. 447/2008 Z. z.:

[Odôvodniť konkrétnu znevýhodnenia (telesné, zmyslové, psychické) a akým spôsobom funkčné poruchy obmedzujú fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a uviesť druh odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14 zákona č. 447/2008 Z. z.]

Kontrola:

Termín kontrolnej lekárskej prehliadky sa uvádza v prípade, ak je predpoklad, že dôjde k zmene miery funkčnej poruchy.

Kontrolná lekárska prehliadka sa podľa § 12 ods. 5 neurčí, ak je zdravotný stav fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím chronický s trvalým poškodením a miera funkčnej poruchy je definitívna a od ďalšej liečby nemožno očakávať zlepšenie.

Meno, priezvisko a podpis posudkového lekára a odtlačok jeho pečiatky:

**Príloha č. 3
k zákonu č. 447/2008 Z. z.**

Miera funkčnej poruchy a stupeň zdravotného postihnutia jednotlivých systémov

Na hodnotenie miery zdravia a stanovenie percenta miery funkčnej poruchy skúmame jednotlivé telesné, zmyslové a psychické funkcie a ich poruchy.

I. Infekčné a parazitárne choroby

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Tuberkulóza	
1.1. dýchacích ústrojov	
a) počas aktivity ochorenia bez funkčného obmedzenia	40
b) počas aktivity ochorenia s funkčným obmedzením stredného stupňa s komplikáciami	50 – 60
c) počas aktivity ochorenia s funkčným obmedzením ťažkého stupňa s komplikáciami	70
1.2. iných orgánov a systémov	
a) počas aktivity ochorenia bez funkčného obmedzenia	40
b) počas aktivity ochorenia s funkčným obmedzením stredného až ťažšieho stupňa s komplikáciami	50 – 60
c) s funkčným obmedzením ťažkého stupňa s komplikáciami	70
2. Infekčné a parazitárne choroby s následkami	
2.1. ľahké poruchy funkcie niektorých orgánov a systémov	10 – 20
2.2. stredne ťažké formy s recidívou alebo trvale aktívne so znižením výkonnosti funkcie orgánu	50
2.3. ťažké formy liečbou neovplyvniteľné, chronické stavy s ťažkou poruchou funkcie orgánu a s ťažkým obmedzením výkonnosti	60 – 70
3. AIDS	
3.1. zistenie HIV-infekcie bez klinických príznakov	0
3.2. syndróm lymfadenopatie	
a) ľahká alterácia celkového stavu	30
b) stredne ťažká alterácia celkového stavu a výkonnosti	50 – 80
c) ťažká alterácia celkového stavu (rozvinutie choroby, terminálna fáza, ťažké infekčné komplikácie)	90 – 100

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa funkčného postihnutia chorého orgánu a celkového stavu organizmu.

II. Choroby krvi, krvotvorných orgánov a poruchy imunitných mechanizmov

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Málokrvnosť, nedostatok hemoglobínu (zhubná, hemolytická, panmyelopatia a pod.)	
a) stredne ťažké prejavy	30 – 40
b) ťažké prejavy (s trvalou potrebou transfúzie a imunosupresívnej liečby s obmedzením výkonnosti)	50 – 80

2. Poruchy zrážanlivosti a iné stavy krvácania	
a) ľahká forma – ľahké krváčavé stavy	10 – 20
b) stredne ľažká forma – (trombofilné stavy)	
1. s občasným krvácaním do kľbov	30 – 40
2. s častým krvácaním do kľbov až s počínajúcimi sekundárnymi artrotickými zmenami v kľboch	50 – 60
c) ľažká forma (s častým krvácaním do kľbov so sekundárnymi artrotickými zmenami – trombocytopénie)	70 – 80
3. Chronická lymfatická leukémia (lymfadenóza) a ostatné typy non-Hodgkinovho lymfómu	
a) s ľahkými prejavmi (bez známok progresie)	10 – 20
b) so stredne ľažkými prejavmi	
ba) tri roky po ukončení liečby	40
bb) počas liečby	60 – 80
c) s ľažkými prejavmi (ľažká anémia, trombocytopénia a pod.)	90 – 100
4. Plazmocytóm (myelóm)	
a) s ľahkými prejavmi (bez známok progresie)	30
b) so stredne ľažkými prejavmi (zmeny v kostiach)	50 – 80
c) s ľažkými prejavmi (málokrvnosť, poruchy funkcie obličiek, osteolýza, patologické frakturny, bolesti)	90 – 100
5. Hodgkinov lymfóm (lymfogranulóm)	
a) štádium I. – III. A (počas dlhodobej liečby až do jej ukončenia I)	60
b) štádium III. B – IV	
ba) do ukončenia liečby	70 – 80
bb) v plnej remisii (po troch rokoch od plnej remisie)	50
6. Chronická myeloidná leukémia (myelóza)	
a) chronická fáza v liečbe	
1. bez prejavov na celkový stav	30 – 40
2. s prejavmi na celkový stav	50 – 60
b) akcelerovaná alebo blastická fáza	70 – 80
7. Chronické myeloproliferatívne ochorenia ostatné (polycytémia vera, esenciálna trombocytémia, osteomyeloskleróza a pod.)	
a) ľahká forma	30 – 40
b) stredne ľažká forma	50
c) ľažká forma	60 – 80
d) komplexná forma	90 -100
8. Akútна leukémia a difúzny non-Hodgkinov lymfóm (tiež v remisii)	
a) u dospelých	90 – 100
b) u detí až do skončenia liečby	100
c) pri prípadnej remisii trvajúcej päť rokov	30 – 40
9. Myelodysplastické stavy	
a) ľahká forma – bez zjavných prejavov	10 – 20
b) stredne ľažká forma – s miernymi prejavmi	30 – 40
c) ľažká forma – s ľažkými prejavmi	50 – 80

10. Niektoré poruchy mechanizmu imunity	
a) imunodeficiency s občasnými klinickými prejavmi s potrebou imunomodulačnej liečby	30
b) stredne ťažké imunodeficiency s rozsiahlymi a opakovanými infekčnými komplikáciami, ťažko kompenzovateľné liečbou a vyvolávajúce stredne ťažké obmedzenie výkonnosti	50
c) ťažké imunodeficiency s rozsiahlymi a opakovanými infekčnými komplikáciami, rezistentné na liečbu a vyvolávajúce ťažké obmedzenie výkonnosti	60 – 80
d) ťažké imunodeficiency s rozsiahlymi a opakovanými infekčnými komplikáciami, rezistentné na liečbu a vyvolávajúce úplné obmedzenie výkonnosti	90

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa závažnosti hematologických zmien, fázy ochorenia, pôsobenia na iné orgány a na celkový zdravotný stav.

Poznámky:

K bodu 5.a) liečba sa začína ihneď a trvá cca dva roky

K bodu 6.b) prechod do akcelerovanej alebo blastickej fázy – hodnotí sa ako akútnej leukémia

K bodu 9.a) ľahká forma (I. – II. štádium – refraktérna anémia)

b) stredne ťažká forma (II. – III. štádium – s excesom blastov)

c) ťažká forma (III. štádium – prechod do akútnej leukémie).

III. Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok

	<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Poruchy funkcie štítnej žľazy		
hyperfunkcia		
a) stredný stupeň (s pretrvávajúcou tachykardiou, značná strata na váhe a pod.)	20 – 30	
b) ťažký stupeň (výrazné chudnutie, tyreotoxicke srdce, psychické a očné poruchy)	40 – 50	
hypofunkcia nedostatočne kompenzovaná liečbou	20 – 30	
2. Zhubný nádor štítnej žľazy		
a) včasné odstránenie v štádii T1-2 N0MO	30 – 50	
b) v priebehu onkologickej liečby alebo neliečiteľné formy	80 – 100	
c) po stabilizácii (do piatich rokov od stabilizácie)	50	
d) po stabilizácii (po piatich rokoch od stabilizácie)	40	
e) recidívy	70 – 80	
3. Chronická nedostatočnosť kôry nadobličiek (Addisonova choroba)		
a) dobre kompenzovaná liečbou	20	
b) stredne ťažká forma (začínajúca adynamia, chudnutie, zníženie výkonnosti)	30 – 50	
c) ťažká forma (s výraznou adynamiou, chudnutím s opakovanými krízami a podstatným znížením výkonnosti)	50 – 70	
4. Zvýšená funkcia kôry nadobličiek (Cushingov syndróm, Connov syndróm, adrenogenitálny syndróm)		
a) s komplikáciami na rôznych orgánových systémoch, prejavy svalovej slabosti	40 – 50	
b) iatrogénny Cushingov syndróm	10 – 30	
5. Nádory nadobličiek vrátane stavov po odstránení nádorov		
a) v priebehu onkologickej liečenia alebo neliečiteľné formy	80 – 100	
b) po stabilizácii zdravotného stavu (dva roky od stabilizácie)	40 – 60	

6. Poruchy hypotalamo-hypofyzárneho systému a) dobre kompenzované liečbou b) prejavy na viacerých orgánoch so závažným obmedzením výkonnosti	20 50
7. Nádory podmozgovej žľazy a) v priebehu onkologického liečenia b) po stabilizácii (dva roky od stabilizácie)	80 40
8. Cukrovka a) II. typu kompenzovateľná 1) diétou (bez komplikácií DM) 2) diétou a perorálnou liečbou (bez komplikácií DM) b) I. a II. typu kompenzovateľná inzulínom a diétou bez komplikácií c) ľažko kompenzovateľná inzulínom alebo cukrovka detského veku d) chronické komplikácie cukrovky (diabetická mikroangiopatia, retinopatia, neuropatia, nefropatia a diabetická noha)	30 40 50 60 70 – 80
9. Fenylketonúria a) u detí bez prejavov poškodenia mozgu do 18. roku veku b) u dospelých bez prejavov poškodenia mozgu počas trvania liečby diétou	60 50
10. Mukoviscidóza (cystická fibróza) a) s plúcnymi prejavmi, črevnými prejavmi mierneho stupňa (telesný vývoj zodpovedá veku) b) s plúcnymi prejavmi, črevnými prejavmi so zníženou telesnou výkonnosťou c) s plúcnymi prejavmi, črevnými prejavmi ľažkého stupňa s výrazne oneskoreným telesným vývojom	50 60 70 – 90
11. Obezita (morbidná, BMI viac ako 40) s metabolickými a orgánovými komplikáciami	50
12. Všetky poruchy výživy, vyžadujúce si a) kŕmenie cez gastrostómio, enterostómio b) totálnu parenterálnu, enterálnu, alebo kombinovanú výživu	50 60 – 80

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa závažnosti vlastnej choroby s prihliadnutím na sekundárne zmeny, komplikácie (odchýlky laboratórnych hodnôt od normy sa nehodnotia).

Miera funkčnej poruchy pri poruchách metabolizmu tukov a dne sa určí podľa závažnosti komplikácií jednotlivých orgánových systémov.

Pri poruchách výživy hodnotíme hmotnosť vyjadrenú podľa BMI. Pri zvýšení BMI nad 40 hovoríme o malignej obezite, pri znížení BMI pod 18 hovoríme o podvýžive.

IV. Duševné poruchy a poruchy správania

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Poruchy psychického vývoja detí (poruchy hyperkinetické, poruchy správania atď.), pervaživne vývinové poruchy (autizmus) a) mierna porucha b) stredná porucha c) ľažká porucha d) komplexná porucha	10 – 20 30 – 40 50 – 80 90 – 100

2.	Poruchy osobnosti, správania, intelektu, komunikácie	
	a) mierne narušenie sociálnej prispôsobivosti	20
	b) stredné narušenie sociálnej prispôsobivosti	40 – 50
	c) ťažké narušenie sociálnej prispôsobivosti	50 – 60
	d) komplexná porucha	90 – 100
3.	Mentálna retardácia	
	a) ľahká mentálna retardácia	
	1) horné pásmo IQ 64 – 69	20 – 30
	2) stredné pásmo IQ 57 – 63	30 – 40
	3) dolné pásmo IQ 50 – 56	50
	b) stredná mentálna retardácia (IQ 35 – 49)	60 – 70
	c) ťažká mentálna retardácia (IQ 20 – 34)	80 – 90
	d) hlboká mentálna retardácia (IQ pod 20)	100
4.	Afektívne poruchy nálady (manické, depresívne, periodické)	
	a) mierna porucha	10
	b) stredná porucha	30 – 50
	c) ťažká porucha	60
	d) úplná porucha	90 – 100
5.	Neurotické stresové a somatoformné poruchy	
	a) mierna porucha	20
	b) stredne ťažká porucha	30 – 40
	c) ťažká porucha	50 – 80
	d) komplexná porucha	90 – 100
6.	Schizotypové poruchy, poruchy s bludmi a halucináciami	
	a) ľahká porucha	10 – 20
	b) stredná porucha	30 – 40
	c) ťažká porucha	50 – 80
	d) komplexná porucha	90 – 100
7.	Duševné poruchy a poruchy správania spôsobené psychoaktívnymi látkami	
	a) ľahká porucha	10 – 20
	b) stredne ťažká porucha	30 – 40
	c) ťažká porucha	50 – 80
	d) úplná porucha so somatickými dôsledkami	90 – 100
8.	Geneticky podmienené mentálne retardácie s multiorgánovým postihnutím podľa klinického stavu (napr. M. Down)	50 – 100

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa rozsahu zdravotného postihnutia, výskytu atakov, psychiatrického nálezu a psychologického nálezu, podľa narušenia sociálneho života, narušenia orientácie, intelektu, pamäti, myslenia, správania, emotivity a pri úplnom rozpade osobnosti s trvalým dozorom sociability sa určia maximálne hodnoty miery funkčnej poruchy.

Floridná schizofrénia – hodnotenie zdravotného postihnutia vzhľadom na krátke trvanie ochorenia – nie je predpoklad, že bude trvať rok a viac.

Poznámka:

K bodu 1. – k poruchám psychického vývoja detí sa zaraďuje (napr. autizmus)

K bodu 2. – k poruchám osobnosti a správania je zaradená mentálna anorexia, ktorá musí splňať aj kritériá BMI pod 18

K bodu 6. – a) ľahká porucha – pri schizofrénnych reziduách

    c) ťažká porucha – pri častých relapsoch, potiažach v sociálnej prispôsobivosti

    d) komplexná porucha – ak je prítomný ťažký defekt.

V. Nervový systém (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov)

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Centrálne neurogénne poruchy (poškodenie pyramídovej dráhy mozgu a miechy) (pri dominantnej končatine +10 % okrem bodov d, h, j, k)	
a) ťažká monoparéza až monoplégia	50 – 70
b) ťažká hemiparéza až hemiplégia	60 – 80
c) ťažká paraparéza až paraplégia	90 – 100
d) ťažká kvadruparéza až kvadruplégia	90 – 100
e) monoparéza	30 – 40
f) hemiparéza	50
g) triparéza	
1. ľahká	40
2. stredne ťažká až ťažká	50 – 80
h) paraparéza	
1. ľahká	40
2. stredne ťažká	50 – 70
i) kvadruparéza	
1. ľahká	40
2. stredne ťažká	60 – 80
j) reziduálna paréza	10
k) poruchy symbolických funkcií	
1. ľahké	10 – 20
2. stredne ťažké	30 – 40
3. ťažké, komplexné	50
2. Periférne neurogénne poruchy (poškodenie periférnych nervov)	
A. porucha lícneho nervu	
a) jednostranná úplná	20
b) obojstranná kompletná obrna s trvalými komplikáciami	50
B. Periférne neurogénne poruchy hornej končatiny (pri dominantnej končatine +10 %, pri obojstrannom poškodení +10 %)	
a) plexus brachialis	
1. horný typ	30
2. dolný typ	40
3. horný + dolný typ (kompletná porucha)	50
b) nervus axillaris	40
c) nervus radialis	40
d) nervus ulnaris	40
e) nervus medianus	30
f) nervus radialis + axillaris	40
g) nervus radialis + ulnaris	40
h) nervus radialis + medianus	40
i) nervus radialis, ulnaris, medianus (poškodenie na predlaktí)	50
C. Periférne neurogénne poruchy dolnej končatiny (pri obojstrannom postihnutí +10 %)	
a) plexus lumbosacralis	50 – 80
b) nervus glutaneus superior	20
c) nervus glutaneus inferior	20
d) nervus femoralis	40
e) nervus cutaneus femoralis	10

f) nervus ischiadicus proximálna časť	60
g) nervus ischiadicus distálna časť	50
h) nervus fibularis	30
i) nervus tibialis	30
D. Porucha viacpočetných periférnych nervov a miechových koreňov (polyneuropatie, polyradikuloneuritidy)	
a) ľahká porucha	20
b) stredná porucha	30 – 40
c) ťažká porucha	50 – 80
d) kompletná porucha	90 – 100
3. Cerebelárne poruchy	
a) ľahká porucha	20
b) stredná porucha (neocerebelárna symptomatológia)	30 – 40
c) ťažká porucha (neo + paleocerebelárna porucha)	50 – 80
d) kompletná	90 – 100
4. Extrapiramidové poruchy (Parkinsonský, choreatiformný, dystónny)	
a) ľahká porucha	20
b) stredná porucha	40
c) ťažká porucha	50 – 80
d) kompletná	90 – 100
5. Kmeňové poruchy (závraty, synkopy, bulbárny syndróm)	
a) ľahká porucha	10
b) stredná porucha	30 – 40
c) ťažká porucha	50 – 80
d) komplexná s dôsledkami na celkový stav	90 – 100
6. Záehvatové poruchy	
A. Epilepsia (závažnosť postihnutia podľa frekvencie záehvatov a prítomnosti straty vedomia)	
a) ľahká porucha – sporadické GM, alebo PM s pauzami mesiacov	20
b) stredná porucha – za rok viackrát GM, alebo PM s pauzami týždňov	30 – 40
c) ťažká porucha – GM s pauzami týždňov, alebo PM s pauzami dní	50 – 80
d) kumulácia až séria záehvatov – GM týždenne, alebo PM denne	90 – 100
B. Ostatné paroxyzmálne stavy (narkolepsia, kataplexia, migréna, neuralgia)	
a) ľahká porucha – sporadické záehvaty	10
b) stredná porucha – časté záehvaty 2 – 3x do týždňa	30
c) ťažká porucha – vysoká frekvencia záehvatov [podstatne častejšie záehvaty ako v bode b)]	50 – 80
d) liečbou neovplyvniteľné záehvaty s obmedzenou výkonnosťou a sekundárnymi telesnými dôsledkami	90 – 100
7. Diseminované poruchy CNS (demyelinizačné ochorenia a iné podobné zriedkavé ochorenia)	
a) ľahká porucha (EDSS 1,0 – 2,5)	20
b) stredná porucha (EDSS 3,5 – 5,5)	30 – 40
c) ťažká porucha (EDSS 6,0 – 7,5)	50 – 80
d) komplexná porucha (EDSS 8,0 – 9,5)	90 – 100
8. Difúzne poruchy CNS (encefalopatie rôznej etiologie)	
a) ľahká porucha	20
b) stredná porucha	50
c) ťažká porucha	60 – 80
d) komplexná porucha	90 – 100

9. Nádory lebkovej dutiny a miechového kanála	50 – 60
a) stavy po operácii, stavy počas onkologickej liečby	50
b) po stabilizácii (do piatich rokov od stabilizácie)	40
c) po stabilizácii s minimálnym až miernym reziduálnym náležom (päť rokov od stabilizácie)	60 – 80
d) neliečiteľné formy so stredne ťažkým postihnutím	90 – 100
e) neliečiteľné formy s ťažkým postihnutím	

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa poruchy funkcie, výpadových javov, výskytu záchravatov, dĺžky trvania záchravatov, výskytu vegetatívnych porúch, topického neurologického nálezu, psychiatrického nálezu a psychologického nálezu.

Miera funkčnej poruchy sa určí podľa funkčných porúch na končatinách, porúch inervácie močového mechúra a konečníka s prihliadnutím na dominantnosť hornej končatiny.

VI. Zrak

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Úplná slepota oboch očí	90
2. Praktická slepota oboch očí (1/60 – 3/60)	80
3. Slabozrakosť (V 3/60 – 6/60)	
a) deti a mladiství do skončenia školskej dochádzky	80
b) dospelí	60 – 70
4. Slabozrakosť (V 6/60 – 6/18)	
a) deti do skončenia povinnej školskej dochádzky	60 – 70
b) dospelí	50 – 60
5. Výpady zorného poľa (úplné, polovičné a kvadrantové) pri strate alebo slepote druhého oka	60 – 80
6. Koncentrické zúženie pri strate druhého oka	
a) od 50° do 30° od centra	40
b) od 29° do 11° od centra	50 – 60
c) od 10° do 5° od centra	80 – 90
7. Diplopia	20
8. Strata jedného oka	30
9. Strata šošovky jedného oka pri slepote alebo strate druhého oka bez možnosti náhrady umelou vnútroočnou šošovkou	
a) u detí do skončenia povinnej školskej dochádzky	60
b) dospelí	50
10. Odstránenie oka pre zhubný nádor	
a) počas onkologickej liečenia	80 – 100
b) po stabilizácii zdravotného stavu (päť rokov od stabilizácie)	50
c) neliečiteľné formy	100

Tabuľka č. 1 Klasifikácia závažnosti oslabenia zraku - odporúčaná SZO

Kategórie oslabenia zraku	Zraková ostrosť s najlepšou možnou korekciou	
	maximum	minimum
1. slabozrakosť	6/18	6/60
	3/10 (0,3)	1/10 (0,1)
	20/70	20/200
2. slabozrakosť	6/60	3/60
	1/10 (0,1)	1/20 (0,05)
	20/200	200/400
3. praktická slepota	3/60	1/60 (rátanie prstov na 1m)
	1/20 (0,05)	1/50 (0,02)
	20/400	20/1200
4. praktická slepota	1/60 (rátanie prstov na 1 m)	Vnímanie svetla
	1/50 (0,02)	(svetlocit)
	20/1200	
5. úplná slepota	Bez svetlocitu	
6.	Bez zistenia alebo bez špecifikovania – neurčené alebo nehodnotiteľné	

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa miery zniženia zrakovej ostrosťi s korekciou, rozsahu zorného poľa, hľbkového videnia, okulomotoriky, slzenia, citlivosti na prach, na svetlo, ochorenia očných adnexov a adaptácie.

Miera funkčnej poruchy ptózy hornej mihalnice s úplným uzáverom očnej štrbiny, glaukomu (zelený zákal) a ostatných očných chorôb sa určí podľa stupňa zúženia zorného poľa, zrakovej ostrosťi, schopnosti orientovať sa a psychického stavu.

Miera funkčnej poruchy pri výpadoch horných kvadrantov zorného poľa – ľažšie je závažnejšia ako pri výpadoch dolných kvadrantov zorného poľa.

Poznámky:

K bodu 6.c) – zorné pole o rozsahu menej ako 10 ale viac ako 5 stupňov okolo centrálnej fixácie, treba zaradiť do 3. kategórie oslabenia zraku. Zorné pole o rozsahu nie väčšom ako 5 stupňov zaradiť do 4. kategórie oslabenia zraku aj v prípade, ak zraková ostrosť je normálna.

VII. Poškodenie ORL orgánov (sluchový, rovnovážny orgán, dýchacie a hltacie orgány) a ďalšie ORL postihnutia

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Vrodená obojstranná praktická hluchota u detí alebo hluchota u detí, ktorá sa vyskytla až po rozvinutí reči, do skončenia prípravy na povolanie (vrátane nositeľov kochleárnych implantátov, podľa Fowlera viac ako 85 – 90 %)	70 – 80
2. Získaná obojstranná praktická hluchota alebo hluchota u detí, ktorá sa vyskytla až po rozvinutí reči, do 18. roku veku	60 – 80
3. Obojstranná hluchota dospelých a) praktická hluchota podľa Fowlera viac ako 85 % b) úplná hluchota podľa Fowlera 100 %	70 80

4. Obojstranná ťažká nedoslýchavosť u detí a dospelých zisťovaná slovnou alebo objektívou audiometriou (aj u nositeľov kochleárnych implantátov podľa Fowlera 80 % a viac)	50 – 60
5. Obojstranná stredne ťažká nedoslýchavosť u detí podľa Fowlera 55 % a viac	50
6. Obojstranná stredne ťažká nedoslýchavosť u dospelých podľa Fowlera 55 % a viac	40
7. Poruchy rovnováhy (objektivizovateľné poruchy vestibulárneho ústroja)	
a) ľahké závraty s hučaním v ušiach	20
b) stredne ťažké závraty (so značnou neistotou pri polohe stojmo a pri chôdzi)	50
c) ťažké závraty (so značnou neistotou pri polohe stojmo a pri chôdzi) alebo ťažký tinnitus	60 – 100
8. Komplikovaný chronický zápal stredného ucha	30
9. Strata jednej ušnice	20
10. Strata oboch ušníc	50
11. Zhubné nádory (hltanu, mandlí, hrtanu a pod.)	
a) po odstránení nádoru pri onkologickej liečbe	50 – 80
b) po stabilizácii (do piatich rokov po stabilizácii)	50
c) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od ukončenia liečby)	40
d) neliečiteľné formy zhubných nádorov	90 – 100
e) recidívy	70 – 80

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa miery zniženia sluchu (CSS podľa Fowlera vyjadrená v percentách), poruchy reči následkom poškodenia sluchu, hučania v ušiach, bolesti v ušiach, poruchy rovnováhy, závratov, sociálnej adaptability a obmedzenia komunikačných schopností.

Kvantitatívna strata sluchu sa hodnotí bez použitia pomôcky (načúvací prístroj).

VIII. Srdce a obehové ústrojenstvo

A. Postihnutie srdca

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Vrodené alebo získané srdečné chyby a postihnutie veľkých srdečných ciev, ischemická choroba srdca, stavy po infarkte myokardu, chronické reumatické choroby srdca, kardio-myopatie, stavy po myokarditídach a pod.	
a) s miernym znižením výkonnosti: nijaké prejavy srdečnej a koronárnej nedostatočnosti ako dýchavičnosť, angínové bolesti i pri silnejšom telesnom zaťažení (napríklad rýchla chôdza 7 km/hod., námahová telesná práca, záťaž viac ako 100 W, MET nad 7), EF ľavej komory 55 – 80 %	10 – 20
b) stavy zodpovedajúce NYHA II stupeň postihnutia zodpovedá poklesu výkonnosti pri stredne ťažkom zaťažení (napríklad chôdza 5 km/hod., ťažkosti pri stredne ťažkej telesnej práci a rekreačných aktivitách, maximálna záťaž 75 W, MET 4 – 6,6), EF ľavej komory 45 – 55 %	30 – 40
c) stavy zodpovedajúce NYHA III stupeň postihnutia zodpovedá podstatnému obmedzeniu bežnej fyzickej aktivity (napríklad prechádzka 3 km/hod., stúpanie po schodoch na 1. poschodie, ľahká telesná práca, maximálna záťaž 50 W, MET 2 – 3,9), EF ľavej komory pod 35 %	50 – 70
d) stavy zodpovedajúce NYHA IV zjavné prejavy srdečného zlyhania v pokoji, dlhotrvajúce obdobia srdečnej dekompenzácie, možná iba minimálna fyzická aktivity (maximálne 25 W, MET pod 2), EF ľavej komory pod 25 %	80 – 100

2. Poruchy srdcového rytmu		
a) bez hemodynamických následkov alebo len nepatrne subjektívne ťažkosti	0 – 10	
b) s ľahkými hemodynamickými poruchami, liečbou kompenzované poruchy	20 – 30	
c) s ťažkými hemodynamickými poruchami (záťažová insuficiencia) alebo liečbou ťažko ovplyvniteľné poruchy	50 – 70	
3. Stavy po operácii srdca (náhrady srdcových chlopní, operácie srdcových chýb, stavy po resekcii aneuryzmy srdcovej komory, stavy po revaskularizačných výkonoch na vencových tepnách)		
a) s dobrým funkčným výsledkom	20	
b) pri stredne zniženom výkone	40	
c) pri závažnom znižení výkonu	50 – 80	
4. Implantácia kardiostimulátora		20 – 30
5. Stavy po koronárnej angioplastike s dobrým efektom		20
6. Chronické cor pulmonale		
Miera funkčnej poruchy sa určí podľa porúch výkonnosti srdca a pľúc s prihliadnutím na stupeň hromadenia krvi v pľúcach a pľúcnej hypertenzie		50 – 80
7. Transplantácia srdca a pľúc		
a) do piatich rokov od transplantácie podľa funkcie a liečby	80	
b) po piatich rokoch od transplantácie podľa funkcie liečby	50	
8. Poruchy krvného tlaku – arteriálna hypertenzia		
a) 1. stupeň – mierna forma	10	
b) 2. stupeň – stredná forma	30	
c) 3. stupeň – ťažká forma (orgánové komplikácie)	50 – 70	

B. Postihnutie ciev

	<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Artériovenózne píšťaly		
a) bez hemodynamického účinku alebo porúch periférneho prekrvenia	0 – 10	
b) s nepatrnlými hemodynamickými vplyvmi alebo poruchami periférneho prekrvenia	20 – 30	
c) s manifestnými prejavmi	50	
2. Aneuryzmy		
a) bez funkčnej poruchy, bez obmedzenia výkonnosti	0 – 10	
b) malé periférne výdute	0 – 10	
c) iné	20 – 30	
d) dissekujúce aneuryzmy aorty, veľké aneuryzmy abdominálnej aorty a veľkých panvových tepien s obmedzením výkonnosti	50 – 80	
3. Tepnové uzáverové choroby – uzávery tepien dolných končatín		
a) štádium I. podľa Fontainea na jednej dolnej končatine alebo na obidvoch končatinách	0 – 10	
b) štádium II. podľa Fontainea s obmedzením kolaterálneho obehu, kaudikácie po 300 m – 500 m (Doppler na nohe 80 – 100 mm Hg)	20 – 30	
c) štádium III. podľa Fontainea kaudikácie po 50 m – 300 m (Doppler na nohe 60 – 80 mm Hg)	50 – 60	
d) štádium IV. podľa Fontainea s bolesťami v pokoji a trofickými zmenami	70 – 80	
4. Kŕčové žily		
a) s nepatrnlým opuchom na končatine s minimálnymi trofickými zmenami na koži bez ťažkostí, jedna alebo obidve končatiny	0 – 10	
b) s výraznými ťažkosťami z hromadenia krvi v žilách, prítomnými recidívami zápalu – jedna alebo obidve končatiny	10 – 20	

c) s chronickými recidivujúcimi defektmi podľa rozsahu a výskytu na jednej alebo obidvoch končatinách	30 – 50
d) chronická venózna insuficiencia s defektom	
1. jedna dolná končatina	40 – 50
2. obidve dolné končatiny	50 – 60
e) posttrombotický syndróm v oblasti panvy alebo dutých žil	60 – 70
5. Lymfedém na jednej alebo na obidvoch končatinách	
a) so zväčšením obvodu končatiny do 5 cm, bez obmedzenia pohybu	0 – 10
b) so zväčšením obvodu nad 5 cm, s obmedzením pohybu končatiny pre väčšiu hmotnosť a pre ovplyvnenie kĺbových funkcií	20 – 40
c) pri neschopnosti používať postihnutú končatinu	50 – 80
6. Funkčné srdcovo-cievne syndrómy, ortostatická hypotónia	
a) s ľahkými klinickými prejavmi	10
b) s častými závratmi a so sklonom ku kolapsom	20 – 30

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa rozsahu a stupňa obmedzenia výkonnosti srdcovo-cievneho systému.

Na určenie miery funkčnej poruchy zdravotného postihnutia je menej dôležitý druh ochorenia srdca a obehového ústrojenstva ako rozdielna strata výkonu podľa už prítomného štátia ochorenia.

Pri tepnových uzáveroch na hornej končatine sa určí stupeň funkčnej poruchy tak, že sa porovnáva s inými zdravotnými postihnutiami v tejto oblasti.

Pri veľmi výrazných poruchách – lymfedéme treba brať do úvahy zohydzdenie končatiny.

Pri poruche krvného tlaku sa miera funkčnej poruchy určí po systematickej farmakoterapii a podľa preukázaných orgánových komplikácií.

IX. Dýchacia sústava

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Chronický zápal priedušiek bez obstrukčnej ventilačnej poruchy	10
2. Opakujúce sa zápaly plúc s pridruženou spastickou zložkou	20
3. Chronická obstrukčná choroba plúc: chronická obstrukčná bronchitída a emfyzém plúc	
a) ľahký stupeň – GOLD I – zodpovedá FEV1 nad 80 % a/alebo námahové dyspnoe MMRC 0 – 1	20
b) stredný stupeň – GOLD II – zodpovedá FEV1 50 – 80 % a/alebo námahové dyspnoe MMRC 2	40
c) ťažký stupeň – GOLD III – zodpovedá FEV1 30 – 50 % a/ alebo námahové dyspnoe MMRC 3	50
d) veľmi ťažký stupeň – GOLD IV – zodpovedá FEV1 menej ako 30 %, a/alebo závažné komplikácie: chronické cor pulmonale s atakmi zlyhávania pravého srdca, alebo potreba dlhodobej domácej oxygenoterapie, a/alebo námahové dyspnoe MMRC 4	80
4. Bronchiálna astma (podľa tabuľky č. 4)	

Tabuľka č. 2 Stupeň závažnosti a symptomatológia u bronchiálnej astmy

Stupeň závažnosti	Denné symptómy	Nočné symptómy	Funkcie pľúc	Miera funkčnej poruchy v %	Stupeň zdravotného postihnutia/ všeobecný kvalifikátor telesných funkcií (MKF)
a) ľahká intermitentná astma	Menej ako 1x týždenne, mierne alebo žiadne záхватy	menej ako 2x za mesiac	FEV1 (PEF) viac ako 80 % Variabilita PEF menej ako 20 %	20	1
b) ľahká perzistujúca astma	Minimálne 1x týždenne, ale nie denne, záхватy menej ako 2x týždenne, vplyv na aktivity	viac ako 2x za mesiac	FEV1 (PEF) viac ako 80 % Variabilita PEF 20 – 30 %	30	2
c) stredne ľažká perzistujúca astma	Denne, záхватy minimálne 2x týždenne, vplyv na aktivity	viac ako 1x za týždeň	FEV1 (PEF) 60 – 80 % Variabilita PEF viac ako 30 %	40	2
d) ľažká perzistujúca astma	Stále, záхватy často, fyzická aktivity limitovaná	časté	FEV1 (PEF) viac ako 60 % Variabilita PEF viac ako 30 %	60	3

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
5. Difúzne parenchymové ochorenia pľúc (pneumokoniózy, exogénna alergická alveolítida, pľúcne fibrózy, kolagenózy, poškodenie liekmi a i.), s dokázanou poruchou difúznej kapacity pľúc (parameter DCOSB) a / alebo reštrikčnou ventilačnou poruchou (parameter vitálna kapacita FVC), ďalej stavy po operácii pľúc	
a) námahové dyspnoe MMRC 0 – 1 a/alebo vitálna kapacita pľúc viac ako 80 % alebo DCOSB 60 – 80 % (NYHAI)	20
b) námahové dyspnoe MMRC 2 a/alebo vitálna kapacita pľúc 60 – 80 % alebo DCOSB 40 – 60 % (NYHAII)	40
c) námahové dyspnoe MMRC 3 a/alebo vitálna kapacita pľúc menej ako 60 % alebo menej ako 40 % (NYHAIII)	50
d) chronické cor pulmonale s atakmi zlyhávania pravého srdca alebo potreba dlhodobej domácej oxygenoterapie alebo MMRC 4 (NYHAIV)	80
6. Zhubné nádory (bronchiálne alebo pľúcne)	
a) počas chemoterapie, aktinoterapie, chirurgickej liečby	80
b) neliečiteľné formy	100
c) stav po stabilizácii (do piatich rokov od stabilizácie)	50
d) stav po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie) s ľahkým obmedzením pľúcnych funkcií	40
e) obmedzenie pľúcnej funkcie stredného až ľažkého stupňa	60 – 80
f) recidívy	70 – 80

7.	Bronchiálna astma u detí, astmatický syndróm		
	a) ľahká forma – astmatické bronchitídy bez trvalého obmedzenia ventilačnej poruchy pľúc, ktoré trvajú aspoň šesť týždňov v roku	20 – 30	
	b) stredná forma – stredne ľažké perzistujúce astmatické bronchitídy trvajúce aspoň dva až tri mesiace v roku s trvalou ventilačnou poruchou pľúc ľahkého až stredného stupňa	30 – 50	
	c) ľažká forma – trvalá ventilačná porucha stredne ľažkého až ľažkého stupňa	50 – 70	
	d) veľmi ľažká forma – trvalá globálna dychová nedostatočnosť s prejavmi dekompenzácie	80 – 90	
8.	Sarkoidóza		
	a) zväčšenie vnútrohrudných uzlín s ľahkým funkčným obmedzením a klinickou symptomatológiou	20	
	b) postihnutie pľúc s klinickou symptomatológiou	50 – 70	
9.	Ústna dutina a horné dýchacie cesty		
	a) defekt pier so stálym slinotokom s poruchou reči a príjmu potravy	20 – 30	
	b) ľažká porucha funkcie jazyka, artikulácie, žuvania s možnosťou prijímať len tekutú stravu	50 – 60	
	c) rozsiahly defekt podnebia s protézou	20	
	d) strata podnebia bez možnosti korekcie protézou s poruchou reči a príjmu potravy	50 – 60	
	e) vrodené rázstupy pier, čeľustí, podnebia u detí do dosiahnutia dobrého funkčného stavu orofaciálnej sústavy	50 – 60	
	f) stavy po operáciach rázstupu pier, čeľustí, podnebia u dospelých podľa poruchy reči a prehľtania	20 – 30	
	g) izolovaný rázstup pier alebo podnebia	20 – 30	
	h) trvalá tracheostómia (celkový stav, komplikácie)	50 – 60	
	i) obojstranná obrna nervu recurrens s poruchou hlasu	30	
	j) poruchy artikulácie a hlasu		
	1. ľažko zrozumiteľná reč	20 – 30	
	2. nezrozumiteľná reč	50 – 60	
	3. ľažká zajakavosť	20 – 30	
	k) nádory slinných žliaz		
	1. benígne	20	
	2. malígne do ukončenia liečby	60	
	3. po stabilizácii stavu (do piatich rokov od stabilizácie)	40	
	4. po stabilizácii stavu (po piatich rokoch od stabilizácie)	50	
	5. neliečiteľné formy	90	
	6. recidívy	60	
	l) iné poruchy priechodnosti dýchacích ciest (podľa ovplyvnenia dýchania a výkonnosti)	20 – 30	
10.	Chronický zápal prínosových dutín ľažkého stupňa s komplikáciami (hnisavá sekrécia, dráždenie trojklanného nervu, tvorba polypov, vnútrolebkové, očné)	20 – 40	
11.	Úplná strata čuchu	10 – 20	

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa vplyvu vlastnej choroby na celkový stav, pôsobenia a dôsledkov na ostatné orgány. Pri sarkoidóze sa určí podľa rozsahu obmedzenia pľúcnych funkcií.

Klasifikácia GOLD:

Na klasifikáciu dýchavice, ktorá sprevádza nielen CHOCHP (chronické obstrukčné choroby pľúc) ale aj ostatné pľúcne choroby, sa používa aj stupnica MMRC (Modified Medical Council Dyspnea scale). Táto uvedená stupnica nahrádza stupnicu NYHA (pôvodne určená na označenie stupňa poruchy dýchania pri kardiovaskulárnych chorobách).

Tabuľka č. 3 Klasifikácia dušnosti podľa MMRC:

Štádium	Popis funkčného postihnutia pri CHOCHP
0	Bez dyspnoe s výnimkou veľkej záťaže
1	Dyspnoe pri ponáhľaní sa po rovine alebo chôdza do rovného kopca
2	Pre dyspnoe chodí pomalšie ako rovesníci alebo musí zastaviť pri chôdzi svojím tempom po rovine
3	Zastaví sa pre dyspnoe po prejdení 100 yardov (metrov) alebo po niekoľkých minútach chôdze po rovine
4	Dyspnoe, ktoré nedovolí opustiť dom, alebo dyspnoe pri obliekaní a vyzliekaní

X. Tráviace ústrojenstvo**A. Ochorenie pažeráka**

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Trakčný a pulzný divertikul (podľa veľkosti a ťažkostí) a) bez podstatnej prekážky pri príjme potravy b) so značnou prekážkou pri príjme potravy	10 40
2. Funkčná alebo organická stenóza pažeráka a) bez podstatnej prekážky pri príjme potravy b) s poruchou pri príjme potravy c) so značnou poruchou výživy a výkonnosti	10 30 50
3. Maligny nádor pažeráka a) po radikálnej a onkologickej liečbe nádoru a podľa stavu výživy b) po stabilizácii zdravotného stavu – trvale c) po stabilizácii zdravotného stavu so značným úbytkom výživy a výkonnosti d) recidívy	60 – 80 50 90 – 100 70 – 80
4. Totálna náhrada pažeráka s poruchou príjmu potravy, s obmedzením výživy a výkonnosti, so zohľadnením prípadného zohyzdjujúceho pôsobenia	70 – 90

B. Ochorenie žalúdka

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Chronické, recidivujúce vredy žalúdka a dvanástnika a) recidivujúce (po dvoch až troch rokoch) b) s častejšími recidívami ochorenia c) s trvalým výrazným znižením výživy a výkonnosti s komplikáciami	10 30 50
2. Totálne odstránenie žalúdka (hodnotí sa vplyv na stav výživy a úbytok výkonnosti, prípadné komplikácie)	50 – 80
3. Chronická gastritída (ireverzibilná zmena sliznice žalúdka) a) bez podstatných klinických prejavov b) s úbytkom výživy a výkonnosti alebo s výraznými komplikáciami	0 – 10 30 – 50
4. Dráždivý žalúdok (funkčná porucha)	10

5. Čiastočné odstránenie žalúdka, gastroenteroanastomóza		
a) s dobrou funkciou	10 – 20	
b) s komplikáciami (napríklad dumpingový syndróm, ulcus pepticum)	30 – 50	
6. Čiastočné alebo úplné odstránenie žalúdka pre malignitu (treba počkať spravidla päť rokov, či bola liečba úspešná)		
a) pri čiastočnom odstránení žalúdka vo včasnom štádiu (early cancer – T1 – NOMO)	50	
b) po čiastočnej alebo úplnej resekcií žalúdka pri prebiehajúcom onkologickom liečení	80	
c) po stabilizácii zdravotného stavu a podľa stavu výživy (do piatich rokov od stabilizácie)	50	
d) po stabilizácii zdravotného stavu a podľa stavu výživy (po piatich rokoch od stabilizácie)	40 – 50	
e) recidívy	70 – 80	
f) neliečiteľné formy	90 – 100	

C. Ochorenie tenkého a hrubého čreva

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Chronický zápal črev, divertikulítida, divertikulóza, čiastočné resekcie čreva alebo iné črevné poruchy	
a) s miernou poruchou funkcie	30
b) s trvalými symptómami (napríklad hnačky, spazmy a pod.)	40 – 50
c) so značným úbytkom hmotnosti a výkonnosti	60
2. Colitis ulcerosa (idiopatická proktokolítida, Crohnova choroba)	
a) s miernym účinkom na celkový stav (hnačky, znížená výkonnosť)	20
b) so stredne závažným účinkom na celkový stav (trvalé alebo často recidivujúce zápaly sliznice s krvácaním)	50
c) s ťažkým účinkom na celkový stav a výkonnosť (perforácie, opakované operácie, malnutrícia)	60 – 80
3. Črevné malabsorpcie (coeliakia, sprue, malabsorpčia spôsobená intoleranciou)	
a) u dospelých pri diétoterapii podľa závažnosti klinických príznakov	40 – 50
b) u detí do skončenia povinnej školskej dochádzky	50
c) na liečbu rezistentné pokročilé formy u dospelých so znížením stavu výživy a výkonnosti	50 – 70
4. Po odstránení malígneho tumoru čreva	
a) po odstránení lokalizovaných črevných nádorov z oblasti tračníka alebo rekta vo včasnom štádiu (T1 – NOMO Dukes A) počas onkologickej liečby	60
b) s vytvorením trvalej kolostómie	80
c) počas onkologickej liečby bez vytvorenia kolostómie	60
d) po stabilizácii zdravotného stavu podľa stavu výživy (do piatich rokov od stabilizácie)	50
e) po stabilizácii zdravotného stavu podľa stavu výživy (po piatich rokoch od stabilizácie)	40 – 50
f) recidívy	70 – 80
g) neliečiteľné formy	90 – 100
5. Stavy po odstránení podstatnej časti tenkého alebo hrubého čreva (nenádorové príčiny)	
a) tenkého čreva s poruchami výživy (prejavy malabsorpcie)	60 – 80
b) hrubého čreva	50
6. Zrasty v brušnej dutine	
a) bez výraznejšej klinickej symptomatológie	10
b) s poruchami pasáže (striedanie hnačiek a obstopacie)	20 – 30
c) s poruchami pasáže (striedanie hnačiek a obstopacie) a poruchami výživy (malabsorpčia)	50
d) s častými recidivujúcimi ileóznymi stavmi	50 – 60

7. Hemoroidy		
a) bez výrazných ťažkostí s občasným krvácaním	10	
b) s častými recidivujúcimi zápalmi, trombotizovaním alebo silnejším krvácaním	20	
8. Vyvrátenie konečníka		
a) malý reponibilný	10	
b) trvalý s krvácaním	30	
9. Slabosť zvierača ritného otvoru		
a) s občasným odchodom stolice	50	
b) s úplným odchodom stolice – inkontinencia	70	
10. Perianálne pišťaly		
a) bez stálej sekrécie	10	
b) s častou alebo trvalou sekréciou	30 – 50	
11. Umelý ritný otvor		
a) s dobrou možnosťou uzáveru (možnosť používania kolostomického pásu)	50	
b) bez možnosti uzáveru	70	

Diagnóza coeliakie u detí a dospelých dosahuje minimálne 50 % miery funkčnej poruchy (aj pri stabilizácii ochorenia).

Pri rozsiahлом vyvrátení konečníka, kolostómii, ileostómii a silne secernujúcich sterkorálnych fistúl treba hodnotiť aj zásah do psychickej oblasti jedinca (najmä obmedzenie spoločenského styku, sexuálneho života atď.).

Vyvrátenie konečníka, hemoroidy a rektálne pišťaly treba hodnotiť podľa lokality, rozsahu, funkcie zvierača a črevnej steny.

D. Ochorenie pečene, žlčových ciest, podžalúdkovej žľazy

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Chronická nebiliárna a biliárna hepatitída (podľa biochemickej aktivity)	
a) ľahkého stupňa	10 – 20
b) stredného stupňa	20 – 40
c) ťažkého stupňa	50 – 90
2. Cirhóza pečene (podľa Child–Pughovej klasifikácie)	
a) štadium A	20 – 30
b) štadium B	50
c) štadium C	50 – 70
d) portálna hypertenzia po skratovej operácii	50 – 70
3. Steatóza nealkoholická steatohepatitída, toxicke poškodenie pečene	
a) s ľahkou biochemickou aktivitou	10
b) so strednou biochemickou aktivitou	20 – 40
c) s ťažkou biochemickou aktivitou	50 – 60
4. Resekcia pečeňového laloka, segmentu	50 – 70
5. Maligne nádory pečene, žlčníka, žlčových ciest, podžalúdkovej žľazy	
a) počas onkologickej liečby	90 – 100
b) po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie)	50
c) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie)	40 – 50
d) recidívy	70 – 80
e) neliečiteľné formy	90 – 100

6. Transplantácia pečene (podľa funkčného nálezu, stavu výživy)		
a) v prvom roku	70	
b) po roku podľa biochemickej aktivity	50 – 70	
7. Chronické zápaly intrahepatálnych žlčových ciest		
a) ľahkého stupňa	10 – 20	
b) stredného stupňa	20 – 40	
c) ťažkého stupňa	50 – 90	
8. Ochorenia žlčových ciest (litiáza, chronické recidivujúce zápaly, dyskinéza)		
a) s kolikami s odstupom niekoľkých mesiacov, zápalov s odstupom rokov	10	
b) s častejšími kolikami a so zápalmi, s intenzívnymi ťažkosťami	20	
c) s dlhotrvajúcimi zápalmi alebo komplikáciami, podľa stavu výživy	40 – 50	
9. Strata žlčníka		
a) so zvyškovými funkčnými poruchami, postcholecystektomický syndróm	20	
b) pri dlhšie trvajúcich kolikách	40	
10. Chronické ochorenie podžalúdkovej žľazy podľa účinku na celkový zdravotný stav, časť a rozsah bolesti		
a) čiastočné zníženie výkonnosti, slabšia výživa, dyspeptické ťažkosťi, hnačky	10	
b) zníženie výkonnosti, oslabenie výživy, častejšie hnačky	40	
c) výrazné zníženie výživy a výkonnosti, tukové stolice	50	

Pri ochoreniach pečene používať klasifikáciu vývojového štátia chronickej hepatitídy a cirhózy pečene podľa Childa a Pugha.

E. Prietŕž

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Slabinová, skrotálna alebo stehenná prietŕž podľa veľkosti a reponibility	
a) jedno- alebo obojstranná bez klinickej symptomatológie	10
b) pri klinickej symptomatológií (bolesti, obmedzenie pohybu pri záťaži a pod.)	20
2. Pupočná prietŕž alebo prietŕž v bielej línii podľa klinickej symptomatológie	10
3. Prietŕž v jazvách po brušnej operácii	
a) bez výraznej symptomatológie podľa veľkosti	10
b) so značným obmedzením brušného lisu	20
c) pri poruchách pasáže bez značných komplikácií	30
d) pri častých recidivujúcich prejavoch ileóznych stavov	50
e) stavy po operácii a reoperácii s rekonštrukciou brušnej steny	60
4. Prietŕž bránice	
a) pažeráková sklzná prietŕž	10
b) iné malé bránicové prietŕže bez podstatnej funkčnej poruchy	10
c) väčšie bránicové prietŕže podľa stupňa funkčnej poruchy (refluxná ezofagítida)	20
d) prietŕž s rozsiahlym premiestnením brušných orgánov s poruchami pasáže a s vplyvom na kardiopulmonálny systém	50 – 60
5. Hydrokéla a varikokéla	10

Miera funkčnej poruchy sa pri organických a funkčných ochoreniach zažívacieho traktu určí podľa stupňa a úbytku výkonnosti, stupňa orgánových porúch a podľa potreby osobitných režimových opatrení. Pri alergicky podmieneňných ochoreniach má význam zamedzenie pôsobenia alergénov.

Po selektívnej proximálnej vagotómii prichádza hodnotenie miery funkčnej poruchy do úvahy, ak sú prítomné črevné poruchy (hnačky), alebo pretrvávajú účinky základného ochorenia.

Pri poruchách výživy hodnotíme hmotnosť vyjadrenú podľa BMI. Pri zvýšení BMI nad 40 hovoríme o malígnej obezite, pri znižení BMI pod 18 hovoríme o podvýžive.

XI. Ochorenie kože

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Jazvy po popálení alebo poleptaní na ploche a) do 40 % kožného krytu b) nad 40 % kožného krytu	20 – 40 50 – 60
2. Dekubity na ploche a) do 5 % kožného krytu b) nad 5 % kožného krytu	20 – 30 60 – 80
3. Ekzémy a) chronický ekzém (napr. kontaktný ekzém) na viditeľných častiach tela (ťažšieho stupňa podľa rozsahu) b) endogénny ekzém, atopická dermatitída s dlhotrvajúcimi prejavmi generalizovaného charakteru, dermorespiračný syndróm c) seboroický ekzém ďažšieho stupňa s postihnutím viditeľných častí tela	30 – 40 30 – 50 50 – 60
4. Acne vulgaris a rosacea	10 – 20
5. Hlboké formy akné a rinophýma	30 – 50
6. Acne conglobata s opakovanou tvorbou píšťal, vredov a trvalou premenou tkaniva na jazvy	30 – 50
7. Systémové ochorenia spojivového tkaniva (lupus erythematosus, dermatomyozitída, sklerodermia) a) kožné zmeny ohraničené na predilekčných miestach alebo pri väčšom rozšírení, podľa funkčného postihnutia b) rozsiahle kožné zmeny, ulcerácie, obmedzenie pohybov v kĺboch, postihnutie vnútorných orgánov	20 – 30 60 – 80
8. Pľuzgierovité kožné ochorenia (napríklad pemfigus) a) chronické stredne ďažké až ďažké postihnutie kože a sliznič b) generalizované postihnutie kože a sliznič	30 – 50 60 – 80
9. Psoriasis vulgaris, chronické formy parapsoriázy a) s výskytom na predilekčných miestach b) generalizovaná forma s kĺbovým postihnutím, remisiami trvajúcimi niekoľko mesiacov c) generalizovaná ďažká forma postihujúca celý povrch tela bez období zlepšenia	10 – 20 50 60 – 80
10. Erytrodermia a) pri miernej intenzite zápalového procesu b) pri vysokej intenzite zápalového procesu s ďažkou alteráciou celkového stavu	20 – 30 50
11. Ichtyóza a) stredne ďažká forma dlhodobo postihujúca trup a končatiny b) ďažká forma postihujúca celý povrch tela	20 – 30 60 – 80
12. Dermatomykózy a) postihnutie nechťových platničiek rúk a nôh, priľahlých častí kože, tiež v intertriginóznych priestoroch b) systémové mykózy (napr. kandidóza, histoplazmóza, kokcidiomykóza) s rozsiahlymi prejavmi na koži, s postihnutím niekoľkých vnútorných orgánov, systémov s alteráciou celkového stavu	10 – 30 50 – 60

13. Iné chronické rozsiahle dermatózy a ich komplikácie (II. a III. st. lymskej boreliózy, kožné Tbc, následky vrodeného a získaného syfilisu)	40 – 60
14. Vrodené poruchy kože	
a) rohovatenia	30 – 50
b) vrodené poruchy súdržnosti kože	30 – 50
c) iné vrodené poruchy kože	40 – 50
15. Recidivujúci eryzipel podľa stupňa lymfedému alebo obmedzenia pohyblivosti	20 – 30
16. Redicivujúci rozsiahly opar	20 – 30
17. Choroby vlasov alebo kožného farbiva	
a) čiastočná strata	10 – 20
b) úplná strata	30 – 40
18. Maligne tumory kože (s výnimkou malých bazaliómov)	
a) po odstránení v počiatočnom štádiu	40
b) v pokročilom štádiu alebo neliečiteľné formy	80 – 90
c) po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie)	50
d) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie)	40 – 50
e) recidivy	70 – 80

Miera funkčnej poruchy sa pri kožných ochoreniach určí podľa druhu, rozšírenia, plochy, lokality, účinku na celkový stav, sprievodné prejavy ako svrbenie, mokvanie, pálenie, zápach, tvorba jaziev. Zohľadňujú sa aj sprievodné komplikácie iných orgánov.

XII. Pohybový a podporný aparát

A. Chrbtica, choroby kĺbov, zápalové reumatické ochorenie, iné choroby kostí, chrupaviek, šliach, svalov

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Poruchy chrbtice	
a) zlomeniny tela stavca do 1/4 výšky tela stavca, spondylolistéza I. a II. stupňa, vrodené chyby a deformácie, stavy po operáciách s ľahkou poruchou statiky a dynamiky chrbtice	10
b) degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách, stavy po operáciách s trvalým postihnutím funkcie a častými recidívami a dráždenia nervov a svalov s poruchou svalového korzetu stredného stupňa, so strednou poruchou dynamiky a statiky chrbtice	30
c) ostatné postihnutia chrbtice s ťažkým stupňom poruchy funkcie (napr. skoliozy II. až IV. stupňa), s výraznou deformitou hrudníka s prihladnutím na stupeň kardiopulmonálnej insuficiencie chronického charakteru, spondylolistézy III. a IV. stupňa, primárna disseminovaná hyperostóza s ankylózou vo viacerých segmentoch chrbtice	40 – 50
d) stavy po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek, rozsiahle degeneratívne zmeny III. a IV. stupňa s ťažkými poruchami funkcie (recidivujúcimi chronickými irritáciami nervov až radikulopatiemi s motorickým deficitom na periférii trvalého charakteru, insuficiencia svalového korzetu)	50 – 60
2. Scheuermannova choroba s trvalou statodynamickou poruchou funkcie (hodnotí sa po 18. roku veku života)	
a) ľahký stupeň poruchy funkcie s chronickou vertebralgiou	10
b) stredný a ťažký stupeň poruchy funkcie s nosením korzetu	30
c) ťažká porucha s nosením korzetu	40
3. Spondylartritída ankylozujúca – Bechtereovova choroba	
a) stredne ťažká forma (III. a IV. stupeň)	30
b) ťažké formy (V. stupeň)	50
c) ťažký stupeň postihnutia chrbtice s ankylózou bedrových kĺbov	70 – 100

4.	Artropatie, zápalové reumatické ochorenia, iné choroby kostí, chrupaviek, vnútornej výstelky kĺbu a šliach (chondropatie, synovitídy, tendovaginitídy, entezopatie atď.) a) ľahké formy, zriedkavo recidivujúce, s trvalou poruchou funkcie postihnutého kĺbu alebo iných anatomických štruktúr pri trvalom postihnutí výkonu práce horných končatín a dolných končatín b) stredne ľahké formy, občas recidivujúce, so strednou poruchou funkcie, ktorá trvale obmedzuje výkonnosť organizmu c) ľahké formy, liečebne neovplyvniteľné, trvale aktívne s progresiou, s výraznými destruktívnymi zmenami, s ľahkou poruchou funkcie, ktorá postihuje viac kĺbov horných končatín, dolných končatín a chrbtice, ľahké deformity s ľahkou poruchou pohyblivosti s polytopnou lokalizáciou a orgánovým postihnutím	10 – 20 30 – 40 50 – 60
5.	Osteoporóza, osteomalácia, osteopatia a) ľahká až stredná forma lokálna alebo generalizovaná b) ľahká forma so zvýšenou lomivosťou kostí s výrazným obmedzením pohyblivosti a výskytom jednej a viacerých kompresívnych zlomenín tela stavca	20 – 40 50 – 70
6.	Chronická osteomyelitída a) ľahký stupeň – lokalizovaná nepatrňá aktivita, drobné hnisanie vo fistule b) stredný stupeň, rozsiahlejší proces, častá alebo trvalá sekrécia z fistuly s obmedzením pohyblivosti s prihliadnutím na dominantnosť hornej končatiny a pri dolnej končatine, ak ide o lokalizáciu na váhodosných kĺboch alebo na chodidle c) ľahký stupeň – časté ľahké ataky, s horúčkou, vysokou FW, zreteľná infiltrácia mäkkých častí, sekrécia z fistuly a vylučovania sekvesterov, ľahký stupeň obmedzenia pohyblivosti a výkonnosti (opakovaný neúspech konzervatívnej aj operatívnej liečby)	20 – 30 30 – 40 50 – 70
7.	Stavy po zlomenine rebier (iba sériové zlomeniny rebier) a) ľahký stupeň obmedzenia ventilácie b) stredný stupeň obmedzenia ventilácie c) ľahký stupeň obmedzenia ventilácie	20 30 – 40 50 – 70
8.	Stavy po úrazoch panvy a) ľahká porucha obmedzujúca len dlhodobé státie a chôdzku b) stredne ľahká porucha s porušením statiky a dynamiky dolných končatín a driekovej chrbtice c) ľahké poruchy hybnosti dolných končatín, porucha funkcie zvieračov	10 – 20 30 – 40 50 – 70
9.	Maligne nádory svalov, kostí a kĺbov a) stavy po operácii pri prebiehajúcim onkologickom liečení b) stavy po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie) c) stavy po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie) d) neliečiteľné formy e) recidívy	80 50 40 – 50 90 – 100 70 – 80
10.	Malý vzраст, telesná výška po skončení rastu a) do 120 cm b) do 130cm c) do 140 cm	50 40 30
11.	Svalové ochorenia 1. myopatie, kongenitálne, progresívne svalové dystrofie (Duchenneov, Beckerov typ a pod.), zápalové myozitídy, polyomyozitídy a pod., metabolické a endokrinné a) ľahká forma s obmedzením hýbavosti b) stredne ľahká forma s výrazným obmedzením hýbavosti c) ľahká forma (imobilita) 2. myasténia gravis, myastenický syndróm a) ľahká forma b) stredne ľahká forma s obmedzením hýbavosti c) ľahká forma s výrazným obmedzením hýbavosti	40 60 – 80 80 – 100 20 50 60 – 80

12. Poúrazové svalové ochorenia (pri dominantnej končatine +10 %)	
a) ľahká forma (napríklad odtrhnutie dlhej hlavy dvojhlavového svalu)	10
b) stredne ľažká forma s funkčným obmedzením	20 – 30
c) ľažká forma s výrazným funkčným obmedzením	50

B. Postihnutie končatín

B. 1. Horné končatiny

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Strata oboch horných končatín (vrozená alebo získaná v zmysle anatomického alebo funkčného chýbania)	100
2. Úplná strata jednej hornej končatiny a jednej dolnej končatiny (vrozená alebo získaná v zmysle anatomického alebo funkčného chýbania)	100
3. Strata jednej hornej končatiny v ramennom kĺbe alebo s veľmi krátkym kýpľom (ramena) (pri dominantnej končatine +10 %)	60
4. Strata jednej hornej končatiny v ramene alebo v laktovom kĺbe (pri dominantnej končatine +10 %)	50
5. Strata jednej hornej končatiny v predlaktí (pri dominantnej končatine +10 %)	50
6. Strata jednej ruky (celej) (pri dominantnej končatine +10 %)	50
7. Strata všetkých piatich prstov jednej ruky alebo iná strata úchopovej schopnosti jednej ruky (pri dominantnej končatine +10 %)	50
8. Strata všetkých desiatich prstov na rukách	70 – 90
9. Strata jednotlivých prstov na ruke (pri dominantnej končatine +10 %)	
a) strata jedného palca	30
b) strata dvoch palcov	50
c) strata ukazováka, prostredníka, prstenníka	20
d) strata malíčka	0
e) strata prvého a druhého prsta, prvého a tretieho prsta, prvého a štvrtého prsta	30
f) strata druhého a tretieho prsta, druhého a štvrtého prsta	30
g) strata prvého a piateho prsta, druhého a štvrtého prsta	30
h) strata tretieho a štvrtého prsta, tretieho a piateho prsta	30
i) strata štvrtého a piateho prsta	30
j) strata troch prstov s palcom	50
k) strata štyroch prstov s palcom	50
l) strata štyroch prstov (palec zachovaný)	40
m) strata druhého až piateho prsta na oboch rukách	80
10. Stuhnutie ramenného kĺbu v priaznivej polohe pri pohyblivom ramennom kĺbe (pri dominantnej končatine +10 %)	20
11. Stuhnutie v ramennom kĺbe v nepriaznivom postavení alebo porušenej pohyblivosti ramenného kĺbu ľažkého stupňa (pri dominantnej končatine +10 %)	50

12. Obmedzenie pohyblivosti jedného ramenného kĺbu (pri dominantnej končatine +10 %)		
a) ľahkého stupňa (elevácie do 120°, primerané obmedzenie rotácie, vystretie, ohnutie)	10	
b) stredného ľažkého stupňa (elevácie do 90°, primerané obmedzenie rotácie, vystretie, ohnutie)	20	
c) ľažkého stupňa (elevácie do 10 st., rotácie takmer 0)	50	
13. Obmedzenie pohyblivosti oboch ramenných kĺbov		
a) ľahkého stupňa	20	
b) stredne ľažkého stupňa	40	
c) ľažkého stupňa	50	
14. Instabilita ramenného pletenca (pri dominantnej končatine +10 %)		
a) ľahkého stupňa (subluxácie)	10	
b) stredne ľažkého stupňa (zriedkavé luxácie)	30	
c) ľažkého stupňa (časté luxácie)	40	
15. Pseudoartróza klúčnej kosti		10
16. Pseudoartróza ramennej kosti (pri dominantnej končatine +10 %)		
a) stabilná	30	
b) instabilná	50	
17. Obmedzenie pohyblivosti laktového kĺbu (pri dominantnej končatine +10 %)		
a) ľahkého stupňa (vystretie/ohnutie 0° – 30° – 120°)	10	
b) ľažšieho stupňa (najmä ohnutie, vrátane obmedzenia rotácie predlaktia)	20 – 30	
18. Stuhnutie laktového kĺbu (pri dominantnej končatine +10 %)		
a) v priažnivom postavení	20	
b) v nepriažnivom postavení	40	
19. Pseudoartróza vretennej a laktovej kosti (pri dominantnej končatine +10 %)		30 – 40
20. Stav po zlomenine vretennej kosti a laktovej kosti zhojenej s dislokáciou a funkčnou poruchou susedných kĺbov (pri dominantnej končatine +10 %)		
a) ľahký stupeň	20	
b) stredne ľažký stupeň	30	
c) ľažký stupeň	40	
21. Obmedzenie pohyblivosti zápästia (pri dominantnej končatine +10 %)		
a) ľahkého stupňa (vystretie/ohnutie 30° – 0° – 40°)	10	
b) ľažšieho stupňa (vystretie/ohnutie)	30	
22. Stuhnutie zápästia (pri dominantnej končatine +10 %)		
a) v priažnivom postavení (ľahká dorzálna extenzia možná)	10	
b) v nepriažnivom postavení	40	
23. Stav po zlomenine zápästných kostí alebo po zlomenine jednej záprstnej kosti a viacerých záprstných kostí s poruchou funkcie ruky (pri dominantnej končatine +10 %)		
a) ľahký stupeň	10	
b) stredne ľažký stupeň	30	
c) ľažký stupeň	40	

24. Poúrazové aseptické nekrózy zápästných kostí (aktívne štádium dva roky) (pri dominantnej končatine +10 %)	20 – 40

B. 2. Dolné končatiny

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Strata oboch dolných končatín v stehne	100
2. Strata jednej dolnej končatiny v stehne a jednej dolnej končatiny v predkolení s krátkymi amputačnými kýpťami s výrazne zniženou funkciou amputovaného kýpťa	80 – 90
3. Úplná strata jednej dolnej končatiny a jednej hornej končatiny	100
4. Strata jednej dolnej končatiny v bedrovom kľbe alebo s veľmi krátkym amputačným kýpťom	80
5. Strata jednej dolnej končatiny v stehne po kolenný kĺb	60
6. Strata jednej dolnej končatiny v predkolení s dostatočnou funkciou kýpťa a kĺbu	50
7. Strata oboch dolných končatín v predkolení	
a) dobrá funkčnosť amputačných kýpťov	60
b) oslabená funkčnosť amputačných kýpťov (zlé hojenie)	80
8. Strata nohy v členkovom kľbe s dobrou alebo s oslabenou funkciou amputačného kýpťa	
a) jednostranná s dobrou funkciou	30
b) jednostranná s oslabenou funkciou	40
c) obojstranná s dobrou funkciou	50
d) obojstranná s oslabenou funkciou	70
9. Strata nohy v Chopartovom kľbe s dobrou alebo s oslabenou funkciou amputačného kýpťa	
a) jednostranná s dobrým kýpťom	20
b) jednostranná s oslabeným kýpťom	30
c) obojstranná s dobrou funkciou kýpťov	40
d) obojstranná s oslabenou funkciou kýpťov	50
10. Strata nohy v Lisfrancovom kľbe alebo v oblasti metatarzov s dobrou alebo s oslabenou funkciou amputačného kýpťa	
a) jednostranná s dobrým kýpťom	20
b) jednostranná s oslabeným kýpťom	30
c) obojstranná s dobrou funkciou kýpťov	40
d) obojstranná s oslabenou funkciou kýpťov	50
11. Strata všetkých prstov na jednej nohe	30
12. Strata všetkých prstov na oboch nohách	50
13. Stuhnutie oboch bedrových kľbov	
a) v priažnivom postavení	60
b) v nepriažnivom postavení	70 – 80
14. Stuhnutie jedného bedrového kĺbu	
a) v priažnivom postavení	40
b) v nepriažnivom postavení	50
15. Obmedzenie pohyblivosti bedrového kľbu (Posudzovaný kĺb sa hodnotí komplexne, nielen jeden rozsah pohybu, do úvahy treba vziať aj rtg. popis. Za hlavný pohyb je považovaná flexia.)	

a) ľahký stupeň – flexia do 100° (abdukcia do 40°, addukcia do 30°, extrarotácia do 40°, intrarotácia do 30°, extenzia 0°)	
1. jednostranne	10
2. obojstranne	20
b) stredný stupeň – flexia do 70° (abdukcia do 20°, addukcia do 10°, extrarotácia do 20°, intrarotácia do 15°, prípadná fľekčná kontraktúra do 20°)	
1. jednostranne	30
2. obojstranne	40
c) ľažký stupeň – flexia do 40° (abdukcia – viklavá, addukcia – viklavá, extrarotácia – viklavá, intrarotácia – viklavá, prípadná fľekčná kontraktúra nad 20°)	
1. jednostranne	40
2. obojstranne	50
16. Vrodená luxácia bedrového kĺbu počas liečby (trvajúca viac ako 1 rok), podľa stupňa kĺbovej chyby (subluxácia – luxácia) a náročnosti použítej liečby (pri obojstrannom postihnutí +10 %)	40 – 50
17. Stavy po operácii bedrového kĺbu s reziduálnou poruchou funkcie (pri obojstrannom postihnutí +10 %)	
a) ľahký stupeň 0° – 10° – 90°	20
b) stredný stupeň 0° – 30° – 90°	30
c) ľažký stupeň 0° – 30° – 90° + obmedzenie rotácií v zhybe	50
18. Stavy po vykonanej endoprotéze bedrového kĺbu alebo kolenného kĺbu (po reoperácii +10 %)	
a) jednostranná	30
b) obojstranná	50
19. Pseudoartróza krčka stehennej kosti	
a) stabilná	30
b) instabilná	50
20. Pseudoartróza stehennej kosti	50
21. Skrátenie dolnej končatiny	
a) od 4 cm do 6 cm	20
b) nad 6 cm	30
c) nad 10 cm	50
22. Aseptická nekróza, Perthesova choroba v aktívnom štádiu počas liečenia (v rozsahu do dvoch rokov od začatia liečby)	80
23. Stuhnutie jedného kolenného kĺbu	
a) v priaznivom postavení (ohnutie o 5° – 10°)	30
b) v nepriaznivom postavení	50
24. Stuhnutie oboch kolenných kĺbov	
a) v priaznivom postavení	50
b) v nepriaznivom postavení	60
25. Uvoľnenie väzivového aparátu kolena, luxácie (pri obojstrannom postihnutí +10 %)	30
26. Stav po zlomenine jablčka (pri obojstrannom postihnutí +10 %)	
a) bez dislokácie úlomkov s opakovanej liečbou	20
b) s dislokáciou úlomkov	30
27. Obmedzenie funkcie v kolennom kĺbe (vystretie/ohnutie)	
a) ľahký stupeň (flexia do 100°)	
1. jednostranne	10
2. obojstranne	20

b) stredný stupeň (flexia do 70°, prípadná flekčná kontraktúra do 20°)	
1. jednostranne	30
2. obojstranne	40
c) ľažký stupeň (flexia do 30°, prípadná flekčná kontraktúra nad 20°)	
1. jednostranne	40
2. obojstranne	50
28. Pseudoartróza kostí predkolenia	50
29. Stuhnutie horného členkového kĺbu (pri obojstrannom postihnutí +10 %)	
a) v priaznivom postavení (plantárná flexia od 5 do 15 stupňov)	20
b) v nepriaznivom postavení (plantárná flexia nad 15 stupňov)	30
30. Stuhnutie dolného členkového kĺbu (v strednom postavení) (pri obojstrannom postihnutí +10 %)	10
31. Stuhnutie horného členkového kĺbu aj dolného členkového kĺbu (pri obojstrannom postihnutí +10 %)	
a) v priaznivom postavení	30
b) v nepriaznivom postavení	40
32. Obmedzenie funkcie členkového kĺbu (vystretie/ohnutie, vbočenie chodidla) (pri obojstrannom postihnutí +10 %)	
a) ľahký stupeň	20
b) stredný stupeň (0° – 0° – 30°)	30
c) ľažký stupeň	40
33. Pes equinovarus vrodený (stupeň funkčnej poruchy závisí od rozsahu deformity nohy, od schopnosti či neschopnosti stáť a chodiť bez ortopedických topánok)	
a) jednostranný	30 – 50
b) obojstranný	50 – 60
34. Ostatné deformity nohy s poruchou statiky a dynamiky nohy pri stoji a pri chôdzi stredného a ľažšieho stupňa podľa závislosti od trvalého nosenia ortopedických topánok a možnosti ďalšej liečby	20 – 60
35. Úplná strata funkcie jednej dolnej končatiny	80

Miera funkčnej poruchy sa určí podľa následkov zdravotného postihnutia straty dolnej končatiny (anatomická alebo funkčná) a bez ohľadu na kompenzáciu týchto následkov ortopedickými pomôckami. Miera funkčnej poruchy sa určí v závislosti od rozsahu funkčných porúch, rtg zmien v zmysle degeneratívnych zmien a deformácií a od dosiaľ vykonanej liečby, prípadne možnosti ďalšej liečby.

Miera funkčnej poruchy sa určí podľa následkov zdravotného postihnutia straty hornej končatiny (anatomická alebo funkčná) s prihliadnutím na dominantnosť hornej končatiny a bez ohľadu na kompenzáciu týchto následkov ortopedickými pomôckami.

Pri strate všetkých desiatich prstov sa posudzuje strata celých prstov, neposudzuje sa strata jednotlivých článkov prstov.

Pri strate alebo čiastočnej strate končatiny sa hodnotí anatomické alebo funkčné zdravotné postihnutie končatiny.

XIII. Močové ústrojenstvo

A. Postihnutie obličiek

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Strata alebo výpad funkcie obličky pri zdravej druhej obličke	10 – 20
2. Vývojová anomália obličiek bez podstatných ľažkostí a bez funkčného obmedzenia	0 – 10

3. Nefrolitiáza bez funkčného obmedzenia		
a) s odstupom niekoľkých mesiacov	0 – 10	
b) s častejšími kolikami a ťažkostami	10 – 20	
4. Postihnutie obličiek s obmedzením funkcie (bez ohľadu na etiológiu)		
a) ľahkého stupňa (obličkové funkcie sú trvale znížené s miernym obmedzením výkonnosti – kreatinín pod 130 umol/l)	20 – 40	
b) stredného stupňa (obličkové funkcie sú značne znížené so značným obmedzením výkonnosti – kreatinín pod 150 umol/l)	50 – 60	
c) ťažkého stupňa (sú prítomné laboratórne známky chronickej obličkovej insuficiencie s podstatným obmedzením výkonnosti – kreatinín nad 150 umol/l)	70 – 80	
5. Strata alebo výpad jednej obličky s funkčným obmedzením druhej obličky		
a) ľahkého stupňa		
1. bez progresie	20 – 30	
2. s progresiou – hladina kreatinínu v sére je pod 130 umol/l	40	
b) stredného stupňa – hladina kreatinínu v sére je pod 150 umol/l	60	
c) ťažkého stupňa – hladina kreatinínu v sére je nad 150 umol/l s prihliadnutím na komplikácie	60 – 80	
6. Postihnutie obličiek liečených umelou obličkou (dialýzou) s ohľadom na prítomné komplikácie	60 – 80	
7. Transplantácia obličky		
a) stav po transplantácii obličky do dvoch rokov s prevenciou antibiotickej liečby	80 – 100	
b) stav po transplantácii obličky s dobrou funkciou štepu po dvoch rokoch	50	
8. Maligny tumor obličky		
a) po odstránení vo včasnom štádiu (T1 N0MO)		
1. bez komplikácií	40	
2. s komplikáciami	50	
b) po stabilizácii zdravotného stavu		
1. do piatich rokov od stabilizácie	50	
2. po piatich rokoch od stabilizácie	40 – 50	
c) neliečiteľné formy	90 – 100	
d) recidívy	70 – 80	

B. Ochorenie močových ciest

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Chronický zápal močových ciest	
a) ľahšieho stupňa (bez podstatnej poruchy mikcie)	0 – 10
b) ťažšieho stupňa (so značnými poruchami mikcie)	10 – 20
2. Poruchy vyprázdňovania močového mechúra	10
a) ľahšieho stupňa (pri nepatrnej retencii moču, nočné odkvapkávanie moču)	
b) ťažšieho stupňa (potrebné manuálne vyprázdňovanie, použitie močového stimulátora, značná retencia moču /nad 100 ml/, bolestivé močenie)	20 – 30
c) s potrebou pravidelného cievkovania, trvalé nosenie cievky, urinálu bez podstatných sprievodných prejavov	50
3. Maligny tumor močového mechúra (povrchový a infiltratívny)	
a) po odstránení v počiatočnom štádiu (T1-2 N0MO)	50
b) po odstránení v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby	80 – 90

c) po stabilizácii zdravotného stavu	50
ca) do piatich rokov od stabilizácie	40
cb) po piatich rokoch od stabilizácie	90 – 100
d) neliečiteľné formy	70 – 80
e) recidívy	
4. Inkontinencia moču	
a) relatívna inkontinencia moču	
stresová I. stupňa	0
stresová II. stupňa	20 – 30
stresová III. stupňa	50
b) urgentná inkontinencia, prípadne zmiešaná s prevahou urgencie si vyžaduje kompletné urodynamicke vyšetrenie na potvrdenie správnosti diagnózy	50
c) úplná inkontinencia moču	50 – 70
5. Zvráskavený mechúr so značným zmenšením kapacity	50
6. Močovodnokožná píšťala prednej močovej trubice pri inkontinencii moču	30
7. Močovo-črevná píšťala pri analnej inkontinencii	60
8. Obličkovo-kožná píšťala, močovodnokožná píšťala a mechúrovo-kožná píšťala so značnou sekréciou	70
9. Umelý vývod moču navonok – trvalý	60 – 80
10. Funkčne málo významné anomálie močovopohlavného systému	10 – 20
11. Anomálie so stredne ťažkým postihnutím až ťažkým postihnutím funkcie a telesnej výkonnosti	50 – 70
12. Vrodené chyby močovopohlavného systému s anomálnym vyústením, rázštepowé chyby u detí	50

Miera funkčnej poruchy zdravotného postihnutia močového ústrojenstva sa určí poruchou produkcie moču (overí sa najmä funkčným vyšetrením, lekárskymi nálezzmi, urodynamicke vyšetrením, endoskopicky).

Stupeň inkontinencie môže diagnostikovať urológ, gynekológ, neurológ a gerontológ podľa druhu inkontinencie.

Miera funkčnej poruchy pri zdravotných postihnutiach uvedených v písmene B bodoch 6 až 12 sa určuje len do obdobia rekonštrukčného riešenia.

XIV. Pohlavné orgány

A. Mužské pohlavné orgány

	<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Strata penisu		70
2. Čiastočná strata penisu		50
3. Maligny tumor penisu		
a) po odstránení v počiatočnom štádiu (T1-2 N0MO)	50 – 80	
b) po odstránení v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby	80 – 90	
c) po stabilizácii zdravotného stavu	50	
d) neliečiteľné formy	90 – 100	
e) recidívy	70 – 80	

4. Strata oboch semenníkov alebo úplná atrofia oboch semenníkov a) pred skončením telesného vývoja do 18. rokov veku) b) v produktívnom veku c) vo vyššom veku (po andropauze)	50 – 80 50 – 70 10
5. Maligny tumor semenníka a) po odstránení lokalizovaného seminómu alebo lokalizovaného maligného teratómu bez postihnutia lymfatických uzlín (T1 NOMO) b) v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby c) po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie) d) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie podľa veku) e) neliečiteľné formy	50 – 70 70 – 100 50 40 – 50 90 – 100
6. Maligny tumor prostaty a) po odstránení v počiatočnom štádiu (T1-2 NOMO), ak je prítomná erekčná dysfunkcia, alebo inkontinencia moču ako následok liečby b) po odstránení alebo neodstránení v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby c) po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie) d) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie) e) neliečiteľné formy f) recidívy	40 – 50 80 – 90 50 40 – 50 90 – 100 70 – 80
7. Maligny tumor prsnej žľazy a) po odstránení v počiatočnom štádiu (T1 NOMO) b) po odstránení v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby c) po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie) d) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie) e) recidívy f) neliečiteľné choroby	40 – 50 80 – 90 50 40 70 – 80 90 – 100
8. Vrodené chyby pohlavných orgánov	40 – 60

B. Ženské pohlavné orgány

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Strata prsníka nenádorovej etiologie (vo fertilnom veku) a) jednostranná b) obojstranná	40 50
2. Strata atrofického prsníka po menopauze a) jednostranná b) obojstranná	10 – 20 20 – 30
3. Hypertrofia prsníkov (pubertálna forma, mastoptóza)	10 – 20
4. Maligny tumor prsnej žľazy a) po odstránení v počiatočnom štádiu (T1 NOMO) b) po odstránení v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby c) po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie) d) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie podľa veku) e) recidívy f) neliečiteľné formy	50 80 – 90 50 40 – 50 70 – 80 90 – 100

5. Strata maternice alebo sterilita vo fertilnom veku (treba prihliadať na psychoreaktívne po-ruchy)	30 – 40
6. Maligny tumor krčka maternice a tela maternice (s výnimkou carcinoma in situ)	
a) po odstránení tumoru krčka maternice alebo tela maternice v štádiu Ia, Ib (T1 Nomo)	40 – 50
b) po odstránení tumoru v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby	80 – 90
c) po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie)	50
d) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie)	40 – 50
e) neliečiteľné formy	90 – 100
f) recidívy	70 – 80
7. Strata oboch vaječníkov bez výrazného patologického účinku na hormonálny systém	10
8. Strata oboch vaječníkov vo fertilnom veku alebo pri nedostatočnej možnosti substitúcie pri vyzvánaní hormonálneho deficitu	30 – 40
9. Maligny tumor vaječníka	
a) po odstránení v počiatočnom štádiu (T1 Nomo)	40 – 50
b) v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby	80 – 90
c) po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie)	50
d) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie)	40 – 50
e) neliečiteľné formy	90 – 100
f) recidívy	70 – 80
10. Chronický alebo často sa opakujúci zápal vaječníkov, závesného aparátu maternice alebo maternice	
a) ľahkého stupňa	0 – 10
b) stredného stupňa	10 – 20
c) ťažkého stupňa (recidívy viackrát v roku)	20 – 30
11. Endometrióza ťažkého stupňa	30 – 40
12. Vaginálne píšťaly	
a) píšťala močová cesta – pošva	40 – 60
b) píšťala konečník – pošva	40 – 60
c) píšťala močová cesta – konečník – pošva	80 – 90
d) filiformné píšťaly	20 – 30
13. Pokles pošvovej steny alebo maternice	
a) bez močovej inkontinencie alebo s nepatrnej stresovou inkontinenciou moču (I. stupeň)	0 – 10
b) s čiastočnou inkontinenciou moču	20 – 40
c) s úplnou inkontinenciou moču	50 – 60
14. Vrodené chyby pohlavných orgánov	40 – 60
15. Craurosis vulvae	
a) ľahkého stupňa bez ťažkostí alebo s minimálnymi ťažkosťami	10
b) ťažkého stupňa so značnými ťažkosťami, sekundárne zmeny (vredy, ekzémy, jazvy)	30 – 50
16. Maligny tumor pošvy a vonkajších rodidiel (s výnimkou carcinoma in situ)	
a) po odstránení v počiatočnom štádiu (T1 Nomo)	40 – 50
b) v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby	80 – 90
c) po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie)	50
d) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie)	40 – 50
e) neliečiteľné formy	90 – 100
f) recidívy	70 – 80

Miera funkčnej poruchy zdravotných postihnutí sa určí na základe klinického obrazu v urologickej, sexuálnej a onkologickej oblasti.

Pri zdravotných postihnutiach ženských pohlavných orgánov sa miera funkčnej poruchy určí na základe gynekologického, endokrinologického, sexuologického a onkologickeho vyšetrenia s prihliadnutím na vek ženy. Pri týchto ochoreniach a chybách sa zohľadňujú aj možné psychické následky.

Pri vrodených poruchách pohlavných orgánov sa miera funkčnej poruchy určí len do obdobia rekonštrukčného riešenia.

XV. Hlava a tvár

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Stavy po traume (úrade) hlavy a mozgu s vnútrolebkovým krvácaním, s trvalými poruchami v neurologickej, psychiatrickej, psychologickej a zmyslovej oblasti	
a) poruchy ľahkého stupňa	20 – 30
b) poruchy stredného stupňa	40 – 60
c) poruchy ľažkého stupňa	70 – 80
2. Stavy po zlomeninách lebky bez neurologických príznakov, stavy po otrase mozgu	10
3. Zohyzďujúce znetvorenie tváre, ľažké deformity kostných a mäkkých častí ovplyvňujúcich mimiku, artikuláciu, žuvanie a pod.	30 – 60

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa klinickej symptomatológie v neurologickej, stomatologickej, oftalmologickej a estetickej oblasti. Hodnotí sa druh zdravotného postihnutia, vek a stupeň funkčnej poruchy.

XVI. Kombinované postihnutie zraku a sluchu

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Hluchoslepota funkčne v rozsahu obojstrannej ľažkej nedoslýchavosti až hluchoty a obojstrannej úplnej slepoty a praktickej slepoty	100
2. Hluchoslepota funkčne v rozsahu obojstrannej stredne ľažkej nedoslýchavosti a obojstrannej silnej slabozrakosti	80

**Príloha č. 4
k zákonu č. 447/2008 Z. z.**

Zoznam činností na účely určenia rozsahu potrebnej osobnej asistencie

1. vstávanie,
2. líhanie,
3. polohovanie,
4. osobná hygiena
  - 4.1. umývanie,
  - 4.2. kúpanie,
  - 4.3. česanie,
  - 4.4. holenie,
  - 4.5. úprava nechtorov,
  - 4.6. mejkap,
  - 4.7. vyprázdňovanie črev a mechúra,
5. obliekanie,
6. vyzliekanie,
7. príprava jedla,
8. podávanie jedla,
9. podávanie liekov,
10. nakupovanie,
11. pomoc pri domáčich práciach,
12. starostlivosť o pomôcku (napríklad osobné motorové vozidlo),
13. dorozumievanie
  - 13.1. písanie,
  - 13.2. čítanie,
  - 13.3. telefonovanie,
  - 13.4. artikulačné tlmočenie,
  - 13.5. taktilné tlmočenie,
  - 13.6. tlmočenie v posunkovej reči,
  - 13.7. predčítanie pre nevidiacich,
14. dohľad,
15. pomoc pri akútnom ochorení,
16. pomoc počas dovolenky,
17. sprievod dieťaťa do školy a zo školy alebo do predškolského zariadenia a z predškolského zariadenia, ak je rodič alebo fyzická osoba, ktorá prevzala dieťa do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím,
18. pomoc nepočujúcemu rodičovi počujúcemu dieťaťa aj nepočujúcemu dieťaťa od jedného roku veku do deviateho roku veku a nepočujúcej fyzickej osobe, ktorá prevzala dieťa do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu pri činnostiah, ktoré vzhľadom na svoje sluchové postihnutie nie sú schopné zvládnuť pre problémy s vnímaním a pochopením hovorenej reči v súvislosti s rozvíjaním hovorenej reči,
19. pomoc nevidiacemu rodičovi nevidiacemu dieťaťa aj vidiacemu dieťaťa od jedného roku veku do deviateho roku veku a nevidiacej fyzickej osobe, ktorá prevzala dieťa do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu pri činnostiah, ktoré vzhľadom na svoje zrakové postihnutie nie sú schopní zvládnuť pre problémy s vnímaním a pochopením písomných informácií a grafických informácií, vytváraním vizuálne orientovaných pojmov a predstáv v súvislosti s rozvíjaním schopnosti priestorovej orientácie, a to predčítaním textu,
20. preprava alebo premiestňovanie pri pracovných aktivitách, vzdelávacích aktivitách, občianskych aktivitách, rodinných aktivitách a voľnočasových aktivitách.

**Príloha č. 5
k zákonu č. 447/2008 Z. z.**

**Skupiny chorôb a porúch na účely poskytovania peňažného príspevku
na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie**

Skupiny

I. skupina

- a) fenylketonúria do 18. roku života, po 18. roku života sa posudzuje individuálne na základe neurologického a psychiatrického vyšetrenia,
- b) cystická fibróza s pankreatickou insuficienciou,
- c) nešpecifické zápalové ochorenie čreva ulcerózna kolítida, Crohnova choroba v období sekundárnej malabsorpcie,
- d) celiakia v detskom veku a u dospelých, ktorých zdravotný stav si vyžaduje osobitné potravinové výrobky.

II. skupina

- a) diabetes mellitus typ I., diabetes mellitus typ II. inzulidependentný s komplikáciami,
- b) odstránenie 2/3 alebo celého žalúdka s malnutričiou, poklesom hmotnosti tela o 10 % od normy,
- c) syndróm krátkeho čreva so skrátením čreva viac ako 100 cm s prejavmi malabsorpcie,
- d) chronické poškodenie pankreasu (zápal, nádor, úraz) so závažnou maldigesciou, poklesom hmotnosti tela o 10 % od normy s prejavmi malabsorpcie,
- e) systémové ochorenia (systémový lupus erytematodes, Sjögrenov syndróm, reumatoidná artritída, Bechterevova choroba) spojené s poklesom hmotnosti tela viac ako 10 % od normy,
- f) malígne ochorenia spojené s poruchou funkcie tráviaceho traktu, s poklesom hmotnosti tela o 10 % od normy,
- g) skupina ďalších zriedkavých chorôb a porúch, ktoré sú spojené s príjomom potravy, s diagnostikovanou závažnou zmenou funkcie tráviaceho traktu alebo s poklesom hmotnosti tela viac ako 15 % od normálnej hodnoty s prejavmi malabsorpcie.

III. skupina

- a) chronická insuficiencia obličiek, kde je hladina kreatinínu v sére vyššia ako 200 mmol/l,
- b) zúženie pažeráka s výraznou poruchou prehľtania na benígnom podklade alebo malígnom podklade.

**Príloha č. 6
k zákonu č. 447/2008 Z. z.**

**Zoznam
zdravotných postihnutí na účely poskytovania peňažného príspevku
na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou**

I. Závažné ochorenia kože a kožných adnex

- a) dekubity a trofické defekty na ploche nad 5 % kožného krytu,
- b) jazvy po popálení, poleptaní a ožarovaní s potrebou pravidelného ošetrovania (prevázy pre mokvanie, hnisanie s potrebou pravidelného ošetrovania pomocou mastí, pást, olejov, obkladov),
- c) rozsiahle ekzémy generalizovaného charakteru s potrebou pravidelného ošetrovania pomocou mastí, pást, olejov, obkladov,
- d) pluzgierovité kožné ochorenia s generalizovaným postihnutím kože s potrebou pravidelného ošetrovania pomocou mastí, pást, olejov, obkladov,
- e) psoriasis vulgaris – generalizovaná forma s potrebou pravidelného ošetrovania pomocou mastí, pást, olejov, obkladov,
- f) ostatné kožné ochorenia vyžadujúce trvalé ošetrenie pomocou mastí, pást, olejov, obkladov (rozsiahle dermatózy, dermatomykózy, rohovatenie), kožné ochorenie musí mať generalizovaný charakter a postihuje plochu väčšiu ako 20 % povrchu kože,
- g) ochorenia so zvýšenou sekréciou potných žliaz (chloridy v pote viac ako 40 mmol/l, sodík viac ako 70 mmol/l).

II. Stavy s chronickou sekréciou z fistúl a stomií s potrebou častého ošetrovania (viac ako trikrát denne)

- a) osteomyelitída s trvalou sekréciou,
- b) chronické fistuly so sekréciou,
- c) tracheostómie, gastrostómie, nefrostómie, cystotómie, kolostómie,
- d) cystická fibróza s chronickými plúcnymi prejavmi alebo gastrointestinálnymi prejavmi.

III. Ostatné postihnutia

- a) stresová inkontinencia moču III. stupňa,
- b) úplná inkontinencia moču (podmienená organicky),
- c) úplná inkontinencia stolice.

**Príloha č. 7
k zákonu č. 447/2008 Z. z.**

Zoznam

chronických stavov, pri ktorých dochádza k nadmernému opotrebovaniu šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia v dôsledku ťažkých porúch mobility bez používania technicky náročných pomôcok a zoznam technicky náročných pomôcok, ktorých používaním dochádza k nadmernému opotrebovaniu šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia

I. Zoznam chronických stavov, pri ktorých dochádza k nadmernému opotrebovaniu šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia v dôsledku ťažkých porúch mobility bez používania technicky náročných pomôcok

- a) ťažké spastické obrny a chabé obrny dolných končatín,
- b) mozgové, mozočkové a miešne dysfunkcie podmieňujúce ťažké poruchy chôdze,
- c) stavy so stuhnutím kolenného klíbu alebo bedrového klíbu trvalého charakteru bez možnosti ovplyvnenia tohto stavu ďalšou liečbou,
- d) úplná slepota oboch očí,
- e) praktická slepota oboch očí.

II. Zoznam technicky náročných pomôcok, ktorých používaním dochádza k nadmernému opotrebovaniu šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia

- a) elektrické vozíky,
- b) mechanické vozíky,
- c) kočíky,
- d) chodúľky,
- e) kraulery,
- f) ortézy z tuhých materiálov (dlahy, výstuže, pružiny)
  - 1. ortézy krku, trupu, bedra a lumbálnej oblasti,
  - 2. ortézy horných končatín okrem ortéz prstov a ruky, ktoré nemajú uchytenie na predlaktí,
  - 3. ortézy dolných končatín okrem ortéz prstov a nohy, ktoré nemajú uchytenie na predkolení,
- g) protézy
  - 1. protézy horných končatín okrem protéz prstov a ruky, ktoré nemajú uchytenie tuhou objímkou na predlaktí,
  - 2. protézy dolných končatín okrem protéz chodidla, ktoré sú kompenzované výplňou a ortopedickou obuvou a nemajú uchytenie tuhou objímkou na predkolení.

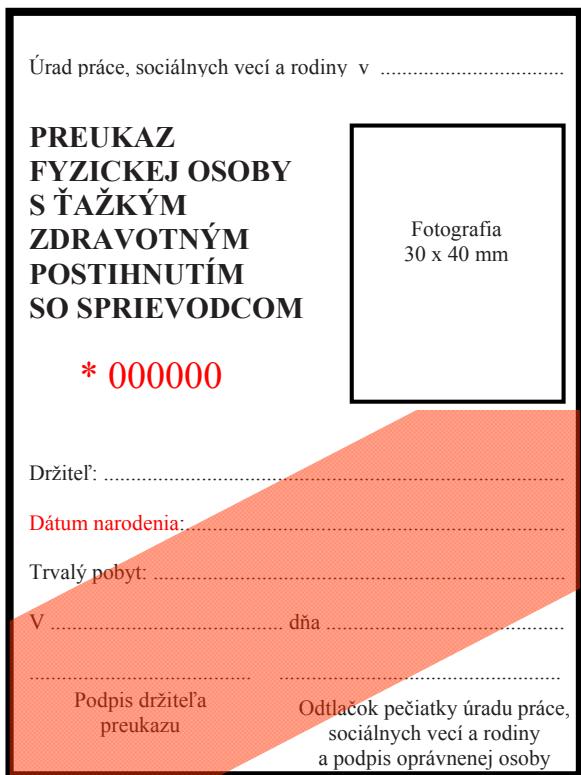
**Príloha č. 8
k zákonu č. 447/2008 Z. z.**

Vzor preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím

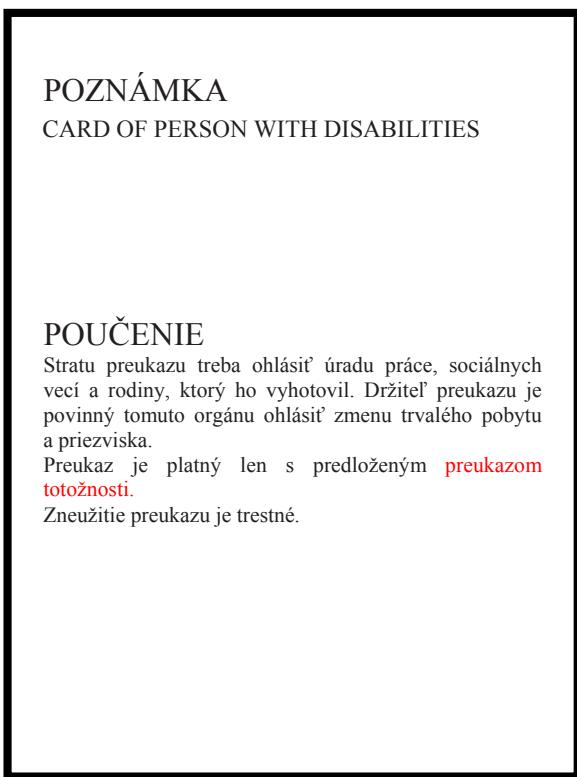
Predná strana preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím:

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v	Fotografia 30 x 40 mm
PREUKAZ FYZICKEJ OSOBY S ŤAŽKÝM ZDRAVOTNÝM POSTIHNUТИM	
* 000000	
Držiteľ:	
Dátum narodenia:	
Trvalý pobyt:	
V ..... dňa	
.....	
.....	
Podpis držiteľa preukazu	Odtlačok pečiatky úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a podpis oprávnenej osoby

Predná strana preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom:

Zadná strana preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom:

Charakteristika preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom:

Preukaz je 75 mm široký a 100 mm vysoký. Preukaz je vytlačený na tvrdom bielom papieri.

Na prednej strane preukazu je v ľavom hornom rohu uvedený drobným typom písma text „Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v .....“.

Pod týmto textom sú zvýrazneným veľkým typom písma na ľavej strane preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím slová „PREUKAZ FYZICKEJ OSOBY S ŤAŽKÝM ZDRAVOTNÝM POSTIHNUŤÍM“ vysoké 3 mm a preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom slová „PREUKAZ FYZICKEJ OSOBY S ŤAŽKÝM ZDRAVOTNÝM POSTIHNUŤÍM SO SPRIEVODCOM“ vysoké 3 mm. Pod týmto textom je uvedená hviezdička a päťmiestne evidenčné číslo preukazu napísané výrazným typom písma vysokým 5 mm. Každý preukaz má svoje neopakovateľné číslo.

Vpravo od textu „PREUKAZ FYZICKEJ OSOBY S ŤAŽKÝM ZDRAVOTNÝM POSTIHNUŤÍM“ a od textu „PREUKAZ FYZICKEJ OSOBY S ŤAŽKÝM ZDRAVOTNÝM POSTIHNUŤÍM SO SPRIEVODCOM“ je obdĺžnik 30 mm široký a 40 mm vysoký. V obdĺžniku je text „Fotografia 30 x 40 mm“.

V druhej polovici prednej strany preukazu je na ľavej strane uvedený text 2 mm vysoký na troch riadkoch. V prvom riadku „Držiteľ:“, v druhom riadku „Dátum narodenia:“, v treťom riadku „Trvalý pobyt:“. Ostávajúca časť textu je vybodkovaná do konca pravej strany. V štvrtom riadku je text 2 mm vysoký „V..... dňa .....“.

V poslednom riadku prednej strany preukazu je uvedený text „.....Podpis držiteľa preukazu“ a „.....Odtlačok pečiatky úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a podpis oprávnenej osoby“.

Na prednej strane preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom je z dolného ľavého rohu preukazu do pravej časti po spodok obdĺžnika pre fotografiu červená čiara široká 30 mm.

Na zadnej strane preukazu je v hornej časti uvedený text „POZNÁMKA“ veľkým typom písma 3 mm vysokým. Pod textom „POZNÁMKA“ je uvedený text „CARD OF PERSON WITH DISABILITIES“ veľkým typom písma 2 mm vysokým.

V dolnej časti zadnej strany preukazu je uvedené zvýrazneným veľkým typom písma 3 mm vysokým slovo „POUČENIE“ a pod ním 1 mm vysoký text poučenia „Stratu preukazu treba ohlásiť úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý ho vyhotobil. Držiteľ preukazu je povinný tomuto orgánu ohlásiť zmenu trvalého pobytu a priezviska. Preukaz je platný len s predloženým preukazom totožnosti. Zneužitie preukazu je trestné.“.

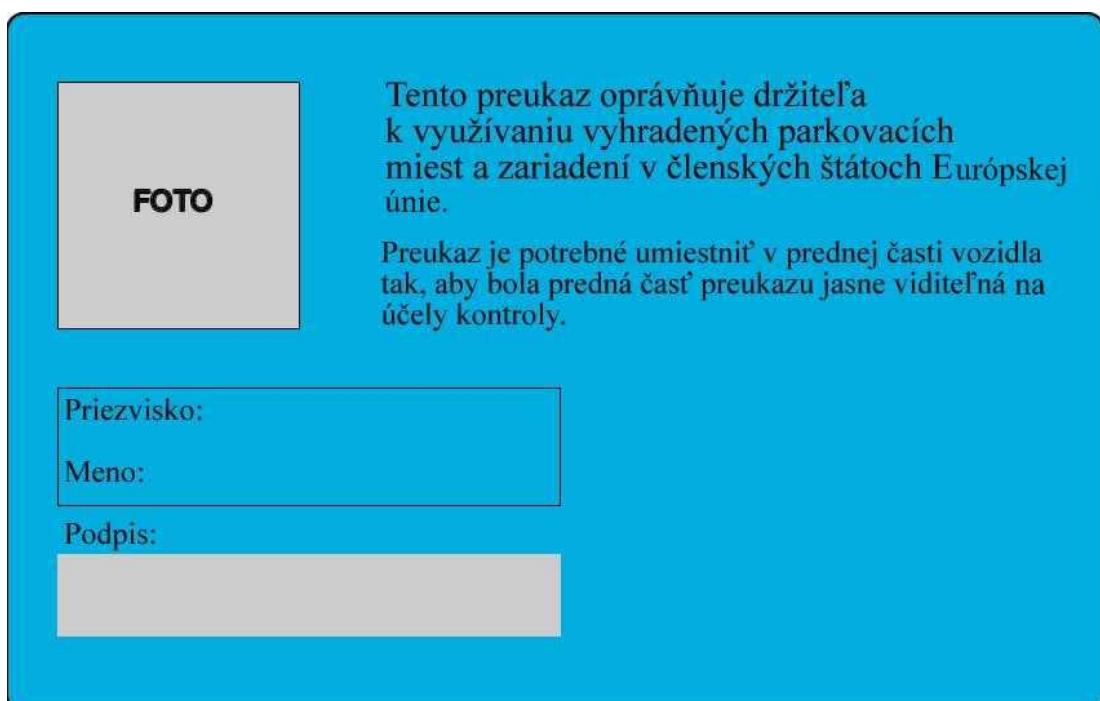
**Príloha č. 9
k zákonu č. 447/2008 Z. z.**

Vzor parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím

Predná strana parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím:

Zadná strana parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím:

**Príloha č. 10
k zákonu č. 447/2008 Z. z.**

Skutočnosti na určenie výšky peňažného príspevku na kúpu pomôcky, peňažného príspevku na výcvik používania pomôcky, peňažného príspevku na úpravu pomôcky, peňažného príspevku na kúpu zdvíhacieho zariadenia, peňažného príspevku na úpravu osobného motorového vozidla, peňažného príspevku na úpravu bytu, peňažného príspevku na úpravu rodinného domu a peňažného príspevku na úpravu garáže

Cena pomôcky, cena výcviku používania pomôcky, cena úpravy pomôcky, cena zdvíhacieho zariadenia, cena potrebnej úpravy osobného motorového vozidla a cena potrebnej úpravy bytu, rodinného domu alebo garáže	Príjem fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vyjadrený v násobkoch sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanoveného osobitným predpisom ³⁰⁾				Výška príspevku v % z ceny pomôcky, z ceny výcviku používania pomôcky, z ceny úpravy pomôcky, z ceny zdvíhacieho zariadenia, z ceny potrebnej úpravy osobného motorového vozidla a z ceny potrebnej úpravy bytu, z ceny potrebnej úpravy rodinného domu alebo z ceny potrebnej úpravy garáže
do 2	do 3	do 4	do 5		
do 331,94 eura	90 %	90 %	70 %	50 %	
do 1 659,70 eura	95 %	85 %	75 %	65 %	
nad 1 659,70 eura	95 %	90 %	80 %	70 %	

**Príloha č. 11
k zákonu č. 447/2008 Z. z.**

**Skutočnosti na určenie výšky peňažného príspevku na kúpu pomôcky,
ktorou je pes so špeciálnym výcvikom**

Cena psa so špeciálnym výcvikom	Príjem fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vyjadrený v násobkoch sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanoveného osobitným predpisom ³⁰⁾				Výška príspevku v % z ceny psa so špeciálnym výcvikom
	do 2	do 3	do 4	do 5	
	100 %	95 %	90 %	80 %	

**Príloha č. 12
k zákonu č. 447/2008 Z. z.**

Skutočnosti na určenie výšky peňažného príspevku na opravu pomôcky

Cena opravy pomôcky	Príjem fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vyjadrený v násobkoch sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanoveného osobitným predpisom ³⁰⁾				Výška príspevku v % z ceny opravy pomôcky
	do 2	do 3	do 4	do 5	
do 165,97 eura	95 %	50 %	0 %	0 %	
do 331,94 eura	95 %	70 %	50 %	25 %	
do 829,85 eura	95 %	80 %	60 %	40 %	
nad 829,85 eura	95 %	90 %	70 %	50 %	

**Príloha č. 13
k zákonu č. 447/2008 Z. z.**

**Skutočnosti na určenie výšky peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla
a na kúpu osobného motorového vozidla s automatickou prevodovkou**

Cena osobného motorového vozidla	Príjem fyzickej osoby s tažkým zdravotným postihnutím vyjadrený v násobkoch sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanoveného osobitným predpisom ³⁰⁾				Výška príspevku v % z ceny osobného motorového vozidla, najviac zo sumy 13 277,57 eura
	do 2	do 3	do 4	do 5	
	85 %	80 %	70 %	55 %	

**Príloha č. 14
k zákonu č. 447/2008 Z. z.**

Skutočnosti na určenie výšky peňažného príspevku na prepravu

Prijem fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vyjadrený v násobkoch sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanoveného osobitným predpisom ³⁰⁾	do 2	do 3	do 4	do 5
Výška príspevku v % z preukázaných nákladov na prepravu	95 %	90 %	70 %	50 %

**Príloha č. 15
k zákonu č. 447/2008 Z. z.**

Vyhľásenie

**o majetku fyzickej osoby, ktorá žiada o peňažný príspevok na kompenzáciu,
alebo fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na účely poskytovania
peňažných príspevkov na kompenzáciu**

Meno, priezvisko a titul: .....

Rodné číslo a dátum narodenia: .....

Bydłisko: .....

Vyhlasujem na svoju čest, že vlastním/nevlastním majetok" v hodnote presahujúcej 39 833 eur.

Uvedené údaje sú pravdivé a úplné, som si vedomá/vedomý právnych následkov nepravdivého vyhlásenia, ktoré vyplývajú z príslušných právnych predpisov.

V ..... dňa .....

Podpis fyzickej osoby, ktorá žiada o peňažný príspevok na kompenzáciu, alebo podpis fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím

Podpis úradne osvedčil

* Nehodiace sa prečiarknuť.

** Za majetok sa **považujú** nehnuteľné veci a hnuteľné veci vo vlastníctve fyzickej osoby, ktorá žiada o peňažný príspevok na kompenzáciu, alebo fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vrátane peňažných úspor okrem majetku uvedeného ďalej, a ak to ich pova- ha pripúšťa, aj práva a iné majetkové hodnoty. Majetok sa preukazuje podľa stavu majetku v čase podania žiadosti o peňažný príspevok na kompenzáciu. Za hodnotu majetku je možné považovať len podiel majetku pripadajúci na fyzickú osobu, ktorá žiada o peňažný prí- spevok na kompenzáciu, alebo na fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím.

Za majetok sa **nepovažujú**

- Za majetok sa **nepočítajú**

  - a) nehnuteľnosť, ktorú užíva na trvalé bývanie,
  - b) poľnohospodárska pôda a lesná pôda, ktorú užíva pre svoju potrebu,
  - c) hnuteľné veci, ktoré tvoria nevyhnutné vybavenie domácnosti, hnuteľné veci, ktorými sú ošatenie a obuv, a hnuteľné veci, na ktoré sa poskytla jednorazová dávka v hmotnej nôdze alebo peňažný príspevok na kompenzáciu,
  - d) osobné motorové vozidlo, ktorého je držiteľom alebo vlastníkom a využíva ho na individuálnu prepravu z dôvodu ľažkého zdravotného postihnutia,
  - e) hnuteľné veci, ak by bol ich predaj alebo iné nakladanie s nimi v rozpore s dobrými mravmi.

**Príloha č. 16
k zákonu č. 447/2008 Z. z.**

Výkaz o odpracovaných hodinách osobnej asistencie

Meno a priezvisko fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím: .....

Rodné číslo fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím: .....

Meno a priezvisko osobného asistenta: .....

Mesiac a rok: .....

Vzťah medzi fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a osobným asistentom: .....

Dátum	Vykonávanie osobnej asistencie od – do			Počet hodín	Činnosti osobnej asistencie
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					

16.						
17.						
18.						
19.						
20.						
21.						
22.						
23.						
24.						
25.						
26.						
27.						
28.						
29.						
30.						
31.						
Odpracované hodiny osobnej asistencie za mesiac						

.....
Osobný asistent.....
Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím

V ..... dňa .....

Vysvetlivky k vyplňovaniu výkazu o odpracovaných hodinách osobnej asistencie

Mesiac a rok – uvedie sa mesiac a rok, v ktorom bola osobná asistencia vykonaná.

Vzťah medzi fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a osobným asistentom – uvedie sa, či osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím vykonáva

- a) manžel,
- b) manželka,
- c) rodič,
- d) fyzická osoba, ktorá prevzala fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím do starostlivosti nahradzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu,
- e) fyzická osoba, ktorú súd ustanovil za opatrovníka fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- f) dieťa,
- g) starý rodič,
- h) vnuk,
- i) súrodenec,
- j) nevesta,
- k) zať,
- l) svokor,
- m) svokra,
- n) iná osoba (vyššie neuvedená).

Vykonávanie osobnej asistencie (od – do) – uvedie sa začiatok a koniec vykonávania osobnej asistencie menovaného osobného asistenta. V prípade, ak v daný deň tento osobný asistent prerušíl vykonávanie osobnej asistencie, v ďalšom stĺpcoch (stĺpcach) sa uvedie čas opäťovného začatia a ukončenia vykonávania osobnej asistencie.

Počet hodín – uvedie sa súhrn odpracovaných hodín osobnej asistencie za konkrétny deň.

Činnosti osobnej asistencie – uvedú sa všetky činnosti, ktoré osobný asistent vykonal počas dňa (bez uvedenia času, ktorý bol potrebný na vykonanie jednotlivých činností). Ak boli vykonané činnosti uvedené v prílohe č. 4 k zákonu č. 447/2008 Z. z. bodoch 4.1. až 4.7. tohto zákona, t. j. umývanie, kúpanie, česanie, holenie, úprava nechtorov, mejkap a vyprázdňovanie črev a mechúra, vo výkaze sa uvedie len činnosť nazvaná osobná hygiena (bez konkretizácie).

Odpracované hodiny osobnej asistencie za mesiac – uvedie sa súčet počtu hodín osobnej asistencie za celý kalendárny mesiac.

Osobný asistent – uvedie sa podpis osobného asistenta.

Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím – uvedie sa podpis fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorý výkaz o odpracovaných hodinách osobnej asistencie vypracoval a predkladá príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

V..... dňa..... – uvedie sa miesto a deň, mesiac a rok vyhotovenia výkazu.

**Príloha č. 17
k zákonu č. 447/2008 Z. z.**

**Potvrdenie
o vyplatených odmenách osobnému asistentovi**

Meno a priezvisko fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím

.....

Za kalendárny mesiac ..... v roku .....

Meno a priezvisko osobného asistenta .....

Odpracované hodiny .....

Odmena v eurách .....

Dátum prevzatia .....

Podpis osobného asistenta .....

448

ZÁKON

z 30. októbra 2008

o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ ČASŤ
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

PRVÁ HĽAVA
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1
Predmet zákona

Tento zákon upravuje právne vzťahy pri poskytovaní sociálnych služieb, financovanie sociálnych služieb a dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb.

§ 2
Vymedzenie sociálnej služby

(1) Sociálna služba je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmierenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

(2) Nepriaznivá sociálna situácia podľa tohto zákona je ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy

- a) z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- b) pre svoje životné návyky alebo pre spôsob života,
- c) pre ľažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,

- d) z dôvodu, že dovršila vek potrebný na nárok na starnutný dôchodok podľa osobitného predpisu¹⁾ (ďalej len „dôchodkový vek“),
- e) pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ľažkým zdravotným postihnutím,
- f) pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb alebo
- g) z dôvodu, že sa stala obeťou obchodovania s ľuďmi.

(3) Zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby na účely tohto zákona je zabezpečenie ubytovania, stravy, nevyhnutného ošatenia, obuvi a nevyhnutnej základnej osobnej hygieny.

(4) Krízová sociálna situácia podľa tohto zákona je ohrozenie života alebo zdravia fyzickej osoby a rodiny, ktoré vyžaduje bezodkladné riešenie sociálnou službou.

(5) Sociálna služba sa vykonáva najmä prostredníctvom sociálnej práce, postupmi zodpovedajúcimi poznatkom spoločenských vied a poznatkom o stave a vývoji poskytovania sociálnych služieb.

DRUHÁ HĽAVA
ÚČASTNÍCI PRÁVNYCH VZŤAHOV
PRI POSKYTOVANÍ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

§ 3

(1) Účastníci právnych vzťahov podľa tohto zákona sú

- a) prijímateľ sociálnej služby,
- b) poskytovateľ sociálnej služby,
- c) Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“),
- d) obec,
- e) vyšší územný celok,
- f) partnerstvo.

(2) Prijímateľ sociálnej služby je fyzická osoba, ktorá je

- a) občan Slovenskej republiky, ktorý má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt alebo prechodný pobyt hlásený podľa osobitného predpisu,²⁾
- b) cudzinec, ktorý je občan členského štátu Európskej únie, štátu, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore a Švajčiarskej konfederácii (ďalej len „Európsky hospodársky priestor“), má registrovaný trvalý pobyt na území Slovenskej republiky.

¹⁾ Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

²⁾ Zákon č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri občanov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

- skej republiky podľa osobitného predpisu³⁾ a je zamestnaný alebo študuje na štátom uznanej škole na území Slovenskej republiky.
- c) cudzinec, ktorý je občanom štátu Európskeho hospodárskeho priestoru a má registrovaný trvalý pobyt na neobmedzený čas na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu,⁴⁾
- d) rodinný príslušník cudzinca uvedeného v písmene b), ktorý má povolenie na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu,⁵⁾
- e) cudzinec, ktorý je rodinný príslušník občana Slovenskej republiky s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky a ktorý má povolenie na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu,⁶⁾
- f) cudzinec, ktorý nie je občanom štátu Európskeho hospodárskeho priestoru a ktorého práva vyplývajúce podľa tohto zákona zaručuje medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná a ktorá bola uverejnená v Zbierke zákonov,
- g) cudzinec, ktorému bol udelený azyl podľa osobitného predpisu,⁷⁾
- h) cudzinec, ktorý je občanom štátu Európskeho hospodárskeho priestoru a ktorý má registrovaný trvalý pobyt na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu,⁸⁾
- i) cudzinec, ktorý nie je občanom štátu Európskeho hospodárskeho priestoru, má povolenie na prechodný pobyt alebo trvalý pobyt na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu⁹⁾ a ktorého práva podľa tohto zákona nie sú upravené medzinárodnou zmluvou,
- j) cudzinec, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa osobitného predpisu,⁷⁾
- k) cudzinec, ktorému sa poskytlo dočasné útočisko podľa osobitného predpisu,⁷⁾
- l) Slovák žijúci v zahraničí,¹⁰⁾ ktorý sa zdržiava na území Slovenskej republiky v priebehu jedného kalendárneho roka nepretržite aspoň 180 dní; splnenie tejto podmienky je Slovák žijúci v zahraničí povinný preukázať na účely trvania nárokov získaných podľa tohto zákona každý kalendárny rok.

(3) Poskytovateľom sociálnej služby je za podmienok ustanovených týmto zákonom obec, právnická osoba zriadená obcou alebo založená obcou, právnická osoba zriadená vyšším územným celkom alebo založená vyšším územným celkom (ďalej len „verejný poskytovateľ sociálnej služby“) a iná osoba (ďalej len „neverejný poskytovateľ sociálnej služby“).

³⁾ § 45a a § 45c zákona č. 48/2002 Z. z. o pobytu cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁴⁾ § 45c zákona č. 48/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁵⁾ § 45a, 45b a 45d zákona č. 48/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁶⁾ § 35, 38 a 45a zákona č. 48/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁷⁾ Zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁸⁾ § 45a zákona č. 48/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁹⁾ § 34 až 42 zákona č. 48/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹⁰⁾ Zákon č. 474/2005 Z. z. o Slovácoch žijúcich v zahraničí a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

¹¹⁾ Zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ľažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

¹²⁾ § 3 zákona č. 600/2003 Z. z. o pridavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 532/2007 Z. z.

¹³⁾ § 51 Občianskeho zákonníka.

(4) Vyšší územný celok je poskytovateľom sociálnej služby, len ak poskytuje základné sociálne poradenstvo.

(5) Neverejný poskytovateľ sociálnej služby môže byť aj

a) cudzinec, ktorý je občanom štátu Európskeho hospodárskeho priestoru a má registrovaný trvalý pobyt na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu,⁴⁾

b) fyzická osoba, ktorá je cudzinec a nie je občanom štátu Európskeho hospodárskeho priestoru, ak má povolenie na prechodný pobyt alebo trvalý pobyt na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu,¹⁰⁾

c) právnická osoba so sídlom mimo územia Slovenskej republiky, ktorej organizačná zložka má sídlo na území Slovenskej republiky.

(6) Zamestnanie na účely odseku 2 písm. b) je zamestnanie podľa osobitného predpisu.¹¹⁾

(7) Rodinný príslušník podľa odseku 2 písm. d) a e) je manžel, manželka, rodičia a nezaopatrené deti.¹²⁾

§ 4

Partnerstvo

(1) Partnerstvo podľa tohto zákona je zoskupenie osôb vytvorené na účel realizácie projektov alebo programov na predchádzanie vzniku alebo zmiernenie nepriaznivých sociálnych situácií fyzických osôb alebo na riešenie týchto situácií a projekty alebo programy komunitnej práce. Partnerstvo môže byť vytvorené najmä obcou, vyšším územným celkom, úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, zástupcami komunity a inou osobou.

(2) O vytvorení partnerstva na realizáciu projektu alebo programu podľa odseku 1 členovia partnerstva uzatvárajú písomnú zmluvu,¹³⁾ ktorá obsahuje najmä členov partnerstva, dátum vzniku partnerstva, dĺžku trvania partnerstva, účel partnerstva, práva a povinnosti členov partnerstva a spôsob financovania projektu alebo programu.

(3) Komunita podľa tohto zákona je skupina osôb, ktorá žije v určitom zoskupení určenom najmä ulicou, mestskou časťou, obcou, mestom a ktorú spájajú spoľočné záujmy, hodnoty a ciele.

§ 5

Zásada rovnakého zaobchádzania
pri poskytovaní sociálnych služieb

Práva ustanovené týmto zákonom sa zaručujú rovnako každému v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania ustanovenou osobitným predpisom.¹⁴⁾

TRETIA HLAVA

PRÁVA A Povinnosti pri poskytovaní
sociálnej služby

§ 6

Práva pri poskytovaní sociálnej služby

(1) Fyzická osoba má za podmienok ustanovených týmto zákonom právo výberu sociálnej služby a formy jej poskytovania a právo výberu poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu ustanovenom v § 8 ods. 2 a 3.

(2) Fyzická osoba má právo

- a) na poskytovanie sociálnej služby, ktorá svojím rozsahom, formou a spôsobom poskytovania umožňuje realizovať jej základné ľudské práva a slobody, zachováva jej ľudskú dôstojnosť, aktivizuje ju k posilneniu sebestačnosti, zabraňuje jej sociálnemu vylúčeniu a podporuje jej začlenenie do spoločnosti,
- b) na zabezpečenie dostupnosti informácií v jej zrozumiteľnej forme o druhu, mieste, cieľoch a spôsobe poskytovania sociálnej služby, o úhrade za sociálnu službu a o cieľovej skupine, ktorej je poskytovaná.

(3) Prijímateľ sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb (ďalej len „zariadenie“) má právo aj

- a) na utvorenie podmienok na zabezpečenie osobného kontaktu, telefonického kontaktu, písomného kontaktu alebo elektronického kontaktu s osobou, ktorú si sám určí, najmä na účel ochrany jeho práv a právom chránených záujmov, nadvážovania a udržiavania sociálnych väzieb s rodinou a komunitou a udržiavania partnerských vzťahov,
- b) na nenarušovanie svojho osobného priestoru okrem situácie, ktorá nezniesie odklad a vstup je nevyhnutný na ochranu jeho života, zdravia alebo majetku, na ochranu práv a slobôd iných fyzických osôb alebo ochranu majetku zariadenia,
- c) podieľať sa na určovaní životných podmienok v zariadení uvedenom v § 34 až 40 prostredníctvom zvolených zástupcov prijímateľov sociálnej služby pri úprave domáceho poriadku, pri riešení vecí súvisiacich s podmienkami a kvalitou poskytovania sociálnych služieb a výbere aktivít vykonávaných vo voľnom čase; ak je prijímateľom sociálnej služby dieťa, má právo podieľať sa na určovaní životných podmienok v zariadení samo alebo prostredníctvom svojho zákonného zástupcu alebo inej fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu.¹⁵⁾

(4) Prijímateľ sociálnej služby má právo na náhradu

škody spôsobenej poskytovateľom sociálnej služby pri poskytovaní sociálnej služby alebo v priamej súvislosti s ňou.

(5) Práva ustanovené v odseku 3 sa nevzťahujú na prijímateľa sociálnej služby, ktorému sa poskytuje ambulantná sociálna služba.

Povinnosti poskytovateľa
sociálnej služby

§ 7

Poskytovateľ sociálnej služby je povinný

- a) prihliadať na individuálne potreby prijímateľa sociálnej služby,
- b) aktivizovať prijímateľa sociálnej služby podľa jeho schopností a možností,
- c) poskytovať sociálnu službu na odbornej úrovni,
- d) spolupracovať s rodinou, obcou a komunitou pri utváraní podmienok na návrat prijímateľa sociálnej služby poskytovanej v zariadení s celoročnou pobytovou formou do prirodzeného rodinného prostredia alebo komunitného prostredia s prednostným poskytovaním sociálnej služby terénnou formou, ambulantnou formou alebo týždennou pobytovou formou, a to so súhlasom prijímateľa sociálnej služby a pri rešpektovaní jeho osobných cieľov, potrieb, schopností a zdravotného stavu.

§ 8

(1) Obec a vyšší územný celok v rozsahu svojej pôsobnosti zabezpečuje dostupnosť sociálnej služby pre fyzickú osobu, ktorá je odkázaná na sociálnu službu, a právo výberu sociálnej služby za podmienok ustanovených týmto zákonom.

(2) Obec v rozsahu svojej pôsobnosti fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na sociálnu službu

- a) poskytne sociálnu službu,
- b) zabezpečí poskytovanie sociálnej služby prostredníctvom právnickej osoby, ktorú zriadila alebo založila na tento účel,
- c) zabezpečí poskytovanie sociálnej služby u iného verejného poskytovateľa sociálnej služby, ak nemôže poskytnúť sociálnu službu ani zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby prostredníctvom právnickej osoby, ktorú zriadila alebo založila na tento účel, a ak s týmto fyzická osoba, ktorá žiada o uzavorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, súhlasí, alebo
- d) zabezpečí poskytovanie sociálnej služby u verejného poskytovateľa sociálnej služby na základe dohody obce s fyzickou osobou, ktorá žiada o uzavorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, ak obec nemôže poskytnúť alebo zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby podľa písmen a) až c).

¹⁴⁾ Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov.

¹⁵⁾ Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. § 75 a 75a Občianskeho súdneho poriadku.

- (3) Vyšší územný celok v rozsahu svojej pôsobnosti fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na sociálnu službu a) poskytne sociálnu službu,
- b) zabezpečí poskytovanie sociálnej služby prostredníctvom právnickej osoby, ktorú zriadil alebo založil na tento účel,
- c) zabezpečí poskytovanie sociálnej služby u iného verejného poskytovateľa sociálnej služby, ak nemôže poskytnúť sociálnu službu ani zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby prostredníctvom právnickej osoby, ktorú zriadil alebo založil na tento účel, a ak s týmto fyzická osoba, ktorá žiada o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, súhlasí, alebo
- d) zabezpečí poskytovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa sociálnej služby na základe dohody vyššieho územného celku s fyzickou osobou, ktorá žiada o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, ak vyšší územný celok nemôže poskytnúť alebo zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby podľa písmen a) až c).

(4) Ak fyzická osoba má vydané právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu, o ktorej poskytnutie žiada, obec a vyšší územný celok v rozsahu svojej pôsobnosti poskytne alebo zabezpečí poskytovanie sociálnej služby uvedenej v § 34 až 41 najneskôr do 60 dní odo dňa doručenia žiadosti o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby obci, vyššiemu územnému celku alebo právnickej osobe zriadenej alebo založenej obcou alebo vyšším územným celkom, ak tento zákon neustanovuje inak.

(5) Ak ide o sociálnu službu v zariadení, obec alebo vyšší územný celok môže poskytnúť alebo zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby podľa odsekov 2 a 3 vo svojom územnom obvode, alebo ak ide o obec, v územnom obvode príslušného vyššieho územného celku, v ktorom sa obec nachádza. Na základe dohody obce alebo vyššieho územného celku s fyzickou osobou, ktorá žiada o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, môže obec a vyšší územný celok zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby podľa odsekov 2 a 3 v zariadení aj v územnom obvode iného vyššieho územného celku.

(6) Obec a vyšší územný celok v rozsahu svojej pôsobnosti poskytne alebo zabezpečí poskytovanie sociálnej služby fyzickej osobe bezodkladne, ak je jej život alebo zdravie väzne ohrozené, ak fyzická osoba nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, alebo ak fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osobe skončila pobyt v zariadení podľa osobitného predpisu¹⁶⁾ a nemá zabezpečené podmienky na bývanie v prirodzenom rodinnom prostredí.

(7) Ak bola žiadosť o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby doručená zariadeniu zriadenému alebo založenému obcou alebo vyšším územným celkom, ktoré nemá voľné miesto, toto zariadenie je povinné bezodkladne zaslať žiadosť o uzatvorenie zmluvy

o poskytovaní sociálnej služby obci alebo vyššiemu územnému celku, ktorý ho zriadil alebo založil.

(8) Obec alebo vyšší územný celok zabezpečí poskytovanie sociálnej služby podľa tohto zákona tak, že uzavára zmluvu s budúcim poskytovateľom sociálnej služby, v ktorej sa budúci poskytovateľ sociálnej služby zaväzuje túto službu poskytnúť v lehote uvedenej v odseku 4. To sa nevzťahuje na obec alebo vyšší územný celok, ak zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby prostredníctvom právnickej osoby, ktorú zriadil alebo založil na tento účel.

(9) Ak obec alebo vyšší územný celok na základe výberu fyzickej osoby požiada neverejného poskytovateľa sociálnej služby o poskytnutie sociálnej služby fyzickej osobe, ktorá je na ňu odkázaná, neverejný poskytovateľ sociálnej služby je povinný uzatvoriť s touto fyzickou osobou zmluvu o poskytovaní sociálnej služby, ak poskytuje sociálnu službu, na ktorú je táto fyzická osoba odkázaná a ak má voľné miesto na poskytovanie sociálnej služby. Povinnosť podľa prvej vety sa nevzťahuje na neverejného poskytovateľa sociálnej služby, ktorý poskytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk.

§ 9

(1) Poskytovateľ sociálnej služby uvedenej v § 34 až 40 je povinný plánovať poskytovanie sociálnej služby podľa individuálnych potrieb, schopností a cieľov prijímateľa sociálnej služby, viesť písomné individuálne záznamy o priebehu poskytovania sociálnej služby a hodnotiť priebeh poskytovania sociálnej služby za účasti prijímateľa sociálnej služby (ďalej len „individuálny rozvojový plán“). Účasť prijímateľa sociálnej služby podľa prvej vety sa nevyžaduje, ak to neumožňuje jeho zdravotný stav.

(2) Ak je prijímateľ sociálnej služby fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím alebo fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osobe, súčasťou individuálneho rozvojového plánu je aj program sociálnej rehabilitácie.

(3) Poskytovateľ sociálnej služby uvedenej v § 26, 27, 29, 32, 35 až 39 je povinný dodržiavať maximálny počet prijímateľov sociálnej služby na jedného svojho zamestnanca a minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov podľa prílohy č. 1. Za odborného zamestnanca na účely prvej vety sa považuje najmä sociálny pracovník, vychovávateľ, pracovný terapeut, špeciálny pedagóg, liečebný pedagóg, sociálny pedagóg, psychológ, opatrovateľ, fyzioterapeut, asistent liečebnej výživy, sestra poskytujúca odborné ošetrovateľské úkony, inštruktor sociálnej rehabilitácie.

(4) Poskytovateľ sociálnej služby je povinný splniť všeobecné technické požiadavky na výstavbu a všeobecné technické požiadavky na stavby užívané fyzickými osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie podľa osobitného predpisu.¹⁷⁾

¹⁶⁾ § 59 ods. 5 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

¹⁷⁾ § 143 ods. 1 písm. d) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zákona č. 237/2000 Z. z.

(5) Poskytovateľ sociálnej služby uvedenej v § 34 až 40 je povinný splniť

- a) požiadavky na vnútorné prostredie budov a minimálne požiadavky na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia podľa osobitného predpisu,¹⁸⁾
- b) požiadavky na zariadenia spoločného stravovania podľa osobitného predpisu.¹⁹⁾

(6) Poskytovateľ sociálnej služby je povinný plniť procedurálne podmienky, personálne podmienky a prevádzkové podmienky poskytovania sociálnej služby (ďalej len „podmienky kvality poskytovanej sociálnej služby“) podľa prílohy č. 2 písm. A.

(7) Poskytovateľ sociálnej služby je povinný s postupmi, pravidlami a podmienkami spracovanými v súlade s prílohou č. 2 písm. A oboznámiť svojich zamestnancov a prijímateľov sociálnej služby v im zrozumiteľnej forme.

(8) Poskytovateľ sociálnej služby je povinný umožniť vykonanie hodnotenia podmienok kvality poskytovanej sociálnej služby a poskytnúť súčinnosť pri tomto hodnotení.

(9) Obec alebo vyšší územný celok, ktorý zriadil alebo založil právnickú osobu na účely poskytovania sociálnej služby v zariadení a neverejný poskytovateľ sociálnej služby v zariadení sú povinní určiť v zriaďovacej listine alebo vo vnútornom predpise, ak sa zriaďovacia listina nevydáva, druh a formu poskytovanej sociálnej služby a názov zariadenia, predmet jeho činnosti a jeho odborné zameranie, a ak je to účelné a vhodné, aj cieľovú skupinu fyzických osôb.

(10) Poskytovateľ sociálnej služby je povinný na účel zvýšenia odbornej úrovne a kvality poskytovanej sociálnej služby vypracovať a uskutočňovať program supervízie. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na sociálne služby uvedené v § 42 až 47, § 56 a § 58 až 60.

(11) Poskytovateľ sociálnej služby uvedenej v § 32 a 33 je povinný oznámiť začatie poskytovania sociálnej služby príslušnému orgánu podľa osobitného predpisu.²⁰⁾

(12) Poskytovateľ celoročnej pobytovej sociálnej služby a týždennej pobytovej sociálnej služby je povinný uzatvoriť písomnú dohodu o úschove cenných vecí,²¹⁾ ak ho o to prijímateľ sociálnej služby požiada.

§ 10

Povinnosti poskytovateľa sociálnej služby pri ochrane života, zdravia a dôstojnosti prijímateľa sociálnej služby

(1) Pri poskytovaní sociálnych služieb v zariadení nemožno používať prostriedky netelesného a telesného obmedzenia prijímateľa sociálnej služby. Ak je priamo ohrozený život alebo priamo ohrozené zdravie prijímateľa sociálnej služby alebo iných fyzických osôb, možno

použiť prostriedky obmedzenia prijímateľa sociálnej služby, a to len na čas nevyhnutne potrebný na odstránenie priameho ohrozenia.

(2) Za prostriedky netelesného obmedzenia sa považuje zvládnutie situácie podľa odseku 1 druhej vety najmä verbálou komunikáciou, odvrátením pozornosti alebo aktívnym počúvaním.

(3) Za prostriedky telesného obmedzenia sa považuje zvládnutie situácie podľa odseku 1 druhej vety použitím rôznych špeciálnych úchopov, umiestnením prijímateľa sociálnej služby do miestnosti, ktorá je určená na bezpečný pobyt alebo použitím liekov na základe pokynu lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore psychiatria.

(4) Použitie prostriedkov obmedzenia netelesnej povahy prijímateľa sociálnej služby má prednosť pred použitím prostriedkov telesného obmedzenia prijímateľa sociálnej služby. Nevyhnutné telesné obmedzenie nariaduje, schvaľuje alebo dodatočne bezodkladne schvaľuje lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore psychiatria a písomne sa k nemu vyjadruje sociálny pracovník zariadenia. Použitie liekov podľa odseku 3 nemožno dodatočne schvaľovať. Telesné a netelesné obmedzenie prijímateľa sociálnej služby musí byť zaznamenané v registri telesných a netelesných obmedzení (ďalej len „register obmedzení“) zriadenom na tento účel, ktorý je povinný viesť poskytovateľ sociálnej služby.

(5) Register obmedzení obsahuje zápis každého obmedzenia prijímateľa sociálnej služby s uvedením jeho mena, priezviska a dátumu narodenia, spôsob a dôvody obmedzenia prijímateľa sociálnej služby, dátum a čas trvania tohto obmedzenia, opis okolností, ktoré viedli k obmedzeniu prijímateľa sociálnej služby, s uvedením príčiny nevyhnutného obmedzenia, opatrenia prijaté na zamedzenie opakovania situácie, pri ktorej bolo nevyhnutné použiť obmedzenie, meno, priezvisko a podpis lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore psychiatria, ktorý obmedzenie nariadil a schválil, alebo dodatočne bezodkladne schválil, meno, priezvisko a podpis sociálneho pracovníka, ktorý sa k použitiu obmedzenia písomne vyjadril a popis zranení, ktoré utrpeli zúčastnené fyzické osoby.

(6) Poskytovateľ sociálnej služby je povinný každý zápis obmedzenia prijímateľa sociálnej služby a údaje uvedené v registri obmedzení bezodkladne po použití prostriedkov obmedzenia oznámiť ministerstvu.

(7) Poskytovateľ sociálnej služby je povinný o použití prostriedkov obmedzenia prijímateľa sociálnej služby informovať bezodkladne zákonného zástupcu prijímateľa sociálnej služby alebo súdom ustanoveného opatrovníka.²²⁾ Ak je súdom ustanovený opatrovník prijímateľa sociálnej služby zariadenie, poskytovateľ sociálnych služieb je povinný o použití prostriedkov ob-

¹⁸⁾ § 21, 24, 26 a 62 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 140/2008 Z. z.

¹⁹⁾ § 62 písm. k) zákona č. 355/2007 Z. z.

²⁰⁾ Zákon č. 305/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.

²¹⁾ § 742 až 753 Občianskeho zákonníka.

²²⁾ Občiansky súdny poriadok.

medzenia prijímateľa sociálnej služby informovať bezodkladne blízku osobu prijímateľa sociálnej služby.

DRUHÁ ČASŤ SOCIÁLNE SLUŽBY

PRVÁ HĽAVA

DRUH SOCIÁLNEJ SLUŽBY, FORMA SOCIÁLNEJ SLUŽBY A ROZSAH POSKYTOVANIA SOCIÁLNEJ SLUŽBY

§ 11

Určenie druhu sociálnej služby, formy sociálnej služby a rozsahu poskytovania sociálnej služby

Druh sociálnej služby, forma sociálnej služby a rozsah poskytovania sociálnej služby sa určia podľa nepríaznivej sociálnej situácie a pri sociálnej službe uvedenej v § 34 až 41 aj podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby.

§ 12

Druh sociálnej služby

(1) Sociálne služby podľa druhu sú

a) sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb v zariadeniach, ktorými sú

1. nocľaháreň,
2. útulok,
3. domov na pol ceste,
4. nízkoprahové denné centrum,
5. zariadenie núdzového bývania,

b) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi, ktorými sú

1. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladzovania rodinného života a pracovného života,
2. poskytovanie sociálnej služby v zariadení dočasnej starostlivosti o deti,
3. poskytovanie sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu,

c) sociálne služby na riešenie nepríaznivej sociálnej situácie z dôvodu ľažkého zdravotného postihnutia, nepríaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovršenia dôchodkového veku, ktorými sú

1. poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovršili dôchodkový vek,
2. opatrovateľská služba,
3. prepravná služba,
4. sprievodcovská služba a predčitateľská služba,
5. tlmočnícka služba,
6. sprostredkovanie tlmočníckej služby,
7. sprostredkovanie osobnej asistencie,
8. požičiavanie pomôcok,

d) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií, ktorými sú

1. monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
2. krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií,

e) podporné služby, ktorými sú

1. odľahčovacia služba,
2. pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností,
3. poskytovanie sociálnej služby v dennom centre,
4. poskytovanie sociálnej služby v integračnom centre,
5. poskytovanie sociálnej služby v jedálni,
6. poskytovanie sociálnej služby v práčovni,
7. poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny.

(2) Sociálne služby podľa odseku 1 možno účelne a vhodne spájať.

§ 13

Forma sociálnej služby

(1) Sociálna služba sa poskytuje ambulantnou formou, terénnou formou, pobytovou formou alebo inou formou podľa nepríaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava.

(2) Ambulantná forma sociálnej služby (ďalej len „ambulantná sociálna služba“) sa poskytuje fyzickej osobe, ktorá dochádza, je sprevádzaná alebo je dopravovaná do miesta poskytovania sociálnej služby. Miestom poskytovania ambulantnej sociálnej služby môže byť aj zariadenie.

(3) Terénnna forma sociálnej služby (ďalej len „terénnna sociálna služba“) sa poskytuje fyzickej osobe v jej prirodenom sociálnom prostredí.

(4) Terénnnu sociálnu službu možno poskytovať aj prostredníctvom terénnych programov, ktorých cieľom je predchádzať sociálnemu vylúčeniu fyzickej osoby, rodiny a komunity, ktoré sú v nepríaznivej sociálnej situácii. Terénnne programy sa vykonávajú odbornými činnosťami alebo ďalšími činnosťami podľa tohto zákona.

(5) Pobytová forma sociálnej služby v zariadení (ďalej len „pobytová sociálna služba“) sa poskytuje, ak súčasťou sociálnej služby je ubytovanie. Pobytová sociálna služba sa poskytuje ako celoročná sociálna služba alebo týždenná sociálna služba. Pobytovú sociálnu službu možno maloletému dieťaťu poskytnúť len s písomným súhlasom zákonného zástupcu, osobe pozbavenej spôsobilosti na právne úkony len s písomným súhlasom fyzickej osoby, ktorú súd ustanovil za opatrovníka.²²⁾

(6) Poskytovanie terénnnej sociálnej služby alebo ambulantnej sociálnej služby má prednosť pred pobytovou sociálnou službou. Ak terénnna sociálna služba alebo ambulantná sociálna služba nie je vhodná, účelná alebo dostatočne nerieši nepríaznivú sociálnu situáciu fyzickej osoby, poskytuje sa pobytová sociálna služba. Pri pobytovej sociálnej službe má prednosť týždenná pobytová sociálna služba pred celoročnou pobytovou sociálnou službou.

(7) Odsek 6 sa uplatňuje v súlade s právom fyzickej osoby na výber formy poskytovanej sociálnej služby.

(8) Sociálnu službu možno poskytovať aj inou formou, najmä telefonicky alebo s použitím telekomunikačných technológií, ak je to účelné.

§ 14

Rozsah poskytovania sociálnej služby

Sociálna služba sa poskytuje na neurčitý čas alebo na určitý čas.

DRUHÁ HĽAVA
POSKYTOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

§ 15

Vykonávanie odborných činností, obslužných činností a ďalších činností

(1) Poskytovateľ sociálnej služby je povinný vykonávať odborné činnosti, obslužné činnosti a ďalšie činnosti, zabezpečovať vykonávanie týchto činností alebo utvárať podmienky na ich vykonávanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom, pre druh sociálnej služby, ktorý poskytuje.

(2) Poskytovateľ sociálnej služby popri činnostach, ktoré je povinný vykonávať, zabezpečovať ich vykonávanie alebo utvárať podmienky na ich vykonávanie pre druh sociálnej služby, ktorý poskytuje, môže vykonávať, zabezpečovať vykonávanie alebo utvárať podmienky na vykonávanie aj iných činností uvedených v § 16 až 18, ktoré pre druh sociálnej služby, ktorý poskytuje, nie je povinný vykonávať, zabezpečovať ich vykonávanie alebo utvárať podmienky na ich vykonávanie podľa odseku 1.

(3) Poskytovateľ sociálnej služby môže vykonávať, zabezpečovať alebo utvárať podmienky na vykonávanie iných činností, ktoré tento zákon neupravuje a zvyšujú kvalitu sociálnej služby.

§ 16

Odborné činnosti

(1) Odborné činnosti sú najmä
a) základné sociálne poradenstvo,
b) špecializované sociálne poradenstvo,
c) pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osobe podľa prílohy č. 3,
d) pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
e) sociálna rehabilitácia,
f) ošetrovateľská starostlivosť v zariadení,
g) pracovná terapia,
h) tlmočenie,
i) sprostredkovanie
    1. tlmočenia,
    2. osobnej asistencie,
j) pomoc pri výkone opatrovnických práv a povinností.

(2) Odbornú činnosť podľa odseku 1 písm. a) možno vykonávať samostatne na základe zápisu do registra podľa § 64.

(3) Odborné činnosti podľa odseku 1 písm. b) a e) možno vykonávať samostatne na základe akreditácie podľa § 88.

§ 17

Obslužné činnosti

(1) Obslužné činnosti sú ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva.

(2) Ubytovanie podľa odseku 1 je poskytovanie bývania v obytnej miestnosti alebo v jej časti s príslušenstvom, užívanie spoločných priestorov a poskytovanie vecných plnení spojených s ubytovaním alebo poskytnutie prístrešia na účel prenocovania.

(3) Stravovanie podľa odseku 1 je poskytovanie stravy v súlade so zásadami zdravej výživy a s prihliadnutím na vek a zdravotný stav fyzických osôb podľa stravných jednotiek. Za stravnú jednotku sa považujú náklady na suroviny. Za celkovú hodnotu stravy sa považujú náklady na suroviny a režijné náklady na prípravu stravy. Pri ambulantnej sociálnej službe v zariadení sa stravovanie nemusí poskytovať.

§ 18

Ďalšie činnosti

(1) Ďalšie činnosti sú

a) utváranie podmienok na

1. prípravu stravy, výdaj stravy a výdaj potravín,
2. vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny,
3. poskytovanie nevyhnutného ošatenia a obuvi,
4. úschovu cenných vecí,
5. vzdelávanie,
6. záujmovú činnosť,

b) poskytovanie

1. osobného vybavenia,
2. nevyhnutného ošatenia a obuvi,
3. prepravy,

c) donáška stravy,

d) požičiavanie pomôcok,

e) zabezpečenie záujmovej činnosti.

(2) Utváranie podmienok na vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny podľa odseku 1 písm. a) druhého bodu zahŕňa poskytnutie základných hygienických potrieb fyzickej osobe, ktorá si ich nevie alebo nemôže zabezpečiť v rozsahu potrebnom na záchovanie ľudskej dôstojnosti.

(3) Vzdelávanie podľa odseku 1 písm. a) piateho bodu je utváranie podmienok na vzdelávanie prijímateľa sociálnej služby podľa osobitného predpisu.²³⁾

(4) Záujmová činnosť podľa odseku 1 písm. a) šiesteho bodu a na účely odseku 1 písm. e) je kultúrna činnosť, spoločenská činnosť, športová činnosť a rekreáčná činnosť, ktoré sú zamerané na rozvoj schopností a zručností prijímateľa sociálnej služby.

(5) Osobným vybavením podľa odseku 1 písm. b) prvého bodu je šatstvo, obuv, hygienické potreby, školské potreby a iné veci osobnej potreby. Osobné vybavenie sa poskytuje fyzickej osobe, ktorej sa poskytuje celo-

²³⁾ Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

ročná pobytová sociálna služba, ak táto fyzická osoba si osobné vybavenie nemôže zabezpečiť sama.

(6) Nevyhnutné ošatenie a obuv podľa odseku 1 písm. b) druhého bodu sa poskytuje fyzickej osobe, ktorá si nevie alebo nemôže zabezpečiť nevyhnutné ošatenie a obuv v rozsahu potrebnom na zachovanie ľudskej dôstojnosti. Za nevyhnutné ošatenie a obuv sa považuje aj použité ošatenie a obuv.

§ 19

Sociálne poradenstvo

(1) Sociálne poradenstvo je odborná činnosť zamieraňaná na pomoc fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii. Sociálne poradenstvo sa vykonáva na úrovni základného sociálneho poradenstva a špecializovaného sociálneho poradenstva.

(2) Základné sociálne poradenstvo je posúdenie povahy problému fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci. Základné sociálne poradenstvo je súčasťou každej sociálnej služby poskytovanej podľa tohto zákona.

(3) Špecializované sociálne poradenstvo je zistenie príčin vzniku, charakteru a rozsahu problémov fyzickej osoby, rodiny alebo komunity a poskytnutie im konkrénej odbornej pomoci.

(4) Sociálne poradenstvo možno vykonávať ambulantnou formou prostredníctvom poradní sociálneho poradenstva zriadených na tento účel a terénnou formou prostredníctvom terénnych programov.

§ 20

Pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov

Pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov je odborná činnosť, ktorá sa vykonáva s písomným súhlasom plnoletej fyzickej osoby a je zamieraňaná najmä na poradenstvo pri vybavovaní úradných záležitostí, pomoc pri vybavovaní osobných dokladov, pri spisovaní a podávaní písomných podaní, vypisovaní tlačív, pri písomnej komunikácii v úradnom styku a vybavovaní iných vecí v záujme fyzickej osoby.

§ 21

Sociálna rehabilitácia

(1) Sociálna rehabilitácia je odborná činnosť na podporu samostatnosti, nezávislosti, sebestačnosti fyzickej osoby rozvojom a nácvikom zručností alebo aktivizovaním schopností a posilňovaním návykov pri sebaobsluhe, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách.

(2) Ak je fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, sociálna rehabilitácia podľa odseku 1 je naj-

mä nácvik používania pomôcky, nácvik prác v domácnosti, nácvik priestorovej orientácie a samostatného pohybu, výučba písania a čítania Braillovho písma a sociálna komunikácia.

§ 22

Ošetrovateľská starostlivosť v zariadení

(1) Zariadenie uvedené v § 35, 36, 38 a 39 môže okrem poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona poskytovať zdravotnú starostlivosť v rozsahu ošetrovateľskej starostlivosti podľa osobitného predpisu.²⁴⁾

(2) Výber zdravotných výkonov z katalógu zdravotných výkonov, ktoré v zariadeniach vykonávajú zamestnanci zariadenia uvedeného v odseku 1 splňajúci podmienky na výkon zdravotníckeho povolania, ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo zdravotníctva“) po dohode s ministerstvom.

§ 23

Pracovná terapia

Pracovná terapia je odborná činnosť na osvojenie pracovných návykov a zručností fyzickej osoby pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržania alebo rozvoja jej fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností a jej začlenenia do spoločnosti.

TRETIA HLAVA

SOCIÁLNE SLUŽBY NA ZABEZPEČENIE NEVYHNUTNÝCH PODMIENOK NA USPOKOJOVANIE ZÁKLADNÝCH ŽIVOTNÝCH POTRIEB

§ 24

(1) Fyzická osoba je odkázaná na sociálnu službu na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb, ak nie je schopná svoje základné životné potreby uspokojiť sama.

(2) Pri voľbe formy sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb sa zohľadňuje spôsob života fyzickej osoby a prostredie, v ktorom sa zdržiava.

Zariadenia na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb

§ 25

Nocľaháreň

V nocľahárni sa fyzickej osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať,

²⁴⁾ Zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- a) poskytuje
  - 1. ubytovanie poskytnutím prístrešia na účel prenájmovej, a
  - 2. sociálne poradenstvo,
- b) utvárajú podmienky na
  - 1. vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny,
  - 2. prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín.

§ 26

Útulok

V útulku sa fyzickej osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať,

- a) poskytuje
  - 1. ubytovanie na určitý čas,
  - 2. sociálne poradenstvo,
  - 3. nevyhnutné ošatenie a obuv,
- b) utvárajú podmienky na
  - 1. vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny,
  - 2. prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín,
  - 3. pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva,
  - 4. záujmovú činnosť.

§ 27

Domov na pol ceste

(1) V domove na pol ceste sa poskytuje sociálna služba na určitý čas fyzickej osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a ktorá nemá zabezpečené ubytovanie po skončení poskytovania sociálnej služby v zariadení, alebo po skončení pobytu v zariadení podľa osobitného predpisu²⁵⁾ alebo po skončení starostlivosti v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurateli,²⁰⁾ alebo po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody alebo z väzby.

(2) V domove na pol ceste sa

- a) poskytuje
  - 1. ubytovanie na určitý čas,
  - 2. sociálne poradenstvo,
  - 3. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
  - 4. pracovná terapia,
- b) utvárajú podmienky na
  - 1. prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín,
  - 2. vykonávanie základnej osobnej hygieny,
  - 3. pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva,
  - 4. záujmovú činnosť.

(3) Sociálnu službu v domove na pol ceste možno poskytovať súčasne viacerým fyzickým osobám uvedeným v odseku 1, len ak je to vhodné a účelné vzhľadom na povahu nepriaznivej sociálnej situácie.

²⁵⁾ Zákon č. 578/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 245/2008 Z. z.

§ 28

Nízkoprahové denné centrum

(1) V nízkoprahovom dennom centre sa poskytuje sociálna služba počas dňa fyzickej osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a ktorá nemá zabezpečené ubytovanie.

(2) V nízkoprahovom dennom centre sa

- a) poskytuje
  - 1. sociálne poradenstvo,
  - 2. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
  - 3. nevyhnutné ošatenie a obuv,
- b) utvárajú podmienky na
  - 1. prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín,
  - 2. vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny,
  - 3. záujmovú činnosť.

§ 29

Zariadenie núdzového bývania

(1) V zariadení núdzového bývania sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, na ktorej je páchané násilie, fyzickej osobe, ktorá je obeťou obchodovania s ľuďmi, osameľ tehotnej žene a rodičovi alebo rodičom s deťmi, ktorí nemajú zabezpečené ubytovanie, alebo nemôžu z vážnych dôvodov užívať bývanie, a fyzickej osobe, ktorá dovršila dôchodkový vek alebo ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže z vážnych dôvodov užívať bývanie.

(2) V zariadení núdzového bývania sa

- a) poskytuje
  - 1. ubytovanie na určitý čas,
  - 2. sociálne poradenstvo,
  - 3. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
- b) utvárajú podmienky na
  - 1. prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín,
  - 2. vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny,
  - 3. pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva,
  - 4. záujmovú činnosť.

(3) Vážny dôvod podľa odseku 1 je najmä

- a) živelná pohroma,
- b) požiar, ekologická havária alebo priemyselná havária.

(4) Ak je potrebné chrániť život a zdravie fyzickej osoby, na ktorej je páchané násilie a fyzickej osobe, ktorá je obeťou obchodovania s ľuďmi, zabezpečuje sa v zariadení núdzového bývania utajenie miesta jej ubytovania a jej anonymita.

(5) Poskytovanie sociálnej služby v zariadení nú-

dzového bývania súčasne viacerým fyzickým osobám uvedeným v odseku 1 možno, len ak je to vhodné a účelné vzhľadom na povahu nepriaznivej sociálnej situácie.

§ 30

Neverejný poskytovateľ sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb, ak je to vhodné a účelné, môže vykonávať na základe udelenej akreditácie opatrenia podľa osobitného predpisu.²⁰⁾

ŠTVRTÁ HLAVA SOCIÁLNE SLUŽBY NA PODPORU RODINY S DEŤMI

§ 31

Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života

(1) Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa je terénná sociálna služba poskytovaná rodičovi dieťaťa alebo inej fyzickej osobe, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu,¹⁵⁾ ak nemôže zabezpečiť sama alebo s pomocou rodiny riadnu starostlivosť o dieťa a nie sú ďalšie dôvody, pre ktoré je potrebné v záujme dieťaťa postupovať podľa osobitného predpisu.²⁰⁾

(2) Podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života je na účely tohto zákona ambulantná sociálna služba alebo terénná sociálna služba poskytovaná rodičovi dieťaťa alebo inej fyzickej osobe, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu,¹⁵⁾ v čase prípravy rodiča alebo inej fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu,¹⁵⁾ na trh práce a v čase ďalších aktivít spojených so vstupom alebo návratom na trh práce.

(3) Za pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa podľa odseku 1 a za podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života podľa odseku 2 sa považujú najmä bežné úkony starostlivosti o dieťa alebo domácnosť, úkony osobnej hygieny, stravovania, obliekania a vyzliekania, pomoc pri príprave na školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa.

(4) Za dôvody, pre ktoré nemôže rodič dieťaťa alebo iná plnoletá fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu,¹⁵⁾ zabezpečiť sama alebo za pomoci príbuznej fyzickej osoby osobnú starostlivosť o dieťa, sa považujú najmä

- a) choroba, úraz, kúpeľná liečba rodiča alebo rodičov alebo úmrtie jedného z rodičov alebo fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu,¹⁵⁾
- b) pôrod matky dieťaťa alebo ženy, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu,¹⁵⁾

c) narodenie najmenej troch detí súčasne alebo narodenie dvoch detí alebo viac detí súčasne v priebehu dvoch rokov, a to až do troch rokov veku najmladších detí.

(5) Ak sa pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa poskytovaná podľa odseku 1 poskytuje nepretržite, poskytuje sa táto pomoc najviac v rozsahu 30 dní.

§ 32

Zariadenie dočasnej starostlivosti o deti

(1) V zariadení dočasnej starostlivosti o deti sa poskytuje sociálna služba maloletému nezaopatrenému dieťaťu, ak rodič alebo iná fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu,¹⁵⁾ nemôže z vážnych dôvodov zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa sama alebo za pomoci rodiny a nie sú ďalšie dôvody, pre ktoré je potrebné v záujme dieťaťa postupovať podľa osobitného predpisu.²⁰⁾

(2) V zariadení dočasnej starostlivosti o deti sa a) poskytuje

1. sociálne poradenstvo,
2. ubytovanie na určitý čas,
3. stravovanie,
4. upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,

b) zabezpečuje záujmová činnosť.

(3) Za vážne dôvody podľa odseku 1 sa považujú dôvody uvedené v § 31 ods. 4 a nástup do výkonu väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody.

(4) V zariadení dočasnej starostlivosti o deti sa poskytuje výchova, pomoc pri príprave na školské vyučovanie a sprievod.

§ 33

Nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu

(1) V nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu sa poskytuje sociálna služba počas dňa fyzickej osobe alebo rodine, ktorá je ohrozená sociálnym vylúčením alebo má obmedzenú schopnosť sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy pre svoje životné návyky a spôsob života.

(2) V nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu sa

a) poskytuje

1. sociálne poradenstvo,
2. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,

b) utvárajú podmienky na

1. poskytovanie nevyhnutného ošatenia a obuvi,
2. záujmovú činnosť.

PIATA HĽAVA

SOCIÁLNE SLUŽBY NA RIEŠENIE NEPRIAZNIVEJ
SOCIÁLNEJ SITUÁCIE Z DÔVODU ŤAŽKÉHO
ZDRAVOTNÉHO POSTIHNUŤIA, NEPRIAZNIVÉHO
ZDRAVOTNÉHO STAVU ALEBO Z DÔVODU
DOVŔŠENIA DÔCHODKOVÉHO VEKU

Prvý diel

Zariadenia pre fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovršili dôchodkový vek

§ 34

Zariadenie podporovaného bývania

(1) V zariadení podporovaného bývania sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3, ak je odkázaná na dohľad, pod ktorým je schopná viesť samostatný život.

(2) Dohľad na účely poskytovania sociálnej služby v zariadení podporovaného bývania je usmerňovanie a monitorovanie fyzickej osoby uvedenej v odseku 1 pri zabezpečovaní sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť v rámci zariadenia a základných sociálnych aktivít podľa prílohy č. 4.

(3) Rozsah dohľadu poskytovaného v zariadení podporovaného bývania sa určuje v hodinách alebo súhrnom úkonov, pri ktorých fyzická osoba potrebuje dohľad.

(4) V zariadení podporovaného bývania sa okrem dohľadu

- a) poskytuje
  - 1. ubytovanie,
  - 2. sociálne poradenstvo,
  - 3. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
- b) utvárajú podmienky na prípravu stravy,
- c) vykonáva sociálna rehabilitácia.

§ 35

Zariadenie pre seniorov

(1) V zariadení pre seniorov sa poskytuje sociálna služba

- a) fyzickej osobe, ktorá dovršila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3, alebo
- b) fyzickej osobe, ktorá dovršila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov.

(2) V zariadení pre seniorov sa

- a) poskytuje
  - 1. pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
  - 2. sociálne poradenstvo,
  - 3. sociálna rehabilitácia,
  - 4. ošetrovateľská starostlivosť,
  - 5. ubytovanie,
  - 6. stravovanie,

- 7. upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,
- 8. osobné vybavenie,
- b) utvárajú podmienky na úschovu cenných vecí,
- c) zabezpečuje záujmová činnosť.

§ 36

Zariadenie opatrovateľskej služby

(1) V zariadení opatrovateľskej služby sa poskytuje sociálna služba na určitý čas plnoletej fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3, ak jej nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu.

(2) V zariadení opatrovateľskej služby sa

- a) poskytuje
  - 1. pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
  - 2. sociálne poradenstvo,
  - 3. sociálna rehabilitácia,
  - 4. ošetrovateľská starostlivosť,
  - 5. ubytovanie,
  - 6. stravovanie,
  - 7. upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,
- b) utvárajú podmienky na úschovu cenných vecí.

§ 37

Rehabilitačné stredisko

(1) V rehabilitačnom stredisku sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3, fyzickej osobe, ktorá je slabozraká a fyzickej osobe, ktorá je nepočujúca alebo ktorá má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť.

(2) V rehabilitačnom stredisku sa poskytuje

- a) sociálna rehabilitácia,
- b) sociálne poradenstvo,
- c) pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
- d) ubytovanie,
- e) stravovanie,
- f) pranie, upratovanie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva.

(3) Ak sa poskytuje v rehabilitačnom stredisku ambulantná sociálna služba, zariadenie nie je povinné poskytovať stravovanie, ubytovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva.

(4) Ak sa poskytuje pobytová sociálna služba v rehabilitačnom stredisku, možno ju poskytovať len na určitý čas.

(5) V rehabilitačnom stredisku sa poskytuje sociálne poradenstvo aj rodine alebo inej fyzickej osobe, ktorá zabezpečuje pomoc fyzickej osobe odkázanej na pomoc inej fyzickej osobe v domácom prostredí, na účel spolupráce pri sociálnej rehabilitácii.

§ 38

Domov sociálnych služieb

(1) V domove sociálnych služieb sa poskytuje sociál-

na služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3, alebo fyzickej osobe, ktorá je nevidiacia alebo prakticky nevidiacia a jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3.

(2) V domove sociálnych služieb sa

a) poskytuje

1. pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
2. sociálne poradenstvo,
3. sociálna rehabilitácia,
4. ošetrovateľská starostlivosť,
5. ubytovanie,
6. stravovanie,
7. upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,
8. osobné vybavenie,
9. vreckové a vecné dary podľa osobitného predpisu²⁰⁾ dieťaťu s nariadenou ústavnou starostlivosťou, ktorému sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba,

b) zabezpečuje

1. pracovná terapia,
2. záujmová činnosť,

c) utvárajú podmienky na

1. vzdelávanie,
2. úschovu cenných vecí.

(3) Ak sa v domove sociálnych služieb poskytuje sociálna služba deťom, poskytuje sa im výchova.

(4) Na vzdelávanie podľa odseku 2 písm. c) prvého bodu sa neutvárajú podmienky v domove sociálnych služieb, v ktorom sa poskytuje sociálna služba plnoletej fyzickej osobe.

§ 39

Špecializované zariadenie

(1) V špecializovanom zariadení sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiologie, hlucholepota, AIDS.

(2) V špecializovanom zariadení sa

a) poskytuje

1. pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
2. sociálne poradenstvo,
3. sociálna rehabilitácia,
4. ošetrovateľská starostlivosť,
5. ubytovanie,
6. stravovanie,
7. upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,
8. osobné vybavenie,
9. vreckové a vecné dary podľa osobitného predpisu²⁰⁾ dieťaťu s nariadenou ústavnou starostlivosťou, ktorému sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba,

b) zabezpečuje

1. pracovná terapia,
2. záujmová činnosť,

c) utvárajú podmienky na

1. vzdelávanie,
2. úschovu cenných vecí.

(3) Na vzdelávanie podľa odseku 2 písm. c) prvého bodu sa neutvárajú podmienky v špecializovanom zariadení, v ktorom sa poskytuje sociálna služba plnoletej fyzickej osobe.

§ 40

Denný stacionár

(1) V dennom stacionári sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 a je odkázaná na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa.

(2) V dennom stacionári sa

a) poskytuje

1. pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
2. sociálne poradenstvo,
3. sociálna rehabilitácia,
4. stravovanie,

b) zabezpečuje

1. pracovná terapia,
2. záujmová činnosť.

(3) V dennom stacionári sa poskytuje sociálne poradenstvo aj rodine alebo inej fyzickej osobe, ktorá zabezpečuje pomoc fyzickej osobe v domácom prostredí, na účel spolupráce pri sociálnej rehabilitácii.

Druhý dieľ

§ 41

Opatrovateľská služba

(1) Opatrovateľská služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá

a) je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 a

b) je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4.

(2) Opatrovateľskou službou sa poskytujú úkony podľa prílohy č. 4. Rozsah úkonov na základe sociálnej posudkovej činnosti určuje obec v hodinách. Minimálny rozsah úkonov sebaobsluhy nesmie byť nižší, ako je rozsah zodpovedajúci stupňu odkázanosti fyzickej osoby posúdený podľa prílohy č. 3.

(3) Opatrovateľskú službu nemožno poskytovať fyzickej osobe,

a) ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba,

b) ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu,¹¹⁾ ak tento zákon neustanovuje inak,

c) ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu,¹¹⁾

d) ktorej je nariadená karanténa pre podozrenie z ná-
kazy prenosnou chorobou a pri ochorení touto náka-
zou.

(4) Ustanovenie odseku 3 písm. b) sa nepoužije, ak fyzickej osobe

a) vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje ústavná
zdravotná starostlivosť v zdravotníckom zariade-
ní,

b) vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje odľahčova-
cia služba,

c) ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa po-
skytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa
osobitného predpisu,¹¹⁾ sa poskytuje opatrovateľská
služba v rozsahu najviac osem hodín mesačne.

§ 42

Prepravná služba

(1) Prepravná služba je sociálna služba poskytovaná
fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím odká-
zanej na individuálnu prepravu osobným motorovým
vozidlom alebo fyzickej osobe s nepriaznivým zdravot-
ným stavom s obmedzenou schopnosťou pohybu po ro-
vine alebo po schodoch a obmedzenou schopnosťou
orientácie.

(2) Odkázanosť na individuálnu prepravu osobným
motorovým vozidlom podľa odseku 1 sa preukazuje po-
sudkom vydaným príslušným úradom práce, sociál-
nych vecí a rodiny na účely kompenzácie sociálnych
dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia podľa oso-
bitného predpisu.¹¹⁾

(3) Nepriaznivý zdravotný stav podľa odseku 1 fyzic-
kej osobe preukazuje potvrdením poskytovateľa zdra-
votnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.²⁴⁾

§ 43

Sprievodcovská služba a predčitateľská služba

(1) Sprievodcovská služba a predčitateľská služba je
sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je
nevidiaci alebo prakticky nevidiaci a fyzickej osobe
s mentálnym postihnutím.

(2) Sprievodcovskou službou sa poskytuje sprievod
na základné sociálne aktivity uvedené prílohe č. 4 časti
III písm. a). Predčitateľskou službou sa poskytuje pred-
čítavanie podľa prílohy č. 4 časti III písm. b).

(3) Zdravotné postihnutie podľa odseku 1 fyzická
osoba preukazuje potvrdením poskytovateľa zdra-
votnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.²⁴⁾

(4) Sprievodcovskú službu a predčitateľskú službu
nemožno poskytovať fyzickej osobe,

a) ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú
asistenciu podľa osobitného predpisu,¹¹⁾

b) ktorej sa v rámci opatrovateľskej služby poskytuje
sprievod a predčítanie podľa prílohy č. 4 časti III
písm. a) a b).

§ 44

Tlmočnícka služba

(1) Tlmočnícka služba je sociálna služba poskytova-
ná fyzickej osobe odkázanej na tlmočenie podľa
odseku 3.

(2) Tlmočníckou službou sa poskytuje tlmočenie
v posunkovej reči, artikulačné tlmočenie alebo taktilné
tlmočenie.

(3) Fyzická osoba je odkázaná na

a) tlmočenie v posunkovej reči, ak je nepočujúca alebo
má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť a jej komuni-
kačným prostriedkom je posunková reč,

b) artikulačné tlmočenie, ak je nepočujúca alebo má
ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť získanú po osvo-
jení si reči alebo pred jej osvojením a neovláda formy
komunikácie sluchovo postihnutých najmä posunk-
ovú reč, posunkovanú slovenčinu, alebo

c) taktilné tlmočenie, ak je hluchoslepá a má vrodené
alebo získané postihnutie dvoch zmyslových orgá-
nov, ktoré pre komunikáciu so spoločnosťou vyža-
dujú špecifický komunikačný systém viazaný na
stupeň straty sluchu a stupeň straty zraku.

(4) Tlmočnícku službu nemožno poskytovať fyzickej
osobe,

a) ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú
asistenciu podľa osobitného predpisu,¹¹⁾

b) ktorej sa v rámci opatrovateľskej služby poskytuje
tlmočenie podľa prílohy č. 4 časti III písm. c).

(5) Fyzická osoba preukazuje zdravotné postihnutie
uvedené v odseku 3 potvrdením poskytovateľa zdra-
votnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.²⁴⁾

§ 45

Sprostredkovanie tlmočníckej služby

(1) Sprostredkovanie tlmočníckej služby je sociálna
služba poskytovaná fyzickej osobe so zdravotným po-
stihnutím, ktorej sa poskytuje tlmočnícka služba podľa
§ 44, pri vykonávaní administratívnych úkonov, vede-
nie databázy fyzických osôb so zdravotným postihnu-
tím odkázaných na komunikáciu prostredníctvom tl-
močenia, tlmočníkov a záujemcov o vykonávanie tejto
sociálnej služby, vykonávanie základného sociálneho
poradenstva a školení fyzických osôb so zdravotným
postihnutím a tlmočníkov.

(2) Pomoc pri vykonávaní administratívnych úkonov
je najmä

a) príprava návrhov zmlúv o poskytovaní tlmočníckej
služby medzi fyzickou osobou so zdravotným postih-
nutím a poskytovateľom tlmočníckej služby,

b) vyhľadávanie tlmočníkov, sprostredkovanie stret-
nutia fyzickej osoby so zdravotným postihnutím s tl-
močníkom,

c) pomoc pri spracúvaní výkazov tlmočníckej služby,

d) riešenie konfliktov vzniknutých medzi fyzickou oso-
bou so zdravotným postihnutím a tlmočníkom v sú-
vislosti s uzavorenou zmluvou o poskytovaní tlmoč-
níckej služby,

e) zabezpečenie náhradného tlmočníka, ak tlmočník
z vážnych dôvodov nemôže tlmočiť,

f) sprostredkovanie vzdelávania fyzických osôb so zdravotným postihnutím a tlmočníkov.

(3) Sprostredkovanie tlmočníckej služby môže vykonať poskytovateľ sociálnej služby aj prostredníctvom agentúry tlmočníckej služby zriadenej na tento účel.

§ 46

Sprostredkovanie osobnej asistencie

(1) Sprostredkovanie osobnej asistencie je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu alebo fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu¹¹⁾ pri vykonávaní administratívnych úkonov, vedenie databázy užívateľov osobnej asistencie, vedenie databázy osobných asistentov a záujemcov o vykonávanie osobnej asistencie, vykonávanie základného sociálneho poradenstva a vzdelávanie užívateľov osobnej asistencie a osobných asistentov a pomoc pri riešení konfliktov vzniknutých medzi fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a osobným asistentom v súvislosti s uzatvorenou zmluvou o výkone osobnej asistencie.

(2) Pomoc pri vykonávaní administratívnych úkonov je najmä

- a) príprava návrhov zmlúv o výkone osobnej asistencie medzi fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a osobným asistentom,
- b) pomoc pri spracúvaní výkazov odpracovaných hodín osobným asistentom,
- c) vyplácanie odmien osobným asistentom podľa osobitného predpisu.¹¹⁾

(3) Sprostredkovanie osobnej asistencie môže vykonať poskytovateľ sociálnej služby aj prostredníctvom agentúry osobnej asistencie zriadenej na tento účel.

§ 47

Požičiavanie pomôcok

(1) Požičiavanie pomôcok je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím a fyzickej osobe s nepríaznivým zdravotným stavom odkázaným na pomôcku.

(2) Pomôcka sa môže požičiavať fyzickým osobám uvedeným v odseku 1 na dohodnutý čas, najdlhšie do zabezpečenia pomôcky na základe verejného zdravotného poistenia, formou peňažného príspevku na zaobstaranie pomôcky podľa osobitného predpisu,¹¹⁾ z iných zdrojov alebo do doby trvania podmienok pre poskytnutie pomôcky.

(3) Nepriaznivý zdravotný stav podľa odseku 1 fyzická osoba preukazuje potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.²⁴⁾ Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím preukazuje odkázanosť na pomôcku posudkom vydaným príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny na

účely kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia podľa osobitného predpisu.¹¹⁾

Tretí diel

Posudková činnosť

§ 48

Posudková činnosť na účely poskytovania sociálnej služby uvedenej v § 34 až 41 je lekárska posudková činnosť a sociálna posudková činnosť. Posudkovou činnosťou sa zisťuje odkázanosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím¹¹⁾ alebo fyzickej osoby s nepríaznivým zdravotným stavom na sociálnu službu v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a na opatrotateľskú službu.

§ 49

Lekárska posudková činnosť

(1) Lekárska posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby je hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu fyzickej osoby a zmien zdravotného stavu fyzickej osoby, ktoré vykonáva lekár na základe zmluvy s obcou alebo vyšším územným celkom (ďalej len „posudzujúci lekár“).

(2) Posudzujúci lekár pri vykonávaní lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje so sociálnym pracovníkom obce alebo vyššieho územného celku.

(3) Posudzujúci lekár pri výkone lekárskej posudkovej činnosti vychádza z lekárskeho nálezu vypracovaného lekárom, s ktorým má fyzická osoba uzatvorenú dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti²⁶⁾ (ďalej len „zmluvný lekár“), ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 1 osobitného predpisu.¹¹⁾ Ak je lekársky nálež neúplný, posudzujúci lekár požiada zmluvného lekára o jeho doplnenie.

(4) Na základe výsledkov posúdenia podľa odseku 10 vypracuje posudzujúci lekár lekársky posudok, ktorý obsahuje stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby a termín opäťovného posúdenia zdravotného stavu fyzickej osoby.

(5) Posudzujúci lekár vychádza z lekárskeho nálezu zmluvného lekára, z ktorého vychádzal pri ostatnom posúdení, ak od posúdenia fyzickej osoby podľa odseku 3 neuplynulo šesť mesiacov a nie sú známe nové skutočnosti o jej zdravotnom stave, ktoré podmieňujú zmenu stupňa odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby.

(6) Posudzujúci lekár môže vychádzať aj z lekárskeho nálezu zmluvného lekára, ktorý je starší ako šesť mesiacov, ak je zdravotný stav fyzickej osoby chronický s trvalým poškodením a stupeň odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby je trvalý a nemožno očakávať zlepšenie.

(7) Posudzujúci lekár môže pozvať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak sú pochybnosti

²⁶⁾ § 12 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predloženého lekárskeho nálezu zmluvného lekára alebo je potrebné overiť objektívnosť alebo úplnosť diagnostického záveru. Lekár vykonáva posúdenie spravidla bez prítomnosti posudzovanej fyzickej osoby.

(8) Posudzujúci lekár je povinný pozvať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak o to fyzická osoba písomne požiada.

(9) Posudzujúci lekár určí termín opäťovného posúdenia zdravotného stavu fyzickej osoby a obec alebo vyšší územný celok vyzve fyzickú osobu na opäťovné posúdenie zdravotného stavu fyzickej osoby, ak je predpoklad, že dôjde k zmene zdravotného stavu fyzickej osoby odkázanej na pomoc inej fyzickej osobe. Posudzujúci lekár neurčí termín opäťovného posúdenia zdravotného stavu fyzickej osoby, ak je zdravotný stav fyzickej osoby chronický s trvalým poškodením a od ďalšej liečby nemožno očakávať jeho zlepšenie.

(10) Odkázanosť fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby na účely poskytnutia sociálnej služby sa posudzuje podľa prílohy č. 3. Pri posudzovaní odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby sa dosiahnuté body podľa prílohy č. 3 písm. A v prvom bode až dvanásťom bode scítajú. Stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby a priemerný rozsah odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby v hodinách sa určí na základe celkového počtu bodov.

(11) Fyzická osoba je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, ak jej stupeň odkázanosti je II až VI podľa prílohy č. 3.

(12) Ak fyzická osoba pri posudzovaní odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 písm. A dvanásťeho bodu dosiahne 0 bodov, jej stupeň odkázanosti je VI a na body dosiahnuté podľa prílohy č. 3 písm. A prvého bodu až jedenásteho bodu sa neprihliada.

(13) Pri posudzovaní odkázanosti neplnoletej fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby sa neprihliada na jednotlivé činnosti uvedené podľa prílohy č. 3 písm. A, ktoré si nevie zabezpečiť neplnoletá fyzická osoba rovnakého veku a pohlavia bez zdravotného postihnutia alebo bez nepriaznivého zdravotného stavu.

§ 50

Sociálna posudková činnosť

(1) Sociálna posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu uvedenú v § 34 až 41 je posudzovanie

- individuálnych predpokladov fyzickej osoby,
- rodinného prostredia fyzickej osoby a
- prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby do spoločnosti.

(2) Výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je sociálny posudok, ktorý obsahuje znevýhodnenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo s nepriaznivým zdravotným stavom v oblasti sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách.

a pri základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4, v porovnaní s fyzickou osobou rovnakého veku a pohlavia bez zdravotného postihnutia alebo bez nepriaznivého zdravotného stavu.

(3) Sociálnu posudkovú činnosť na účely posudzovania odkázanosti na sociálnu službu vykonáva sociálny pracovník obce alebo vyššieho územného celku.

(4) Posudzovanie individuálnych predpokladov fyzickej osoby zahŕňa najmä hodnotenie jej schopnosti a úsilia riešiť svoju nepriaznivú sociálnu situáciu vlastným pričinením.

(5) Posudzovanie rodinného prostredia fyzickej osoby zahŕňa najmä hodnotenie schopnosti a rozsahu pomoci, ktorú jej poskytuje rodina. Za rodinu na účely posudzovania rodinného prostredia fyzickej osoby sa považuje jej manžel alebo manželka, rodičia a deti.

(6) Posudzovanie prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby do spoločnosti, zahŕňa najmä hodnotenie podmienok bývania vrátane dostupnosti verejných služieb a prístupnosti stavieb občianskeho vybavenia podľa osobitného predpisu.¹⁷⁾

(7) Pri posudzovaní neplnoletej fyzickej osoby sa neprihliada na potrebu pomoci, ktorá vyplýva z bežnej rodičovskej starostlivosti²⁷⁾ poskytovanej neplnoletej fyzickej osobe rovnakého veku a pohlavia bez zdravotného postihnutia alebo bez nepriaznivého zdravotného stavu.

(8) Pri posudzovaní odkázanosti fyzickej osoby na opatrovateľskú službu sa posudzuje v rámci sociálnej posudkovej činnosti okrem odkázanosti uvedenej v § 49 ods. 10 aj rozsah odkázanosti fyzickej osoby na úkony starostlivosti o jej domácnosť a pri uskutočnení základných sociálnych aktivít v hodinách podľa prílohy č. 4 druhého bodu a tretieho bodu.

(9) Sociálna posudková činnosť sa vykonáva za účasti fyzickej osoby, ktorá požiada o poskytnutie sociálnej služby; táto fyzická osoba má právo vyjadrovať svoje potreby a návrhy na riešenie svojej nepriaznivej sociálnej situácie. Sociálna posudková činnosť sa môže vykonávať aj za účasti fyzickej osoby, ktorú si fyzická osoba žiadajúca o poskytnutie sociálnej služby určí.

§ 51

Posudok o odkázanosti na sociálnu službu

Na základe lekárskeho posudku a sociálneho posudku sa vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu, ktorý obsahuje

- stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
- znevýhodnenie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo s nepriaznivým zdravotným stavom v oblasti sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách,
- návrh druhu sociálnej služby,
- určenie termínu opäťovného posúdenia zdravotného stavu.

²⁷⁾ § 28 zákona č. 36/2005 Z. z.

ŠIESTA HLAVA
SOCIÁLNE SLUŽBY S POUŽITÍM
TELEKOMUNIKAČNÝCH TECHNOLÓGIÍ

§ 52

Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci

(1) Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá má nepriaznivý zdravotný stav, s cieľom zabrániť vzniku krízovej sociálnej situácie alebo zabezpečiť jej riešenie.

(2) Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci je poskytovanie nepretržitej, dištančnej, hlasovej, písmennej (krátká textová správa) alebo elektronickej komunikácie s fyzickou osobou uvedenou v odseku 1 prostredníctvom signalizačného zariadenia alebo audiovizuálneho zariadenia napojeného na centrálny dispečing, ktorý zabezpečí potrebnú pomoc na základe vyslaného signálu potreby pomoci.

(3) Potrebu poskytovania sociálnej služby podľa odseku 1 fyzická osoba preukazuje potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.²⁴⁾

§ 53

Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií

(1) Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je v krízovej sociálnej situácii, alebo v inej obtiažnej životnej situácii, ktorú nemôže riešiť vlastnými silami a zabezpečuje sa najmä poskytnutím sociálneho poradenstva.

(2) Za telekomunikačné technológie podľa odseku 1 sa považuje najmä telefón, fax, internet.

SIEDMA HLAVA
PODPORNÉ SLUŽBY

§ 54

Odlahčovacia služba

(1) Odlahčovacia služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím podľa osobitného predpisu¹¹⁾ (ďalej len „fyzická osoba, ktorá opatruje“), ktorou sa poskytuje alebo zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sociálna služba počas obdobia, v ktorom fyzická osoba, ktorá opatruje, nemôže opatrovanie vykonávať.

(2) Cieľom odlahčovacej služby je umožniť fyzickej osobe, ktorá opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jej fyzického zdravia a duševného zdravia a prevencie jeho zhoršenia.

(3) Odlahčovacia služba sa poskytuje na celé dni, najviac 30 dní v kalendárnom roku. Nevyčerpané dni odlahčovacej služby v kalendárnom roku nemožno poskytnúť v nasledujúcom kalendárnom roku. Počas poskytovania odlahčovacej služby je obec povinná v rámci svojej pôsobnosti poskytnúť alebo zabezpečiť fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sociálnu službu podľa jej výberu, a to terénnu sociálnu službu, ambulantnú sociálnu službu alebo pobytovú sociálnu službu v rozsahu najmenej 12 hodín denne. Podmienka odkázanosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na sociálnu službu sa na účely poskytnutia sociálnej služby z dôvodu uvedeného v odseku 1 považuje za splnenú na základe posudku vydaného príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny.

(4) Ak fyzická osoba poberá peňažný príspevok na opatrovanie len za časť kalendárneho roka, poskytuje sa jej odlahčovacia služba v pomernej časti z rozsahu dní uvedených v odseku 3. Pri určení pomernej časti sa aj časť dňa považuje za celý deň.

(5) Súčasťou pomoci, ktorá sa poskytuje fyzickej osobe odkázanej na pomoc inej fyzickej osobe v rámci odlahčovacej služby terénnou sociálnou službou, je aj poskytovanie úkonov starostlivosti o jej domácnosť a zabezpečenie základných sociálnych aktivít podľa prílohy č. 4 časti II a III.

§ 55

Pomoc pri výkone opatrovnických práv a povinností

(1) Pomoc pri výkone opatrovnických práv a povinností je sociálna služba poskytovaná opatrovníkovi,²⁸⁾ fyzickej osobe, ktorá má záujem vykonávať funkciu opatrovníka a fyzickej osobe, ktorá si sama nedokáže uplatňovať a chrániť práva a právom chránené záujmy.

(2) Za pomoc podľa odseku 1 sa považuje

- a) zastupovanie fyzickej osoby v konaní o pozbavení spôsobilosti na právne úkony, obmedzení spôsobilosti na právne úkony alebo vrátení spôsobilosti na právne úkony,
- b) súčinnosť pri spisovaní návrhov na súd na začatie konania o pozbavení spôsobilosti na právne úkony, obmedzení spôsobilosti na právne úkony alebo vrátení spôsobilosti na právne úkony,
- c) poskytovanie alebo sprostredkovanie sociálneho poradenstva alebo iného poradenstva s cieľom nájsť možnosti pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov fyzických osôb, ktoré si ich nedokážu sami uplatňovať a chrániť,
- d) spolupráca so zariadeniami, úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny, súdmi a ďalšími osobami pred začatím konania a počas konania o pozbavení spôsobilosti na právne úkony, obmedzení spôsobilosti na právne úkony alebo vrátení spôsobilosti na právne úkony,
- e) vyhľadávanie a príprava fyzických osôb, ktoré majú záujem vykonávať funkciu opatrovníka²⁸⁾ a príprava

²⁸⁾ § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

opatrovníkov na výkon opatrovníckych práv a poviností.

§ 56

Denné centrum

(1) V dennom centre sa poskytuje sociálna služba počas dňa fyzickej osobe, ktorá dovršila dôchodkový vek, fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičovi s dieťaťom alebo starému rodičovi s vnukom alebo vnučkou.

(2) V dennom centre sa najmä
a) poskytuje sociálne poradenstvo,
b) zabezpečuje záujmová činnosť.

§ 57

Integračné centrum

V integračnom centre sa fyzickej osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb alebo ktorá je ohrozená sociálnym vylúčením,

a) poskytuje
1. sociálne poradenstvo,
2. sociálnu rehabilitáciu,
b) utvárajú podmienky na
1. pracovnú terapiu,
2. záujmovú činnosť.

§ 58

Jedáleň

(1) V jedálne sa poskytuje stravovanie fyzickej osobe, ktorá
a) nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
b) má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo
c) dovršila dôchodkový vek.

(2) Jedáleň môže poskytovať stravovanie aj prostredníctvom donášky stravy do domácnosti fyzickej osoby uvedenej v odseku 1 písm. b) a c).

§ 59

Práčovňa

V práčovni sa utvárajú podmienky na pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva fyzickej osobe, ktorá
a) nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
b) má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo
c) dovršila dôchodkový vek.

§ 60

Stredisko osobnej hygieny

V stredisku osobnej hygieny sa utvárajú podmienky na vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny fyzickej osobe, ktorá

- a) nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- b) má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo
- c) dovršila dôchodkový vek.

ÔSMA HĽAVA

SPOLOČNÉ USTANOVENIA PRI POSKYTOVANÍ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

§ 61

(1) Ak je fyzická osoba v krízovej sociálnej situácii, ktorá vyžaduje krízovú intervenciu a okamžitú pomoc, poskytne sa jej sociálna služba podľa povahy nepriaznivej sociálnej situácie.

(2) Zariadenia možno účelne a vhodne zlúčovať.

(3) Sociálna služba uvedená v § 25, 26, 28 a 33 môže mať aj nízkoprahový charakter. Za sociálnu službu, ktorá má nízkoprahový charakter, sa na účely tohto zákona považuje sociálna služba, ktorá je pre fyzickú osobu ľahko dostupná, uľahčuje jej kontakt so sociálnym prostredím a poskytuje sa v jej prirodzenom prostredí.

(4) Sociálnu službu v zariadení nemožno poskytovať fyzickej osobe, ktorej zdravotný stav si vyžaduje ústavnú zdravotnú starostlivosť v zdravotníckom zariadení.

(5) Ak má poskytovateľ sociálnej služby, ktorý poskytuje celoročnú pobytovú sociálnu službu v zariadení uvedenom v § 34 až 36, 38 a 39, na to vytvorené podmienky, môže na prechodnú dobu poskytnúť, na účel udržiavania sociálnych väzieb s rodinou, partnerom a širším spoločenským prostredím, ubytovanie pre člena rodiny, partnera alebo fyzickú osobu, ktorú si prijímateľ sociálnej služby sám určí. Podmienky poskytnutia ubytovania podľa prvej vety poskytovateľ sociálnej služby určí v prevádzkovom poriadku alebo v domácom poriadku.

(6) Poverený zamestnanec poskytovateľa sociálnej služby má právo v zariadení vstúpiť do obytnej miestnosti a príslušenstva obytnej miestnosti aj bez súhlasu fyzickej osobe, ktorej sa v nej poskytuje ubytovanie, ak vec neznesie odklad a vstup je nevyhnutný na ochranu života, zdravia alebo majetku tejto fyzickej osoby, na ochranu práv a slobôd iných fyzických osôb alebo ochranu majetku zariadenia.

(7) Poskytovanie sociálnej služby v zariadení uvedenom v § 34 až 40 s kapacitou nižšou ako 40 miest má prednosť pred poskytovaním sociálnej služby v zariadení s vyššou kapacitou.

(8) Ak má poskytovateľ sociálnej služby na to vytvorené podmienky, môže vykonávať na účel zvýšenia kvality poskytovanej sociálnej služby muzikoterapiu, arteterapiu, hipoterapiu, canisterapiu, biblioterapiu, hydroterapiu, aromaterapiu a činnostnú terapiu.

TRETIA ČASŤ
REGISTRÁCIA POSKYTOVATEĽOV
SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

PRVÁ HĽAVA

PODMIENKY ZÁPISU DO REGISTRA
POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

§ 62

Poskytovateľ sociálnej služby uvedený v § 3 ods. 3 a 5 môže poskytovať sociálne služby len na základe zápisu do registra poskytovateľov sociálnych služieb (ďalej len „register“), ktorý vedie vyšší územný celok.

§ 63

(1) Fyzická osoba, ktorá žiada o zápis do registra, musí byť spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu a bezúhonná.

(2) Za bezúhonnú fyzickú osobu podľa odseku 1 sa na účely tohto zákona považuje fyzická osoba, ktorá neboľa právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin.²⁹⁾ Bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestovnie starším ako tri mesiace. Podmienku bezúhonnosti musí splňať aj zodpovedný zástupca poskytovateľa sociálnej služby a fyzická osoba, ktorá je zodpovedná za poskytovanie sociálnej služby.

(3) Ak žiadosť o zápis do registra podáva právnická osoba, musí byť fyzická osoba, ktorá je na základe povolenia štatutárneho orgánu právnickej osoby zodpovedná za poskytovanie sociálnej služby, spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu, bezúhonná a odborne spôsobilá. Ak žiadosť o zápis do registra podáva fyzická osoba, musí byť fyzická osoba, ktorá je na základe povolenia fyzickej osoby, ktorá žiada o zápis do registra zodpovedná za poskytovanie sociálnej služby spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu, bezúhonná a odborne spôsobilá. Fyzické osoby uvedené v prvej vete a druhej vete musia byť pri poskytovaní sociálnych služieb v pracovnoprávnom vzťahu k poskytovateľovi sociálnej služby; to neplatí, ak je táto fyzická osoba spoločník právnickej osoby alebo člen právnickej osoby.

(4) Odborná spôsobilosť podľa odseku 3 je splnenie stupňa vzdelania. Splnenie kvalifikačného predpokladu sa posudzuje a preukazuje dokladmi podľa osobného predpisu.³⁰⁾

(5) Ak žiada o zápis do registra právnická osoba so sídlom mimo územie Slovenskej republiky, musí podmienky podľa odseku 1 splňať fyzická osoba poverená vedením jej pobočky, ktorá má sídlo na území Slovenskej republiky.

(6) Ak žiada o zápis do registra osoba, ktorá má záujem vykonávať špecializované sociálne poradenstvo alebo sociálnu rehabilitáciu, podmienkou zápisu do re-

gistra je akreditácia na túto odbornú činnosť udelená ministerstvom.

§ 64

Žiadosť o zápis do registra

(1) Žiadosť o zápis do registra sa podáva písomne vyššiemu územnému celku, v ktorého územnom obvode je miesto poskytovania sociálnej služby. Ak takéto miesto nemožno určiť, alebo ak sa sociálna služba bude poskytovať v územnom obvode viacerých vyšších územných celkov, žiadosť o zápis do registra sa podáva vyššiemu územnému celku, v ktorého územnom obvode má sídlo právnická osoba, ktorá žiada o zápis do registra, alebo v ktorého územnom obvode má trvalý pobyt alebo prechodný pobyt fyzická osoba, ktorá žiada o zápis do registra.

(2) Žiadosť o zápis do registra obsahuje

- a) obchodné meno alebo názov právnickej osoby, sídlo, identifikačné číslo a právnu formu, ak o zápis žiada právnická osoba alebo meno, priezvisko, dátum narodenia a trvalý pobyt alebo prechodný pobyt, ak o zápis žiada fyzická osoba,
- b) meno, priezvisko, dátum narodenia a trvalý pobyt alebo prechodný pobyt
  - 1. fyzickej osoby, ktorá je štatutárny orgán právnickej osoby,
  - 2. navrhovaného zodpovedného zástupcu uvedeného v § 63 ods. 3,
- c) druh sociálnej služby, ktorá sa má poskytovať a jej formu,
- d) cieľovú skupinu fyzických osôb, ktorým sa má poskytovať sociálna služba,
- e) miesto poskytovania sociálnej služby,
- f) počet miest, ak sa sociálna služba má poskytovať v zariadení,
- g) predpokladaný deň začatia poskytovania sociálnej služby,
- h) čas poskytovania sociálnej služby, ak sa sociálna služba má poskytovať na určitý čas.

(3) K žiadosti o zápis do registra sa prikladá

- a) kópia dokladu preukazujúceho bezúhonnosť
  - 1. fyzickej osoby, ktorá žiada o zápis do registra,
  - 2. fyzickej osoby, ktorá na základe rozhodnutia štatutárneho orgánu právnickej osoby alebo na základe rozhodnutia fyzickej osoby, ktorá žiada o zápis do registra, je zodpovedná za poskytovanie sociálnej služby,
- b) kópia dokladu o odbornej spôsobilosti
  - 1. fyzickej osoby, ktorá žiada o zápis do registra, alebo
  - 2. fyzickej osoby, ktorá na základe rozhodnutia štatutárneho orgánu právnickej osoby alebo na základe rozhodnutia fyzickej osoby, ktorá žiada o zápis do registra, je zodpovedná za poskytovanie sociálnej služby,
- c) údaje o priestorových podmienkach, personálnych podmienkach, materiálnych podmienkach a hygie-

²⁹⁾ Trestný zákon.

³⁰⁾ Zákon č. 245/2008 Z. z.

Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- nických podmienkach zodpovedajúcich druhu sociálnej služby, forme sociálnej služby a počtu prijímateľov sociálnej služby,
- d) rozhodnutie alebo iný doklad o zápisе do registra podľa osobitného predpisu³¹⁾ alebo potvrdenie o pridelení identifikačného čísla organizácie vydané Štatistickým úradom Slovenskej republiky, ktoré preukazuje vznik právnickej osoby,
- e) štatút alebo iný doklad, ktorým sa preukazuje oprávnenie na právne úkony štatutárneho orgánu právnickej osoby,
- f) kópia dokladu, ktorý preukazuje, že osoba nemá daňové nedoplatky, nedoplatky na poistnom a na penále na sociálne poistenie, na príspevku na starobné dôchodkové sporenie a na poistnom a na penále na verejné zdravotné poistenie,
- g) cenník sociálnej služby, spôsob platenia úhrady za sociálnu službu a podmienky platenia za sociálnu službu,
- h) údaje o finančných podmienkach, ktoré obsahujú kalkuláciu skutočných nákladov na jednotku výkonu každého druhu sociálnej služby, ktorá sa má poskytovať, kalkuláciu predpokladaných príjmov a výdavkov vrátane údajov o vlastných zdrojoch financovania sociálnej služby a predpokladané zdroje financovania sociálnej služby.

(4) Údaje o priestorových podmienkach na účely odseku 3 písm. c) sa preukazujú kópiou listu vlastníctva nie staršieho ako tri mesiace alebo kópiou najomnej zmluvy³²⁾ alebo zmluvy o výpožičke,³³⁾ ktorých predmetom je nájom alebo výpožička priestorov, v ktorých sa sociálna služba poskytuje. Nájomná zmluva alebo zmluva o výpožičke musí byť uzatvorená najmenej na čas poskytovania sociálnej služby alebo pri poskytovaní celoročnej pobytnej sociálnej služby najmenej na tri roky.

(5) Za údaje o personálnych podmienkach na účely odseku 3 písm. c) sa považuje zoznam, v ktorom je uvedené povolanie zamestnancov, ich kvalifikácia a počet.

(6) Údaje a doklady uvedené v odsekoch 2 a 3 sa predkladajú v štátnom jazyku.

(7) Ak vyšší územný celok zistí, že žiadosť o zápis do registra neobsahuje náležitosti podľa odsekov 2 a 3, písmene vyzve žiadateľa o zápis do registra, aby doplnil údaje alebo priložil chýbajúce doklady a určí lehotu na odstránenie týchto nedostatkov; lehota nesmie byť kratšia ako 30 dní odo dňa doručenia písomnej výzvy.

Zápis do registra

§ 65

(1) Oprávnenie poskytovať sociálnu službu vzniká odo dňa zápisu do registra.

(2) O zápisе do registra vyšší územný celok nevyhotovuje rozhodnutie a zápis do registra vykoná najneskôr

do 30 dní odo dňa predloženia všetkých dokladov uvedených v § 64 ods. 2 a 3.

(3) Vykonanie zápisu do registra spolu s výpisom z registra vyšší územný celok bezodkladne oznámi poskytovateľovi sociálnej služby doručením oznámenia do vlastných rúk.

(4) Poskytovateľ sociálnej služby je povinný do ôsmich dní písomne oznámiť vyššiemu územnému celku všetky zmeny skutočnosti uvedených v § 63 a 64.

(5) Oprávnenie poskytovať sociálnu službu nemožno preiesť na inú osobu a neprechádza na právneho nástupcu poskytovateľa sociálnej služby, ak je ním právnická osoba.

(6) Vyšší územný celok rozhodne o nezapísaní do registra, ak

- v lehote určenej v písomnej výzve žiadateľ o zápis nedoplní žiadosť o zápis do registra alebo nepriloží chýbajúce doklady,
- žiadosť o zápis do registra nepredložil štatutárny orgán právnickej osoby,
- služba, ktorá sa má poskytovať, nie je sociálna služba podľa tohto zákona,
- na poskytovanie sociálnej služby nie sú vytvorené priestorové podmienky, materiálne podmienky, finančné podmienky a hygienické podmienky,
- nie sú splnené podmienky ustanovené podľa § 9 ods. 4 a 5.

§ 66

(1) Do registra sa zapisujú tieto údaje vrátane ich zmien:

- obchodné meno alebo názov, sídlo, identifikačné číslo a právna forma právnickej osoby, ak je poskytovateľom sociálnej služby právnická osoba, a meno, priezvisko a trvalý pobyt alebo prechodný pobyt fyzickej osoby, ak je poskytovateľom sociálnej služby fyzická osoba,
- meno a priezvisko zodpovedného zástupcu fyzickej osoby, ktorá je štatutárnym orgánom, alebo fyzických osôb, ktoré sú členmi štatutárneho orgánu a ich trvalý pobyt alebo prechodný pobyt,
- adresa právnickej osoby uvedenej v § 3 ods. 5 písm. c) a adresa sídla jej organizačnej zložky na území Slovenskej republiky a meno, priezvisko a adresa pobytu vedúceho tejto organizačnej zložky,
- druh sociálnej služby, ktorú poskytovateľ sociálnej služby poskytuje, cieľová skupina fyzických osôb, ktorým sa poskytuje sociálna služba, deň začatia a čas trvania poskytovania sociálnej služby, rozsah a miesto ich poskytovania,
- dátum zápisu do registra,
- dátum výmazu z registra.

(2) Register je verejný, každý má právo nazrieť do neho a požadovať z neho výpis.

³¹⁾ Napríklad zákon č. 34/2002 Z. z. o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonného v znení neskorších predpisov, zákon č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospiešné služby v znení neskorších predpisov, zákon č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

³²⁾ § 663 až 670 Občianskeho zákonného.

³³⁾ § 659 až 662 Občianskeho zákonného.

§ 67

Poskytovateľ sociálnej služby, ktorému vyšší územný celok oznámi vykonanie zápisu do registra, môže začať poskytovať sociálnu službu, ak uzatvoril zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu, ktorá by mohla vzniknúť pri poskytovaní sociálnej služby alebo v priamej súvislosti s ňou; poistenie musí trvať po celý čas poskytovania sociálnej služby. Poskytovateľ sociálnej služby je povinný do 15 dní odo dňa uzavretia tejto zmluvy zaslať úradne overenú kópiu vyššiemu územnému celku.

§ 68

Výmaz z registra a zánik oprávnenia na poskytovanie sociálnej služby

(1) Vyšší územný celok rozhodne o výmaze z registra, ak poskytovateľ sociálnej služby

- prestal splňať podmienky ustanovené týmto zákonom na poskytovanie sociálnej služby,
- bol zapisaný do registra na základe nepravdivých údajov alebo neúplných údajov,
- neposkytoval sociálnu službu dlhšie ako 12 mesiacov,
- požiada o výmaz z registra; táto žiadosť musí byť podaná najmenej 30 dní predo dňom skončenia poskytovania sociálnej služby.

(2) Vyšší územný celok vymaze z registra poskytovateľa sociálnej služby, ak

- poskytovateľ sociálnej služby nezačal poskytovať sociálnu službu najneskôr do šiestich kalendárnych mesiacov odo dňa zápisu do registra,
- uplynie čas trvania poskytovania sociálnej služby,
- fyzická osoba, ktorá je poskytovateľom sociálnej služby, zomrela, alebo
- právnická osoba, ktorá je poskytovateľom sociálnej služby, zanikla.

(3) Oprávnenie na poskytovanie sociálnej služby poskytovateľovi sociálnej služby zaniká odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o výmaze z registra podľa odseku 1 alebo odo dňa výmazu z registra podľa odseku 2.

(4) Ak vyšší územný celok vykonal výmaz z registra podľa odseku 1 písm. b), osoba môže byť zapisaná do registra najskôr po uplynutí dvoch rokov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o výmaze.

§ 69

Ak poskytovateľ sociálnej služby neodstráni v určenej lehote nedostatky zistené vyšším územným celkom pri kontrole úrovne poskytovania sociálnych služieb podľa § 81 písm. r) a pri kontrole hospodárenia s finančným príspevkom pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osobe pri úkonoch sebaobsluhy a finančným príspevkom na prevádzku podľa § 81 písm. s), vyšší územný celok rozhodne o zákaze poskytovať sociálnu službu až do doby odstránenia zistených nedostatkov najdlhšie do dvoch rokov od nadobudnu-

tia právoplatnosti rozhodnutia o zákaze. Ak v tejto lehote poskytovateľ sociálnej služby neodstránil zistené nedostatky, vyšší územný celok rozhodne o výmaze poskytovateľa sociálnej služby z registra.

DRUHÁ HLAVA

§ 70

Sociálna služba poskytovaná v zdravotnickom zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti

(1) Za podmienok ustanovených týmto zákonom možno poskytovať sociálnu službu fyzickej osobe v zdravotnickom zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti²⁴⁾ aj po zániku dôvodov, pre ktoré bola prevzatá do ústavnej zdravotnej starostlivosti, ak je vzhľadom na svoj nepriaznivý zdravotný stav odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a nemôže byť prepustená zo zdravotníckeho zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti z dôvodu, že jej nemožno zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby v jej prirodzenom rodinnom prostredí alebo poskytnúť sociálnu službu v zariadení podľa tohto zákona.

(2) Na poskytovanie sociálnej služby zdravotníckym zariadením ústavnej zdravotnej starostlivosti podľa odseku 1 platia § 62 až 69 rovnako.

(3) Ak je sociálna služba poskytovaná v zdravotnickom zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti, nemôže byť priestor, v ktorom je sociálna služba poskytovaná, súčasťou priestoru, v ktorom sa poskytuje ústavná zdravotná starostlivosť.

ŠTVRTÁ ČASŤ

FINANCOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, PLATBA ZA POSKYTOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A ZMLUVA O POSKYTOVANÍ SOCIÁLNEJ SLUŽBY

PRVÁ HLAVA

FINANCOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

§ 71

(1) Sociálne služby poskytované verejným poskytovateľom sociálnej služby môžu byť financované

- z rozpočtu verejného poskytovateľa sociálnej služby,
- z úhrad za sociálne služby od prijímateľa sociálnej služby na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby,
- z prostriedkov priatých na základe písomnej darovacej zmluvy,
- z prostriedkov združenia obcí, združenia vyšších územných celkov a združenia osôb,
- z výsledku hospodárenia z vedľajšej činnosti, ktorú vykonávajú zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti alebo zakladateľskej pôsobnosti obce alebo vyššieho územného celku s jeho súhlasom,
- z príjmu zo sociálneho podniku,³⁴⁾
- z iných zdrojov.

(2) Sociálne služby poskytované právnickou osobou

²⁴⁾ § 50b zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 139/2008 Z. z.

zriadenou alebo založenou obcou alebo vyšším územným celkom môžu byť financované podľa odseku 1 písm. b) len so súhlasom obce alebo vyššieho územného celku, ktorý takúto právnickú osobu zriadil alebo založil.

(3) Sociálne služby poskytované neverejným poskytovateľom sociálnej služby môžu byť financované

- a) z finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osobe pri úkonoch sebaobsluhy a z finančného príspevku na prevádzku za podmienok ustanovených týmto zákonom,
- b) z úhrad za sociálne služby od prijímateľa sociálnej služby na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby,
- c) z vlastných zdrojov neverejného poskytovateľa sociálnej služby,
- d) z prostriedkov prijatých na základe písomnej darovacej zmluvy,³⁵⁾
- e) z výsledku hospodárenia z podnikateľskej činnosti po zdanení daňou z príjmov, ktorú vykonáva neverejný poskytovateľ sociálnej služby podľa osobitných predpisov,³⁶⁾
- f) zo zisku zo sociálneho podniku,³⁴⁾
- g) z iných zdrojov.

(4) Úhrada zdravotných výkonov ošetrovateľskej starostlivosti poskytovaných sestrou špecialistkou v ošetrovateľstve vo vnútornom lekárstve,³⁷⁾ sestrou špecialistkou v pediatrickom ošetrovateľstve³⁷⁾ alebo sestrou špecialistkou v komunitnom ošetrovateľstve³⁷⁾ v zariadení uvedenom v § 35, 36, 38 a 39 môže byť financovaná z prostriedkov verejného zdravotného poistenia.

(5) Finančné prostriedky darované poskytovateľovi sociálnej služby možno použiť len na účel určený darcom v písomnej darovacej zmluve.³⁵⁾ Ak účel nie je darcom v písomnej darovacej zmluve určený, prostriedky získané touto darovacou zmluvou sa použijú v súlade s predmetom činnosti definovaným v zriaďovacej listine alebo zakladacej listine poskytovateľa sociálnej služby alebo v súlade so zámermi poskytovanej sociálnej služby.

(6) Ak obec alebo vyšší územný celok zabezpečí fyzickej osobe s trvalým pobytom vo svojom územnom obvode poskytovanie sociálnej služby v inej obci alebo u poskytovateľa sociálnej služby, ktorého zriadila alebo založila iná obec alebo iný vyšší územný celok, obec alebo vyšší územný celok uhrádza inej obci alebo poskytovateľovi sociálnej služby, ktorého zriadila alebo založila iná obec alebo iný vyšší územný celok, ekonomicky oprávnené náklady spojené s poskytovaním tejto sociálnej služby uvedené v § 72 ods. 5, do ktorých sa započítavajú náklady uvedené v § 72 ods. 5 písm. a) a b) pri poskytovaní pomoci pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osobe pri úkonoch sebaobsluhy,

znižené o výšku úhrady za sociálnu službu platenú prijímateľom sociálnej služby.

(7) Poskytovateľ sociálnej služby je povinný na základe písomnej žiadosti obce alebo vyššieho územného celku preukázať účelnosť využitia finančných prostriedkov poskytnutých podľa odseku 6.

Úhrada za sociálnu službu

§ 72

(1) Prijímateľ sociálnej služby je povinný platiť úhradu za sociálnu službu v sume určenej poskytovateľom sociálnej služby, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Verejný poskytovateľ určuje sumu úhrady za sociálnu službu, spôsob jej určenia a platenia úhrady zmluvou podľa § 74 v súlade so všeobecne záväzným nariadením obce alebo vyššieho územného celku, najviac vo výške ekonomicky oprávnených nákladov.

(3) Neverejný poskytovateľ určuje sumu úhrady za sociálnu službu, spôsob jej určenia a platenia úhrady zmluvou podľa § 74, najviac vo výške ekonomicky oprávnených nákladov.

(4) Určovanie sumy úhrady najviac vo výške ekonomicky oprávnených nákladov sa nevzťahuje na neverejného poskytovateľa sociálnej služby, ktorý poskytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk.

(5) Ekonomicky oprávnené náklady podľa odsekov 2 a 3 sú náklady na činnosti uvedené v § 16 až 18, ktorými sú

- a) mzdy, platy a ostatné osobné vyrovnania vo výške, ktorá zodpovedá výške platu a ostatných osobných vyrovnaní podľa osobitného predpisu,³⁸⁾
- b) poistné na sociálne poistenie, poistné na verejné zdravotné poistenie a príspevky na starobné dôchodkové sporenie,
- c) cestovné náhrady okrem cestovných náhrad pri záhraničných pracovných cestách,
- d) energie, voda a komunikácie,
- e) materiál okrem reprezentačného vybavenia nových interiérov,
- f) dopravné,
- g) rutinná údržba a štandardná údržba okrem jednorazovej údržby objektov alebo ich častí a riešenia haviarijných stavov,
- h) nájomné za prenájom okrem dopravných prostriedkov a špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky, náradia a materiálu,
- i) služby,
- j) bežné transfery, z toho len na vreckové,²⁰⁾ odstupné, odchodné, náhrada príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca,³⁹⁾
- k) odpisy hmotného majetku a nehmotného majet-

³⁵⁾ § 628 Občianskeho zákonníka.

³⁶⁾ Napríklad § 23 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

³⁷⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 12/2008 Z. z. o používaní profesijných titulov a ich skratiek viažúcich sa na odbornú spôsobilosť na výkon zdravotníckeho povolania.

³⁸⁾ Zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

³⁹⁾ Zákon č. 462/2003 Z. z. o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

ku poskytovateľa sociálnej služby podľa osobitného predpisu.⁴⁰⁾

(6) Na účely určenia výšky úhrady podľa odsekov 2 a 3 sa od ekonomickej oprávnených nákladov odpočíta priemerná suma, ktorá sa určí ako podiel súčtu súm finančného príspevku podľa prílohy č. 5, ktoré zodpovedajú forme poskytovanej sociálnej služby a stupňu odkázanosti jednotlivých prijímateľov sociálnej služby na pomoc inej fyzickej osobe, a počtu prijímateľov sociálnej služby. To sa nevzťahuje na neverejného poskytovateľa sociálnej služby, ktorý poskytuje sociálnu službu, o zabezpečenie poskytovania ktorej tohto neverejného poskytovateľa sociálnej služby obec alebo vyšší územný celok nepožiadali.

(7) Ak poskytovateľ sociálnej služby poskytuje sociálnu službu, o ktorej zabezpečenie poskytovania požiadali obec alebo vyšší územný celok, prijímateľ sociálnej služby neplatí úhradu za

- a) pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osobe pri úkonoch sebaobsluhy,
- b) tľmočnícku službu,
- c) krízovú pomoc poskytovanú prostredníctvom telekomunikačných technológií,
- d) vykonávanie
  - 1. sociálneho poradenstva,
  - 2. pomoci pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
  - 3. sociálnej rehabilitácie,
  - 4. pracovnej terapie.

(8) Prijímateľ sociálnej služby uvedenej v § 31 a 34 až 41 je povinný platiť úhradu za poskytovanú sociálnu službu podľa svojho príjmu a majetku. Príjem a majetok na účely určenia úhrady za sociálnu službu sa posudzuje podľa osobitného predpisu.¹¹⁾ To sa nevzťahuje na prijímateľa sociálnej služby, ktorému neverejný poskytovateľ sociálnej služby poskytuje sociálnu službu, o ktorej zabezpečenie poskytovania nepožiadali obec alebo vyšší územný celok, a na prijímateľa sociálnej služby, ktorému poskytuje sociálnu službu neverejný poskytovateľ sociálnej služby, ktorý poskytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk.

(9) Prijímateľ sociálnej služby neplatí úhradu za odborné činnosti, obslužné činnosti a ďalšie činnosti v čase jeho neprítomnosti okrem úhrady za ubytovanie, ak voľné miesto nie je na prechodný čas obsadené inou fyzickou osobou a prijímateľ sociálnej služby a poskytovateľ sociálnej služby sa nedohodnú inak.

(10) Na účely určenia sumy úhrady za celoročnú pobytovú sociálnu službu dieťaťu s nariadenou ústavnou starostlivosťou sa postupuje podľa osobitného predpisu.²⁰⁾

§ 73

(1) Po zaplatení úhrady za opatrotovateľskú službu, prepravnú službu a pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa musí prijímateľovi sociálnej služby zostať me-

sačne z jeho príjmu najmenej 1,3 násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom.⁴¹⁾

(2) Po zaplatení úhrady za celoročnú pobytovú sociálnu službu musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 20 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom.⁴¹⁾

(3) Po zaplatení úhrady za týždennú pobytovú sociálnu službu musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 50 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom.⁴¹⁾

(4) Po zaplatení úhrady za ambulantnú sociálnu službu v zariadení s poskytovaním stravovania musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 70 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom.⁴¹⁾

(5) Po zaplatení úhrady za ambulantnú sociálnu službu v zariadení bez poskytovania stravovania musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 1,3 násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom.⁴¹⁾

(6) Prijímateľ sociálnej služby nie je povinný platiť úhradu za sociálnu službu, ak jeho príjem je nižší alebo sa rovná sume ustanovenej v odsekoch 1 až 5, a to v závislosti od druhu a formy sociálnej služby, ak tento zákon neustanovuje inak.

(7) Prijímateľ sociálnej služby platí len časť úhrady za sociálnu službu, ak jeho príjem je vyšší, ako sú sumy ustanovené v odsekoch 1 až 5 a jeho výška nepostačuje na zaplatenie určenej úhrady za sociálnu službu, ak tento zákon neustanovuje inak.

(8) Ak sa príjem prijímateľa sociálnej služby posudzuje spoločne s príjmami fyzických osôb, ktorých príjmy sa s ním spoločne posudzujú, po zaplatení úhrady za sociálnu službu musí prijímateľovi sociálnej služby zostať suma uvedená v odsekoch 2 až 5 a fyzickým osobám, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú s príjomom prijímateľa sociálnej služby, musí zostať mesačne z ich príjmu najmenej 1,3 násobku sumy životného minima ustanovenej osobitným predpisom.⁴²⁾

(9) Ak prijímateľ sociálnej služby nemá príjem alebo jeho príjem nepostačuje na platenie úhrady za sociálnu službu, môže úhradu za sociálnu službu alebo jej časť platiť aj iná osoba; odseky 1 až 5 sa nepoužijú. Osoba podľa prvej vety môže uzatvoriť s poskytovateľom sociálnej služby zmluvu o platení úhrady za sociálnu službu.

(10) Ak podľa odsekov 1 až 5 nevznikne prijímateľovi sociálnej služby povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť, prechádza táto povinnosť postupne na rodičov a deti, ak sa ich príjem neposudzuje spoločne s príjomom prijímateľa sociálnej služby; rodičom

⁴⁰⁾ Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

⁴¹⁾ § 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁴²⁾ Zákon č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

alebo deťom po zaplatení úhrady za sociálnu službu musí mesačne zostať 1,3 násobku sumy životného minima ustanovej osobitným predpisom.⁴²⁾ Rodičia alebo deti môžu uzatvoriť s poskytovateľom sociálnej služby zmluvu o platení úhrady za sociálnu službu.

(11) Ak nedôjde k uzatvoreniu zmluvy podľa odseku 10, obec alebo vyšší územný celok rozhodne o povinnosti rodičov alebo detí platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť za prijímateľa sociálnej služby, ktorému nevznikne povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť.

(12) Ak nedôjde k uzatvoreniu zmluvy podľa odseku 10 medzi neverejným poskytovateľom sociálnej služby a rodičmi alebo deťmi, rozhodne o povinnosti týchto fyzických osôb platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť za prijímateľa sociálnej služby, ktorému nevznikne povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť, obec alebo vyšší územný celok v rozsahu svojej pôsobnosti.

(13) Ak podľa odsekov 1 až 5 nevznikne prijímateľovi sociálnej služby povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť a táto povinnosť nevznikne ani rodičom alebo deťom a prijímateľ sociálnej služby zomrie, nezaplatená úhrada za sociálnu službu alebo jej časť je pohľadávka poskytovateľa sociálnej služby, ktorá sa uplatňuje v konaní o dedičstve.

(14) Odseky 1 až 13 sa neuplatňujú, ak neverejný poskytovateľ sociálnej služby poskytuje sociálnu službu, o zabezpečenie poskytovania ktorej neverejný poskytovateľ sociálnej služby obec alebo vyšší územný celok nepožiadali, a ak neverejný poskytovateľ sociálnej služby poskytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk.

(15) Na účely zisťovania príjmu podľa tohto zákona u fyzických osôb uvedených v § 3 ods. 2 sa za fyzické osoby, ktoré sa s týmito osobami spoločne posudzujú, považujú osoby podľa osobitného predpisu.⁴²⁾

(16) Ak u osôb uvedených v § 3 ods. 2 nemožno zo závažných dôvodov zistiť ich príjem, za ich príjem sa považuje suma životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovená osobitným predpisom.⁴¹⁾

(17) Na poskytované sociálne služby v zariadení podľa § 25 až 29, 32, 56 a 57 sa odseky 2 až 5 nepoužijú.

DRUHÁ HLAVA

§ 74

Zmluva o poskytovaní sociálnej služby

(1) Poskytovateľ sociálnej služby poskytuje sociálnu službu na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby.¹³⁾ Zmluva o poskytovaní sociálnej služby musí byť uzatvorená spôsobom, ktorý je pre prijímateľa sociálnej služby zrozumiteľný.

(2) Poskytovateľ sociálnej služby je povinný uzatvoriť písomnú zmluvu o poskytovaní sociálnej služby, ktorou je

a) pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladošťa rodinného života a pracovného života,

- b) zariadenie dočasnej starostlivosti o dieťa,
- c) sociálna služba v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osobe a pre fyzické osoby, ktoré dosiahli dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre seniorov potrebujú z iných váznych dôvodov,
- d) opatrovateľská služba,
- e) sprievodcovská služba a predčitateľská služba,
- f) požičiavanie pomôcok,
- g) monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
- h) pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností.

(3) Ak má fyzická osoba záujem o poskytovanie sociálnej služby uvedenej v odseku 2, je povinná podať písomnú žiadosť o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby obci, vyššiemu územnému celku v rozsahu ich pôsobnosti alebo nimi zriadenej právnickej osobe alebo založenej právnickej osobe. Žiadosť podľa prvej vety obsahuje

- a) meno a priezvisko fyzickej osoby, ktorej sa má poskytovať sociálna služba, dátum narodenia a adresu jej pobytu,
- b) druh sociálnej služby, ktorá sa má poskytovať fyzickej osobe uvedenej v pismene a),
- c) formu sociálnej služby, ktorá sa má poskytovať v zariadení,
- d) potvrdenie o príjme za predchádzajúci kalendárny rok,
- e) doklady o majetkových pomeroch,
- f) deň začatia poskytovania sociálnej služby a čas poskytovania sociálnej služby, a ak sa má poskytovať odľahčovacia služba, obdobie trvania tejto služby,
- g) iné doklady, ktoré sú podkladom na uzatvorenie zmluvy.

(4) Žiadosť o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby podľa odseku 2 písm. b), e) až h) neobsahuje údaje uvedené v odseku 3 písm. d) a e).

(5) K žiadosti o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby podľa odseku 2 písm. c) a d) fyzická osoba priloží aj právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu okrem fyzickej osoby uvedenej v § 35 ods. 1 písm. b).

(6) Poskytovateľ sociálnej služby nesmie podmieniť uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby penažným plnením alebo nepeňažným plnením.

- (7) Zmluva o poskytovaní sociálnej služby obsahuje
- a) označenie zmluvných strán,
- b) druh poskytovanej sociálnej služby,
- c) vecný rozsah sociálnej služby podľa § 15 a formu poskytovania sociálnej služby,
- d) deň začatia poskytovania sociálnej služby,
- e) čas poskytovania sociálnej služby,
- f) miesto poskytovania sociálnej služby,
- g) sumu úhrady za sociálnu službu, spôsob jej určenia a spôsob jej platenia,
- h) podmienky zvyšovania sumy úhrady za sociálnu službu,
- i) dôvody odstúpenia od zmluvy,
- j) sumu nezaplatenej úhrady za sociálnu službu podľa § 73 ods. 13.

(8) Suma úhrady za sociálnu službu podľa odseku 7

písm. g) musí obsahovať sumu úhrady za odborné činnosti, obslužné činnosti a ďalšie činnosti.

(9) V zmluve o poskytovaní sociálnej služby sa môžu dohodnúť aj ďalšie náležitosti podľa druhu sociálnej služby.

(10) Ak poskytovateľ sociálnej služby, ktorého požiadala obec alebo vyšší územný celok o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby, predloží návrh zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, ktorý je v súlade s týmto zákonom a fyzická osoba odmietne uzatvoriť túto zmluvu, povinnosť obce a vyššieho územného celku podľa § 8 ods. 3 a 4 sa považuje za splnenú.

(11) Ak sa zmenia skutočnosti, ktoré sú predmetom zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, možno tieto skutočnosti zmeniť dodatkom k zmluve o poskytovaní sociálnej služby, ak si to účastníci v tejto zmluve dohodli.

(12) Ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na určenie úhrady za sociálnu službu podľa § 73, poskytovateľ sociálnej služby a prijímateľ sociálnej služby sú povinní uzatvoriť dodatok k zmluve o poskytovaní sociálnej služby.

(13) Prijímateľ sociálnej služby môže jednostranne vypovedať zmluvu o poskytovaní sociálnej služby kedykoľvek aj bez uvedenia dôvodu; výpovedná lehota nesmie byť dlhšia ako 30 dní.

(14) Poskytovateľ sociálnej služby môže jednostranne vypovedať zmluvu o poskytovaní sociálnej služby, ak

- a) prijímateľ sociálnej služby hrubo porušuje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o poskytovaní sociálnej služby najmä tým, že hrubo porušuje dobré mravy, ktoré narúšajú občianske spolužitie alebo nezaplatí dohodnutú úhradu za sociálnu službu, a ak ide o poskytovanie celoročnej pobytovej sociálnej služby najmä tým, že nezaplatí dohodnutú úhradu za sociálnu službu za čas dlhší ako tri mesiace alebo platí len časť dohodnutej úhrady a dlžná suma presiahne trojnásobok dohodnutej mesačnej úhrady,
- b) prijímateľ sociálnej služby neuzatvori dodatok k zmluve o poskytovaní sociálnej služby podľa odseku 12,
- c) prevádzka zariadenia je podstatne obmedzená alebo je zmenený účel poskytovanej sociálnej služby tak, že zotrvanie na zmluve o poskytovaní sociálnej služby by pre poskytovateľa sociálnej služby znamenalo zrejmú nevýhodu,
- d) obec alebo vyšší územný celok rozhodne o zániku odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu.

(15) Pri jednostrannom vypovedaní zmluvy podľa odseku 14 je poskytovateľ sociálnej služby povinný doručiť prijímateľovi sociálnej služby písomnú výpovedeť s uvedením dôvodu výpovede.

(16) Ak poskytovateľ sociálnej služby vypovedá zmluvu o poskytovaní sociálnej služby z dôvodu uvedeného v odseku 14 písm. a), b) a d) a ide o poskytovanie celoročnej pobytovej sociálnej služby, sú obec a vyšší územný celok v rámci svojej pôsobnosti povinné v spolupráci s poskytovateľom sociálnej služby zabezpečiť fyzickej osobe nevyhnutné podmienky na zabezpečenie

základných životných potrieb, ak si ich nevie zabezpečiť sama.

(17) Ak poskytovateľ sociálnej služby jednostranne vypovedá zmluvu podľa odseku 14 písm. d) a ide o poskytovanie celoročnej pobytovej sociálnej služby, výpovedná lehota nesmie byť kratšia ako 30 dní. Poskytovateľ sociálnej služby je povinný vopred písomne oznámiť prijímateľovi sociálnej služby začiatok plynutia výpovednej lehoty.

(18) Ak poskytovateľ sociálnej služby vypovedá zmluvu o poskytovaní sociálnej služby z dôvodu uvedeného v odseku 14 písm. c) a ide o poskytovanie celoročnej pobytovej sociálnej služby, je poskytovateľ povinný zabezpečiť prijímateľovi sociálnej služby poskytovanie sociálnej služby rovnakého druhu za porovnateľných podmienok u iného poskytovateľa sociálnej služby. Ak neverejný poskytovateľ sociálnej služby nemôže zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby u iného poskytovateľa sociálnej služby, zabezpeči poskytovanie tejto sociálnej služby obec alebo vyšší územný celok v rozsahu pôsobnosti ustanovenej týmto zákonom. Ak neverejný poskytovateľ sociálnej služby prestane spĺňať podmienky na poskytovanie sociálnej služby, alebo ak vyšší územný celok rozhodne o zákaze poskytovať sociálnu službu, neverejný poskytovateľ sociálnej služby je povinný vypovedať zmluvu.

(19) Neverejný poskytovateľ sociálnej služby je povinný vopred písomne oznámiť obci alebo vyššiemu územnému celku podľa ich pôsobnosti zmenu poskytovania sociálnej služby alebo skončenie poskytovania sociálnej služby z dôvodu uvedeného v odseku 14 písm. c) a priložiť zoznam prijímateľov sociálnej služby, a to najneskôr tri mesiace pred predpokladaným dňom zmeny poskytovania sociálnej služby alebo skončenia poskytovania sociálnej služby. Túto povinnosť má neverejný poskytovateľ sociálnej služby aj voči prijímateľovi sociálnej služby, ak sa vopred písomne nedohodli o poskytovaní sociálnej služby na určitý čas.

(20) Ak neverejný poskytovateľ sociálnej služby skončí poskytovanie sociálnej služby bez právneho nástupníctva na základe rozhodnutia vyššieho územného celku o výmaze neverejného poskytovateľa sociálnej služby z registra alebo vyšší územný celok vymaze neverejného poskytovateľa sociálnej služby podľa § 68 ods. 2 písm. c) a d) pred uplynutím času trvania poskytovania sociálnej služby dohodnutého v zmluve o poskytovaní sociálnej služby, obec alebo vyšší územný celok v rozsahu pôsobnosti ustanovenej týmto zákonom zabezpečí poskytovanie tejto sociálnej služby.

TRETIA HLAVA

FINANČNÁ PODPORA NEVEREJNÉHO POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNEJ SLUŽBY POSKYTUJÚCEHO SOCIÁLNU SLUŽBU VO VEREJNOM ZÁUJME

§ 75

(1) Obec je povinná poskytovať finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytu-

je sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk, ak o zabezpečenie poskytovania tejto sociálnej služby neverejného poskytovateľa sociálnej služby požiadala obec a poskytuje

a) sociálnu službu v zariadení, ktorým je

1. nocľaháreň,
2. nízkoprahové denné centrum,
3. nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu,
4. zariadenie pre seniorov,
5. zariadenie opatrovateľskej služby,
6. denný stacionár,

b) pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,

c) opatrovateľskú službu,

d) prepravnú službu.

(2) Obec je povinná poskytovať finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osobe pri úkonoch sebaobsluhy pri poskytovaní sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk, ak o zabezpečenie poskytovania tejto sociálnej služby neverejného poskytovateľa sociálnej služby požiadala obec a poskytuje

a) sociálnu službu v zariadení, ktorým je

1. zariadenie pre seniorov,
2. zariadenie opatrovateľskej služby,
3. denný stacionár,

b) opatrovateľskú službu.

(3) Vyšší územný celok je povinný poskytovať finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk, ak o zabezpečenie poskytovania tejto sociálnej služby neverejného poskytovateľa sociálnej služby požiadal vyšší územný celok a poskytuje

a) sociálnu službu v zariadení, ktorým je

1. útulok,
2. domov na pol ceste,
3. zariadenie núdzového bývania,
4. zariadenie dočasnej starostlivosti o dieťa,
5. zariadenie podporovaného bývania,
6. rehabilitačné stredisko,
7. domov sociálnych služieb,
8. špecializované zariadenie,

b) tlmočnícku službu,

c) sociálnu službu v integračnom centre.

(4) Vyšší územný celok je povinný poskytovať finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osobe pri úkonoch sebaobsluhy pri poskytovaní sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk, ak o zabezpečenie poskytovania tejto sociálnej služby neverejného poskytovateľa sociálnej služby požiadal vyšší územný celok a poskytuje sociálnu službu v zariadení, ktorým je

a) zariadenie podporovaného bývania,

b) rehabilitačné stredisko,

c) domov sociálnych služieb,

d) špecializované zariadenie.

(5) Vyšší územný celok je povinný poskytovať finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,

ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk, ak o zabezpečenie poskytovania tejto sociálnej služby neverejného poskytovateľa sociálnej služby požiadal vyšší územný celok a poskytuje

- a) špecializované sociálne poradenstvo ako samostatnú odbornú činnosť,
- b) sociálnu rehabilitáciu ako samostatnú odbornú činnosť.

(6) Obec a vyšší územný celok sú podľa odsekov 1 až 5 povinné poskytnúť finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osobe pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý im doručil zmluvy o poskytovaní sociálnej služby uvedenej v § 34 až 41 alebo doručil zoznam osôb s uvedením osobných údajov uvedených v § 94 ods. 4 písm. a) až c), ktorým sociálnu službu poskytuje alebo poskytol, ak poskytovateľ sociálnej služby nie je povinný uzatvoriť písomnú zmluvu o poskytovaní sociálnej služby.

(7) Obec alebo vyšší územný celok môže poskytovať finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk a poskytuje sociálnu službu, ktorou je

- a) podporná sociálna služba v zariadení, ktorým je
  1. denné centrum,
  2. jedáleň,
  3. práčovňa,
  4. stredisko osobnej hygieny,
- b) sprostredkovanie tlmočníckej služby,
- c) sprostredkovanie osobnej asistencie,
- d) sprievodcovská a predčitateľská služba,
- e) požičiavanie pomôcok,
- f) monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
- g) krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií,
- h) pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností,
- i) základné sociálne poradenstvo ako samostatná odborná činnosť,
- j) terénna sociálna služba prostredníctvom terénnych programov.

(8) Obec môže poskytovať finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osobe pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk, ak o zabezpečenie poskytovania tejto sociálnej služby neverejného poskytovateľa sociálnej služby požiadala obec a poskytuje sociálnu službu uvedenú v odsekoch 3 až 5, ak tieto finančné príspevky neposkytuje vyšší územný celok.

(9) Vyšší územný celok môže poskytovať finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osobe pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk, ak o zabezpečenie poskytovania tejto sociálnej služby neverejného poskytovateľa sociálnej služby požiadal vyšší

územný celok a poskytuje sociálnu službu uvedenú v odsekoch 1 a 2, ak tieto finančné príspevky neposkytuje obec.

(10) Sociálna služba, ktorá sa poskytuje podľa tohto zákona, sa považuje za sociálnu službu poskytovanú vo verejnom záujme.

(11) Za verejný záujem sa považuje najmä poskytovanie sociálnej služby neverejným poskytovateľom sociálnej služby prijímateľovi sociálnej služby, ktorý je na sociálnu službu odkázany, alebo poskytovanie sociálnej služby neverejným poskytovateľom sociálnej služby, ktorá v príslušnej obci alebo v príslušnom vyššom územnom celku chýba alebo je nedostatková.

(12) Neverejný poskytovateľ sociálnej služby podáva písomnú žiadosť o poskytnutie finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby podľa odsekov 8 a 9.

(13) Za príslušnú obec alebo príslušný vyšší územný celok na účely poskytovania finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby podľa odsekov 1 až 9 sa považuje obec alebo vyšší územný celok, kde má prijímateľ sociálnej služby trvalý pobyt, bez ohľadu na to, ktorá obec vydala rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu alebo ktorý vyšší územný celok vydal rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu.

(14) Finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby sa poskytuje na základe písomnej zmluvy,¹³⁾ najskôr odo dňa uzatvorenia zmluvy o poskytovaní tohto finančného príspevku. Pri určovaní výšky finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby pre účastníkov zmluvy platia ustanovenia § 76 a 77.

§ 76

Finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy

Finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby sa poskytuje na zabezpečenie úkonov sebaobsluhy najmenej vo výške podľa prílohy č. 5 podľa formy sociálnej služby, počtu prijímateľov sociálnej služby a stupňa ich odkázanosti.

§ 77

Finančný príspevok na prevádzku

(1) Výška finančného príspevku na prevádzku sa určí na príslušný rozpočtový rok vo výške rozdielu medzi štandardnými výdavkami, štandardnými príjmami a priemerným finančným príspevkom pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby, a to podľa druhu sociálnej služby, v prepočte na počet prijímate-

ľov sociálnej služby, na počet kilometrov prepravnej služby, na počet hodín tlmočenia, počet hodín sociálneho poradenstva, počet hodín sprievodcovskej a predčitateľskej služby alebo na inú jednotku výkonu.

(2) Obec a vyšší územný celok určí štandardné výdavky a štandardné príjmy na príslušný rozpočtový rok na základe údajov o priemerných skutočných bežných výdavkoch a priemerných skutočných príjmoch z platenia úhrad za sociálne služby poskytované v jeho pôsobnosti za predchádzajúci rozpočtový rok.

(3) Priemerný finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby sa na účely odseku 1 určí ako podiel súčtu súm finančných príspevkov, ktoré sa určia podľa prílohy č. 5 v závislosti od počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby, stupňa ich odkázanosti a od druhu sociálnej služby poskytovanej obcou alebo vyšším územným celkom, a celkového počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby.

(4) Za skutočné bežné výdavky podľa odseku 2 sa považujú rozpočtované bežné výdavky a za skutočné príjmy podľa odseku 2 sa považujú skutočne dosiahnuté príjmy.

(5) Skutočné bežné výdavky a skutočné príjmy z platenia úhrady za sociálnu službu obec a vyšší územný celok zisťuje v členení podľa jednotlivých druhov poskytovaných sociálnych služieb, a ak ide o sociálne služby poskytované v zariadení, aj podľa toho, či ide o poskytovanie celoročnej pobytovej sociálnej služby, týždennej pobytovej sociálnej služby alebo ambulantnej sociálnej služby a v členení podľa kapacity zariadení (ďalej len „porovnateľný druh sociálnej služby“).

(6) Z každého porovnateľného druhu sociálnej služby, ktorý vykazuje skutočné bežné výdavky a skutočné príjmy z platenia úhrady za sociálnu službu sa vypočítajú priemerné skutočné bežné výdavky a priemerné skutočné príjmy zo zaplatenej úhrady na prijímateľa sociálnej služby na rozpočtový rok.

(7) Za príslušné obdobie na účely určenia výšky finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby sa považuje čas trvania poskytovania sociálnej služby neverejným poskytovateľom sociálnej služby; za toto obdobie sa považuje príslušný rozpočtový rok. Ak je čas trvania poskytovania sociálnej služby kratší ako rozpočtový rok, určí sa výška finančného príspevku na prevádzku pomerne.

(8) Ak predpokladané príjmy zo zaplatenej úhrady alebo skutočné príjmy zo zaplatenej úhrady na príslušné obdobie za sociálnu službu poskytovanú neverejným poskytovateľom sociálnej služby sú vyššie ako štandardné príjmy na príslušné obdobie, výška finančného príspevku na prevádzku určeného podľa odseku 1 sa zniží o rozdiel medzi skutočnými príjmami zo zaplatenej úhrady na príslušné obdobie a štandardnými príjmami na príslušné obdobie.

(9) Ak predpokladané príjmy zo zaplatenej úhrady alebo skutočné príjmy zo zaplatenej úhrady na príslušné obdobie za sociálnu službu poskytovanú neverej-

ným poskytovateľom sociálnej služby sú nižšie ako štandardné príjmy na príslušné obdobie, výška finančného príspevku na prevádzku určeného podľa odseku 1 sa zvýši o rozdiel medzi štandardnými príjmami na príslušné obdobie a skutočnými príjmami zo zaplatenej úhrady na príslušné obdobie.

(10) Ak neverejný poskytovateľ sociálnej služby poskytuje sociálnu službu, pri ktorej nemožno určiť výšku finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby podľa porovnateľného druhu sociálnej služby, výška tohto finančného príspevku sa určí na príslušný rozpočtový rok vo výške rozdielu medzi predpokladanými bežnými výdavkami, predpokladanými príjmami zo zaplatenej úhrady za sociálnu službu a predpokladanou výškou finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osobe pri úkonoch sebaobsluhy v závislosti od stupňa jej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osobe v prepočte podľa druhu sociálnej služby na počet prijímateľov sociálnej služby, na počet kilometrov prepravnej služby, na počet hodín tlmočenia, počet hodín sociálneho poradensva, počet hodín sprievodcovskej a predčitateľskej služby alebo na inú jednotku výkonu; odseky 7 a 8 platia rovnako.

§ 78

(1) Ak sa neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby poskytuje finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osobe pri úkonoch sebaobsluhy na príslušný rozpočtový rok, obec alebo vyšší územný celok tieto finančné príspevky poskytuje preddavkovo a prvý preddavok sa poskytne najneskôr do konca februára príslušného rozpočtového roka. Na zúčtovanie týchto finančných príspevkov sa vzťahuje osobitný predpis.⁴³⁾

(2) Ak sa začne poskytovať neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osobe pri úkonoch sebaobsluhy v priebehu rozpočtového roka, obec alebo vyšší územný celok tieto finančné príspevky poskytuje preddavkovo, najskôr od prvého dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom nárok na tieto finančné príspevky vznikol a najneskôr do posledného dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom vznikol nárok na tieto finančné príspevky.

(3) Ak neverejný poskytovateľ sociálnej služby skončí poskytovanie sociálnej služby v priebehu rozpočtového roka, zúčtuje poskytnutý finančné príspevky na prevádzku poskytovanej sociálnej služby a finančný príspevok pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osobe pri úkonoch sebaobsluhy ku dňu skončenia poskytovania sociálnej služby.

⁴³⁾ Zákon č. 34/2002 Z. z.

Zákon č. 213/1997 Z. z. v znení neskorších predpisov.

PIATA ČASŤ

PÔSOBNOSŤ MINISTERSTVA A ÚZEMNEJ SAMOSPRÁVY PRI POSKYTOVANÍ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

§ 79

Pôsobnosť ministerstva

- (1) Ministerstvo ako ústredný orgán štátnej správy Slovenskej republiky pri poskytovaní sociálnych služieb
- vypracúva a zverejňuje národné priority rozvoja sociálnych služieb,
  - zabezpečuje medzinárodnú spoluprácu pri poskytovaní sociálnych služieb,
  - určuje obsah a rozsah odbornej prípravy pre vybrané pracovné činnosti a na účely ďalšieho vzdelávania,
  - vykonáva dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb,
  - hodnotí podmienky kvality poskytovanej sociálnej služby,
  - kontroluje vzdelávacie programy, na ktoré bola udelená akreditácia,
  - prejednáva priestupky a ukladá pokuty za iné správne delikty,
  - je správnym orgánom v konaniach o
    - udelení alebo neudelení akreditácie na vzdelávacie programy v oblasti sociálnych služieb (ďalej len „akreditácia vzdelávacieho programu“), o zmene akreditácie vzdelávacieho programu, o predĺžení platnosti akreditácie vzdelávacieho programu a o odňatí akreditácie vzdelávacieho programu,
    - udelení alebo neudelení akreditácie na odbornú činnosť, o zmene akreditácie na odbornú činnosť, o predĺžení platnosti akreditácie na odbornú činnosť a o odňatí akreditácie na odbornú činnosť,
    - vedie register poskytovateľov sociálnej služby a poskytovateľov sociálnej služby, ktorí boli vymazaní z registra (ďalej len „centrálny register“),
    - vedie zoznam osôb, ktorým bola udelená akreditácia vzdelávacieho programu, ktorým bola akreditácia vzdelávacieho programu odňatá a ktorým akreditácia vzdelávacieho programu zanikla,
    - vedie zoznam osôb, ktorým bola udelená akreditácia na odbornú činnosť, ktorým bola akreditácia na odbornú činnosť odňatá a ktorým akreditácia na odbornú činnosť zanikla,
    - plní ďalšie úlohy podľa tohto zákona.

(2) Ministerstvo na svojej internetovej stránke zverejňuje centrálny register, zoznam podľa odseku 1 písm. j) a zoznam podľa odseku 1 písm. k).

(3) Centrálny register obsahuje

- obchodné meno alebo názov, sídlo a identifikačné číslo právnickej osoby, ktorá je poskytovateľom sociálnej služby,

- b) meno a priezvisko fyzickej osoby, ktorá je poskytovateľom sociálnej služby,
- c) meno a priezvisko štatutárneho orgánu právnickej osoby, ktorá je poskytovateľom sociálnej služby alebo meno a priezvisko zodpovedného zástupcu poskytovateľa sociálnej služby,
- d) dátum zápisu do registra,
- e) obchodné meno alebo názov právnickej osoby a jej sídlo, ktorá ako poskytovateľ sociálnej služby bola vymazaná z registra a dátum výmazu z registra,
- f) meno a priezvisko fyzickej osoby, ktorá ako poskytovateľ sociálnej služby bola vymazaná z registra a dátum výmazu z registra,
- g) druh sociálnej služby, ktorú poskytovateľ sociálnej služby poskytuje, rozsah poskytovanej sociálnej služby a jej formu,
- h) cieľovú skupinu fyzických osôb, ktorým je poskytovaná sociálna služba určená,
- i) dosiahnutú úroveň kvality poskytovanej sociálnej služby podľa prílohy č. 2 písm. C, ak boli podmienky kvality poskytovanej sociálnej služby hodnotené.

- (4) Zoznam podľa odseku 1 písm. j) obsahuje
- a) obchodné meno alebo názov, sídlo a identifikačné číslo právnickej osoby, ktorej bola udelená akreditácia vzdelávacieho programu, ktorej bola akreditácia vzdelávacieho programu odňatá a ktorej akreditácia vzdelávacieho programu zanikla,
  - b) meno a priezvisko fyzickej osoby a miesto výkonu činnosti, na ktorú jej bola udelená akreditácia vzdelávacieho programu, meno a priezvisko fyzickej osoby, ktorej bola akreditácia vzdelávacieho programu odňatá a ktorej akreditácia vzdelávacieho programu zanikla,
  - c) názov, druh, formu a obsah vzdelávacieho programu, na ktorý bola akreditácia vzdelávacieho programu udelená,
  - d) dátum udelenia akreditácie vzdelávacieho programu a dátum odňatia alebo zániku akreditácie vzdelávacieho programu.

- (5) Zoznam podľa odseku 1 písm. k) obsahuje
- a) obchodné meno alebo názov, sídlo a identifikačné číslo právnickej osoby, ktorej bola udelená akreditácia na odbornú činnosť, ktorej bola akreditácia na odbornú činnosť odňatá a ktorej akreditácia na odbornú činnosť zanikla,
  - b) meno a priezvisko fyzickej osoby a miesto výkonu činnosti, na ktorú jej bola udelená akreditácia na odbornú činnosť, meno a priezvisko fyzickej osoby, ktorej bola akreditácia na odbornú činnosť odňatá a ktorej akreditácia na odbornú činnosť zanikla,
  - c) meno a priezvisko fyzickej osoby zodpovednej za vykonávanie odbornej činnosti,
  - d) druh odbornej činnosti, na ktorú bola akreditácia na odbornú činnosť udelená,
  - e) cieľovú skupinu fyzických osôb, ktorým je odborná činnosť určená,
  - f) dátum udelenia akreditácie na odbornú činnosť a dátum odňatia alebo zániku akreditácie na odbornú činnosť.

§ 80

Pôsobnosť obce

Obec

- a) vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- c) je správnym orgánom v konaniach o
  - 1. odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu a odkázanosti na prepravnú službu,
  - 2. zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,
  - 3. odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti,
  - 4. povinnosti rodičov alebo detí platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods. 11 a 12,
- d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu podľa § 51,
- e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie
  - 1. sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb v nocľahárni, v nízkoprahovom dennom centre,
  - 2. sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
  - 3. opatrovateľskej služby,
  - 4. prepravnej služby,
  - 5. odľahčovacej služby,
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12,
- h) uzatvára zmluvu
  - 1. o poskytovaní sociálnej služby,
  - 2. o poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby verejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
  - 3. o uhradení ekonomickej oprávnených nákladov podľa § 71 ods. 6 s inou obcou, alebo s iným poskytovateľom sociálnej služby, ktorého zriadila alebo založila iná obec alebo iný vyšší územný celok,
  - 4. o zabezpečení poskytovania sociálnej služby s budúcim poskytovateľom sociálnej služby podľa § 8 ods. 8,
- i) zriaďuje, zakladá a kontroluje nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár,
- j) môže zriaďovať, zakladať a kontrolovať aj iné zariadenia podľa tohto zákona,
- k) hradí inej obci alebo inému vyššiemu územnému celku ekonomickej oprávnené náklady podľa § 71 ods. 6,
- l) poskytuje podľa § 75 ods. 1 a 2 finančný príspevok

- pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
- m) môže poskytovať podľa § 75 ods. 7 finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
- n) môže poskytovať podľa § 75 ods. 8 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
- o) kontroluje hospodárenie s finančným príspievkom pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a s finančným príspievkom na prevádzku poskytovanej sociálnej služby,
- p) ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov pri výkone pôsobnosti ustanovenej v písme ne o) a kontroluje ich plnenie,
- q) kontroluje účelnosť využitia finančných prostriedkov poskytnutých podľa § 71 ods. 6,
- r) viedie evidenciu
1. posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
  2. rozhodnutí podľa písmena c),
  3. prijímateľov sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- s) vyhľadáva fyzické osoby, ktorým treba poskytnúť sociálnu službu,
- t) poskytuje štatistické údaje z oblasti poskytovania sociálnych služieb štátnym orgánom sociálnych služieb na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov,⁴⁴⁾
- u) uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu.

§ 81

Pôsobnosť vyššieho územného celku

Vyšší územný celok

- a) vypracúva, schvaľuje koncepciu rozvoja sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- b) je správnym orgánom v konaniach o
1. odkázanosti na sociálnu službu poskytovanú v zariadení podporovaného bývania, v rehabilitačnom stredisku, v domove sociálnych služieb a v špecializovanom zariadení,
  2. zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,
  3. odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti,
  4. povinnosti rodičov alebo detí platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods. 11 a 12,
  5. nezapísaní do registra,
  6. zákaze poskytovať sociálnu službu,

7. vymaze poskytovateľa sociálnej služby z registra,
- c) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu podľa § 51,
- d) zabezpečuje poskytovanie
1. sociálnej služby v útulku, v domove na pol ceste, v zariadení núdzového bývania, v zariadení dočasnej starostlivosti o deti, v zariadení podporovaného bývania, v rehabilitačnom stredisku, v domove sociálnych služieb, v špecializovanom zariadení a v integračnom centre,
  2. tľmočnickej služby,
- e) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- f) zabezpečuje poskytovanie sociálneho poradenstva,
- g) môže zabezpečiť poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12,
- h) uzatvára zmluvu
1. o poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
  2. o uhradení ekonomickej oprávnených nákladov podľa § 71 ods. 6 s iným vyšším územným celkom, s obcou alebo s iným poskytovateľom sociálnej služby, ktorého zriadila alebo založila iná obec alebo iný vyšší územný celok,
  3. o zabezpečení poskytovania sociálnej služby s budúcim poskytovateľom sociálnej služby podľa § 8 ods. 8
- i) zriaďuje, zakladá a kontroluje útulok, domov na pol ceste, zariadenie núdzového bývania, zariadenie dočasnej starostlivosti o deti, zariadenie podporovaného bývania, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie a integračné centrum,
- j) môže zriaďovať, zakladať a kontrolovať aj iné zariadenia podľa tohto zákona,
- k) je povinný uhradiť ekonomickej oprávnené náklady podľa § 71 ods. 6,
- l) poskytuje podľa § 75 ods. 3 až 5 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
- m) môže poskytovať podľa § 75 ods. 7 finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
- n) môže poskytovať podľa § 75 ods. 9 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
- o) vykonáva zápis do registra, oznamuje vykonanie zápisu do registra,
- p) viedie register a vykonáva zmeny v registri vo svojom územnom obvode,
- q) predkladá štvrtročne aktualizovaný register ministerstvu,
- r) kontroluje úroveň poskytovania sociálnej služby,
- s) kontroluje hospodárenie s finančným príspevkom

⁴⁴⁾ Zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov.

- pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančným príspievkom na prevádzku,
- t) ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov pri výkone pôsobnosti ustanovenej v písomných r) a s) a kontroluje ich plnenie,
- u) kontroluje účelnosť využitia finančných prostriedkov poskytnutých podľa § 71 ods. 6,
- v) vedie evidenciu
1. vyhotovených posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
  2. rozhodnutí podľa písmena b),
  3. prijímateľov sociálnej služby vo svojom územnom obvode,
- w) poskytuje štatistické údaje z oblasti poskytovania sociálnych služieb štátnym orgánom na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov,⁴⁴⁾
- x) uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu.

ŠIESTA ČASŤ

KOMUNITNÝ ROZVOJ A KOMUNITNÝ PLÁN V OBLASTI POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

§ 82

Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia

(1) Obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

(2) Komunitná práca v oblasti poskytovania sociálnych služieb je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva, najmä rozvojom sociálnych služieb.

(3) Komunitná rehabilitácia v oblasti poskytovania sociálnych služieb je koordinácia činnosti subjektov, ktorími sú najmä rodina, obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia služieb zamestnanosti, poskytovatelia sociálnych služieb a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti. Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a podpora jej začlenenia do spoločnosti. Na účel vykonávania komunitnej rehabilitácie sa môžu zriaďovať komunitné centrá.

§ 83

Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb

(1) Obec vypracúva komunitný plán sociálnych služieb a vyšší územný celok vypracúva koncepciu rozvoja sociálnych služieb v spolupráci

- a) s inými poskytovateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode,
- b) s prijímateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode.

(2) Obec vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifika a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

(3) Vyšší územný celok vypracúva a schvaľuje konцепciu rozvoja sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb a komunitných plánov sociálnych služieb obcí vo svojom územnom obvode.

(4) Obec a vyšší územný celok sú povinné predložiť návrh komunitného plánu sociálnych služieb a návrh koncepcie rozvoja sociálnych služieb na verejnú diskusiу.

(5) Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb obsahuje najmä

- a) analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku vrátane vyhodnotenia materiálno-technickej vybavenia sociálnych služieb a vzdelanostnej štruktúry zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby,
- b) analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnej služby a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb a cieľových skupín,
- c) analýzu sociologických údajov a demografických údajov v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,
- d) určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,
- e) časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb vrátane určenia personálnych podmienok, finančných podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok na ich realizáciu,
- f) spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.

(6) Obec a vyšší územný celok zverejňuje komunitný plán sociálnych služieb a koncepciu rozvoja sociálnych služieb vhodným a v mieste obvyklým spôsobom.

SIEDMA ČASŤ

KVALIFIKAČNÉ PREDPOKLADY A ĎALŠIE VZDELÁVANIE

§ 84

(1) Plnenie kvalifikačných predpokladov potrebných na vykonávanie pracovných činností v oblasti sociál-

ných služieb sa posudzuje podľa osobitných predpisov,⁴⁵⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Činnosti v oblasti sociálnych služieb podľa tohto zákona vykonáva fyzická osoba, ktorá je spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu a odborne spôsobilá na výkon týchto činností.

(3) Na účely posudzovania bezúhonnosti na výkon pracovných činností v oblasti sociálnych služieb platí § 63 ods. 2 rovnako.

(4) Základné sociálne poradenstvo a pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov vykonáva fyzická osoba, ktorá má

- a) vyšše odborné vzdelanie získané absolvovaním vzdelávacieho programu akreditovaného podľa osobitného predpisu²³⁾ v študijných odboroch zameraných na sociálnu prácu, sociálnu pedagogiku, špeciálnu pedagogiku, liečebnú pedagogiku, andragogiku, sociálnu a humanitárnu prácu, sociálno-právnu činnosť a charitatívno-misijnú činnosť,
- b) vysokoškolské vzdelanie získané štúdiom v bakalárskom študijnom programe alebo magisterskom študijnom programe zameranom na sociálnu prácu, sociálnu pedagogiku, špeciálnu pedagogiku, liečebnú pedagogiku, psychológiu akreditovanom podľa osobitného predpisu⁴⁶⁾ alebo uznaný doklad o takom vysokoškolskom vzdelaní vydaný zahraničnou vysokou školou,
- c) akreditovaný vzdelávací kurz v oblastiach uvedených v písmenach a) a b) v rozsahu najmenej 150 hodín a prax pri výkone povolania v oblasti sociálnej práce v trvaní najmenej troch rokov, ak má skončené vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, ktoré nie je uvedené v písmene b).

(5) Špecializované sociálne poradenstvo vykonáva fyzická osoba, ktorá má trojročnú prax s cieľovou skupinou a má

- a) vysokoškolské vzdelanie získané štúdiom v bakalárskom študijnom programe alebo magisterskom študijnom programe zameranom na sociálnu prácu akreditovanom podľa osobitného predpisu,⁴⁶⁾ alebo
- b) vysokoškolské vzdelanie získané v bakalárskom študijnom programe alebo magisterskom študijnom programe akreditovanom podľa osobitného predpisu,⁴⁶⁾ zameranom na činnosť, ktorá sa poskytuje v rámci špecializovaného sociálneho poradenstva.

(6) Špecializované sociálne poradenstvo pre fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím vykonáva aj fyzická osoba so stredoškolským vzdelaním príslušného zamerania, ak má byť súčasťou špecializovaného sociálneho poradenstva poskytovanie poradenstva prostredníctvom činností, na vykonávanie ktorých sa nevyžaduje vzdelanie podľa odseku 5, a ak táto fyzická osoba má jednoročnú prax zodpovedajúcu obsahu čin-

nosti v rámci poskytovaného špecializovaného sociálneho poradenstva.

(7) Sociálny pracovník je fyzická osoba, ktorá získala vysokoškolské vzdelanie v študijnom odbore sociálna práca v prvom stupni, druhom stupni alebo má uznaný doklad o takomto vysokoškolskom vzdelaní vydaný zahraničnou vysokou školou.

(8) Supervíziu vykonáva fyzická osoba, ktorá splnila podmienku podľa odseku 4 písm. b) a absolvovala odbornú akreditovanú prípravu supervízora v oblasti sociálnej práce alebo poradenskej práce.

(9) Opatrovateľom podľa tohto zákona je fyzická osoba, ktorá

- a) má úplne stredné odborné vzdelanie získané v študijnom odbore so zameraním na opatrovanie alebo na poskytovanie zdravotnej starostlivosti akreditovanom podľa osobitného predpisu,²⁵⁾ alebo
- b) absolvovala akreditovaný kurz opatrovania najmenej v rozsahu 220 hodín.

(10) Tlmočníku službu podľa tohto zákona vykonáva

- a) tlmočník posunkovej reči,
- b) artikulačný tlmočník, ktorý využívaním svojich špecifických schopností, zručností a skúseností umožňuje za upravených podmienok jednosmernú komunikáciu alebo obojsmernú komunikáciu pre sluchovo postihnutú fyzickú osobu, ktorá nepočuje hovorenú reč a má záujem o túto formu tlmočenia,
- c) tlmočník pre hluchoslepé osoby, ktorý využívaním svojich špecifických schopností, zručností a skúseností umožňuje komunikáciu s fyzickou osobou, ktorá má kombinované postihnutie zraku a sluču.

(11) Tlmočník uvedený v odseku 10 preukazuje absolvovanie tlmočníckeho minima certifikátom vydaným subjektom, ktorý má oprávnenie Ministerstva školstva Slovenskej republiky na vzdelávanie tlmočníkov posunkovej reči, artikulačných tlmočníkov alebo tlmočníkov pre hluchoslepé osoby.⁴⁷⁾

(12) Tlmočník uvedený v odseku 10 sa zúčastňuje ďalšieho vzdelávania najmenej raz za dva roky.

(13) Pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností podľa tohto zákona vykonáva len fyzická osoba, ktorá získala vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa alebo druhého stupňa v študijnom odbore sociálna práca, psychológia, právo alebo v študijných odboroch pedagogického zamerania, alebo má uznaný doklad o takom vysokoškolskom vzdelaní vydaný zahraničnou vysokou školou.

(14) Vychovávateľ a ďalší pedagogický zamestnanec v zariadení musí splňať kvalifikačné predpoklady podľa osobitného predpisu.³⁰⁾

(15) Činnosť pracovnej terapie môže podľa tohto zákona vykonávať fyzická osoba, ktorá získala stredné

⁴⁵⁾ Napríklad § 2 a 3 zákona č. 553/2003 Z. z. v znení zákona č. 131/2005 Z. z.

⁴⁶⁾ Zákon č. 131/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁴⁷⁾ Zákon č. 386/1997 Z. z. o ďalšom vzdelávaní a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z. z. o zamestnanosti v znení zákona č. 70/1997 Z. z. v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

odborné vzdelanie v príslušnom študijnom odbore v závislosti od vykonávanej činnosti, najmä v odbore záhradníctvo, aranžérstvo, drevovýroba, hrnčiarstvo, maliarstvo, košíkárstvo a fotografia, a ktorá absolvovala akreditovaný vzdelávací kurz v oblasti sociálnej práce v rozsahu najmenej 150 hodín.

(16) Sociálny pracovník alebo fyzická osoba s úplným stredným vzdelaním, ktorá absolvovala akreditovaný vzdelávací kurz v oblasti sociálnej rehabilitácie v rozsahu 150 hodín, je na účely tohto zákona inštruktor sociálnej rehabilitácie.

(17) Koordináciu výkonu poskytovania sociálnej rehabilitačnej činnosti podľa tohto zákona vykonáva sociálny pracovník alebo fyzická osoba, ktorá splnila podmienku podľa odseku 4 písm. b) a c).

(18) Lekársku posudkovú činnosť na účely posudzovania odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri poskytovaní sociálnej služby uvedenej v § 34 až 41 vykonáva

- a) lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore posudkové lekárstvo,⁴⁸⁾
- b) lekár zaradený do špecializačného štúdia v špecializačnom odbore posudkové lekárstvo, alebo
- c) lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo⁴⁹⁾ alebo lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria,⁵⁰⁾ ktorý má odbornú prax najmenej desať rokov a je zaradený do certifikačnej prípravy v certifikovanej pracovnej činnosti posudkové lekárstvo.⁵¹⁾

(19) Zdravotnícky zamestnanec v zariadení musí spĺňať kvalifikačné predpoklady podľa osobitného predpisu.²⁴⁾

(20) Ďalšie vzdelávanie na účely tohto zákona je prehľbovanie kvalifikácie odborných zamestnancov. Cieľom ďalšieho vzdelávania je priebežné udržiavanie, zdokonaľovanie a doplnanie požadovaných vedomostí a schopností potrebných na vykonávanie pracovných činností v oblasti sociálnych služieb.

(21) Ďalšie vzdelávanie zamestnancov vykonávajúcich pracovné činnosti v oblasti sociálnych služieb sa môže realizovať ako

- a) špecializačné vzdelávanie zabezpečované strednými školami alebo vysokými školami nadvážujúce na získanú kvalifikáciu,
- b) účasť na akreditovaných kurzoch,
- c) účasť na školiacich akciách v sociálnej oblasti,
- d) účasť na sociálno-psychologických výcvikoch, alebo
- e) pravidelná lektorská činnosť a publikačná činnosť.

(22) Pri uznávaní odbornej kvalifikácie alebo inej spôsobilosti štátnych príslušníkov štátov Európskeho hospodárskeho priestoru sa postupuje podľa osobitného právneho predpisu.⁵²⁾

⁴⁸⁾ Príloha č. 1 časť A písm. d) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 322/2006 Z. z. o spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov.

⁴⁹⁾ Príloha č. 1 časť A písm. c) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 322/2006 Z. z.

⁵⁰⁾ Príloha č. 1 časť A písm. b) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 322/2006 Z. z.

⁵¹⁾ Príloha č. 1 časť A písm. e) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 322/2006 Z. z.

⁵²⁾ Zákon č. 477/2002 Z. z. o uznávaní odborných kvalifikácií a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.

ÔSMA ČASŤ

AKREDITÁCIE

§ 85

Akreditácia vzdelávacích programov

Vzdelávací program v oblasti sociálnych služieb zameraný na vykonávanie vybraných pracovných činností a na ďalšie vzdelávanie sa vykonáva, ak na tento vzdelávací program bola udelená akreditácia.

§ 86

Písomná žiadosť o udelenie akreditácie vzdelávacieho programu sa podáva ministerstvu a obsahuje

- a) meno alebo názov, sídlo, identifikačné číslo a právnu formu právnickej osoby, ak o udelenie tejto akreditácie žiada právnická osoba, alebo meno, priezvisko, dátum narodenia a trvalý pobyt alebo prechodný pobyt fyzickej osoby, ak o udelenie tejto akreditácie žiada fyzická osoba,
- b) meno, priezvisko, dátum narodenia a trvalý pobyt alebo prechodný pobyt zodpovedného zástupcu právnickej osoby, ktorá je štatutárny orgán,
- c) prehľad o doterajšej činnosti žiadateľa,
- d) kópiu dokladu o tom, že právnická osoba má v predmete svojej činnosti vykonávanie vzdelávania,
- e) názov, druh, formu a obsah vzdelávacieho programu, ktorý žiadateľ bude uskutočňovať,
- f) doklady o materiálnom zabezpečení, technickom zabezpečení a personálnom zabezpečení vzdelávacieho programu,
- g) kópiu listu vlastníctva alebo kópiu nájomnej zmluvy,³²⁾ alebo zmluvy o výpožičke,³³⁾ ktorých predmetom je nájom alebo výpožička priestorov, v ktorých bude vzdelávací program realizovaný,
- h) predpokladaný rozpočet vzdelávacieho programu a spôsob jeho financovania,
- i) zoznam fyzických osôb, ktoré sa budú podieľať na vzdelávaní a kópie dokladov o ich odbornej spôsobilosti alebo kópiu osvedčenia o uznanií odbornej kvalifikácie.

§ 87

(1) Rozhodnutie o udelení akreditácie vzdelávacieho programu obsahuje

- a) meno alebo názov, sídlo a právnu formu právnickej osoby alebo meno, priezvisko a trvalý pobyt alebo prechodný pobyt fyzickej osoby,
- b) názov, druh, formu a obsah vzdelávacieho programu, ktorý sa má uskutočňovať,
- c) čas platnosti akreditácie.

(2) Osoba, ktorej bola udelená akreditácia vzdeláva-

cieho programu, vede evidenciu vydaných osvedčení o absolvovaní vzdelávacieho programu.

Akreditácia na odbornú činnosť

§ 88

(1) Špecializované sociálne poradenstvo alebo sociálna rehabilitácia ako samostatná odborná činnosť sa vykonáva na základe akreditácie na odbornú činnosť.

(2) Písomná žiadosť o udelenie akreditácie na odbornú činnosť obsahuje

- a) meno alebo názov, sídlo, identifikačné číslo a právnu formu právnickej osoby, ak o udelenie tejto akreditácie žiada právnická osoba alebo meno, priezvisko, dátum narodenia a trvalý pobyt fyzickej osoby, ak o udelenie tejto akreditácie žiada fyzická osoba,
  - b) meno, priezvisko, dátum narodenia a trvalý pobyt alebo prechodný pobyt zodpovedného zástupcu fyzickej osoby, ktorá je štatutárny orgán,
  - c) prehľad o doterajšej činnosti žiadateľa,
  - d) druh odbornej činnosti, ktorú žiadateľ bude vykonávať,
  - e) kópiu dokladu o tom, že právnická osoba má v predmete svojej činnosti vykonávanie určenej odbornej činnosti,
  - f) projekt na vykonávanie odbornej činnosti, ktorý obsahuje metódy, techniky a postupy, ktorými bude odborná činnosť vykonávaná,
  - g) kópiu dokladu o bezúhonnosti a odbornej spôsobilosti fyzickej osoby, ktorá žiada o udelenie akreditácie na odbornú činnosť,
  - h) kópiu dokladu o bezúhonnosti štatutárneho zástupcu právnickej osoby, ktorá žiada o udelenie akreditácie na odbornú činnosť,
  - i) kópie dokladov o bezúhonnosti a odbornej spôsobilosti fyzickej osoby zodpovednej za vykonávanie odbornej činnosti a kópiu dokladov o jej pracovnom pomeri s právnickou osobou, ktorá žiada o udelenie akreditácie na odbornú činnosť,
  - j) kópiu dokladov o bezúhonnosti a odbornej spôsobilosti fyzických osôb, ktoré právnická osoba zamestnáva v pracovnoprávnom vzťahu alebo fyzických osôb v inom zmluvnom vzťahu, ktoré budú odbornú činnosť priamo vykonávať,
  - k) doklady o materiálnom zabezpečení, technickom zabezpečení a personálnom zabezpečení vykonávania odbornej činnosti,
  - l) kópiu listu vlastníctva alebo kópiu nájomnej zmluvy³²⁾ alebo zmluvy o výpožičke,³³⁾ ktorých predmetom je nájom alebo výpožička priestorov, v ktorých bude odborná činnosť vykonávaná.
- (3) Na bezúhonnosť fyzickej osoby podľa odseku 2 písm. g) až j) platí § 63 ods. 2 rovnako.

(4) Na odbornú spôsobilosť podľa odseku 2 písm. g), i) a j) platí § 84 ods. 5, 6, 16 a 17 rovnako v závislosti od druhu odbornej činnosti a preukázania znalosti tohto zákona, všeobecne záväzných predpisov a odborných vedomostí súvisiacich s vykonávanou odbornou činnosťou.

§ 89

(1) Rozhodnutie o udelení akreditácie na odbornú činnosť obsahuje

- a) meno alebo názov, sídlo a právnu formu právnickej osoby alebo meno, priezvisko a trvalý pobyt alebo prechodný pobyt fyzickej osoby,
- b) druh odbornej činnosti, ktorá má byť vykonávaná,
- c) cieľovú skupinu, pre ktorú bude odborná činnosť vykonávaná,
- d) miesto vykonávania odbornej činnosti,
- e) zodpovednú osobu za vykonávanie odbornej činnosti,
- f) čas platnosti akreditácie na odbornú činnosť.

(2) Kópiu rozhodnutia o udelení akreditácie na odbornú činnosť, zmene akreditácie na odbornú činnosť, predĺžení akreditácie na odbornú činnosť a o odňati akreditácie na odbornú činnosť a oznámenie o zániku akreditácie na odbornú činnosť ministerstvo doručí vyššiemu územnému celku, v ktorého územnom obvode je miesto výkonu odbornej činnosti, o ktorej sa rozhodovalo.

§ 90

(1) O udelení, o neudelení, o zmene, o predĺžení a o odňati akreditácie vzdelávacieho programu a akreditácie na odbornú činnosť rozhoduje ministerstvo po predchádzajúcim vyjadrení komisie zriadenej podľa osobitného predpisu.²⁰⁾

(2) Akreditácia vzdelávacieho programu a akreditácia na odbornú činnosť sa udeľuje najviac na päť rokov. Platnosť akreditácie vzdelávacieho programu a akreditácie na odbornú činnosť možno predĺžiť o dva roky na žiadosť osoby, ktorej bola akreditácia udelená, ak žiadosť bola podaná najneskôr 90 dní pred skončením platnosti tejto akreditácie.

(3) Osoba, ktorej bola udelená akreditácia vzdelávacieho programu, je povinná oznámiť ministerstvu do ôsmich dní skutočnosť, ktoré majú za následok zmenu názvu vzdelávacieho programu, druhu vzdelávacieho programu, formy vzdelávacieho programu a obsahu vzdelávacieho programu, skončenie vzdelávacieho programu a skutočnosť, ktoré majú za následok zmenu ďalších údajov uvedených v rozhodnutí o udelení akreditácie vzdelávacieho programu.

(4) Osoba, ktorej bola udelená akreditácia na odbornú činnosť, je povinná oznámiť ministerstvu do ôsmich dní skutočnosť, ktoré majú za následok zmenu rozsahu odbornej činnosti, zmenu miesta vykonávania odbornej činnosti, zmenu fyzickej osoby, ktorá zodpovedá za jej vykonávanie, skončenie vykonávania odbornej činnosti a skutočnosť, ktoré majú za následok zmenu ďalších údajov uvedených v rozhodnutí o udelení akreditácie na odbornú činnosť.

(5) O zmene akreditácie vzdelávacieho programu alebo akreditácie na odbornú činnosť sa rozhodne, ak sú na to dôvody uvedené v odsekoch 3 a 4.

(6) Akreditácia vzdelávacieho programu alebo akreditácia na odbornú činnosť sa odníme, ak

- a) sa vzdelávací program neuskutočňuje na základe

- akreditácie vzdelávacieho programu v rámci jedného kalendárneho roka alebo ak sa nevykonáva odborná činnosť na základe akreditácie na odbornú činnosť počas jedného kalendárneho roka,
- b) sa vzdelávací program neuskutočňuje alebo sa nevykonáva odborná činnosť v súlade s akreditáciou vzdelávacieho programu alebo s akreditáciou na odbornú činnosť,
- c) osoba, ktorej bola udelená akreditácia vzdelávacieho programu alebo akreditácia na odbornú činnosť, nesplnila povinnosti podľa odsekov 3 a 4.

(7) Akreditácia vzdelávacieho programu a akreditácia na odbornú činnosť zaniká

- a) dňom skončenia platnosti akreditácie vzdelávacieho programu alebo akreditácie na odbornú činnosť,
- b) dňom doručenia písomnej žiadosti osoby, ktorej bola udelená akreditácia vzdelávacieho programu alebo akreditácia na odbornú činnosť, o zrušenie akreditácie vzdelávacieho programu alebo akreditácie na odbornú činnosť,
- c) smrťou fyzickej osoby, ktorej bola udelená akreditácia vzdelávacieho programu alebo akreditácia na odbornú činnosť, alebo zánikom právnickej osoby, ktorej bola udelená akreditácia vzdelávacieho programu alebo akreditácia na odbornú činnosť,
- d) dňom oznamenia ministerstva o zrušení akreditácie vzdelávacieho programu alebo akreditácie na odbornú činnosť.

DEVIATA ČASŤ

KONANIE VO VECIACH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

§ 91

Konanie vo veciach sociálnych služieb

(1) Na poskytovanie sociálnych služieb na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb, sociálnych služieb na podporu rodiny s deťmi, prepravnej služby, sprivedcovskej a predčitateľskej služby, tlmočníckej služby, sprostredkovanie tlmočníckej služby, sprostredkovanie osobnej asistencie, požičiavanie pomôcok, sociálnej služby s použitím telekomunikačných technológií, pomoci pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností, sociálnej služby v dennom centre, v reintegračnom centre, v jedálni, v práčovni a v stredisku osobnej hygieny sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

(2) Miestna príslušnosť obce a vyššieho územného celku pri povinnosti uhradiť ekonomicky oprávnené náklady spojené s poskytovaním sociálnej služby, znížené o sumu úhrady za sociálnu službu platenú prijímateľom sociálnej služby podľa § 71 ods. 6 sa spravuje podľa miesta trvalého pobytu prijímateľa sociálnej služby.

(3) Na konanie vo veciach akreditácie vzdelávacích programov a akreditácie na odbornú činnosť sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní okrem § 60 a § 62 až 68.

(4) Na konanie vo veciach o uložení pokuty podľa § 99

a 103 sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

§ 92

(1) Konanie o odkázanosti na sociálnu službu v zariadení podporovaného bývania, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v rehabilitačnom stredisku, v domove sociálnych služieb, v špecializovanom zariadení a v dennom stacionári a konanie o odkázanosti na opatrovateľskú službu sa začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby alebo na základe písomnej žiadosti rodiča maloletého dieťaťa alebo fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu¹⁵⁾ o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu alebo na podnet orgánu, ktorý je príslušný rozhodovať o odkázanosti na sociálnu službu.

(2) Žiadosť o posúdenie odkázanosti na opatrovateľskú službu, na prepravnú službu, na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári sa podáva obci.

(3) Žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu v zariadení podporovaného bývania, v rehabilitačnom stredisku, v domove sociálnych služieb a v špecializovanom zariadení sa podáva vyššiemu územnému celku.

(4) Miestna príslušnosť obce a vyššieho územného celku podľa odsekov 2 a 3 sa spravuje podľa miesta trvalého pobytu fyzickej osoby, ktorej odkázanosť na sociálnu službu sa posudzuje.

(5) Miestna príslušnosť obce a vyššieho územného celku podľa § 73 ods. 10 a 11 sa spravuje podľa miesta poskytovania sociálnej služby prijímateľovi sociálnej služby, ktorému nevznikne povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť.

(6) Ak fyzická osoba vzhľadom na svoj zdravotný stav nemôže sama podať žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu alebo udeliť písomný súhlas na poskytnutie sociálnej služby na účely odľahčovacej služby, môže v jej mene a s jej súhlasom a na základe potvrdenia ošetrujúceho lekára o zdravotnom stave tejto fyzickej osoby podať žiadosť alebo udeliť súhlas aj iná fyzická osoba.

(7) Žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu obsahuje meno a priezvisko fyzickej osoby, ktorej sa má poskytovať sociálna služba, dátum jej narodenia, adresu pobytu, rodinný stav, štátne občianstvo, druh sociálnej služby, na ktorú má byť fyzická osoba posúdená, a ak ide o sociálne služby v zariadení aj formu poskytovaných sociálnych služieb v zariadení a potvrdenie poskytovateľa zdravotnej starostlivosti o nepriaznivom zdravotnom stave fyzickej osoby, ktorá žiada o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu.

(8) Sociálnu službu uvedenú v § 39 až 41, ktorá sa poskytuje bezodkladne podľa § 8 ods. 5, možno poskytovať aj pred nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu.

(9) Posudok o odkázanosti na sociálnu službu je podkladom na vydanie rozhodnutia o odkázanosti na so-

ciálnej službu. Pri rozhodovaní o odkázanosti na sociálnu službu môže obec alebo vyšší územný celok použiť ako podklad na vydanie rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu komplexný posudok vydaný príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny na účely kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia podľa osobitného predpisu,¹¹⁾ ak je jeho obsahom aj posúdenie stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby alebo posudok o odkázanosti na sociálnu službu vydaný inou obcou alebo iným vyšším územným celkom.

(10) Opravný prostriedok proti rozhodnutiu o zákaze poskytovateľa sociálnej služby poskytovať sociálnu službu, nemá odkladný účinok.

(11) Exekúcie nepodliehajú

- a) finančné prostriedky zaplatené prijímateľom sociálnej služby ako úhrada za sociálnu službu,
- b) finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy poskytovaný podľa § 76,
- c) finančný príspevok na prevádzku poskytovaný podľa § 77,
- d) hnutelné veci, ktoré užíva prijímateľ sociálnej služby v zariadení ako nevyhnutné vybavenie obytnej miestnosti, a to posteľ, stôl, stolička, kreslo, vykurovacie teleso, periny, posteľná bielizeň, rádioprijímač, televízor a pomôcky, ktoré potrebuje prijímateľ sociálnej služby vzhľadom na svoj nepriaznivý zdravotný stav alebo vzhľadom na svoje ťažké zdravotné postihnutie.

§ 93

(1) Prijímateľ sociálnej služby je povinný písomne oznámiť obci alebo vyššiemu územnému celku do ôsmich dní zmeny v skutočnostiach rozhodujúcich na trvanie odkázanosti na sociálnu službu a poskytovateľovi sociálnej služby zmeny v príjmových pomeroch a majetkových pomeroch rozhodujúcich na určenie sumy úhrady za sociálnu službu.

(2) Prijímateľ sociálnej služby je povinný na výzvu obce alebo vyššieho územného celku, osvedčiť skutočnosti rozhodujúce na trvanie odkázanosti na sociálnu službu, a to v lehote do ôsmich dní odo dňa doručenia výzvy, ak obec alebo vyšší územný celok neurčili dlhšiu lehotu. Ak fyzická osoba nevyhovie výzve v určenej lehote, rozhodne sa o zániku odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu, ak bola vo výzve na tento následok upozornená.

(3) Fyzická osoba, ktorá žiada o poskytovanie sociálnej služby, alebo prijímateľ sociálnej služby sú povinní na výzvu obce alebo vyššieho územného celku zúčastiť sa posúdenia zdravotného stavu a opäťovného posúdenia zdravotného stavu v termíne určenom lekárom podľa tohto zákona. Ak sa fyzické osoby uvedené v prvej vete tohto posúdenia nezúčastnia, konanie o odkázanosti na sociálnu službu sa zastaví alebo sa rozhodne o zániku odkázanosti na sociálnu službu.

(4) Prijímateľ sociálnej služby je povinný poskytovateľovi sociálnej služby oznámiť výšku svojich príjmov a čestným vyhlásením preukázať výšku úspor a hodnotu majetku, ohlásiť zmeny vo výške príjmu, úspor a zmeny v hodnote majetku, ktoré sú rozhodujúce na určenie sumy úhrady za sociálnu službu. Ak fyzická osoba nesplní povinnosť podľa prvej vety, poskytovateľ sociálnej služby nie je povinný pri určení sumy úhrady za sociálnu službu postupovať podľa § 73 ods. 1 až 5.

DESIATA ČASŤ

§ 94

Spracúvanie osobných údajov

(1) Obec, vyšší územný celok, poskytovateľ sociálnej služby a ministerstvo spracúva podľa tohto zákona a osobitného predpisu⁵³⁾ osobné údaje zhromaždené na účely sociálnych služieb vrátane osobných údajov poskytnutých z cudziny v rozsahu potrebnom na poskytovanie sociálnej služby, na zápis do registra alebo na udelenie akreditácie.

(2) Na spracúvanie údajov podľa odseku 1 vrátane osobitných kategórií osobných údajov⁵³⁾ na účely sociálnych služieb podľa tohto zákona sa vyžaduje súhlas dotknutej osoby.

(3) Osobné údaje, ktoré spracúva poskytovateľ sociálnej služby, obec, vyšší územný celok a ministerstvo, sa na základe písomnej žiadosti poskytujú a sprístupňujú bez súhlasu dotknutej osoby úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, prokuratúre, orgánom činným v trestnom konaní a súdom, len ak je to nevyhnutné na plnenie ich úloh.

(4) Osobné údaje, ktoré spracúva poskytovateľ sociálnej služby, obec, vyšší územný celok a ministerstvo sú

- a) meno a priezvisko,
- b) adresa pobytu,
- c) dátum narodenia,
- d) rodinný stav,
- e) štátne občianstvo,
- f) údaje týkajúce sa zdravia,
- g) údaje o príjme,
- h) údaje o majetku.

(5) O prijímateľovi sociálnej služby a o fyzickej osobe, o ktorej právach a povinnostiach sa koná podľa tohto zákona, sa spracúvajú osobné údaje podľa odseku 4.

(6) O fyzickej osobe, ktorej príjem sa podľa osobitného zákona spoločne posudzuje s príjmom fyzickej osoby, o ktorej právach a povinnostiach sa rozhoduje podľa tohto zákona alebo ktorá je prijímateľom sociálnej služby, sa spracúvajú osobné údaje podľa odseku 4 písm. a) až d), g) a h).

(7) O fyzickej osobe, ktorá vykonáva osobnú asistenčiu prostredníctvom agentúry osobnej asistencie, alebo o fyzickej osobe, ktorá vykonáva tlmočnícku službu prostredníctvom agentúry tlmočníckej služby, o žiadateľovi o zápis do registra a o žiadateľovi o udelenie akre-

⁵³⁾ Zákon č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

ditácie vzdelávacieho programu a akreditácie na odbornú činnosť sa spracúvajú osobné údaje podľa odseku 4 písm. a) až c) a e).

§ 95

Evidencia prijímateľov sociálnej služby

(1) Poskytovateľ sociálnej služby je povinný viesť evidenciu prijímateľov sociálnej služby (ďalej len „evidencia“). Obsahom evidencie sú údaje podľa § 94 ods. 4 v rozsahu nevyhnutnom na poskytovanie sociálnej služby.

(2) Súčasťou evidencie pri poskytovaní sociálneho poradenstva ako samostatnej odbornej činnosti je aj počet konzultácií, celkový počet hodín konzultácií, charakteristika problému a spôsob riešenia nepriaznivej sociálnej situácie.

(3) Súčasťou evidencie pri poskytovaní opatrovateľskej služby je aj počet hodín opatrovateľskej služby a úhrada za jednu hodinu opatrovateľskej služby.

(4) Súčasťou evidencie pri poskytovaní prepravnej služby je aj počet najazdených kilometrov počas poskytovania prepravnej služby, priemerná spotreba pohonných hmôt na kilometer, priemerná cena pohonných hmôt a úhrada za jeden kilometer.

(5) Súčasťou evidencie pri poskytovaní tlmočníckej služby je aj výkon tlmočníckej služby v hodinách a predmet tlmočenia.

(6) Neverejný poskytovateľ sociálnej služby je povinný mesačne predkladať evidenciu prijímateľov sociálnej služby podľa odseku 1 obci alebo vyššiemu územnému celku, v ktorom má prijímateľ sociálnej služby trvalý pobyt.

§ 96

Povinnosti poskytovateľa sociálnej služby pri zverejňovaní informácií

Poskytovateľ sociálnej služby je povinný zverejňovať informácie podľa osobitného predpisu⁵⁴⁾ a zabezpečovať ochranu osobných údajov podľa osobitného predpisu.⁵⁵⁾

§ 97

Súčinnosť a spolupráca vo veciach sociálnych služieb

(1) Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, úrady práce, sociálnych vecí a rodiny, Sociálna poisťovňa, zdravotné poisťovne, poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, školské zariadenia, daňové úrady a ďalšie orgány verejnej moci sú povinné poskytovať súčinnosť obci, vyššiemu územnému celku, poskytovateľom sociálnej služby a ministerstvu a bezplatne im podávať oznámenia a informácie vo veci sociálnych služieb vrátane oznamovania osobných údajov uvedených v § 94

ods. 4. Rovnakú povinnosť majú aj obce, vyššie územné celky a poskytovatelia sociálnej služby navzájom, a to v rozsahu v akom poskytujú sociálne služby podľa tohto zákona.

(2) Obce, vyššie územné celky, poskytovatelia sociálnej služby pri poskytovaní sociálnych služieb spolupracujú s občianskymi združeniami, cirkvami, náboženskými spoločnosťami a ďalšími osobami.

JEDENÁSTA ČASŤ

DOHĽAD NAD POSKYTOVANÍM SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A KONTROLNÁ ČINNOSŤ VO VECIACH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

PRVÁ HĽAVA

DOHĽAD NAD POSKYTOVANÍM SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

§ 98

(1) Ministerstvo vykonáva dohľad nad dodržiavaním tohto zákona a všeobecne záväzných právnych predpisov pri

- a) poskytovaní sociálnej služby a spôsobe jej vykonávania najmä z hľadiska dodržiavania základných ľudských práv a slobôd,
- b) uzatváraní zmlúv o poskytovaní sociálnej služby,
- c) dodržiavanie záväzkov zo zmluvy o poskytovaní sociálnej služby,
- d) vykonávaní odborných činností, na ktoré bola udeľaná akreditácia.

(2) Ministerstvo vykonáva dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb prostredníctvom poverených štátnych zamestnancov. Ministerstvo si môže prizvať na výkon dohľadu nad poskytovaním sociálnych služieb odborníka. Odborník podľa prvej vety je fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské vzdelanie získané v bakalárskom študijnom programe alebo magisterskom študijnom programe akreditovanom podľa osobitného predpisu,⁴⁶⁾ zameranom na oblasti, v ktorých sa bude vykonávať dohľad podľa odseku 1 a má trojročnú prax v tejto oblasti.

(3) Pri výkone dohľadu podľa odseku 1 sa poverený štátny zamestnanec a prizvaný odborník podľa odseku 2 preukazuje poverením ministra práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, v ktorom je uvedený účel dohľadu.

(4) Na plnenie úloh súvisiacich s výkonom dohľadu nad poskytovaním sociálnych služieb môže ministerstvo zriaďovať a zrušovať detašované pracoviská mimo svojho sídla a určovať územný obvod ich pôsobnosti.

(5) Ministerstvo pri výkone dohľadu nad poskytovaním sociálnych služieb v zariadeniach, ktoré poskytujú ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22, spolupracuje s ministerstvom zdravotníctva a s Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou.⁵⁵⁾

⁵⁴⁾ Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov.

⁵⁵⁾ Zákon č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

(6) Ministerstvo pri výkone dohľadu nad poskytovaním sociálnych služieb podľa odseku 1 postupuje podľa základných pravidiel kontrolnej činnosti podľa osobitného predpisu.⁵⁶⁾

§ 99

(1) Ak ministerstvo zistí, že poskytovateľ sociálnej služby, u ktorého sa vykonal dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb, nesplnil opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov v určenej lehote alebo v určenom rozsahu, ministerstvo mu môže uložiť pokutu od 170 eur do 670 eur.

(2) Pokutu podľa odseku 1 možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď ministerstvo zistilo nesplnenie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, najneskôr do troch rokov odo dňa, v ktorom malo byť opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov splnené.

(3) V rozhodnutí o pokute ministerstvo určí lehotu na odstránenie zistených nedostatkov. Ak v tejto lehote poskytovateľ sociálnej služby, u ktorého sa vykonal dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb, neodstráni zistené nedostatky, ministerstvo uloží pokutu opakovane.

(4) Pri určení výšky pokuty podľa odsekov 1 a 3 sa prihliada najmä na závažnosť porušenia tohto zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, na rozsah jeho následkov, na opakované porušenie povinností alebo na porušenie viacerých povinností a na mieru zavinenia.

(5) Ministerstvo môže uložiť poriadkovú pokutu do 300 eur, ak osoba, u ktorej sa má vykonať dohľad nad sociálnymi službami, neumožní výkon tohto dohľadu alebo osoba, u ktorej sa vykonáva dohľad nad sociálnymi službami, marí výkon tohto dohľadu.

(6) Výnosy pokút uložených pri výkone dohľadu nad poskytovaním sociálnych služieb sú príjomom štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

DRUHÁ HLAVA

KONTROLNÁ ČINNOSŤ VO VECIACH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

§ 100

(1) Poverený zamestnanec obce a poverený zamestnanec vyššieho územného celku kontroluje úroveň poskytovania sociálnej služby a hospodárenie poskytovateľa sociálnej služby s finančnými prostriedkami získanými zo zdrojov financovania podľa § 75.

(2) Pri vykonávaní kontroly podľa odseku 1 sa postupuje podľa základných pravidiel kontrolnej činnosti⁵⁶⁾ a podľa osobitných predpisov.⁵⁷⁾

⁵⁶⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov.

⁵⁷⁾ Zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

DVANÁSTA ČASŤ SPRÁVNE DELIKTY A PRIESTUPKY

§ 101

Správne delikty

Ministerstvo uloží poskytovateľovi sociálnej služby, ktorým je právnická osoba, pokutu, ak

- a) si neplní povinnosť podľa § 8 ods. 9,
- b) pri poskytovaní sociálnej služby nedodržiava povinnosti podľa § 9 ods. 1, 3 až 5 a § 10,
- c) nevykonáva, nezabezpečuje a neutvára podmienky na vykonávanie odborných činností, obslužných činností a ďalších činností v rozsahu ustanovenom týmto zákonom pre druh sociálnej služby, ktorú poskytuje,
- d) pri určovaní úhrady za sociálnu službu nepostupuje podľa § 72 a § 73 ods. 1 až 9,
- e) pri uzatváraní a vypovedaní zmluvy o poskytovaní sociálnej služby nepostupuje podľa § 74 ods. 1, 2, 6 až 8, 14 až 19.

§ 102

(1) Ak ministerstvo zistí, že poskytovateľ sociálnej služby sa dopustil správneho deliktu, uloží poskytovateľovi sociálnej služby pokutu od 200 eur do 2 000 eur.

(2) Pokutu podľa odseku 1 možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď ministerstvo zistilo, že sa poskytovateľ sociálnej služby dopustil správneho deliktu, najneskôr do troch rokov odo dňa, v ktorom sa poskytovateľ sociálnej služby dopustil správneho deliktu.

(3) Pri určení výšky pokuty podľa odseku 1 sa prihliada najmä na závažnosť správneho deliktu, na rozsah jeho následkov, alebo na dopustenie sa viacerých správnych deliktov a na mieru zavinenia.

(4) Výnosy pokút uložených za správne delikty sú príjomom štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

§ 103

Priestupky

(1) Poskytovateľ sociálnej služby sa dopustí priestupku, ak

- a) si neplní povinnosť podľa § 8 ods. 9,
- b) pri poskytovaní sociálnej služby nedodržiava povinnosti podľa § 9 ods. 1, 3 až 5 a § 10,
- c) nevykonáva, nezabezpečuje a neutvára podmienky na vykonávanie odborných činností, obslužných činností a ďalších činností v rozsahu ustanovenom týmto zákonom pre druh sociálnej služby, ktorú poskytuje,
- d) pri určovaní úhrady za sociálnu službu nepostupuje podľa § 72 a § 73 ods. 1 až 9,
- e) pri uzatváraní a vypovedaní zmluvy o poskytovaní sociálnej služby nepostupuje podľa § 74 ods. 1, 2, 6 až 8, 14 až 19.

(2) Na priestupky a na ich prejednávanie sa vzťahuje všeobecný predpis o priestupkoch.

TRINÁSTA ČASŤ

HODNOTENIE PODMIENOK KVALITY POSKYTOVANEJ SOCIÁLNEJ SLUŽBY

§ 104

(1) Podmienky kvality poskytovanej sociálnej služby sa hodnotia podľa prílohy č. 2. Pri hodnotení podmienok kvality poskytovanej sociálnej služby sa použije hodnotiaca škála podľa prílohy č. 2 písm. B. Dosiahnuté body podľa prílohy č. 2 písm. A časti I až III sa sčítavajú. Úroveň kvality podmienok poskytovanej sociálnej služby sa určí podľa prílohy č. 2 písm. C na základe celkového počtu bodov.

(2) Podmienky kvality poskytovanej sociálnej služby podľa prílohy č. 2 písm. A časti II sa nehodnotia, ak poskytovateľom sociálnej služby je fyzická osoba, ktorá nemá zamestnancov. Pri tomto vyhodnotení podmienok kvality poskytovanej sociálnej služby sa z bodového hodnotenia podľa prílohy č. 2 písm. C odpočíta 16 bodov z jednotlivých úrovni kvality.

(3) Ak poskytovateľ sociálnej služby podľa prílohy č. 2 písm. A časti I dosiahne menej ako 20 bodov, na výsledky hodnotenia podľa prílohy č. 2 písm. A časti II a III sa neprihliada a poskytovateľ sociálnej služby nespĺňa podmienky kvality poskytovanej sociálnej služby.

(4) Ministerstvo hodnotí podmienky kvality poskytovanej sociálnej služby prostredníctvom poverených štátnych zamestnancov.

(5) Ministerstvo si môže prizvať k hodnoteniu podmienok kvality poskytovanej sociálnej služby odborníka. Odborník podľa prvej vety je fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské vzdelanie získané v bakalárskom študijnom programe alebo magisterskom študijnom programe akreditovanom podľa osobitného predpisu,⁴⁶⁾ zameranom na oblasti, v ktorých sa budú hodnotiť podmienky kvality poskytovanej sociálnej služby a má trojročnú prax v tejto oblasti.

ŠTRNÁSTA ČASŤ

SPOLOČNÉ USTANOVENIA

§ 105

(1) Poverený zamestnanec obce, poverený zamestnanec vyššieho územného celku a poverený zamestnanec poskytovateľa sociálnej služby je oprávnený navštíviť fyzickú osobu, ktorá žiada o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu, alebo prijímateľa sociálnej služby v byte s ich súhlasom.

(2) Zamestnanci ministerstva, zamestnanci obce, zamestnanci vyššieho územného celku a zamestnanci poskytovateľa sociálnej služby sú povinní pri poskyto-

vaní sociálnych služieb zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré sa dozvedeli v súvislosti s poskytovaním sociálnych služieb a v súvislosti s plnením úloh ustanovených týmto zákonom. Táto povinnosť trvá aj po skončení pracovnoprávneho vzťahu alebo štátnozamestnaneckého pomeru. Informácie poskytujú, len ak by ich zamlčaním bol priamo ohrozený život alebo zdravie prijímateľa sociálnej služby, alebo ak táto povinnosť vyplýva z osobitných predpisov.⁵⁸⁾ Inak môžu poskytnúť tieto informácie iným subjektom len zo súhlasom prijímateľa sociálnej služby.

(3) Zovšeobecnené informácie a súhrnné údaje, ktoré ministerstvo, obec a vyšší územný celok získavajú v súvislosti s poskytovaním sociálnych služieb a v súvislosti s plnením úloh ustanovených týmto zákonom, sa môžu bez uvedenia konkrétnych osobných údajov využívať na vedecké činnosti, publikačné činnosti, pedagogické činnosti zamestnancov ministerstva, obcí a vyšších územných celkov alebo na analytickú a konцепčnú činnosť ministerstva, obcí a vyšších územných celkov.

PÄTNÁSTA ČASŤ

PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 106

(1) Žiadosť o poskytovanie sociálnej služby, o ktorej sa právoplatne nerozhodlo do 31. decembra 2008, sa považuje za žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu podľa zákona účinného od 1. januára 2009. Žiadosť o poskytovanie sociálnej služby podľa prvej vety, ktorá bola podaná zariadeniu sociálnych služieb s právnou subjektivitou alebo orgánu, ktorý nie je obcou alebo vyšším územným celkom príslušným na rozhodovanie o odkázanosti na sociálnu službu podľa zákona účinného od 1. januára 2009, je povinné toto zariadenie alebo tento orgán bezodkladne postúpiť spolu so súvisiacou spisovou dokumentáciou obci alebo vyššiemu územnému celku, ktoré sú príslušné na rozhodovanie o odkázanosti na sociálnu službu podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(2) Fyzická osoba, ktorej sa poskytuje opatrovateľská služba podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, sa považuje za odkázanú na túto sociálnu službu do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti na opatrovateľskú službu podľa zákona účinného od 1. januára 2009, najdlhšie do 31. decembra 2010.

(3) Opatrovateľská služba poskytovaná podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 dieťaťu do skončenia povinnej školskej dochádzky, ak osobnú, celodennú a riadnu starostlivosť o dieťa nemôžu z vážnych dôvodov poskytovať alebo zabezpečiť rodičia alebo občan, ktorý prevzal takéto dieťa do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia príslušného orgánu, sa považuje za poskytovanie pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

⁵⁸⁾ Napríklad § 129 a 130 Trestného poriadku.

(4) Fyzická osoba, ktorej sa poskytuje prepravná služba podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, sa považuje za odkázanú na túto sociálnu službu aj po 31. decembri 2008 podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(5) Fyzická osoba, ktorej sa na základe rozhodnutia o poskytovaní sociálnej služby, alebo fyzická osoba, ktorej sa na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, alebo ktorá je na základe rozhodnutia zaradená do poradovníka čakateľov na poskytovanie starostlivosti v zariadení sociálnych služieb podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, sa považuje za odkázanú na túto sociálnu službu v rozsahu, ktorý zodpovedá minimálne požadovanému stupňu odkázanosti na poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení podľa zákona účinného od 1. januára 2009 do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu v tomto zariadení podľa zákona účinného od 1. januára 2009, najdlhšie do 31. decembra 2010.

(6) Poskytovateľ sociálnej služby, ktorý do 31. decembra 2008 poskytoval starostlivosť v zariadení sociálnych služieb s celoročným pobytom fyzickej osobe, ktorá po 31. decembri 2008 nie je odkázaná na túto starostlivosť na základe právoplatného rozhodnutia podľa zákona účinného od 1. januára 2009, je povinný tejto fyzickej osobe naďalej poskytovať sociálnu službu podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(7) Sociálne služby, ktoré sa fyzickej osobe poskytvali k 31. decembru 2008, sa po tomto dni poskytujú podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu a uzavorenia zmluvy o poskytovaní sociálnej služby podľa zákona účinného od 1. januára 2009. Poskytovateľ sociálnej služby je povinný uzatvoriť zmluvu o poskytovaní sociálnej služby podľa zákona účinného od 1. januára 2009 po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu.

(8) Obec a vyšší územný celok sú povinné najneskôr do 30. septembra 2010 začať z vlastného podnetu konanie vo veci odkázanosti fyzických osôb uvedených v odseku 5 podľa zákona účinného od 1. januára 2009 a vydať rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu najneskôr do 30. novembra 2010.

(9) Organizovanie spoločného stravovania podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 nie je sociálnou službou podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(10) Starostlivosť poskytovaná v zariadeniach sociálnych služieb podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa považuje za sociálne služby v zariadeniach podľa zákona účinného od 1. januára 2009, ak tento zákon neustanovuje inak.

(11) Domov dôchodcov a domov – penzión pre dôchodcov zriadené podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa považujú za zariadenie pre seniorov podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(12) Zariadenie chráneného bývania zriadené podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa považuje za

zariadenie podporovaného bývania podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(13) Domov pre osamelých rodičov zriadený podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa považuje za zariadenie núdzového bývania podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(14) Stanica opatrovateľskej služby zriadená podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa považuje za zariadenie dočasnej starostlivosti o deti podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(15) Klub dôchodcov zriadený podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa považuje za denné centrum podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(16) Jedáleň pre dôchodcov zriadená podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa považuje za jedáleň podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(17) Finančný príspevok na úhradu nákladov za sociálnu službu, sociálnu prevenciu a sociálne poradenstvo poskytovaný subjektu, ktorý poskytuje sociálnu službu alebo sociálne poradenstvo alebo vykonáva sociálnu prevenciu podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, sa poskytuje po 31. decembri 2008 podľa doterajších predpisov do 31. decembra 2009. To platí aj vtedy, ak subjekt, ktorý poskytuje sociálnu službu a ktorému bol poskytnutý finančný príspevok podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, poskytuje sociálnu službu fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na sociálnu službu na základe právoplatného rozhodnutia podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(18) Neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý do 31. decembra 2008 poskytoval starostlivosť v zariadení sociálnych služieb s celoročným pobytom fyzickej osobe na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, sa poskytuje od 1. januára 2010 finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osobe pri úkonoch sebaobsluhy, na fyzickú osobu, ktorej sa k 31. decembru 2008 poskytvala starostlivosť na základe zmluvy podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 a ktorej sa sociálne služby v tomto zariadení poskytujú aj k 1. januáru 2010 podľa zákona účinného od 1. januára 2009, ak neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk. Podmienka poskytovania sociálnej služby na základe žiadosti obce alebo vyššieho územného celku o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby sa považuje v týchto prípadoch za splnenú.

(19) Obec a vyšší územný celok sú povinné poskytovať a financovať sociálnu službu, ktorú poskytovali podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 aj po 31. decembri 2008, a to aj keď nie sú povinné túto sociálnu službu poskytovať podľa zákona účinného od 1. januára 2009, a poskytujú ju podľa zákona účinného od 1. januára 2009. Zoznam fyzických osôb, ktorým sa poskytuje sociálna služba podľa prvej vety, obec a vyšší územný celok sú povinné na účely odseku 8 zaslať obci alebo vyššiemu územnému celku, ktoré sú príslušné na rozhodovanie o odkázanosti na sociálnu službu podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(20) Pôsobnosť obce, vyššieho územného celku alebo zariadenia sociálnych služieb zriadeného ako rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia pri rozhodovaní o zaradení do poradovníka čakateľov na poskytovanie starostlivosti v zariadení sociálnych služieb podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 zostáva zachovaná až do 31. decembra 2010.

(21) Rozhodnutia o zaradení do poradovníka čakateľov na poskytovanie starostlivosti v zariadení sociálnych služieb podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 strácajú platnosť 31. decembra 2012.

(22) Zmluva o poskytnutí sociálnej pôžičky uzatvorená do 31. decembra 2008 zostáva v platnosti aj po 31. decembri 2008.

(23) V konaní vo veci pokút súvisiacich s výkonom štátneho dozoru nad poskytovaním sociálnych služieb, najmä nad dodržiavaním základných ľudských práv a slobôd fyzických osôb, ktoré bolo začaté podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 a nebolo právoplatne skončené do 31. decembra 2008, sa postupuje podľa zákona účinného do 31. decembra 2008.

(24) Konanie o žiadosti o overenie osobitných kvalifikačných predpokladov, ktoré nebolo skončené vydáním osvedčenia do 31. decembra 2008, sa po tomto dni zastaví.

§ 107

(1) Povinnosť dodržiavať maximálny počet prijímateľov sociálnej služby na jedného svojho zamestnanca a minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov podľa prílohy č. 1 je poskytovateľ sociálnej služby uvedenej v § 26, 29, 32 a v § 35 až 39, ktorý poskytoval sociálnu službu podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, povinný splniť do 31. decembra 2010.

(2) Všeobecné technické požiadavky na výstavbu a všeobecné technické požiadavky na stavby užívané fyzickými osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie podľa osobitného predpisu¹⁹⁾ je poskytovateľ sociálnej služby povinný splniť podľa § 9 ods. 4 zákona účinného od 1. januára 2009 najneskôr do 31. decembra 2013.

(3) Ak ide o poskytovanie sociálnej služby fyzickej osobe, ktorá sa poskytuje ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, povinnosť obce a vyššieho územného celku ustanovená v § 71 ods. 6 sa neuplatňuje.

§ 108

(1) Právnické osoby alebo fyzické osoby, ktoré poskytovali sociálne služby k 31. decembru 2008 na základe registrácie na poskytovanie sociálnych služieb, sa považujú za neverejných poskytovateľov sociálnej služby podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(2) Obec a zariadenie s právnou subjektivitou zriadené alebo založené obcou alebo vyšším územným celkom, ktoré poskytovali sociálne služby k 31. decembru

2008, sú povinné požiadať do 31. decembra 2009 o registráciu podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(3) Vyšší územný celok, ktorý neposkytoval sociálne služby k 31. decembru 2008 prostredníctvom právnickej osoby zriadenej alebo založenej na tento účel, je povinný na poskytovanie sociálnej služby zriaďať alebo založiť právnickú osobu najneskôr do 30. júna 2009.

(4) Povolenie na vykonávanie sociálnej prevencie a poskytovanie sociálneho poradenstva vydané podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 zaniká 31. decembra 2009.

(5) Právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá k 31. decembru 2008 vykonávala sociálnu prevenciu a poskytovala sociálne poradenstvo na základe povolenia podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 a bude poskytovať základné sociálne poradenstvo podľa zákona účinného od 1. januára 2009, je povinná požiadať o zápis do registra do 30. júna 2009, ak nebola registrovaná podľa zákona účinného do 31. decembra 2008.

(6) Právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá k 31. decembru 2008 vykonávala sociálnu prevenciu a poskytovala sociálne poradenstvo na základe povolenia podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 a bude poskytovať špecializované sociálne poradenstvo podľa zákona účinného od 1. januára 2009, je povinná požiadať o udelenie akreditácie na odbornú činnosť do 30. júna 2009 podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

§ 109

(1) Zamestnanec, ktorý k 31. decembru 2008 vykonával činnosti sociálneho pracovníka a splňal kvalifikačné predpoklady k 31. decembru 2008, splňa kvalifikačné predpoklady na vykonávanie činností sociálneho pracovníka aj podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(2) Fyzická osoba, ktorá vykonáva opatrovateľskú službu podľa zákona účinného od 1. januára 2009, je povinná splniť podmienku ustanovenú v § 84 ods. 9 do 31. decembra 2011.

(3) Tlmočník, ktorý k 31. decembru 2008 vykonáva tlmočenie, je povinný preukázať podmienky podľa § 84 ods. 10 a 11 najneskôr do 31. decembra 2010.

(4) Fyzická osoba, ktorá k 31. decembru 2008 vykonáva pracovnú terapiu, je povinná splniť podmienku podľa § 84 ods. 15 do 31. decembra 2010.

(5) Lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo alebo lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria s odbornou praxou najmenej desať rokov, ktorý vykonáva lekársku posudkovú činnosť na účely posúdenia odkázanosti na pomoc inej fyzickej osobe, je povinný podľa zákona účinného od 1. januára 2009 splniť podmienku zaradenia do certifikačnej prípravy v certifikovanej pracovnej činnosti posudkové lekárstvo najneskôr do 31. decembra 2009.

§ 110

Ak sa v iných právnych predpisoch používa pojem

„sociálna pomoc“, rozumejú sa tým aj sociálne služby podľa tohto zákona.

§ 111
Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení zákona č. 389/1998 Z. z., zákona č. 155/1999 Z. z., zákona č. 450/2000 Z. z., zákona č. 416/2001 Z. z., zákona č. 507/2002 Z. z., zákona č. 534/2002 Z. z., zákona č. 724/2002 Z. z., zákona č. 453/2003 Z. z., zákona č. 599/2003 Z. z., zákona č. 45/2004 Z. z., zákona č. 141/2004 Z. z., zákona č. 191/2004 Z. z., zákona č. 365/2004 Z. z., zákona č. 453/2004 Z. z., zákona č. 564/2004 Z. z., zákona č. 721/2004 Z. z., zákona č. 257/2005 Z. z., zákona č. 305/2005 Z. z., zákona č. 471/2005 Z. z., zákona č. 573/2005 Z. z. a zákona č. 674/2006 Z. z.

Čl. II

Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení zákona č. 231/1992 Zb., zákona č. 600/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 132/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 200/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 216/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 123/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 289/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 290/1996 Z. z., zákona č. 288/1997 Z. z., zákona č. 379/1997 Z. z., zákona č. 70/1998 Z. z., zákona č. 76/1998 Z. z., zákona č. 126/1998 Z. z., zákona č. 129/1998 Z. z., zákona č. 140/1998 Z. z., zákona č. 143/1998 Z. z., zákona č. 144/1998 Z. z., zákona č. 161/1998 Z. z., zákona č. 178/1998 Z. z., zákona č. 179/1998 Z. z., zákona č. 194/1998 Z. z., zákona č. 263/1999 Z. z., zákona č. 264/1999 Z. z., zákona č. 119/2000 Z. z., zákona č. 142/2000 Z. z., zákona č. 236/2000 Z. z., zákona č. 238/2000 Z. z., zákona č. 268/2000 Z. z., zákona č. 338/2000 Z. z., zákona č. 223/2001 Z. z., zákona č. 279/2001 Z. z., zákona č. 488/2001 Z. z., zákona č. 554/2001 Z. z., zákona č. 261/2002 Z. z., zákona č. 284/2002 Z. z., zákona č. 506/2002 Z. z., zákona č. 190/2003 Z. z., zákona č. 219/2003 Z. z., zákona č. 245/2003 Z. z., zákona č. 423/2003 Z. z., zákona

č. 515/2003 Z. z., zákona č. 586/2003 Z. z., zákona č. 602/2003 Z. z., zákona č. 347/2004 Z. z., zákona č. 350/2004 Z. z., zákona č. 365/2004 Z. z., zákona č. 420/2004 Z. z., zákona č. 533/2004 Z. z., zákona č. 544/2004 Z. z., zákona č. 578/2004 Z. z., zákona č. 624/2004 Z. z., zákona č. 650/2004 Z. z., zákona č. 656/2004 Z. z., zákona č. 725/2004 Z. z., zákona č. 8/2005 Z. z., zákona č. 93/2005 Z. z., zákona č. 331/2005 Z. z., zákona č. 340/2005 Z. z., zákona č. 351/2005 Z. z., zákona č. 470/2005 Z. z., zákona č. 473/2005 Z. z., zákona č. 491/2005 Z. z., zákona č. 555/2005 Z. z., zákona č. 567/2005 Z. z., zákona č. 124/2006 Z. z., zákona č. 126/2006 Z. z., zákona č. 17/2007 Z. z., zákona č. 99/2007 Z. z., zákona č. 193/2007 Z. z., zákona č. 218/2007 Z. z., zákona č. 358/2007 Z. z., zákona č. 577/2007 Z. z. a zákona č. 112/2008 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 3 ods. 2 písm. x) sa vypúšťajú slová „poskytovanie sociálnej služby, sociálnej prevencie a sociálneho poradenstva,^{23h}“.

2. Poznámka pod čiarou k odkazu 23h sa vypúšťa.

3. V prílohe č. 2 Viazané živnosti v skupine 214 – Ostatné sa za živnosť poradové číslo 24 vkladajú živnosti poradové číslo 24a a 24b, ktoré znejú:

24a	Poskytovanie sociálnych služieb	výpis z registra	§ 65 ods. 3 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov
24b	Ďalšie vzdelávanie v oblasti sociálnych služieb	rozhodnutie o udelení akreditácie vzdelávacacieho programu	§ 87 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z.

Čl. III

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2009 okrem čl. I § 8 ods. 4, ktorý nadobúda účinnosť 1. januára 2013 a § 79 ods. 1 písm. e), ktoré nadobúda účinnosť 1. januára 2011.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Paška v. r.

Robert Fico v. r.

**Príloha č. 1
k zákonu č. 448/2008 Z. z.**

**MAXIMÁLNY POČET PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNEJ SLUŽBY
NA JEDNÉHO ZAMESTNANCA A MINIMÁLNY PERCENTUÁLNY PODIEL
ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV NA CELKOVOM POČTE ZAMESTNANCOV**

Druh zariadenia sociálnych služieb	Maximálny počet prijímateľov sociálnej služby na jedného zamestnanca	Percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov	
útulok	6,0	50 %	
domov na pol ceste	6,0	50 %	
zariadenie núdzového bývania	6,0	50 %	
zariadenie dočasnej starostlivosti o deti	2,3	60 %	
zariadenie podporovaného bývania	2,5	50 %	
zariadenie pre seniorov , v ktorom počet fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osobe so stupňom odkázanosti IV-VI je menej ako 50 % z celkového počtu prijímateľov sociálnej služby	celoročná pobytová sociálna služba	2,3	52 %
	týždenná pobytová sociálna služba	2,5	52 %
	ambulantná sociálna služba	3,5	52 %
zariadenie pre seniorov , v ktorom počet fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osobe so stupňom odkázanosti IV-VI je viac ako 50 % z celkového počtu prijímateľov sociálnej služby	celoročná pobytová sociálna služba	2,0	52 %
	týždenná pobytová sociálna služba	2,3	52 %
	ambulantná sociálna služba	3,0	52 %
zariadenie opatrovateľskej služby	2,0	52 %	
rehabilitačné stredisko	celoročná pobytová sociálna služba	1,5	70 %
	týždenná pobytová sociálna služba	1,8	70 %
	ambulantná sociálna služba	2,2	70 %
domov sociálnych služieb, v ktorom sa sociálna služba poskytuje plnoletej fyzickej osobe	celoročná pobytová sociálna služba	2,0	60 %
	týždenná pobytová sociálna služba	2,3	60 %
	ambulantná sociálna služba	3,0	60 %

domov sociálnych služieb, v ktorom sa sociálna služba poskytuje dieťaťu	celoročná pobytová sociálna služba	1,7	60 %
	týždenná pobytová sociálna služba	2,0	60 %
	ambulantná sociálna služba	3,0	60 %
špecializované zariadenie	celoročná pobytová sociálna služba	1,3	65 %
	týždenná pobytová sociálna služba	1,5	65 %
	ambulantná sociálna služba	2,0	65 %
špecializované zariadenie, v ktorom sa sociálna služba poskytuje fyzickej osobe so zdravotným postihnutím, ktorým je hluchoslepota	celoročná pobytová sociálna služba	0,5	80 %
	týždenná pobytová sociálna služba	1,0	80 %
	ambulantná sociálna služba	1,5	80 %

**Príloha č. 2
k zákonu č. 448/2008 Z. z.**

A. PODMIENKY KVALITY POSKYTOVANEJ SOCIÁLNEJ SLUŽBY

Podmienky kvality poskytovanej sociálnej služby		Hodnotenie úrovne správania a plnenia	Maximálny počet bodov
I. Procedurálne			
1	určenie postupov, spôsobov a podmienok (vrátane miesta a času) poskytovania sociálnej služby a aj jej rozsahu a formy		5
2	určenie postupov a pravidiel na dosiahnutie účelu a odborného zamerania pri poskytovaní sociálnej služby prostredníctvom metód, techník a postupov sociálnej práce a zásad poskytovania sociálnej služby		5
3	určenie postupov a pravidiel na vypracovanie, hodnotenie a revízie individuálneho rozvojového plánu prijímateľa sociálnej služby alebo práce s prijímateľom sociálnej služby		5
4	určenie postupov a pravidiel a preventívnych opatrení, aby nedochádzalo k porušovaniu základných ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby a používaniu prostriedkov telesného obmedzenia a netelesného obmedzenia		5
5	určenie postupu pri uzatváraní zmluvy o poskytovaní sociálnej služby		5
6	poskytovanie informácií záujemcom o sociálnu službu a prijímateľom sociálnej služby v im zrozumiteľnej forme, podľa ich individuálnych potrieb, schopnosti a cieľov		5
7	určenie spôsobu podávania sťažnosti súvisiacej s poskytovaním sociálnej služby		3
8	pomoc prijímateľovi sociálnej služby pri sprostredkovaní a využívaní inej sociálnej služby podľa jeho potrieb a schopností		3
9	určenie postupov a pravidiel na zisťovanie spokojnosti prijímateľov sociálnej služby so všetkými zložkami poskytovanej sociálnej služby (prostredie, starostlivosť, strava a pod.) a využívanie zistených skutočností pri zvyšovaní kvality poskytovanej sociálnej služby		3
10	hodnotenie poskytovateľa sociálnej služby, či je spôsob poskytovania sociálnej služby v súlade s potrebami prijímateľa sociálnej služby a v súlade s cieľmi poskytovanej sociálnej služby		3
II. Personálne			
11	určenie postupov, pravidiel a podmienok na prijímanie, zaškoľovanie, rozvoj ďalšieho vzdelávania a zvyšovanie odbornej spôsobilosti zamestnancov, ktoré sú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi		5
12	stanovenie štruktúry a počtu pracovných miest, kvalifikačných predpokladov na ich plnenie v súlade s § 84 s určením štruktúry, povinností a kompetencií jednotlivých zamestnancov; počet zamestnancov je primeraný počtu prijímateľov sociálnej služby a ich potrebám		5
13	určenie postupov a pravidiel na hodnotenie zamestnancov, ktoré zahŕňajú stanovenie osobných cieľov, úloh a potrebu ďalšieho vzdelávania a spôsob ich naplnenia		3
14	určenie systému ďalšieho vzdelávania zamestnancov a pravidlá pre výkon supervízie u poskytovateľa		3

III. Prevádzkové			
15	zabezpečenie prevádzkových podmienok (najmä bezbariérovosť, materiálne vybavenie, vybavenosť sociálnymi zariadeniami, svetelná a tepelná pohoda) zodpovedajúce kapacite, druhu poskytovanej sociálnej služby a potrebám prijímateľov sociálnej služby v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi		5
16	poskytovanie sociálnej služby v podmienkach, ktoré zachovávajú ľudskú dôstojnosť		5
17	určenie pravidiel, postupov a kompetencií pri vzniku a riešení zadefinovaných havarijných a núdzových situácií		5
18	stanovenie postupov a pravidiel na spracovávanie a zverejňovanie výročnej správy o činnosti a hospodárení, ktorá obsahuje ročnú účtovnú uzávierku a jej zhodnotenie, výrok audítora k ročnej uzávierke (ak bola auditorom overovaná), prehľad o príjmoch (výnosoch) a výdavkoch, členenie podľa zdrojov, úplný objem výdavkov (nákladov) v členení na priame poskytovanie sociálnej služby a na vlastnú činnosť (správu), stav a pohyb majetku a záväzkov poskytovateľa		3
19	určenie pravidiel prijímania darov		3
20	určenie pravidiel hospodárenia s depozitmi		3
21	určenie postupov a pravidiel pri spracúvaní a zverejňovaní osobných údajov prijímateľa sociálnej služby,		5
22	určenie postupov, pravidiel a spôsobu spracúvania a vedenia evidencie dokumentácie o prijímateľovi sociálnej služby a jej archivácie		3
23	určenie spôsobu spracúvania a poskytovania informácií o poskytovanej sociálnej službe (informačná stratégia), ktoré sú dostupné verejnosti v priateľnej forme (písomná podoba, audio alebo video záznam, internetová stránka) tak, aby boli dostupné aj pre osoby so špeciálnymi potrebami v oblasti komunikácie a porozumenia		5
24	spracovanie rozpočtu na príslušný kalendárny rok, ktorý obsahuje najmä plánované výdavky a príjmy na zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb, ktoré zodpovedajú plánovanému rozsahu sociálnych služieb na príslušný kalendárny rok		5
SPOLU			100

B. HODNOTIACA ŠKÁLA PLNENIA PODMIENOK KVALITY POSKYTOVANEJ SOCIÁLNEJ SLUŽBY

Škála hodnotenia pri maximálnom počte bodov 5

- 0 – nespĺňa
- 1 – prevažne nespĺňa
- 2 – splnil dostatočne
- 3 – spĺňa dobre
- 4 – spĺňa veľmi dobre
- 5 – spĺňa výborne

Škála hodnotenia pri maximálnom počte bodov 3

- 0 – nespĺňa
- 1 – prevažne nespĺňa
- 2 – spĺňa dobre
- 3 – spĺňa výborne

C. VYHODNOTENIE PLNENIA PODMIENOK KVALITY POSKYTOVANEJ SOCIÁLNEJ SLUŽBY

Úroveň kvality poskytovanej sociálnej služby	Počet dosiahnutých bodov	Celkové hodnotenie podmienok kvality poskytovanej sociálnej služby
3	100 – 90	splňa výborne
2	89 – 75	splňa veľmi dobre
1	74 – 60	splňa dostatočne
0	59 – 0	nesplňa

**Príloha č. 3
k zákonu č. 448/2008 Z. z.**

**A. SPÔSOB POSUDZOVANIA ODKÁZANOSTI FYZICKEJ OSOBY NA POMOC INEJ FYZICKEJ OSOBY
PRI JEDNOTLIVÝCH ČINNOSTIACH**

1. Stravovanie a pitný režim

Úkony stravovania

- umiestnenie jedla na tanier,
- naliatie tekutiny do pohára, šálky a schopnosť ich prenesenia,
- bezpečné prenesenie jedla a tekutín z jedného miesta na druhé,
- úprava jedla a tekutín pred konzumáciou (napríklad odstránenie a otváranie obalu, ošúpanie ovocia a zeleniny, otvorenie fláše),
- rozdelenie (nakrájanie) potravy na menšie kúsky,
- prenesenie jedla a nápoja k ústam,
- konzumácia jedla a nápojov obvyklým spôsobom,
- rozpoznanie teploty jedla a nápojov,
- zistenie obsahu obalu s potravinami a nápojmi,
- zistenie záručnej doby z obalov potravín a nápojov,
- dávkovanie a užívanie enzymov na trávenie podľa množstva a zloženia prijímanej potravy,
- dodržiavanie pitného režimu.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov stravovania odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch stravovania odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony stravovania samostatne

2. Vyprázdňovanie močového mechúra

Úkony vyprázdňovania močového mechúra

- presun na toaletu a z toalety,
- permanentná kontrola a pomoc pri vyprázdňovaní močového mechúra,
- manipulácia s odevom pred a po vyprázdení a zabránenie jeho znečisteniu,
- zaujatie vhodnej polohy pri vyprázdňovaní močového mechúra (pri použití WC alebo podložnej misy, respektíve močovej fláše),
- účelná očista po vyprázdení močového mechúra.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov vyprázdňovania močového mechúra odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch vyprázdňovania močového mechúra odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony vyprázdňovania močového mechúra

3. Vyprázdňovanie hrubého čreva

Úkony vyprázdňovania hrubého čreva

- presun na toaletu a z toalety,
- permanentná kontrola a pomoc vrátane masáže pri vyprázdňovaní hrubého čreva,
- manipulácia s odevom pred a po vyprázdení a zabránenie jeho znečisteniu,
- zaujatie vhodnej polohy pri vyprázdňovaní hrubého čreva (pri použití WC alebo podložnej misy),
- účelná očista po vyprázdení hrubého čreva.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov vyprázdňovania hrubého čreva odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch vyprázdňovania hrubého čreva odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony vyprázdňovania hrubého čreva

4. Osobná hygiena

Úkony osobnej hygiény

- umytie rúk, nôh, tváre, podpazušia, vonkajších pohlavných orgánov,
- výmena hygienických vložiek a plienok,
- vyčistenie zubov alebo zubnej protézy,
- príprava pomôcok na holenie a oholenie sa,
- česanie vlasov, umývanie a úprava vlasov,
- čistenie uší, nosa a prínosných dutín (napríklad odsávanie sekrétov horných ciest dýchacích),
- čistenie dolných ciest dýchacích (napríklad zriedenie a vykašlanie hlienov),
- čistenie, strihanie alebo opilovanie nechtov na rukách,
- čistenie, strihanie alebo opilovanie nechtov na nohách,
- make-up.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov zabezpečenia osobnej hygiény odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri troch úkonoch zabezpečenia osobnej hygiény odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony zabezpečenia osobnej hygiény

5. Celkový kúpeľ'

Úkony celkového kúpeľa

- vykonanie celkového kúpeľa vrátane umytia vlasov,
- rozpoznanie teploty vody,
- použitie pomôcok na vykonanie celkového kúpeľa (špongia, šampón, sprchový gél, pemza a pod.),
- utieranie sa a krémovanie.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov celkového kúpeľa odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch celkového kúpeľa odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony celkového kúpeľa

6. Obliekanie, vyzliekanie

Úkony obliekania a vyzliekania

- výber oblečenia zodpovedajúceho situácií, prostrediu a klimatickým podmienkam,
- rozpoznanie jednotlivých častí oblečenia a ich správne vrstvenie,
- samostatné obliekanie a vyzliekanie odevu,
- obutie a vyzutie obuvi (vrátane zaviazania a rozviazania šnúrok na obuvi),
- nasadenie a zloženie spevňovacích pomôcok,
- farebné zladenie oblečenia,
- rozpoznanie čistoty odevov a obuvi.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov obliekania a vyzliekania odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch obliekania a vyzliekania odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony obliekania a vyzliekania

7. Zmena polohy, sedenie a státie

Úkony zmeny polohy, sedenia a státia

- zmena polohy tela z polohy v ľahu do polohy v sede alebo do polohy v stoji a opačne, prípadne s použitím pomôcky,
- zmena polohy zo sedu a do sedu (napríklad z vozíka do auta, z vozíka na posteľ, z vozíka na toaletu),
- zmena polohy z boku na bok, na chrbát a na brucho,
- udržanie polohy v sede aspoň 30 minút,
- státie a vydržanie v stoji aspoň 10 minút, prípadne s pridržovaním alebo s pomôckou.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov zmeny polohy, sedenia a státia odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch zmeny polohy, sedenia a státia odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony zmeny polohy, sedenia a státia

8. Pohyb po schodoch

Úkony pohybu po schodoch

- výstup a zostup zo schodov samostatne, s použitím pomôcok alebo s pomocou inej fyzickej osoby.

0 bodov = fyzická osoba nie je schopná pohybu po schodoch ani s použitím pomôcok alebo s pomocou inej fyzickej osoby,

5 bodov = fyzická osoba je pri pohybe po schodoch odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná samostatného pohybu po schodoch s použitím alebo bez použitia pomôcok

9. Pohyb po rovine

Úkony pohybu po rovine

- chôdza aspoň 50 krokov bez pomoci s možnosťou použitia pomôcok – barla, palica, chodítko, G-aparát, alebo pohyb s vozíkom minimálne 50 metrov bez pomoci,
- udržanie požadovaného smeru chôdze alebo pohybu s vozíkom,
- chôdza alebo pohyb s vozíkom okolo prekážok alebo cez prekážky.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov pohybu po rovine odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri jednom úkone pohybu po rovine odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony pohybu po rovine

10. Orientácia v prostredí

Úkony orientácie v prostredí

- orientovanie sa v priestore bytu alebo domu,
- orientovanie sa v blízkom okolí bytu, domu, školy, miesta výkonu zamestnania,
- orientovanie sa v neznámom prostredí,
- orientovanie sa v cestnej premávke,
- poznávanie blízkych osôb,
- opustenie bytu, domu alebo zariadenia, v ktorom je fyzická osoba ubytovaná,
- návrat do bytu, domu alebo zariadenia, v ktorom je fyzická osoba ubytovaná,
- rozlišovanie zvukov a ich smeru,
- rozpoznávanie času, orientovanie sa v čase,
- rozlišovanie jednotlivých priestorov bytu alebo domu alebo zariadenia, v ktorom je fyzická osoba ubytovaná.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov orientácie v prirodzenom prostredí odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch orientácie v prirodzenom prostredí odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony orientácie v prirodzenom prostredí

11. Dodržiavanie liečebného režimu

Úkony dodržiavania liečebného režimu

- dodržiavanie pokynov ošetrujúceho lekára,
- rozpoznanie správneho lieku, správnej dávky a príprava lieku,
- pravidelné užívanie liekov a aplikácia mastí,
- aplikácia podkožných injekcií (napríklad inzulinu),
- dodržiavanie diéty.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov dodržiavania liečebného režimu odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch dodržiavania liečebného režimu odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony dodržiavania liečebného režimu

12. Potreba dohľadu

Úkony dohľadu

- dohľad pri činnostiach uvedených v bodoch 1 až 11.

0 bodov = fyzická osoba je odkázaná na nepretržitý dohľad pri väčšine činností alebo fyzická osoba s cystickou fibrózou je odkázaná na dohľad minimálne pri štyroch činnostiach

5 bodov = fyzická osoba je odkázaná na dohľad počas dňa minimálne pri troch činnostiach

10 bodov = fyzická osoba nie je odkázaná na dohľad pri žiadnej z činností

**B. ZARADENIE DO STUPŇA ODKÁZANOSTI FYZICKEJ OSOBY NA POMOC INEJ FYZICKEJ OSOBY
NA ZÁKLADE DOSIAHNUTÝCH BODOV A URČENIE ROZSAHU ODKÁZANOSTI**

Stupeň	Počet bodov	Priemerný rozsah odkázanosti (hod./deň)	Priemerný rozsah odkázanosti (hod./mesiac)
I.	105 – 120	0	0
II.	85 – 104	2 – 4	60 – 120
III.	65 – 84	4 – 6	120 – 180
IV.	45 – 64	6 – 8	180 – 240
V.	25 – 44	8 – 12	240 – 360
VI.	0 – 24	viac ako 12	viac ako 360

**Príloha č. 4
k zákonu č. 448/2008 Z. z.**

**ÚKONY SEBAOBSLUHY, ÚKONY STAROSTLIVOSTI
O DOMÁCNOSŤ A ZÁKLADNÉ SOCIÁLNE AKTIVITY**

Časť I

Sebaobslužné úkony

a) Hygiena

1. osobná hygiena

– hygienická starostlivosť o jednotlivé časti tela: ruky, tvár, zuby, nechty (holenie, česanie, umývanie, make-up, odličovanie, strihanie nechtoў na rukách a na nohách, aplikácia krémov, masti, prípadne medikamentov),

2. celkový kúpeľ

– hygienická starostlivosť o celé telo vo vani, prípadne v sprche s umytím vlasov (celkový kúpeľ sa vykonáva vždy vo vani alebo v sprchovacom kúte),

b) Stravovanie a dodržiavanie pitného režimu

1. porciovanie stravy,

2. obsluha (prinesenie stravy a nápoja na dosah klienta),

3. kŕmenie a pomoc pri pití,

c) Vyprázdňovanie močového mechúra a hrubého čreva

1. sprievod na toaletu,

2. pomoc pri vyzliekaní, obliekaní,

3. účelná očista po toalete,

4. sprievod z toalety,

5. podanie podložnej misy, močovej fľaše s následným očistením podložnej misy (fľaše),

6. ochrana osobnej a posteľnej bielizne pred znečistením (nasadenie a výmena plienky),

d) Obliekanie, vyzliekanie

1. výber oblečenia (rozpoznanie jeho správneho vrstvenia a farieb),

2. obliekanie, obúvanie,

3. vyzliekanie, vyzúvanie,

e) Mobilita, motorika

1. sprievod pri chôdzi (chôdza po rovine, po schodoch),

2. pomoc pri vstávaní z lôžka, pomoc pri lihaní na lôžko,

3. polohovanie,

4. pomoc pri manipulácii s predmetmi (napríklad pri uchopení lyžičky, zapínaní gombíkov),

5. obsluha a premiestňovanie predmetov dennej potreby.

Časť II

Úkony starostlivosti o svoju domácnosť

a) nákup potravín a iného drobného spotrebného tovaru,

b) príprava jedla, varenie, zohrievanie jedla,

c) donáška jedla do domu,

d) umytie riadu,

e) bežné upratovanie v domácnosti,

f) obsluha bežných domáčich spotrebičov,

g) starostlivosť o bielizeň (pranie, žehlenie),

h) starostlivosť o lôžko,

- i) vynášanie drobného odpadu do zbernej smetnej nádoby,
- j) donáška uhlia, donáška dreva, vynesenie popola, donáška vody, kúrenie vo vykurovacích telesách a ich čistenie,
- k) ďalšie jednoduché úkony spojené s prevádzkou a udržiavaním domácnosti (administratívne úkony spojené s vedením domácnosti, napríklad zabezpečenie úhrady platieb).

Časť III

Základné sociálne aktivity

- a) sprievod
  - 1. na lekárske vyšetrenie,
  - 2. na vybavenie úradných záležitostí,
  - 3. do školy, zo školy, do zamestnania a zo zamestnania,
  - 4. pri záujmových činnostiach,
- b) predčítanie pre fyzickú osobu, ktorá je nevidiaci alebo prakticky nevidiaci najmä pri vybavovaní úradných záležitostí, pri vybavovaní úradnej a osobnej korešpondencie a pri nakupovaní,
- c) tlmočenie
  - 1. pre fyzickú osobu, ktorá je nepočujúca alebo fyzickú osobu, ktorá má ľažkú obojstrannú nedoslýchavosť, najmä pri vybavovaní úradných záležitostí, pri návšteve lekára, pri záujmových činnostiach,
  - 2. pre fyzickú osobu, ktorá je hluchoslepá, najmä pri vybavovaní úradných záležitostí, pri vybavovaní úradnej a osobnej korešpondencie a pri nakupovaní, pri návšteve lekára, pri záujmových činnostiach.

Časť IV

Dohľad pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a pri vykonávaní základných sociálnych aktivít (ďalej len „dohľad“)

- a) potreba dohľadu v určenom čase,
- b) potreba nepretržitého dohľadu.

**Príloha č. 5
k zákonu č. 448/2008 Z. z.**

**VÝŠKA FINANČNÉHO PRÍSPEVKU PRI ODKÁZANOSTI FYZICKEJ OSOBY
NA POMOC INEJ FYZICKEJ OSOBY PRI ÚKONOCH SEBAOBSLUHY
PODĽA STUPŇA ODKÁZANOSTI A FORMY POSKYTOVANEJ SOCIÁLNEJ SLUŽBY**

Stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby	Výška príspevku pri poskytovaní pobytovej sociálnej služby a ambulantnej sociálnej služby/mesiac	Výška príspevku pri poskytovaní terénnej sociálnej služby/mesiac
II. stupeň	62,21 eura	89,82 eura
III. stupeň	124,41 eura	179,68 eura
IV. stupeň	177,65 eura	269,47 eura
V. stupeň	248,82 eura	359,29 eura
VI. stupeň	310,99 eura	449,18 eura